

Temmuz 2008 >> SAYI: 03

moment expo

Monthly machinery export & trade

**GIDA MAKİNELERİNDE
KALİTE YÜKSELİYOR**

**KENDİ KENDİNİ
ÜRETEBİLEN MAKİNELER**

**129 GÜNDE
OTOMOBİL ÜRETMEK**

**BOĞAZIÇI TASARIMA
ODAKLANIYOR**

**İNOVASYONUN BEYİNİ
MAKİNE SEKTÖRÜ OLMALI**

**MAKİNECİLERİN EN
BÜYÜK PAZARI: ALMANYA**

**makine
tanıtım grubu**

5 Kıta 50 Ülkede

Hidromek, "30.Yıl"ında Türk sanayisinin yurtdışındaki başarılı yüzü olmayı sürdürüyor.

HIDROMEK

www.hidromek.com.tr

KÜNYE

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ ADINA SAHİBİ
Mohmut AKILLI

YAYIN KURULU BAŞKANI

Adnan DALGAKIRAN

YAYIN KURULU

Adnan DALGAKIRAN, Merih ESKİN
Mustafa BOZKURT, Kutlu KARAVELİOĞLU
Sevda Kayhan YILMAZ, Mohmut AKILLI,
Serol ACARKAN Ali Rıza OKTAY, Dr. İsmet
YALÇIN S. Tansel KÜNBLİ, Mehtap ÖNAL
Ebru ATAMER, Özgür SEYHAN

YAYINA HAZIRLAYANLAR

Free Birds Yayın Çözümleri

YAYIN DİREKTÖRÜ

Can ERÇAKICA

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özgür SEYHAN (ozgur@freebirdsyayin.com)

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Tugay SOYKAN (tugay@freebirdsyayin.com)

MUHABİR

Umur Baş UÇAN (umut@freebirdsyayin.com)

KATKIDA BULUNANLAR

Derya BOZKURT,
Bahtiyar ORHAN,
Kemal Cenk SARIOĞLU

GÖRSEL YÖNETMEN

Ersin KARATAĞ

FOTOĞRAF

Candan YAŞARTAŞ

YAYIN ADRESİ

Yeşilce Mah. Diken Sok. No: 3 K:2
Seyrantepe / İSTANBUL
Tel: 0212 269 25 23 – 24
Faks: 0212 269 25 27

YAYIN TÜRÜ

Sürelî Yerel Dergi

REKLAM VE PAZARLAMA

Freebirds Yayın Çözümleri

REKLAM YÖNETMENİ

Adem TAVUKCU
(adem@freebirdsyayin.com)

ADRES

Yeşilce Mah. Diken Sok. No: 3 K:2
Seyrantepe / İSTANBUL
Tel: 0212 269 25 23 – 24
Faks: 0212 269 25 27

BASKI VE CİLT

Gizben Matbaacılık Ltd. Şti.
Yeşilce Mah. Diken Sok. No: 3 Seyrantepe /
İSTANBUL
Tel: 0212 270 40 78
Faks: 0212 270 40 89

MOMENT EXPO Dergisi, Freebirds Yayın
Çözümleri tarafından T.C. yasalarına uygun
olarak yayımlanmaktadır. "Moment Expo
Dergisi" ibaresi kullanılarak alıntı yapılması
izne bağlıdır.

Moment Expo Dergisi Orta Anadolu Makine
ve Aksamları İhracatçıları Birliği'nin ücretsiz
sürelî yayınıdır.

BÜYÜK PLAN İŞLİYOR

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği, Makine Sanayii Sektör Platformu, Ortak Satınalma Organizasyonu, Turqum ve Makine Tanıtım Grubu projeleri ile büyük bir gelişim planını tıkr tıkr işliyor.

Tugay SOYKAN

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği, Türk makine sektörünün kalkınması için çok önemli projelere imza atıyor. Makine Sanayii Sektör Platformu dergimizin birinci sayısının kapak konusuydu. Bu sayımızda ise kapak konusu olarak Makine Tanıtım Grubu'nu işliyoruz. Sektörün topyekûn olarak anlatılmasına ve tanıtılmasına ihtiyaç duyulmasından dolayı ortaya çıkan Makine Tanıtım Grubu'nun Başkanı Ali Rıza Oktay ve Tanıtım Grubu Üyesi Sevdâ Kayhan Yılmaz ile gerçekleştirdiğimiz röportajda grubun geleceğe dönük çok etkin kampanyalar yürütme gayretinde olduğunu öğrendik.

Çok geniş bir ürün yelpazesine sahip olan makine sektörü içerisinde, dergimizin bu sayısında yer ayırdığımız iki önemli alt mal grubu ise Gıda Sanayii Makineleri ve Takım Tezgahları. Gıda Sanayii Makineleri sektörü günümüzde ucuz tedarikçi ülke olma pozisyonundan sıyrılarak uygun fiyata kaliteli üretim yapma yolunda ilerliyor. Makine sektöründe makine üreten makineler olarak tanımlanan ve ülke ekonomisinin gelişmişliğini birebir belirleyen Takım Tezgahları sektörüne ilişkin en güncel verilerle hazırlanmış haber çalışması da oldukça ilgi çekici.

Dergimizin röportaj sayfa-
larında ise bu sayıda iki konu-
ğumuz var. İlki, inovasyon
konusunda dünya çapında
haklı bir üne sahip olan
Technopolis Group'un
Türkiye Yöneticisi Şirin Elçi.
Makine sektöründe yapılacak
inovasyonların diğer
sektörlerden farklı olarak
tüm ülke ekonomisini ilgilendirdiğini söyleyen Elçi,
"inovasyonun beyni makine
sektörü olmalı" diyor. Türk
Traktör Genel Müdürü

Hakkı Akkan ile yaptığımız röportaj ise traktör üretimi konusunda ülkemizin ne kadar ileri bir noktaya eriştiğini gösteriyor.

Dergimizin diğer sayfalarında en büyük makine ve aksamları ihracat pazarımız olan Almanya ile ilgili kapsamlı bir haber çalışması, Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi'nin faaliyetlerinin ve gelecek hedeflerinin yer aldığı ilgi çekici bir röportaj, Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nün tasarım ve teknoloji üretimde geldiği nokta ve daha birçok renkli haber yer alıyor.

Keyifle okumanız dileğiyle...

“İnovasyon konusunda dünya çapında haklı bir üne sahip olan Technopolis Group'un Türkiye Yöneticisi Şirin Elçi, makine sektöründe yapılacak inovasyonların diğer sektörlerden farklı olarak tüm ülke ekonomisini ilgilendirdiğini ve bu nedenle inovasyonun beyni makine sektörü olması gerektiğini söylüyor.”

FORUM'DAN MAKİNE FUARLARI

IRAN
HVAC
2008

IRAN HVAC 2008

7. İran Uluslararası Isıtma, Soğutma, Havalandırma ve İklimlendirme Fuarı
6-9 Ekim 2008 - Tahran-İRAN
www.forumfuar.com

TAHRAN ULUSLARARASI SANAYİ FUARI

Tahran 8. Uluslararası Sanayi Fuarı
6-9 Ekim 2008 - Tahran-İRAN
www.forumfuar.com

SUDAN ZİRAİ 2008

Sudan 3. Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı
8-12 Ekim 2008 Hartum-SUDAN
www.sudanzirai.com

CANTON 2008

104. Çin Uluslararası İthal ve İhrac Ürünleri Fuarı
15-19 Ekim 2008 Guangzhou-ÇİN HALK CUMHURİYETİ
www.forumfuar.com

BIG 4 SHOW 2008

Suriye 3. Uluslararası Endüstri Fuarı
28-31 Ekim 2008 Şam-SURİYE
www.forumfuar.com

SUDAN BUILD 2008

Sudan 6. Uluslararası Yapı Malzemeleri, İnşaat Teknolojileri, Ekipmanları, Mobilya ve İç Dekorasyon Fuarı
29 Ekim-2 Kasım 2008 Hartum-SUDAN
www.sudanbuild.com

MACTECH 2008

8. Ulusl. Makine, Mak. Ekipm., Endüstriyel Ürünler, Depolama ve İstifleme, Ticari Araçlar ve Yedek Parça Fuarı
6-9 Kasım 2008 Kahire-MİSİR
www.forumfuar.com

İRAN PLAST 2008

6. İran Uluslararası Plastik, Kauçuk ve Teknolojileri Fuarı
11-14 Kasım 2008-Tahran-İRAN
Türkiye Milli Katılım Organizasyonu
www.forumfuar.com

STONEX 2008

Mısır 4. Uluslararası Taş ve Taş Teknolojileri Fuarı
27-30 Kasım 2008 Kahire-MİSİR
Türkiye Ulusal Katılım Organizasyonu
www.stonexcairo.com - www.forumfuar.com

FORUM FUARLARININ TÜRKİYE, İRAN, SUDAN, SÜRİYE VE ÇİN'DE YAPILAN FUARLARININ ORGANİZASYONUNU YAPAN EN GÜÇLÜ ORGANİZASYONDUR.

Hedef Pazarlarda, Hedef Fuarlar

www.forumfuar.com

76. Sokak No: 4
06460 E. Çayyolu/ANKARA
Tel: 0 (312) 473 40 00 (gsm)
Faks: 0 (312) 473 40 10
e-mail: Sorumlu@forumfuar.com
İSTANBUL OFİS
Yıldız Posta Cad. Akın Sitesi No: 8/29
34394 Gayrettepe-İSTANBUL
Tel: 0 (212) 275 42 40(gsm)
Faks: 0 (212) 274 70 00
e-mail: istanbul@forumfuar.com

Bütün fuarlarımızın organizasyon ve konaklama organizasyonunu, Forum konulu olarak
3P TURİZM SEYAHAT LTD. ŞTİ.
tarafından gerçekleştirilmektedir.
Tel: 0 (312) 473 40 00 Faks: 0 (312) 473 40 10
e-mail: info@3p.com.tr - www.3p.com.tr

FORUM A.Ş.
MESSE BERLIN GmbH'ın
Türkiye ve Irak temsilcisidir.
<http://www.messeberlin.de>
www.forumfuar.com/messe

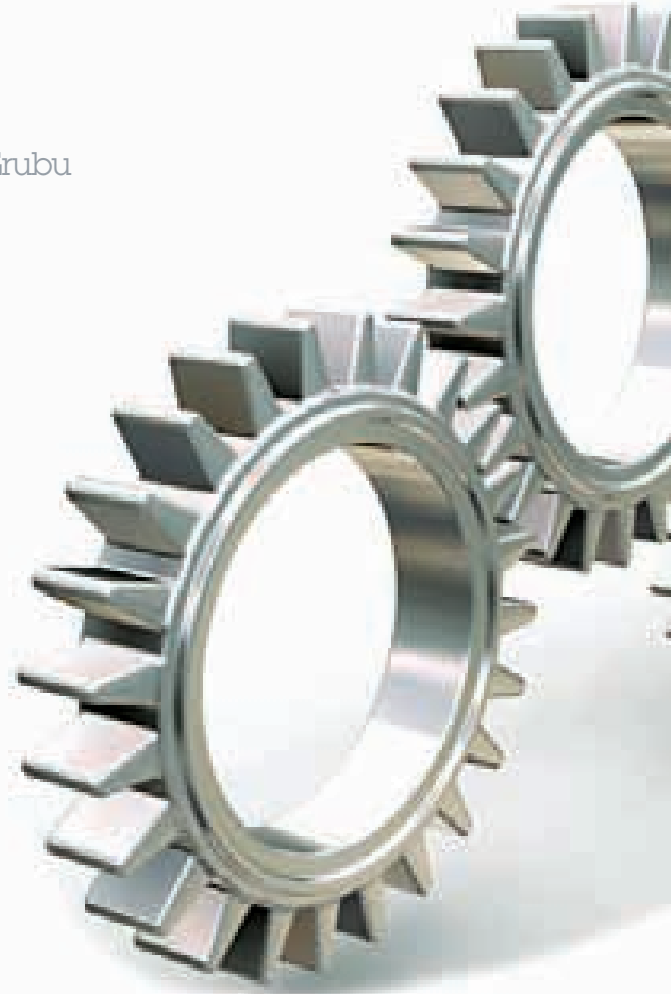

- 6 Başkan'dan
- 7 Genel Sekreter'den
- 8 Kısa kısa
- 12 OAİB'den
- 14 Sanayinin 4 kahramanından biri:
Makine sektörü
- 15 İhracat yönetmeliğinde birçok değişiklik var.
- 16 **Kapak:** Büyük planın parçası Makine Tanıtım Grubu
- 20 Gıda makinelerinde kalite yükseliyor
- 28 Kendi kendini üretebilen makineler
- 34 İhracatta lokomotif bir firma Baykal Makina
- 38 Estaş'tan 40 ülkeye ihracat
- 42 Makinecilerin en büyük pazarı Almanya
- 50 Makine sektörünün gökkuşağı MİB
- 54 "İnovasyonun beyni makine sektörü olmalı"
- 58 7 dakikada 1 traktör
- 62 Kaynaklı imalatta kalite sistemleri
- 64 Nanoteknoloji'nin ulusal merkezi: UNAM

20

“Gıda makinelerinde kalite yükseliyor”

42

“ Makinecilerin en büyük pazarı Almanya ”

50

“ Makine sektörünün gökkuşağı MİB ”

14

Aydın Trafo Ar-Ge’de hız kesmiyor

70

Türkiye’de ilklerin firması: DemirDöküm

72

Boğaziçi tasarıma odaklanıyor

76

Göstergeler

81

129 günde otomobil üretmek

92

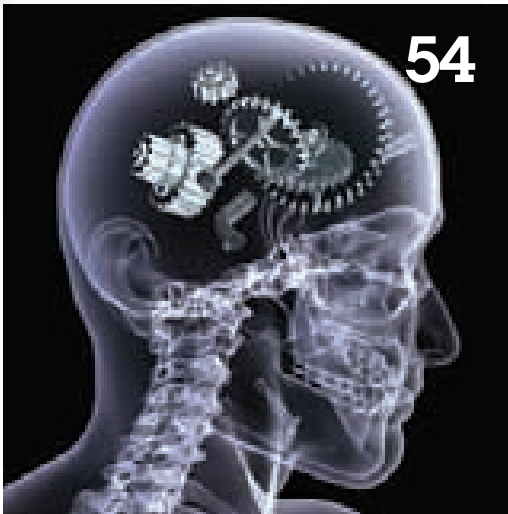
Fuarlar

94

İletişim

96

54

58

>>ADNAN DALGAKIRAN

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçılar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

Makine ihracatçıları olarak küreklere asılıyoruz

GENÇ MAKİNE SEKTÖRÜMÜZ ÜLKE ORTALAMALARININ ÜZERİNDE BİR ORANDA HEDEFİNE DOĞRU KOŞUYOR. YILIN İLK ALTI AYINDA MAKİNE İHRACATIMIZ 6 MİLYAR DOLAR SEVİYESİNE YAKLAŞTI BİLE. BİZLER HER DOĞAN GÜNLE İHRACAT HEDEFİMİZE ULAŞMAK İÇİN DAHA DA GAYRETLE ÇALIŞIYORUZ.

Dünya çalkalanıyor, dünya değişiyor, dünyada bir şeyler oluyor.

Neler olup bittiğini ancak toz duman yatıştıktan sonra tam olarak anlayabileceğiz, ancak o zaman da iş işten geçmiş olacak. Sahnede yerimizi almamız gerek. Buna hakkımız ve gücümüz var. O nedenle biz makine ihracatçıları olarak küreklere asılıyoruz.

Yılbaşından bu yana geçen altı aylık dönemde ülkemiz ihracatı yüzde 36 oranında artarken makine ve aksamları ihracatını yüzde 39 artırdık. Makine ile ilgili bütün alt sektörleri dahil ettiğimizde ilk altı aylık ihracatımız 6 milyar dolara yaklaşıyor. Bu ihracat anlık olarak veya konjonktürel nedenlerle artmıyor. Türk makine ve teçhizat imalatı sektörü 1997 yılına göre üretimini yüzde 85'e yakın bir oranda artırdı. Bu oranın üzerine sadece motorlu kara taşıtları üretimi çıkabilirdi. Toplam imalat sanayi ise aynı sürede üretimini yüzde 43 oranında artırdı. Bu veriler bize sektörümüzün uzun soluklu bir koşuya başladığını gösteriyor.

Genç makine sektörümüz ülke ortalamalarının üzerinde bir oranda hedefine koşuyor. Bizler buna mecburuz. Yüce Atatürk'ün "Atının yüksek medeniyet ufkundan yeni bir güneş gibi doğacaktır" dediği ülkemizin, bunu gerçekleştirebilmesi için üretmesi gerekiyor. Üretimin merkezinde ise bulunan temel unsur makine. Bugün üzerimize giydığımız giysileri, yediğimiz gıdaları, bindiğimiz otomobil ve uçakları ve günlük hayatımızda kullandığımız her şeyi üretmek için makineye ihtiyacımız var. O nedenle makine sektörü her sektör için önemli. Ona gözümüz gibi bakmalı, ihtimam göstermeliyiz. Dünya ekonomik sisteminin hızlı bir şekilde değişim gösterdiği bugünlerde makine sektörü bu değişimde üzerine düşeni yapmaktadır ve yapmaya devam edecektir. Sektörümüzün çelik bilekli, nasırlı elli çalışanları bunun için gece gündüz demeden gayret göstermektedir.

Hedefimiz, sanayileşmiş ülkelerin hepsinde olduğu gibi makine sektörünü sanayimizin merkezine oturtmak ve ülkemize rekabet gücü kazandıracak makineleri üretmektir.

>> MAHMUT AKILLI

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçılar Birliği Genel Sekreteri

Üniversiteler ile işbirliğimiz gün geçtikçe gelişiyor

ÜNİVERSİTELERİMİZ VE SANAYİ ARASINDA KURULACAK İYİ İŞBİRLİKLERİ GEREK ÜNİVERSİTELERİMİZİN, GEREKSE SANAYİMİZİN GELİŞMESİNDE ÇOK ÖNEMLİ ROL OYNAMAKTADIR.

İçinde bulunduğumuz yaz aylarının getirdiği tatil havasına rağmen, hem Yönetim Kurulumuz hem de Genel Sekreterliğimiz çalışmalarını tüm hızıyla sürdürüyor. Yine bu süreçte Dergimizin 3. sayısını çıkarmanın gururunu ve sevincini yaşıyoruz. Bu noktada, dergimizin içeriğine önemli katkı sağlayan tüm özel ve kamu sektörü kurum-kuruluşlarına teşekkürlerimi sunarım. Bunun yanında, Üniversitelerimizin değerli öğretim görevlilerinin ve yetkililerinin de desteğinin bizler için ne kadar önemli olduğunun altını özellikle çizmek isterim.

Üniversiteler ile makine sanayimiz arasında kurulması gereken verimli ilişkinin önemi herkesin bildiği bir gerçektir. Üniversitelerimiz ve sanayi arasında kurulacak iyi işbirlikleri gerek üniversitelerimizin, gerekse sanayimizin gelişmesinde çok önemli rol oynamaktadır. Gelişmiş ülkeler, refah seviyelerini korumak ve yükseltmek için eğitim ve teknoloji alanlarında gelişme mücadelesi vermişler, bu mücadeleyi halen sürdürmektedirler. Bilgiyi teknoloji üretimine dönüştürme noktasında da üniversiteler ile makine sanayimizde faaliyet gösteren firmalarımıza önemli görevler düşmektedir. Ülkemiz sanayinin geleneksel sorunlarından biri olan “teknoloji üretmek yerine mevcut teknolojiyi transfer etme eğilimi” yurt dışı pazarlardaki rekabet edebilme yeteneğimizi ne yazık ki olumsuz yönde etkilemektedir. Oysa, Türk sanayicisi son 20 yıllık süreçte görmüştür ki; uluslararası pazarlarda yer edinmenin olmazsa olmaz kuralı kendi teknolojisini yaratabilmektir. İşte bu nokta-

da ülkemizde de örneklerine rastladığımız “Teknoparklar” yeni teknolojik bilgi, ürün geliştirme gibi konuları sanayiye uygulama imkânı sunmaktadır. Teknopark uygulaması üniversitenin teorik bilgilerinden yararlanarak günümüzün önemli rekabet unsuru olan ürün ve üretim süreçlerinin geliştirilmesi çalışmalarıdır.

Üniversite-sanayici ihtiyaçlarının örtüşmesi, benzer araştırma ve çalışmalara ivme kazandırarak kalkınma sürecini hızlandıracaktır.

Ülkemizde sanayi ile üniversiteler arasında işbirliğini yaygınlaştırmak için faaliyette bulunan Üniversite-Sanayi İşbirliği Merkezleri Platformu’na Genel Sekreterliğimizin geçtiğimiz günlerde üye olduğuna Dergimizin 2. sayısında değinmiştik. Bu Platformun Ulusal Kongresi’nin ilki 26-27 Haziran 2008 tarihleri arasında Adana’da gerçekleştirildi. Genel Sekreterliğimizi temsilen benim de katıldığım Kongre’ye pek çok önemli isim iştirak ettiler. Kongreye ilişkin detaylı bilgiyi ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz. Bu yapılaşma, makine sektörü başta olmak üzere tüm sanayi sektörlerinin ihtiyaç duyduğu AR-GE faaliyetlerinin artırılması ile teknoloji gelişimine katkı sağlayacaktır. Üniversitelerimizin makine sanayimizden, makine sanayimizin de üniversitelerimizden uzak kalmaması temennisiyle, iyi işbirliklerinin kurulmasına ortam yaratacak faaliyet ve çalışmalara Genel Sekreterlik olarak elimizden gelen katkıyı vereceğimizi ifade ederek tüm okuyucularımıza başarılı ve mutlu günler diliyorum.

EKOMAK'tan çevre dostu ürün

Sıcak su buhar kazanları ve katı yakıt kazanları üreten Nazilli EKOMAK Makine Isı Sanayi, katı atık yakma brülörü geliştirdi. Firma katı atıkları yakarak tesislerde enerji maliyetlerinde ciddi oranda düşürerek ülke ekonomisine ciddi katkıda bulunuyor.

Her türlü granül haline getirilebilecek atıklar için kullanılabilir bu sistem, eski yöntemlere göre farklılıklar barındırıyor. Atıkların ortadan kaldırılması için gereken enerji maliyetini dönüştüren sistem, sağlıklı koşullarda gerçekleşen yakılma işleminin de önüne geçiyor. Bu sayede sistem, çevre kirliliğine yol açabilecek ve insan sağlığını olumsuz yönde etkileyecek gelişmeleri de engellemiş oluyor. TÜBİTAK destekli ve onaylı atık yakma sistemleri ile kendi sektöründe bir ilke imza atmış bulunuyor. 25 yıllık deneyimiyle yol alan, ürün gamını genişleten firma, üretiminde iç piyasaya bağlı kalmayarak ihracatta da önemli adımlar atıyor. Halen Bulgaristan, Suriye, Özbekistan, Ürdün gibi ülkelere ihracat gerçekleştiren Nazilli EKOMAK Genel Müdürü Nuri Önel, "Yeni uygulamaları, yeni gelişmeleri müşterilerimizle paylaşarak, müşteri memnuniyetimizi üst seviyede tutmaktayız" şeklinde konuştu.

Sicil belgeleri sanayi odalarından

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI'NIN SANAYİ VE TİCARET BAKANI ZAFER ÇAĞLAYAN'I ZİYARET EDEREK SANAYİ SİCİL BELGESİ DÜZENLEME İŞLEMLERİNİN SANAYİ ODALARINA DEVREDİLMESİNİ TALEP ETMESİ ÜZERİNE BAKANLIK BU YÖNDE BİR YÖNETMELİK HAZIRLAMAYA BAŞLADI.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, sanayi sicil belgelerinin verilmesini sanayi odalarına devretmek üzere harekete geçti. Tarsuya göre, sanayi odasının bulunmadığı illerde bu belgeyi ticaret ve sanayi odalarının vermesi planlanıyor. Sanayi sicil belgesini odaların vermesini amaçlayan yönetmeliğe, Ege Bölgesi Sanayi Odası da katkı koyacak. Ege Bölgesi Sanayi Odası, 22 Temmuz seçimlerinden sonra, hükümetin kuruluşunun ardından Zafer Çağlayan'a gerçekleştirdiği ziyarette sunduğu dosyada, sanayi sicil belgesi düzenleme işlemlerinin sanayi odalarına devredilmesini talep etmişti. Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Tamer Taşkın, Başkan Yardımcısı Nedim Kalpaklıoğlu, Yönetim Kurulu Üyesi Şener Gençer, Genel Sekreter Mustafa Kalyoncu, Organize Sanayi Bölgeleri Koordinatörü Metin Ergan ve Ankara Temsilcisi Necip Çakır'dan oluşan heyet, Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan'ı ziyaret etti. Zafer Çağlayan, "Belgelerin odalar tarafından verilmesi için yönetmelik çalışmalarını başlatıyoruz" diye konuştu.

Bir ihracatçı adayı, Anadolu Makina

Günümüzde dolaylı olarak ihracat yapan, ancak kendi başına ihracat gerçekleştirmek için pek çok ülke ile temasa geçerek fizibilite çalışmaları yürüten Anadolu Makina, üretiminin yüzde 30'unu ihraç etmeyi planlıyor. Çorum Küçük Sanayi Sitesi'nde faaliyet yürüten, otomotiv, çimento, şeker, kâğıt fabrikaları ve maden ocaklarının makine ekipmanlarının imalatını gerçekleştiren Anadolu Makine, gözünü yurtdışı pazarlarına çevirdi.

1972 yılında Çorum'a gelerek, Anadolu Torna Atölyesi adıyla üretim yapmaya başlayan firma 1998 yılında aşağı sanayiden Küçük Sanayi Sitesi'ne taşınır. Burada Anadolu Dişli İmalat ve Ağır Makina Sanayi olarak hizmet verdiklerini belirten firma Genel Müdürü Murat Siviş, "Şu anda bin metrekarelik kapalı alanda üretim yapıyoruz ve 17 kişiye iş olanağı sağlıyoruz. Ürettiğimiz birçok ürünü dolaylı olarak ihraç ediyoruz. Ancak, artık aracı firmalar sayesinde kazandığımız tecrübeyi kullanarak, kendi başımıza ihracat yapmak niyetindeyiz" şeklinde konuştu. Murat Siviş, ayrıca, Fransa, İtalya, Fas, Cezayir, Mısır, Irak gibi ülkelere ürün göndermek için görüşmeler yaptıklarını ve üretimlerinin yüzde 30'unu ihraç etmeyi hedeflediklerini söyledi.

İmalatçıya enerji desteği

MAKİNE İMALAT SEKTÖRÜNÜN DE İÇİNDE YER ALDIĞI PEK ÇOK SEKTÖRE KALKINMADA ÖNCELİKLİ 49 İLDE 2008 YILINDA TOPLAM 296 MİLYON YTL ENERJİ DESTEĞİ VERİLECEK. BU DESTEK SAYESİNDE SON SÜREÇTE ENERJİ ZAMLARINDAN RAHATSIZ OLAN SEKTÖR TEMSİLCİLERİNİN BİR KISMI RAHATLAMIŞ OLACAK.

Kalkınmada öncelik kapsamında bulunan 49 il ve Türkiye genelinde turizm ya da turizm işletme belgesi olan işletmelere 2008 yılında 296 milyon YTL enerji desteği verilmesine karar verildi. Söz konusu teşvik 2007 senesinde 244 milyon YTL seviyesindeydi. İşletmelerin, geçen yıllara kıyaslandığında yüzde 21 oranında artış gösterdiği görülen enerji desteğinden yararlanabilmeleri için hayvancılık, organik ve biyoteknolojik tarım, kültür mantarı yetiştiriciliği ve kompostu, seracılık, sertifikalı tohumculuk, imalat sanayi, madencilik, turizm konaklama tesisi, eğitim ve ya sağlık alanında faaliyet göstermeleri, fiilen ve tam zamanlı olarak en az 10 eleman çalıştırmaları gerekiyor. Enerji desteği uygulamasının yürütülebilmesini temin etmek amacıyla, vali veya vali tarafından tayin edilen bir vali yardımcısı başkanlığında il düzeyinde Enerji Desteği Komisyonu kurulacak. Bu desteği almaya hak kazanan, makine imalat sanayisinde iştiğal eden firmalar üretim maliyetlerini azaltarak rekabet güçlerini artıracaklar.

Sekizli makina Ortadoğu'da büyüyor

SEKİZLİ MAKİNA YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEVLUT SEKİZLİ, ORTADOĞU'YA YAPTIKLARI İHRACATLA ÖNEMLİ BİR PAZAR PAYINA ULAŞTIKLARINI BELİRTTİ.

Markalaşma yolunda ilerleyen Sekizli Makine ve Vinç Sanayi, Ortadoğu ülkelerine yaptığı ihracatla önemli bir pazar payına sahip oldu. Firma Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mevlut Sekizli, 1987'de vinç yolu, vinç köprüsü ve çelik konstrüksiyon ile sektöre adım atan firmalarının kısa sürede oluşturduğu teknolojik alt yapı, kazandığı üretim tecrübesi ve artan kapasitesiyle günümüzde vinç makinesi ve tüm donanımların üretildiği dev bir sanayi kuruluşu haline geldiğini söyledi.

Sekizli, genellikle demir-çelik, haddeleme, inşaat ve çelik konstrüksiyon ile ilgili sektörlerde kullanılan ürünlerinin kapalı alanlarda depolama, taşıma, yükleme ve buna benzer işlerde tercih edildiğini anlattı.

Son yıllarda geliştirilen ihracat politikasıyla hizmet kalitesini yurtdışına taşımaya başladıklarını belirten Sekizli, Libya, Suriye, Mısır, Yemen, Sudan, Irak, Rusya gibi ülkelerde önemli bir pazara sahip olduklarını dile getirdi.

Kaliteyi en uygun fiyatla müşteriye ulaştırma ve en üst hizmeti verme prensibiyle çalışmalarını sürdürdüklerini ifade eden Sekizli, özellikle kararlı ve sağlam adımlarla büyüme kapsamındaki pazarlama ve satış politikaları ile daha çok müşteri ile çalışmak, coğrafyalarını geliştirmek adına çalıştıklarını kaydetti.

KOBİ'ler taşeronluğa sıcak bakmıyor

Türkiye pazarında faaliyet göstermek niyetinde olan yabancı firmaların, Türkiye'de iş yaparken işbirliğine gitmek yerine, kendi markasıyla üretim yapmak istemesine pek çok firma temsilcisi olumlu bakmıyor.

Konuyla alakalı, Makrest Makine Sanayi ve Ticaret AŞ Genel Müdür Yardımcısı Murat Sezer, "Türkiye'ye gelen firma, öncelikle benim adıma şu markayla şu kadar üretim yap diyor. Yani ortada tam anlamıyla bir işbirliği yok. Yabancı firmalar daha çok taşeron mantığıyla hareket ediyor" şeklinde konuştu. Yerli sanayicilerin bu durumdan hoşnut olmadıklarını dile getiren Murat Sezer, KOBİ'lerin taşeronluk sıfatını kendilerine yakıştıramadıklarını belirtti ve "Geçmişe dönüp baktığımızda, son 15 yıllık süreçte, pek çok firmanın parça üretiminden sistem üretimine geçtiğini görüyoruz. Sektörde, bunun sayısız örnekleri görülebilir. Bu gelişimde, özel sektörün iş bitiriciliğinin de önemli payı var. Bu yönüyle değerlendirdiğimizde KOBİ'lerimizin taşeron olmaktan daha büyük potansiyellere sahip olduğunu açık bir şekilde görüyoruz" şeklinde konuştu. Ayrıca Murat Sezer, devletin de KOBİ'lerin gelişimine yeteri kadar destek olmadığını ve yurtdışındaki orta ölçekli firmaların çok daha fazla devlet desteği aldıklarını söyledi.

Kan kardeşi olmak ister misin?

Dalgakıran Kompresör Türkiye'de kan bağıışı konusundaki eksikliğin giderilmesi yolunda, "Kan Kardeşi Olmak İster misiniz?" kampanyası düzenliyor. Ekim 2008 tarihinde başlatılması planlanan kampanya bir yıl süreyle devam edecek. Yeditepe Üniversitesi Hastanesi işbirliği ile yürütülecek olan kampanyada bağıışta bulunmak isteyen firmaların adreslerinde gerekli işlemler gerçekleştirilecek. Kan bağıışımızın anlam kazanması için tüm makine sektörü üyesi firmalarında çalışan arkadaşlarımıza ihtiyacımız var diyen Dalgakıran Kompresör yetkilileri, onların desteği ile kurtaracağımız hayatlar ile gurur duymak, toplumda kan bağıışı konusunda bilinç yaratmak istiyoruz diyorlar.

Kan kardeşi olmak ister misin?

KOSGEB'den KOBİ'lere sıfır faizli kredi

KOSGEB ARACILIĞIYLA HAZIRLANAN VE 2 BİN KOBİ'NİN YARARLANACAĞI "1000+1000 KOBİ YATIRIM DESYEK PROGRAMI" İÇİN 4 BİN 489 BAŞVURU YAPILDI.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, "1000+1000 KOBİ Yatırım Destek Programı" için 31 Mayıs'ta sona eren başvuru süresinde toplam 4 bin 489 başvuru geldiğini açıkladı. KOBİ'lere yönelik olarak KOSGEB aracılığıyla başlatılan, 2 bin girişimcinin yararlanacağı sıfır faizli kredi desteği içeren programa başvurular internet üzerinden 1-31 Mayıs tarihleri arasında yapıldı. İki bölümden oluşan programın "Orta Yüksek ve İleri Teknoloji Sektörleri" bölümüne 979 başvuru alınırken bu kapsamda 326 milyon 71,7 bin YTL kredi talep edildi. Programın ikinci bölümü olan "Orta Düşük ve Düşük Teknoloji Sektörleri" bölümüne toplam 3 bin 510 KOBİ başvururken, bu alanda 827 milyon 347 bin YTL kredi talebi oldu.

KOSGEB tarafından başvuruların incelenmesi tamamlandı ve kriterlere uyan KOBİ'lerin dosyaları tercih ettikleri bankalara gönderildi. Kredi taleplerinin bankalar tarafından değerlendirilmesinin Haziran sonunda tamamlanacağı ve kredi alacak firmalara bilgi verileceği bildirildi. Zafer Çağlayan, bu programın hazırlıklarını sürdürdükleri sanayi stratejisi çalışmalarını doğrultusunda şekillenecek teşvik politikalarının bir öncü uygulaması olduğunu söyledi.

Metal işleme sektörünün kalbi Bursa'da atacak

METAL İŞLEME SEKTÖRÜNDE İŞTİGAL EDEN SEKTÖRÜN EN ÖNEMLİ FİRMALARININ KATILACAĞI, 30 EKİM-2 KASIM TARİHLERİ ARASINDA YAPILACAK BURSA METAL İŞLEME TEKNOLOJİLERİ FUARI, İMALAT SEKTÖRÜNÜN ÖNEMLİ BİR YER TUTTUĞU BURSA İÇİN ÖNEMLİ FIRSATLAR YARATABİLİR.

Bursa Metal İşleme Teknolojileri Fuarı (7. Metal İşleme Makineleri, Kaynak, Kesme, Delme Teknolojileri, El Aletleri, Pnömatik ve Hidrolik Fuarı) Tüyap Bursa Fuarcılık Anonim Şirketi tarafından, Takım Tezgâhları Sanayici ve İşAdamları Derneği işbirliği ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası desteği ile 30 Ekim-2 Kasım 2008 tarihleri arasında Tüyap Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre merkezinde yapılacak.

Sektörün en önemli firmalarının katılım sağlayacağı fuar, her türlü imalat sanayisinde, üretimin her aşamasında kullanılan metal işleme teknolojilerinin tanıtımını sağlayacak. Geçtiğimiz sene, 28 farklı ülkeden 472 firma ve firma temsilciliğinin katılımıyla gerçekleşen fuarı yurtiçinde 20 ilden ve yurtdışından ise Almanya, Bulgaristan, Fas, Gürcistan ve İran'dan toplam 37 bin kişi ziyaret etmişti.

İstihdamın yüzde 45'ini imalat sanayisinin oluşturduğu Bursa'da, makine ve metal sektöründe 50'nin üzerinde ülkeye ihracat gerçekleştiriliyor. Bursa Metal İşleme Teknolojileri Fuarı, imalat sanayisinde Türkiye katma değerinin yüzde 9'unu tek başına oluşturan Bursa'da faaliyet gösteren girişimciler açısından önemli fırsatlar yaratacak gibi görünüyor.

Savunma sanayisi masaya yatırıldı

SAVUNMA SANAYİSİNİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMADA KENDİ KENDİNE YETEBİLMEK BÜTÜN ÜLKELER İÇİN BÜYÜK ÖNEM TAŞIYOR. BU AMAÇLA, SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI, İHTİYAÇLARIN YURTIÇİNDE KARŞILANMA ORANININ ARTMASI İÇİN ÇALIŞMALAR YÜRÜTÜYOR.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı sektöre dönük üretim yapan sanayicileri bir araya getirdi. Kara Araçları Endüstri Günü ve Güç Sistemleri Çalıştayı'nın açılışında konuşan Müsteşar Murat Bayar, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ileri teknoloji ürünü silah, araç ve gereçle donatılmasını ve gelişmiş ülkelerle rekabet edebilecek düzeyde savunma sanayi altyapısını kurmayı hedeflediklerini söyledi.

Müsteşarlık tarafından, savunma sanayisinin ihtiyaçlarının yurtiçinde karşılanma oranını artırmak için şu anki tasarım ve üretim altyapılarının geliştirilmesi ve yan sanayi katılımının artırılması için çalışmalar yürütülüyor. Bayar, Türk savunma sanayisinin belkemiği olan kara araçları sektörünün, geçmişten bu güne gelişiminin analizi yapılarak, geleceğe dönük iddialı ve örnek amaçlar belirlenmesine çalışıldığını söyledi.

Türk Kara Savunma Sektörünün Ulaştığı Nokta ve Hedefler Endüstri Günü'nde yapılan toplantılarda ise sektörel ilgili konular irdelendi. Toplantılarda, kara araçlarına dönük stratejiler, sektörün Ar-Ge yol haritası, sektöre sanayinin katılımı, üniversite-sanayi işbirliği, otomotiv yan sanayisinin sektöre bakışı, kalite faaliyetleri gibi konularda sunumlar yapıldı.

Makine İhracatçılar Birliği'nin Yönetim Kurulu görev dağılımı belirlendi

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILAR BİRLİĞİ'NİN 4 HAZİRAN 2008'DE GERÇEKLEŞTİRİLEN GENEL KURUL TOPLANTISI ARDINDAN SEÇİLEN YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN GÖREV DAĞILIMI YAPILDI.

Orta Anadolu Makine ve Aksamları ihracatçılar Birliği'nin 4 Haziran 2008'de gerçekleştirilen Genel Kurulu'nun ardından Yönetim Kurulu Asil Üyeleri ve Yedekleri ile Denetim Kurulu Asil ve Yedek Üyeleri belirlenmişti. Orta Anadolu Makine ve Aksamları ihracatçılar Birliği Yönetim Kurulu'nun görev dağılımı ise şu şekilde oluştu.

Yönetim Kurulu Başkanı, Dalgakıran Kompresör Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Dalgakıran olurken, Samsun Makina Sanayi Genel Müdür Yardımcısı Kutlu Karavelioğlu ise Yönetim Kurulu Başkan Vekili olarak belirlendi.

Yönetim Kurulu Üyeleri ise şu isimlerden oluştu: Hidromode Hidrolik Makina Sanayi Genel Müdürü Hasan Büyükdede, Hidromek Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Bozkurt, Kayhanlar Makine Genel Müdür Sevda Kayhan Yılmaz, Net Mak Metal Makina Genel Müdür Yardımcısı M. Serol Acarkan, Malkan Makine Genel Müdür Yardımcısı Mutlu Alkan Kütüklüoğlu, Yelkenciler Makine Genel Müdür Hayrullah Yelkenci, Butek Makine Yönetim Kurulu Başkanı Namık Kemal Memiş.

Bahreyn heyeti ile sıcak temas

BAHREYN SANAYİ VE TİCARET BAKANI DR. HASSAN ABDULLA FAKHRO BAŞKANLIĞINDA, BAHREYN SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI YETKİLİLERİ VE İŞADAMLARINDAN OLUŞAN BİR HEYET OAİB GENEL SEKRETERLİĞİ ORGANİZASYONUyla ÜLKEMİZE BİR ZİYARET GERÇEKLEŞTİRDİLER.

Bahreyn Heyeti, Bahreyn'deki projelerin devamı için demir-çelik ve çimento tedarik etmek amacıyla söz konusu ürünlerin ülkemizden ithal imkânlarını araştırmak ve ilgili firmalarla görüşmek için çeşitli temaslarda bulundu.

Heyet üyeleri, Genel Sekreter Mahmut AKILLI eşliğinde ilk olarak Devlet Bakanı Sayın Kürşad TÜZMEN'i makamında ziyaret ederek, ülkemizden ithal etmek istedikleri ürünler hakkında bilgi verdi. Devlet Bakanı Sayın Kürşad Tüzmen de Bahreyn'de gerçekleştirilecek müteahhitlik hizmetlerinde Türk firmaların da yer alması gerektiğini vurguladı ve iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması için karşılıklı işbirliği önerilerinde bulundu.

Heyet üyeleri daha sonra Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği'ni ziyaret etti ve yetkililerden Türk çimento sektörü hakkında bilgi aldı. Toplantıya katılan Türk firma yetkilileri ile birebir iş görüşmesi gerçekleştirdi.

Heyetin bir sonraki ziyareti olan Demir Çelik Üreticileri Derneği'nde yapılan toplantıdan sonra iki ülke arasında gerçekleştirilecek ticaret konusunda bir centilmenlik anlaşması imzalandı. Heyet üyeleri, son olarak Sanayi Bakanı Sayın Zafer Çağlayan'ı makamında ziyaret ederek Türkiye'deki temaslarını tamamladı ve 24 Haziran 2008 tarihinde ülkemizden ayrıldı.

OAİB Irak'taydı

Dış Ticaret Müsteşarlığının koordinasyonunda, OAİB Genel Sekreterliği organizasyonunda Devlet Bakanı Sayın Kürşad Tüzmen, kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşan bir heyet ile 29 Haziran 2008 tarihinde günübirlik olarak Bağdat / Irak'a bir ziyaret gerçekleştirdi. Ülkemiz ile Irak arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin mevcut durumunun ele alınması ve ikili ilişkilerin daha da geliştirilmesi amacıyla düzenlenen ziyaret sırasında, Devlet Bakanı Sayın Kürşad Tüzmen Iraklı muhatapları ile resmi temaslarda gerçekleştirdi.

TEMSAD/TRİSAD alım heyetinin Bangladeş ziyareti

OAİB Genel Sekreterliği işbirliği ve Tekstil Makine ve Aksesuar Sanayicileri (TEMSAD) ve Türkiye Triko Sanayicileri Dernekleri (TRİSAD) tarafından, İstanbul'da 10 Haziran-13 Haziran 2008 tarihleri arasında Bangladeş'ten bir dernek ve 23 firma temsilcisinin katıldığı sektörel bir heyet ziyareti düzenlendi.

11 Haziran 2008 tarihinde, şehir turunun ardından Akgün Otelde bir toplantı yapıldı. Toplantıda TEMSAD üyeleri, tek tek firmalarını tanıttılar. Bu toplantı sırasında BKMEA (Bangladesh Knitwear Manufacturers and Exporters Association) Başkanı, 2009 senesinin Ocak ayı içerisinde ülkelerinde yapılacak tekstil ve makine fuarına; tekstil makineleri üreticileri için yapılabilecek bir milli katılım organizasyonu için tam destek verebileceklerini belirttiler. 12 Haziran 2008 tarihinde TRİSAD merkezinde iki ülke işadamlarının karşılıklı soru cevap yöntemi ile yatırım ve işbirliği konularının tartışıldığı bir toplantı daha gerçekleştirildi.

Türkiye Nijerya iş ve yatırım forumu yapıldı

Dış Ticaret Müsteşarlığı koordinatörlüğünde, OAİB Genel Sekreterliği ile İMMİB Genel Sekreterliği organizasyonunda 22-28 Haziran 2008 tarihlerinde İstanbul, Ankara ve Konya'da gerçekleştirilen Türkiye-Nijerya İş ve Yatırım Forumunun Ankara ayağı Ostim'de 25 Haziran 2008 tarihinde gerçekleştirildi. İki ülke arasındaki ticaretin gelişmesinin önemini vurgulandığı foruma Nijerya'dan toplam 88 firma temsilcisi katıldı. Katılımcılar daha sonra OAİB Genel Sekreterliğince belirlenen tesislere ziyaretler gerçekleştirdi.

OAİB, Üniversite Sanayi İşbirliği 2. Ulusal Kongresi'ne katıldı

26-27 HAZİRAN 2008 TARİHLERİNDE ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ'NDE ADANA ÜSAM EV SAHİPLİĞİNDE "ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞBİRLİĞİ 2. ULUSAL KONGRESİ"NE OAİB GENEL SEKRETERLİĞİNİ TEMSİLEN KATILAN GENEL SEKRETER MAHMUT AKILLI, "TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜNDE BİR KALİTE MARKASI OLARAK TURQUUM" BAŞLIKLİ SUNUMU GERÇEKLEŞTİRDİ.

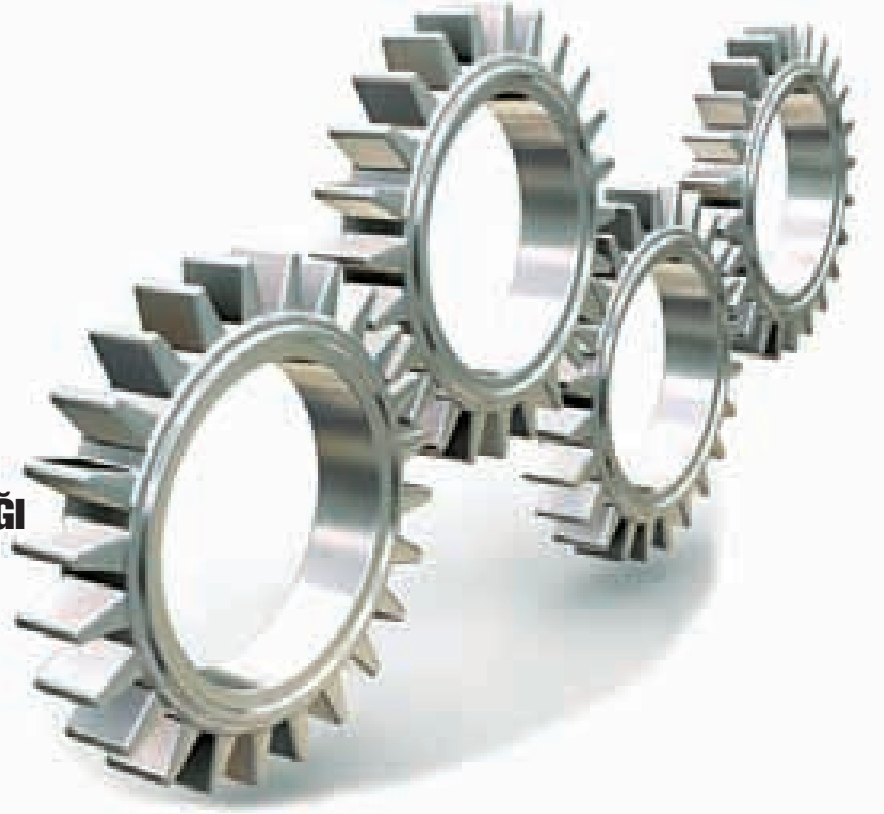

Ülkemizde üniversite-sanayi işbirliğini tartışmak ve yaygınlaştırmak için her yıl ÜSİMP (Üniversite-Sanayi İşbirliği Merkezleri Platformu) kuruluşlarından birinin ev sahipliğinde düzenlenecek olan Üniversite-Sanayi İşbirliği Ulusal Kongresi'nin ilki 26-27 Haziran 2008 tarihlerinde Adana ÜSAM ev sahipliğinde Çukurova Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Platformun amacı ülkemizde üniversite-sanayi işbirliği sorunları üzerinde görüş alışverişinde bulunmak, etkin ve verimli bir biçimde yürütülmesini sağlamak üzere öneriler geliştirmek, bu önerilerin gerçekleştirilmesi yö-

nünde çaba sarf etmek ve gerekli girişimlerde bulunmak olarak özetleniyor. Ayrıca, bu güne kadar üniversitelerin ve sanayinin yaptıkları faaliyetler sonucu kazandıkları deneyimleri korumak, paylaşmak ve yaygınlaştırmakta platformun amaçları arasında yer alıyor. Üniversite-sanayi işbirliği konusunda faaliyet gösterecek yapıların kurgulanması için ilgili kurumlar nezdinde güçlü bir şekilde girişimde bulunulması; böylece, yaratılan işbirliği kültürünün yayılması ve benzeri yapıların kurulmasına yardımcı olmak veya öncülük etmek yolunda çalışmalar yürüten platformun düzenlediği Üniversite Sanayi İşbirliği 2. Ulusal Kongresi'ne OAİB'de katıldı.

USİMP Üyesi olan OAİB Genel Sekreterliğini temsilen Kongreye katılan Genel Sekreter Mahmut Akıllı tarafından "Türk Makine Sektöründe Bir Kalite Markası olarak Turquum" başlıklı sunum gerçekleştirildi. Kongrede 15 adet davetli bildiri ve 48 adet serbest bildiri yer aldı. Kongre kapsamında Türkiye'nin dört köşesinden olmak üzere toplam 25 farklı üniversiteden ve 25 adet sanayi kurum ve kuruluşlarından temsilciler bir araya geldi. Ülkemizin önemli bir sorununun çözümü için bildirilerin sunulduğu ve fikirlerin bilimsel bir ortamda tartışıldığı, tüm katılımcılara ücretsiz olarak açık olan kongre yüzlerce ziyaretçi tarafından takip edildi. Her yıl bir ÜSİMP kuruluşu ev sahipliğinde yapılacak olan Üniversite-Sanayi İşbirliği Ulusal Kongresi'nin ikincisi 7-8 Mayıs 2009 tarihleri arasında Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde Seramik Araştırma Merkezi A.Ş. ev sahipliğinde, üçüncüsü ise 2010 yılında OSTİM Organize Sanayi Bölgesi ev sahipliğinde yapılacak.

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI KOORDİNASYONUNDA HAZIRLANAN SANAYİ STRATEJİ PLANINA GÖRE, OTOMOTİV, MAKİNE, ELEKTRONİK VE BEYAZ EŞYA SEKTÖRLERİNİN GELİŞMESİ VE TÜRKİYE’NİN ÖNEMLİ BİR ÜRETİM ÜSSÜ HALİNE GELMESİ İÇİN YOĞUN ÇALIŞMALAR YAPILACAĞI BELİRTİLDİ. MAKİNE SEKTÖRÜNÜN 2015 YILI HEDEFİ, DÜNYANIN İLK 15 ÜRETİCİ ÜLKESİ ARASINA GİRMEK OLARAK ÖNGÖRÜLDÜ.

Sanayinin 4 kahramanından biri: **Makine sektörü**

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda, Devlet Planlama Teşkilatı'nın hazırladığı ve 28 Haziran'da resmi gazete de yayınlanan orta vadeli sanayi strateji planına göre, Türkiye'nin otomotiv, makine, elektronik ve beyaz eşyada üretim üssü haline getirilmesi öngörülüyor. Bu plana göre döneminde yeni ve gelişmeye açık sektörlerde firmaların verimliliğini artırmaya yönelik politikalar uygulanacak. Maliyet dezavantajı nedeniyle geleneksel sektörlerin yurtdışında fabrika açması desteklenecek. Doğrudan yabancı yatırım girişlerinde ise seçici davranılacak. Stratejiyle 2015 yılında otomotivde üretimde dünyada ilk 10'a girilmesi hedefleniyor. Makinede hedef ise dünyadaki ilk 15 ülke arasına girmek. Beyaz eşyada AB içinde ikinci en büyük üretici olunması planlanırken, enerji sarfiyatı az ve düşük maliyetli ürün tasarımına doğru yol alınacak. Stratejiye göre 2013 yılında sanayinin yarattığı katma değe-

rin toplam ulusal gelir içindeki payı yüzde 19,58'ten yüzde 27,2'ye çıkacak. Bunun için, seçilmiş sektörlerde teşvik vermek yerine, gelişmeye açık tüm sektörlerde firmaların verimliliğini artırmaya dönük politikalar uygulanacak. Stratejinin temel ayaklarından birini de devlet yardımları oluşturacak. Yardımlarının verilmesinde titiz ve ölçülü olunması temel ilke olurken, sermaye piyasası enstrümanları da KOBİ'lerin kullanımına elverişli hale getirilecek. Teknoparklar, yenilik aktarım merkezleri ve işletme kuluçkaları gibi araçlar ve girişimler desteklenecek. Yerel düzeyde yatırım ortamının iyileştirilmesi için OSB'ler cazibe merkezleri haline getirilecek.

HEDEF HER YIL YÜZDE 5,5 BÜYÜMEK

Program döneminde, yatırım, istihdam ve ihracat odaklı bir büyüme stratejisi sürdürülecek. Yıllık ortalama yüzde 5,5 oranında ekonomik büyüme hedeflendi. Türkiye'nin gelecek yıl yüzde 5, 2010 yı-

lında yüzde 5,5 ve 2011 yılında yüzde 6 büyümesi bekleniyor. Yıllık ortalama reel olarak özel tüketim harcamalarının yüzde 5,5, özel sabit sermaye yatırım harcamalarının yüzde 6,8, kamu tüketim harcamalarının yüzde 3,7 ve kamu sabit sermaye yatırım harcamalarının yüzde 2,4 oranında artması öngörüldü. Enflasyon hedefleri (TÜFE yıllık artış hızı) 2009, 2010 ve 2011 yılları için sırasıyla yüzde 7,5, yüzde 6,5 ve yüzde 5,5 olarak revize edildi. Enflasyon hedeflerinin Hükümet ve Merkez Bankası tarafından birlikte belirlenmesi uygulamasına program döneminde de devam edileceği vurgulandı. İstihdam olanaklarını artırıcı uygulamaların da etkisiyle Program döneminde yaklaşık 1,3 milyon kişiye yeni istihdam yaratılacağı öngörüldü. 2008 yılında yüzde 0,6 olacağı tahmin edilen kamu kesimi açığının GSYH'ya oranının, Program döneminde bir miktar azalması öngörülüyor. Buna karşılık, genel devlet açığında sınırlı bir artış olacağı ifade ediliyor.

İHRACAT YÖNETMELİĞİ'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK İLE ÇIKARILAN TEBLİĞLER İHRACATÇILAR İÇİN YENİ UYGULAMALARI GÜNDEME GETİRİYOR.

İhracat yönetmeliğinde birçok değişiklik var

8 Şubat 2008 tarihli Gazete'de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'da Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'ın 8.

maddesi ile ihracat bedellerinin tasarrufu serbest kılınmış ve söz konusu değişiklik dolayısıyla ihracat mevzuatı ile kambiyo mevzuatı arasındaki paralellik sağlanması gerekliliği belirtilmiş. Buna göre: İhracat Yönetmeliği'nin; 4. maddesinin "C" bendinde yer alan, bedelsiz ihracatın tanımı "karşılığında yurt dışından bir ödeme yapılmaksızın yurt dışına mal çıkarılmasını ifade eder" şeklinde değiştirilmiş. Diğer taraftan yine 4. maddede yer alan kredili ihracat tanımı kaldırılmış ve İhracat Yönetmeliği'nin 8. maddesi de yürürlükten kaldırılarak kredili ihracat, bir ihracat şekli olmaktan çıkarılmış.

4. maddenin k bendinde yer alan "Ofsetin" tanımı ise, "Kamu kuruluşları tarafından açılan uluslararası ihaleler çerçevesinde, ihaleyi kazanan firma veya kuruluş tarafından, Türkiye'de üretilen malların, gelir ve giderleri Türkiye'de kaydedilen yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinin ve diğer hizmetlerin yeni alıcılara ihracatı veya mevcut alıcılara yönelik ihracat artışı ile taahhüt gereğince Türkiye'nin mevcut ihracat potansiyelinin geliştirilmesine yönelik Müsteşarlık-

ça onaylanan diğer işlemleri ifade eder" şeklinde değiştirilmiş durumda.

Aynı zamanda 4. maddeye "O" bendi ile yurtdışına e-ticaret tanımı eklenmiş ve "uzaktan iletişim araçlarıyla başka bir ülkeye yönelik olarak gerçekleştirilen mesafeli mal satışını ifade eder" şeklinde tanımlanmış.

Konsinye İhracat başlıklı 9. maddesinin beşinci paragrafı yürürlükten kaldırılarak, ihracatçı birliklerinin kesin satışa ait bilgileri aracı bankaya bildirme zorunluluğu kaldırılmış. Ayrıca yine aynı maddenin son paragrafında yapılan değişiklik ile konsinye olarak gönderilen malın, konsinye ihraç izni süresi içinde satılmaması halinde, malın gümrük mevzuatı çerçevesinde yurda getirilmesi gerektiği vurgulanmış durumda.

E-TİCARETLE İLGİLİ YENİ DÜZENLEMELER

Diğer İhracat şekilleri başlıklı 13. maddede yapılan değişiklik kapsamında; Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracat, takas ve bağlı muamele kapsamında yapılacak ihracat ile transit ticaret konusunda bir düzenleme yapmayacağı, ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracatın gümrük mevzuatına göre yürütüleceği, ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracat işlemlerinin 12.09.2008 tarihinden itibaren Güm-

rük Müsteşarlığı'na geçeceği belirtilmiş.

Uluslararası anlaşmalarla ticareti yasaklanmış mallar ile Müsteşarlığın madde politikası itibarıyla transit ticaretinin yapılmasını uygun görmediği malların transit ticarete konu olamayacağı, ithalat ve ihracat yapılması yasaklanmış ülkelerle transit ticaret yapılamayacağı, takas ve bağlı muamele işlemlerinin yürürlükteki ihracat ve ithalat rejimleri çerçevesinde yürütüleceği, yurtdışına e-ticaret kapsamındaki mal ihracıyla ilgili işlemlerin dış ticaret ve gümrük mevzuatı hükümlerine tabi olacağı hüküm altına alınmış.

Ayrıca alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallar başlıklı 14. maddesinde yapılan değişiklik ile daha önceki Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak işlemler ihracat bedeli dövizlerin yurda gelip gelmediği ile alakalandırılmakta iken, bu hüküm kaldırılmış. Daha açık bir ifade ile alıcısı tarafından kabul edilmeyen mallarla ilgili yapılacak işlemlerde dövizlerin yurda gelip gelmediğine bakılmaması hükme bağlanmış durumda. Diğer taraftan gümrük idarelerince yapılan değişikliklerin bundan böyle ihracatçı birliklerine bildirilmesinin yanı sıra aracı bankası yerine mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirilmesi hükmü getirilmiş.

Büyük planın parçası

Makine Tanıtım Grubu

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ, MAKİNE SANAYİİ SEKTÖR PLATFORMU, ORTAK SATINALMA ORGANİZASYONU, TURQUM PROJELERİ İLE BÜYÜK BİR KALKINMA PLANININ PARÇALARINI TEK TEK YERİNE KOYUYOR. MAKİNE TANITIM GRUBU DA ÜLKE İÇİNDE VE YURT DIŞINDA MAKİNE SEKTÖRÜNÜ BİRÇOK FAALİYETLE TANITMAYA KARARLI.

Dünyada bütün sektörlerin başarılı olabilmeleri ve pazar paylarını artırabilmeleri için, finans desteği, devlet teşvikleri, iyi hazırlanmış fizibilite raporları gibi pek çok gereklilik bulunuyor. Ancak bütün bu çalışmaların nihayetinde, istenilen sonucun alınabilmesi için bu sektörlerin tanıtımının da başarılı bir şekilde yapılması gerekiyor. Dünya çapında, özellikle yaklaşık son 30 yıldır reklâm alanında bir patlama yaşıyor. Reklâmlar ve tanıtım çalışmaları, tüketicinin yönelimlerini belirlemede, kimi zaman ürün kalitesinin bile önüne geçebiliyor. Seramik ve fındık tanıtım gruplarının kurulması ve başarılı işlere imza atmalarıyla Türkiye’de de tanıtım faaliyetlerine daha çok önem verilmeye başlandı. Türkiye Makine Sanayi Sektörü de Temmuz 2007’de kendi tanıtım grubunu kurdu. Biz de, Moment Expo ekibi olarak, bu grubun kuruluşunu, misyonunu ve hedeflerini Makine Tanıtım Grubu Başkanı Ali Rıza Oktay ve Makine Tanıtım Grubu Üyesi Sevda Kayhan Yılmaz’dan dinledik.

Makine Tanıtım Grubu’nun kuruluş hikâyesini anlatır mısınız?

Ali Rıza Oktay: İlk olarak fındık ve seramik tanıtım gruplarının faaliyetlerine başladığını belirtmiştim. Daha sonra diğer bazı tarım ürünleri ve deri gibi sektörlerde tanıtım grupları kurularak faaliyetlere başladılar. Makine tanıtım grubunun kurulması ise henüz çok yeni. Nisan 2007’de Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliğinin Genel Kurulunda böyle bir grubun kurulması kararı alınıyor ve Temmuz 2007’de Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın onayı ile resmen kuruluyor. Bir tanıtım grubunun kurulabilmesi için öncelikle o sektörün ihracatçı birliği olarak örgütlenmesine ihtiyaç duyulmakta. Çünkü ihracatçı birliği olmadan, tanıtım grubunun faaliyetlerini gerçekleştireceği kaynağın yaratılması mümkün değil. Makine ve aksamları üretip ihraç eden firmalarımız faaliyetlerini İstanbul Maden ve Metal İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği bünyesinde bulunan Elektrik-Elektronik ve Makine Sanayi Mamulleri İhracatçı Birliği şemsiyesi altında sürdürüyorlardı. Ancak sektörün gerek üretim gerek-

se ihracat performansı ve potansiyeli dikkate alınarak, Dış Ticaret Müsteşarlığına sektörün başlı başına bir ihracatçı birliği olarak örgütlenmesinin gerekli olduğu düşünülerek 2002 yılında Orta Anadolu İhracatçıları Birliği Genel Sekreterliği bünyesinde Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği kuruldu. İhracatçı birliğinin kurulması ile beraber Dış Ticaret Müsteşarlığının da destek ve katkılarıyla başta sektör envanteri olmak üzere makine kalite işareti gibi bir dizi çalışma başlatıldı. Bunun yanı sıra, Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğimizin uğraş ve gayretleri sonucu makine sektöründe faaliyette bulunan 27 ayrı dernek bir platform şeklinde örgütlendi. Tüm bu gelişmeler ışığında makine sektörünün ne denli gelişmiş, ihracat yeteneği yüksek, ürün yelpazesi geniş ve dinamik bir sektör olduğu daha net bir şekilde görülmeye başlandı. Bu yapının etkili bir tanıtım faaliyetiyle desteklenmesi hemen her kesim tarafından kabul görüldü ve başta da söylemiş olduğum gibi Makine Tanıtım Grubu 2007 yılı Temmuz ayında resmen kuruldu.

Grubun misyonu nedir?

Ali Rıza Oktay: Makine kavramı, son derece geniş bir ürün grubunu içine alıyor. Yüzlerce çeşit ürün makine olarak değerlendiriliyor. Ülkemiz makine sektöründe, yüzlerle ifade ettiğimiz ürünlerin çok büyük bir kısmının hem üretimi hem de ihracatı yapılıyor. Diğer taraftan, ülkemizin dışa açık bir ekonomi olması nedeniyle hem iç piyasada hem de dış piyasalarda rekabet en şiddetli şekilde yaşanıyor. Bu itibarla diğer birçok sektörde olduğu gibi makine sektöründe de bizim üreticilerimiz kaliteli ve daha ucuz üretim yapma zorunluluğunu idrak etmiş durumdadır. Makine sektörünün, bu anlamda önemli bir mesafe kat ettiği görülüyor. Ancak geçmiş yıllarda, özellikle Rusya gibi bazı pazarlarda başka sektörlerde yaşanmış olan olumsuzluklar sektörün bu yapısını yeterince yansıtmamasına mani oluyor. İlk olarak, sektörün topyekûn olarak anlatılmasına, tanıtılmasına ihtiyaç var. Bunun dışında, ikinci misyonumuzu da Türk makine sektörünün yakalamış olduğu bu kalite seviyesinin hem içeride hem dışarıda bi-

Ali Rıza Oktay

Makine Tanıtım Grubu Başkanı

Öncelikle, sektörün topyekûn olarak anlatılmasına, tanıtılmasına ihtiyaç duyuluyor.

linmesine yardımcı olmak, diye özetleyebilirim. Bazı önemli hedef pazarlarda, Türk makine ihracatçılarının pazarlama faaliyetlerini kolaylaştırmayı önümüze koymuş durumdayız.

Sevda Kayhan Yılmaz: Türk makinesinin tanıtımının yurtiçinde bile yeteri kadar yapılmadığını fark ettik. Makine Tanıtım Grubu’nun misyonu, ilk olarak yurtiçini de kapsayacak şekilde Türk makinesinin kalite ve güvenilirliğini, Türk makinesinin yaratıcılığını bütün potansiyel müşterilere anlatmayı başarmak. Bunu yaparken amaç sadece mal satmak değil, aynı zamanda Türkiye’ye makine yatırımcısı da çekebilme hedefliyoruz.

Makine Tanıtım Grubu’nun sektöre ne gibi faydaları olacaktır?

Ali Rıza Oktay: Makine sektöründe iş-tigal eden firmalarımız, kendi bütçeleri nispetinde kendi tanıtımlarını zaten yapmaktalar. Ancak tanıtım grubuyla hedeflenen, firmalarımızın tek başlarına yapamadıkları ülke imajını güçlendirme konusunda sektörün tamamına katkı sağlayabilmek. Yani, Makine Tanıtım Grubu, firmalarımızın bu dünya standartlarında yürüttüğü faaliyetleri çok geniş bir kitleye anlatmayı ve varsa olumsuz imajı ortadan kaldırmayı hedefliyor. Diğer taraftan, makine sektörü yapısı gereği çok çeşitli ürünü bünye-

sinde bulunduruyor. Sektörün, diğer tanıtım grupları gibi, yalnızca bir ürün için faaliyet gösterme şansı bulunmuyor. Bunu bir şans olarak görüyoruz ve tekstil makinesinden gıda makinelerine, ağaç orman makinelerinden iş makinelerine, büro makinelerinden CNC tezgâhlarına kadar pek çok ürün grubunun topyekûn tanıtılacağı bir faaliyet yürütmek istiyoruz. Sektörde, çok fazla ürün grubu ve bu konuda onlarca sayıda dernek vb. kuruluşlar bulunuyor. Öncelikli olarak bu derneklerin de tanıtıma yönelik faaliyetlerini tespit etmeye çalışıyoruz. Bu konuda belirlemiş olduğumuz kriterler çerçevesinde bu tarz faaliyetlere destek olacağız. Bu sayede, yapacağımız faaliyetler sonucunda, ihracatçılarımızın, çok sayıda pazarda ürünlerini kalite ve fiyat konusunda fazla dirençle karşılaşmadan, tercih edilen bir şekilde satabilme imkânına kavuştu-racağız.

Makine Tanıtım Grubu'nun şimdiye kadar yaptığı ve yapmakta olduğu çalışmalardan bahsedebilir misiniz?

Makine Tanıtım Grubu'nun çalışmalarını incelediğimizde, kuruluşundan bu yana hız kesmeden yol aldığını görüyoruz. Makine Tanıtım Grubu, Temmuz 2007'deki resmi kuruluşundan bu yana toplam sekiz adet toplantı gerçekleştirdi. Toplantılarda, kararlar, uzun süren tartışmalar sonucu ve tüm grup üyelerinin mutabakatı ile alınıyor. Bu çerçevede, öncelikle gruba bir logo seçimi yapıldı. Sonrasında, grupla iletişim kurulmasını kolaylaştıracağı düşünülen hem Türkçe

hem de İngilizce bir WEB sayfası hazırlandı. Diğer bir önemli çalışma da makine sektöründe faaliyet gösteren ve makine sektörü platformu üyesi kuruluşların tanıtım faaliyetlerine destek sağlanması konusunda yapılıyor. Çoğu uluslararası kuruluşların da üyesi olan bu kuruluşların, tanıtım amaçlı yapacakları faaliyetlere destek sağlanması kararlaştırıldı ve bu konuda destek kriterleri oluşturulmaya başlandı. Dış piyasalar kadar, iç piyasaya da önem veriyoruz. Makine sektörünün iç piyasada da tanıtımına karar verdik. Bu amaçla, iç piyasada yapılacak tanıtım ile ilgili yol haritasının tespiti ve strateji oluşturulması için bir algı anketi yapılmasına karar verildi. Bu konuda da, çok titiz bir çalışma sonucunda bu anketin yaptırılacağı firmanın seçimi yapıldı ve anket çalışması tüm hızıyla devam ediyor. 2008 yılının Ekim ayında bu çalışmanın bitirilmesini hedefliyoruz. Diğer taraftan, önemli olduğu düşünülen yurt dışı fuarlara, info stand ile katılım sağlama kararı alındı. Katılım sağlayacağımız bu fuarlarda platform üyesi kuruluşlara bir masa ayırarak çok farklı sektörlerdeki firmalarımız adına iletişim kurulabilecek bir ortam sağlamayı hedefliyoruz. Bir yandan da öncelikle ABD pazarına yönelik bir faaliyet için çalışmalara başladık.

Sevda Kayhan Yılmaz: Makine sanayi sektörü platformunu oluşturan derneklerin, bu sektörün gelişimine katkıda bulunmasına yardımcı olmak için grup kanalıyla maddi destek sağlanmaya başlandı.

Sevda Kayhan Yılmaz

Makine Tanıtım Grubu Üyesi

Türk makinesinin kalite ve güvenilirliğini bütün potansiyel müşterilere anlatmak istiyoruz.

Geleceğe dönük planlarınız ve hedefler nelerdir? Somut örnekler verebilir misiniz?

Ali Rıza Oktay: Makine Tanıtım Grubu olarak, geleceğe dönük, öncelikle ithalat yapmak isteyen yabancı firmaları Türk ihracatçılarla buluşturmayı amaçlayan bir faaliyet üzerinde çalışıyoruz. Bu faaliyetin olgunlaştırılıp bir format haline getirilmesinden sonra, ABD başta olmak üzere diğer ülkelerde hayata geçirilmesini amaçlıyoruz. Grubun geleceğe dönük diğer planlarını da yurtiçinde ve ya yurtdışında çıkan sektörle ilgili yayınlarda reklâm, ilan verilmesi gibi çalışmalar ve makine sektöründe Ar-Ge kültürünün yerleşmesini amaçlayan makine tasarım yarışmasını hayata geçirmek olarak özetleyebilirim.

Sevda Kayhan Yılmaz: Yurtdışında makine ticaretini geliştirmeye yönelik ofis açılması hususunu inceliyoruz. Çok farklı yapıda fuar katılımları gerçekleştirmeyi düşünüyoruz. Bu fuarlarda müşteri beklemeyeceğiz, bunun yerine müşterilerin bizlere gelmelerini sağlayacağız.

“ Makine Tanıtım Grubu olarak, ithalat yapmak isteyen yabancı firmaları Türk ihracatçılarla buluşturmayı amaçlayan bir faaliyet üzerinde çalışıyoruz. Grubun geleceğe dönük diğer planları da yurtiçinde ve yurtdışında çıkan sektörle ilgili yayınlarda reklâm, ilan verilmesi gibi çalışmalar ve makine sektöründe Ar-Ge kültürünün yerleşmesini amaçlayan makine tasarım yarışmasını hayata geçirmek olarak özetleniyor. ”

Dalgakıran Bursa
 1. Kocahasanlı Yolu No: 6
 Bursa / TÜRKİYE
 Tel : +90 222 21 79 61 81 18
 227 7088
 Faks : +90 222 21 71 75
 info@dalgakiran.com
 www.dalgakiran.tr

Dalgakıran Üsküdar
 İsmailpaşa Caddesi No: 26
 No: 46 / Üsküdar / İstanbul
 Tel : +90 216 581 13 17
 507 7088
 info@dalgakiran.com.tr
 www.dalgakiran.com.tr

Dalgakıran Alanya
 Şehitler Yolu / 10000 Alanya
 Şifalıyaz / Alanya
 Tel : +90 312 711 900889
 Faks : +90 312 711 900889

Dalgakıran Kocaeli
 Balıkesir Yolu No: 117 / 46000
 İzmit / Kocaeli
 Tel : +90 232 584924
 Faks : +90 232 799823
 www.dalgakiran.tr
 info@dalgakiran.tr

Dalgakıran Rize
 Cumhuriyet Caddesi / 61000 / Rize
 Tel : +90 372 222 21 26

DALGA KIRAN®
 kompresör

Dalgakıran Tuzla
 Etiler Sokak M 7100 / Tuzla / İstanbul
 Marmara Cd. No: 7024 / 34080
 Sarıyer / İstanbul / TÜRKİYE
 Tel : +90 216 811 71 01 / 8104
 Faks : +90 216 811 71 01 / 102
 info@dalgakiran.com
 www.dalgakiran.com

SEKTÖRDEN

Gıda makinelerinde kalite yükseliyor

moment 20 expo

TÜRKİYE GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ SEKTÖRÜ BİR DÖNÜM NOKTASINDA DURUYOR. UCUZ ÜRÜNLERLE ÇİN PİYASADA HIZLA YÜKSELİRKEN, KALİTE REKABETİNDE İSE AVRUPALI FİRMALAR UYGUN FİYAT ARAYIŞI İÇİNDE ÜRETİMLERİNİ ÇİN'E KAYDIRIYOR. TÜRK GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ SEKTÖRÜNÜN İSE BU NOKTADA BİR KARAR VERİP, FİYAT İLE REKABET DÖNEMİNİ BIRAKIP, UYGUN FİYATTA AMA KALİTELİ ÜRETİMLERE YÖNELMESİ GEREKİYOR.

Günümüzde gıdaların çoğu işlenmiş ve paketlenmiş olarak son tüketici ile buluşuyor. Market raflarında gördüğümüz her bir gıda maddesinin bizlere ulaşana kadar izledikleri uzun ve maceralı bir yol var aslında. Bu yolculuğun en önemli kahramanları ise yine makineler. Hammaddeler, tarlalardan, bağlardan, bahçelerden ve hayvanlardan toplandıktan sonra makinelerin maharetleriyle nihai ürüne dönüşerek raflardaki yerlerini alıyorlar. Beslenmenin temel gıda maddesi sayılan buğday ve diğer tahıllardan un üreten tesislerin kahramanları değirmen makinelerinden gıda ambalaj makinelerine, süt sağma makinelerinden su ve sıvı ihtiyacına cevap veren dolum, gazlı dolum ve etiketleme makinelerine kadar çok geniş bir skalaya sahip olan gıda makineleri sanayisi son yıllarda kabuk değiştirmeye başladı. Türkiye'nin şimdilik çoğunluğu ucuz makine arayan müşterilerin uğrak yeri olduğunu ancak kalite arayan müşterileri ülkemize çeken firmaların sayısında da artmaya başladığını söyleyen Alapala Makine Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Alapala, Türk gıda sanayi makinelerinin geleceğinin kalitesini artırmaktan geçtiğini söylüyor. Çünkü gıda sanayi makineleri konusunda iç piyasa doymuş olduğundan ihracat sektörü açısından çıkış yolu olarak görülüyor. Türkiye Avrupa'nın kalitesini ve uygun fiyatları yakalayabilirse gıda sanayi makinelerinde oldukça büyük bir potansiyel barındırıyor.

İHRACAT İSTİKRARLI BİR ŞEKİLDE ARTIYOR

Türkiye'nin gıda sanayi makineleri ihracatına baktığımızda, son beş yıllık süreçte istikrarlı bir artış yaşanmış olduğunu görüyoruz. 2003 senesinde 80,5 milyon dolar olarak gerçekleşen gıda sanayi makineleri ihracatımızın, 2007 senesinde bir önceki seneye göre yüzde 41 oranında ciddi bir artışın sonucunda 269 milyon dolara ulaşmış olduğu görülüyor. Bu senenin Ocak-Mayıs aralığında ise 141,8 milyon dolara ulaşan ihracat rakamı, sektörde bu yılın sonunda 2007 ihracatının geçileceğinin sinyalini veriyor. Ancak ihracatımızın sürekli artmasına rağmen, ülkemiz bu sektörde

İsmail Alapala

Alapala Makine Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye şimdilik çoğunluğu ucuz makine arayan müşterilerin uğrak yeri ancak kalite arayan müşterileri ülkemize çeken firmaların sayısında da artmaya başladı. Gıda sanayi makinelerinin geleceği de zaten kalitesini artırmaktan geçiyor.

dış ticaret açığı veriyor. İhracatımızın artışına paralel olarak, gıda sanayi makineleri ithalatımız da son beş senedir yükselmeye devam ediyor. Son beş senelik periyoda baktığımızda ithalatımızın 2005 yılı dışında hiç düşüş göstermediğini ve 2007 senesinde bir önceki seneye göre yüzde 18 oranında artarak 667,6 milyon dolara ulaştığını görüyoruz. İthalatımızın artış göstermesine rağmen, ihracattaki büyüme oranımızın ithalattaki büyüme oranının üstünde olması, ortaya ileriye dönük umut verici bir tablo çıkarıyor.

Gıda sanayi makineleri ihracatımızı ülke bazında değerlendirdiğimizde, bu sektörde en önemli pazarımızın Kazakistan olduğunu görüyoruz. 2006 senesinde de 19,6 milyon dolarlık rakamla ihracatımızda ilk sırada yer alan bu ülkeye 2007 yılında 24,8 milyon dolar değerinde gıda sanayi makineleri ihraç etmiş durumdayız. İhracatta Kazakistan'ı 19,1 milyon dolarla Almanya ve 15 milyon dolarla İran takip ediyor. Gıda sanayi makineleri ihracatımızda en fazla büyüme oranını ise, yüzde 704,4'lük oranla

Mersin Serbest Bölgesi yakalamış durumda. Bu alanda ikinci sırada yüzde 283,6'lık oranla Hollanda ve üçüncü sırada yüzde 156,3 büyüme oranıyla Gürcistan yer alıyor. Sektörde, 6 ülkeye gerçekleştirdiğimiz ihracatın yüzde 100'ünün üzerinde artmış olması önemli bir gelişme olarak dikkat çekiyor. Ancak sektör ihracatında düşüş yaşadığımız ülkeler de var. 2006 yılında 6,3 milyon dolar ihracat gerçekleştirdiğimiz Cezayir'e 2007 yılında 5,8 milyon dolar değerinde ürün satabilmişiz ve ihracatımız yüzde 8,6 oranında küçülmüş durumda. Cezayir dışında, gıda sanayi makineleri ihracatımızda düşüş yaşanan bir diğer ülke ise Mısır. Bu ülkeye ihracatımız 2006 yılında 7,6 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2007 yılında yüzde 7,6 oranında bir düşüş yaşanarak 7 milyon dolar seviyesine gerilemiş durumda.

İhracatımıza göre fazla veren ithalatımızı ülke bazında değerlendirdiğimizde ise Almanya'nın 149,7 milyon dolarla ülkemizin en önemli ürün tedarikçisi olduğunu görüyoruz. İthalatımızda ikinci sırada yer alan ülke ise, ülkemize 105,8 milyon değerinde ürün satmayı başaran Güney Afrika Cumhuriyeti. Bu ülkeyi, 94,7 milyon dolarla İtalya ve 42,5 milyon dolarla Fransa takip ediyor. İthalatımızda en fazla artış yaşanan ülke, bize ihracatını yüzde 3 bin oranında artıran komşumuz Bulgaristan oldu. Bu ülkeyi

yüzde 261,5 oranında büyümeyle Ceza-
yir ve yüzde 161,2 büyüme oranıyla Ja-
ponya takip ediyor. İthalatımızda ilk 20
sırada yer alan ülkelerden 6'sında itha-
lat rakamlarımızın gerilediği görülüyor.
Bu ülkeler, yüzde 31,8 oranında gerile-
meyle Polonya, yüzde 25,3 oranıyla
Fransa, yüzde 23,6 oranıyla İsveç, yüzde
23,5 oranıyla İngiltere, yüzde 18,8 ora-
nıyla İsviçre ve yüzde 7,2 oranıyla Dani-
marka şeklinde sıralanıyor.

DEĞİRMEN MAKİNELERİNİN İHRACAT HACMI 1 MİLYAR DOLAR

Değirmen makinelerinin de içerisinde
yer aldığı, tohumların, hububatın, kuru
baklagillerin temizlenmesine, tasnif
edilmesine ve ayıklanmasına, hububa-
tın, kuru baklagillerin öğütülmesine ve
ya islenmesine mahsus makine ve ci-
hazlar gurubunun, genel makine sektö-
rünün ihracatı içerisindeki payı 2007 yılı
TUİK verilerine göre yüzde 1,3 olarak
gerçekleşmiş durumda.

Değirmen makineleri konusu, beslen-
menin temel gıda maddesi sayılan buğ-
day ve diğer tahıllardan un üreten tesis-
lerin kurulması olarak özetlenebilir. An-
cak değirmen makineleri sektörü yalnız-
ca makine imalatı olarak değil, buğda-
yın un olma prosesinin, müşteri istekle-
rine uygun rekabetçi çözümler sunarak
projelendirilmesi, makine ve donanımlarının
üretimi, kurulumu, devreye alın-
ması ve satış sonrası servis hizmetlerini
de içeren bir bütün olarak algılanmalı.
Değirmen makineleri sektörü yerel üre-
timler hariç dünyada bir milyar doların
üzerinde ihracat hacmi bulunuyor. Tür-
kiye ne yazık ki olması gereken yerde
değil ama firmalar hak ettiği yerlere
doğru ilerlemektedir diyen Alapala Ma-
kine Yönetim Kurulu Başkanı İsmail

Mehmet Karal

Tarım Dış Ticaret Müdürü

Gıda makinelerinde dünyada "Türk malı kalitelidir" imajının oturmamış olması nedeniyle ciddi sıkıntılar yaşıyoruz. Bu nedenle öncelikle bu imaj sorunun çözümünün gıda sanayi makineleri için çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Alapala, Türkiye'nin şimdilik çoğunluğu
ucuz makine arayan müşterilerin uğrak
yeri olduğunu ancak kalite arayan müş-
terileri de ülkemize çeken firmaların bu-
lunduğunu ve bu firmalarında sayısının
gün geçtikçe arttığını söylüyor.

GIDA SANAYİ MAKİNELERİNDE TÜRKİYE'NİN İMAJI DEĞİŞİYOR

Sektörümüzde makine teknolojilerinde
ve prosesin temel prensiplerinde deği-
şiklik olmamasına rağmen detaylarda,
verimliliği, kapasiteyi, performansı, ko-
lay bakım imkânlarını, çalışan güvenli-
ğini ve ürün hijyenini etkileyen önemli
yenilikler olmakta ve otomasyon uygu-

lamaları geliştirilmektedir diyen Alapa-
la, Türkiye'yi tek bir bakış açısı ya da
belirli bir seviyede sanayi imajı ile ta-
nımlamak mümkün değildir, Almanya,
İtalya gibi standart bir kalite seviyesi ve
teknolojik seviye belirlemede mümkün
olamamaktadır, bu anlamda ülkemizde
ancak firmaların kalite ve teknolojik ge-
leşmişliğinden söz edebiliriz ve ülkemiz,
bünyesinde her seviyedeki firmayı bar-
ındırmaktadır, dünyada ucuz imajı
oluşmuş olsa da kaliteli firmaların gay-
retleri ile bu imajında değişmeye başla-
dığını görmekteyiz diyor.

DOĞRU AR-GE NASIL OLUR?

Gıda sanayi makinelerinde kaliteyi ge-
liştirmenin yolu ve de dolayısıyla dün-
yada Türk gıda makineleri kalitelidir
imajını uyandırmak için Ar-Ge çalışma-
ları yapılması gerektiği bir gerçek. Çün-
kü dünyanın herhangi bir yerindeki bir
üreticinin potansiyel rakip olduğu dün-
yamızda tüketicilerin sonsuz seçme im-
kânı, rekabetin gün geçtikçe artması,
tüketici alışkanlıklarında farklılıklar ya-
ratmakta, merak güdüsünü kışkırtarak
yeni donanımlara sahip ürünlere ilgiyi
artırmaktadır. Aslında bugün karşılaştı-
ğımız her teknolojik yeniliğin büyük ço-
ğunluğunun yeni bir icat olmadığı, bil-
ginin işlenerek üst üste konulan biri-
kimlerden yani bir Araştırma Geliştirme
faaliyetinden geçtiği görülüyor. Rekabet
üstünlüğü sağlamanın fark yaratarak,

“Gıda sanayi makinelerinde, Türk firmaları kalitelerini yükselterek ucuz tedarikçi imajından kurtulup kaliteli ve uygun fiyat konumuna yerleşerek pazardan yeterince pay alabilir. Bu nitelikte firmalarımızın her geçen yıl artması da gelecek için umut veriyor.”

TÜRKİYE'NİN GIDA SANAYİ MAKİNELERİ İHRACATI VE İTHALATI (DOLAR)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 (Ocak-Mayıs)
İHRACAT	80.513.279	127.717.895	165.338.136	191.052.516	269.292.867	141.842.854
İTHALAT	247.638.530	333.554.400	324.663.121	565.646.772	667.634.516	336.238.830

Kaynak: TÜİK Verileri

fark yaratmanın da AR-GE yaparak mümkün olduğu da artık biliniyor. Ancak ve ne yazık ki sektörümüzde genellikle her gördüğü ya da duyduğu yeniliği uygulama ve kopya etme yarışı sürmektedir ve adeta bir moda haline gelmiştir diyen Alapala, makinelerde çok sık değişiklikler yapılmakta bu da AR-GE zannedilmektedir ancak tüm bu olumsuzluklara rağmen AR-GE' de yapan birkaç firma sayesinde dış pazarda Türkiye sektör adına olumlu bir imaj

oluşturmaya başlamıştır diyor.

“BİLGİ VE SERMAYE BİRİKİMİ YETERSİZ”

“Değirmen makineleri sektörünün temel sorunu, sektörel bilgi birikimi ve sermaye birikimi yetersizliğidir diyen Alapala, bilim altyapısı olmadan bilgi birikimi oluşmadan sektörün inceliklerinin ve çözümlerinin elde edilemeyeceğini söylüyor. Makine sektörünün makro hedefi sanayi ülkesi imajını oluştura-

Emre Can

Sezer Makine Sağım Sistemleri ve Çiftlik Ekipmanları Planlama ve Satış Temsilcisi

Ülkemizde çok sektörde olduğu gibi bizim sektörümüzde de karşımıza çıkan en büyük sorun, merdiven altı olarak tabir edeceğimiz kalite standartlarına uymayan üretimlerdir.

TÜRKİYE'NİN GIDA SANAYİ MAKİNELERİ İHRACATINDA BAŞLICA ÜLKELER (DOLAR)

ÜLKE ADI	2006	2007	DEĞİŞİM (%)
KAZAKİSTAN	19.591.159	24.855.520	26,9
ALMANYA	11.677.857	19.137.831	63,9
İRAN	8.438.354	15.010.699	77,9
ROMANYA	11.881.345	13.306.444	12,0
RUSYA FEDERASYONU	7.352.621	12.970.547	76,4
IRAK	12.147.076	12.223.595	0,6
İTALYA	7.723.024	10.614.535	37,4
AZERBAJCAN-NAHÇ.	7.727.546	10.560.486	36,7
BULGARİSTAN	5.568.491	9.291.149	66,9
SUUDİ ARABİSTAN	3.450.319	8.825.513	155,8
MERSİN SERBEST BÖ	1.023.053	8.229.026	704,4
SURİYE	4.546.897	8.203.372	80,4
GÜRCİSTAN	2.807.220	7.196.096	156,3
MISIR	7.637.211	7.057.637	-7,6
YUNANİSTAN	2.532.176	6.032.706	138,2
CEZAYİR	6.348.333	5.804.428	-8,6
ÖZBEKİSTAN	4.175.705	5.179.245	24,0
HOLLANDA	1.187.877	4.556.481	283,6
BİR.ARAP EMİRLİK.	1.955.245	4.470.570	128,6
KUZAY KIBRIS T.C.	4.337.658	4.428.754	2,1
DİĞER ÜLKELER	58.943.349	71.338.233	21,0
TOPLAM	191.052.516	269.292.867	41,0

Kaynak: TÜİK Verileri

cak kalite seviyesini yakalamak müşteri ihtiyaçlarına duyarlı bir kurumsal yapıya kavuşmak, bir tesis veya makinenin ekonomik ömrünü dünya standartlarına ulaştırmak olmalıdır şeklinde sözlerini sürdüren Alapala: “Girişimcilik takdir edilebilir ancak yapılması gereken gözü kara girişimciler yaratmak yerine, yetkili kurumlar olarak standartları ve kaliteyi iyi tanımlayıp hakkıyla denetlemektir, bu hem dünya pazarındaki yerimizi belirlemek, hem de iç pazarda da kaynak ve işgücü israfını önlemek için gereklidir” diyor.

DEĞİRMEN MAKİNELERİ İÇİN TEK YOL İHRACAT

Değirmen makineleri sektörü için iç piyasada pazar doymuş ve talep kalmamıştır, üretimin çok büyük bölümü ihraç edilmek zorundadır ve bu anlamda üretim potansiyeli yeterince değerlendirilememektedir diyen Alapala, uluslararası pazarda talebi yönlendiren en önemli unsurlardan birisinin ise referanslar olduğunu söylüyor. Dünya genelinde tesis kalitesine, makine ve ürün kalitesine çözüm sunabilme birikimine sahip firmaların rekabeti söz konusu-

dur, nerede olacağınıza karar vermeniz gerekiyor, ucuz piyasaya Çin hızla girmekte, kalite rekabetinde ise Avrupalı firmaların üretimlerini Çin'e kaydırması ile uygun fiyat arayışı başlamaktadır, Türk firmaları kalitelerini yükselterek ucuz tedarikçi imajından kurtulup kaliteli ve uygun fiyat konumuna yerleşerek pazardan yeterince pay alabilecektir, bu nitelikte firmalarımızın olması gelecek için umut vermektedir diyen Alapala, işimiz tesis üretmektir, diğer ürünler gibi genellikle sürekli pazarı yoktur, devamlı yeni pazar arayışı söz konusudur, dünyanın her yerine ulaşmak zorundasınız, bu dönemin potansiyel pazarları ise, Orta Afrika, halen Orta Asya, Balkan ülkeleri olarak gözlenmekte diyor.

“AVRUPALI RAKİPLERİMİZİN GERİSİNDEYİZ”

Hızlı tüketime tabi ve insanoğlunun en önemli ihtiyaçlarından biri olan su ve sıvı ihtiyacına cevap veren dolun, gazlı dolun, etiketleme, paketleme makineleri imal eden Ersey Makina'nın Genel Müdürü Hüdaver Yanova, firmalar bazında çeşitli atılımlar olmasına rağmen, gıda makineleri sektöründe Türkiye'nin genel anlamda Avrupa'daki rakiplerinden çok daha geride olduğunu söylüyor. Bunun en büyük sebeplerinden biri Türk firmaların Ar-Ge çalışmalarına yeterince önem vermeyip teknolojiye yön verenlerin arasında değil, teknolojiyi takip edenlerin arasında olmasıdır diyor Yanova, kendi firmalarında Ar-Ge bölümünde bu konuda yoğun araştırma ve çalışmalar yaptıklarını kaydediyor. Türk gıda makineleri sanayisinin en önemli probleminin yeterli ve kaliteli hammadde temininde yaşanan sıkıntılar olduğunu altını çizen Yanova, hammadde teminini kolaylaştırıcı yasaların devreye sokulmasının sektör için bir gereklilik olduğunu belirtiyor. Diğer taraftan üretim tesislerinin modernleşmesi, modern teknolojiye geçilmesi ve bunun içinde eğitim ve uzun vadeli kredilerin verilmesi de Yanova'nın sektörün gelişimi için gerekli gördüğü düzenlemeler arasında.

“ÇİN İLE REKABETTE ZORLANIYORUZ”

Ersey Makina'nın Genel Müdürü Hüdaver Yanova'nın sektörün geleceği konu-

sunda en fazla endişe duyduğu konu ise Çin üreticilerinin sektör açısından oluşturduğu tehdit. “Gıda makineleri için tüm dünya ihracat pazarıdır. Çünkü gıda hızlı tüketime tabi ve çok çeşitli kalemelerden oluşur. Kaliteli ve uygun fiyatta imalat yapabilen her firma için tüm dünyaya ihracat yapmak mümkündür” diyor Yanova, fakat ülkemizde makine sanayicileri yeterince devlet teşviki ve ihracat kolaylığı göremediklerinden, kendi imkânlarıyla Çin gibi ucuz iş gücü ile imalat yapabilen ülkelerle rekabet etmekte artık çok zorlandıklarını söylüyor.

“TÜRK MALI KALİTELİDİR İMAJINI YARATMALIYIZ”

Tarım Dış Ticaret Müdürü Mehmet Karal, gıda makinelerinde dünyada “Türk malı kalitelidir” imajının oturmuş olması nedeniyle ciddi sıkıntılar ya-

şadıklarını, bu nedenle öncelikle bu imaj sorunun çözümünün gıda sanayi makineleri için de öncelikli sırada yer aldığını söylüyor.

Tabii bunda en büyük kabahat yine bizim diyor Karal, kapasitesi, teknik bilgisi, vizyonu yetersiz uluslararası ticareti bilmeyen firmaların ürettiği dünya standartlarına uygun olmayan makinelerin kolaylıkla ihraç edildiğini ve satıldıkları pazarda Türk malı her makineye karşı son derece katı ve küstahça bir önyargı oluştuğunu söylüyor. Bu önyargıyı yok edip pazardan tekrar pay almak ve iş yapmak zahmeti yine sektörün ciddi ve kalıcı firmalarına düşüyor diyor Karal, bunun da üreticilerimizi en azından belli bir süre düşük marjlarla çalışmaya mecbur bıraktığını ve firmaların döviz kurunda oluşabilecek dalgalanmalara karşı savunmasız kaldığının altını çiziyor.

yor. Firmalarımızın makinenin her parçasını kendi imkanlarıyla üretmek yerine bileşenler bazında uzmanlaşmasının kalite konusundaki sıkıntılarının atlatılmasında faydalı olacağını düşünüyorum diyor Karal, ihracat yapan firmaların sıkı denetiminin ve zaman içinde takibinin de faydalı olabileceğini söylüyor.

AR-GE YATIRIMLARI ARTIYOR

Türk makine üreticileri Ar-Ge çalışmalarına doğal olarak Avrupalı firmalar kadar kaynak ayıramıyor diyor Karal, her tür makine üretiminde Avrupalı firmalara göre çok geç başlamamıza rağmen geldiğimiz noktanın gurur verici olduğunu altını çiziyor. Karal, kendi firmalarının teknoloji konusundaki faaliyetlerini ise şöyle açıklıyor: "Tarım olarak teknolojik gelişmeleri kesinlikle takip ediyoruz ancak her şeyi üretmek iddiasında değiliz. Henüz gerçek anlamda Ar-Ge yapacak birikim ve tecrübeye sahip olduğumuz söylenemez. Genelde Avrupa firmalarından esinlenerek ürettiğimiz makine ve bileşenlerimizi çoğu zaman geliştirip mükemmelleştirerek dünya pazarına satıyoruz. Çeşitli nedenlerden dolayı henüz üretilmediğimiz bileşenleri dünyada söz sahibi

"Günümüzde karşılaştığımız her teknolojik yeniliğin büyük çoğunluğunun yeni bir icat olmadığı, bilginin işlenerek üst üste konulan birikimlerden yani bir Araştırma Geliştirme faaliyetinden geçtiği görülüyor. Rekabet üstünlüğü sağlamanın fark yaratarak, fark yaratmanın da AR-GE yaparak mümkün olduğu artık biliniyor."

firmalardan temin ederek sistemlerimize adapte ediyoruz."

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER EN İYİ PAZAR

İşlenmiş ve paketlenmiş gıdaya yeni geçiş yapan gelişmekte olan ülkelerin iyi bir pazar olduğunu düşünüyorum diyor Karal, özellikle beslenme alışkanlıkları ülkemizle benzer olan Balkan ülkeleri, Kuzey Afrika, Ortadoğu ve Türk Cumhuriyetlerinin önem arz eden pazarlar olduğuna dikkat çekiyor.

Ayrıca ülkemizin sadece komşularıyla tarihi ve kültürel bağı olan ülkelerin

bile yaklaşık beş yüz milyonluk bir nüfusunun olduğu göz önüne alınınca potansiyelin büyüklüğünün ortaya çıktığını söyleyen Karal, Türk malı seyyar süt sağma makinelerinin özellikle Kuzey Afrika, Doğu Avrupa ve Ortadoğu'ya ihraç edildiğini, dünyanın hemen her ülkesinde süt hayvancılığı yapıldığını ancak sağmal hayvanların çoğunluğunun küçük aile işletmelerinde bulunduğu bu nedenle gelişmekte olan ülkelerin kendileri için potansiyeli daha yüksek pazarlar olduğunu söylüyor. Bu pazarlarda kalite ve fiyat avantajımızı koruyarak sürüler büyüyüp talep şekli değiştirdiğinde orta boy süt sağma ekipmanı ve sağım sistemleri pazarından da pay almayı hedefliyoruz diyor Karal, pazarlama stratejilerinden önce süt sağma makineleri satmak daha sonra ise bu alandaki gıda makinelerini ihraç etmek olduğunu belirtiyor.

EN BÜYÜK SORUN MERDİVEN ALTI ÜRETİM

Ülkemizde makine sanayi her geçen gün kendini yenileyerek ve güçlendirerek dünya piyasasına göstermekte ve ürün kalitesinde de belirli kriterleri aştığından tercih sebebi olmaktadır diyor Sezer Makine Sağım Sistemleri ve Çiftlik Ekipmanları Planlama ve Satış Temsilcisi Emre Can, özellikle son dönemde otomotiv sanayinin parlayan bir yıldız durumunda olduğunu ancak ülkemiz bir tarım ve hayvancılık ülkesi olduğunun da unutulmaması gerektiğini söylüyor.

Üretilen hammaddenin en iyi şekilde üretilmesi, toplanması, saklanması ve ikincil ürün olarak hazırlanması için insanlarımız ve işletmelerimiz gıda makine

nelerine ihtiyaç duymaktadır diyen Can, ülkemizdeki gıda makineleri sanayinin özellikle sağıım makineleri konusunda çok çeşitlilik gösterdiğini söylüyor. Üreticilerimizi mercek altına aldığımızda 1 – 3 ineği olup ta ürettiği sütü pazarlayan kişilere de cevap verebildiğimiz gibi son yıllarda artan destekler sebebi ile oluşturulan orta ölçekli veya büyük işletmelerin ihtiyacı olan merkezi sağıım sistemlerine de çok çeşitli tip ve büyüklükte sağıım odası seçenekleri ile uzun yıllardan bugüne yetiştiricilerimizin isteklerine cevap verebilmekteyiz diyen Can, sürekli değişen ve modernleşen dünyada süt sağıım makinelerinin de değişmekte ve insanların iş gücünü azaltıp makineleşmesine, kullanılan sistemlerin de kolay anlaşılır ve tüm özelliklerinin en verimli kullanılabilir olması için Türkçe dil desteği ile üretmeye başlamasının çok önemli gelişmeler olduğunu söylüyor.

Ülkemizde çok sektörde olduğu gibi bizim sektörümüzde de karşımıza çıkan en büyük sorun, merdiven altı olarak tabir edeceğimiz kalite standartlarına uymayan, makinenin kullanım ve yedek parça tedarikinin göz ardı edildiği üretimler diyen Can, bu makinelerin ilk etapta ekonomik görüldüğü ve üreticilerin yeterince bilinçli olmadığından var olmaya devam ettiğini ancak kısa vadede pazardaki payımızı azaltan bu ürünlerin zaman içerisinde kullanıcılarına çözülemeyen makine arızaları, ülkemize ise kaybolan katma değer olarak da döndüğünün bilinmesi gerektiğini ve önlemler alınmasının hayati bir konu olduğunu söylüyor.

Gıda sanayi makineleri üreticilerinin ortak fikri dünya pazarının yeterince büyük olduğu fakat Türkiye gıda makineleri üreticilerinin bu pazardan hakkını alamadığı yönünde. Türk gıda sanayi makineleri üreticileri, iç pazarda doyuma ulaşıldığından dolayı var olan po-

tansiyelin değerlendirilmesi için ucuz mal satmak yerine kaliteyi ön plana çıkaran üretimler ve tanıtımlar yapılması gerektiğinin altını çiziyorlar. Hem uygun fiyata hem de Avrupa gibi kaliteli gıda sanayi makinelerinin üretimine ihtiyaç duyulduğu ortada. Bunun içinse yeni Ar-Ge yatırımları yapılması ve tesisler kurulması gerekiyor. Bu durumda da büyük firmalar sektöre öncülük ederek, Türk gıda makineleri kalitelidir imajını yurt dışı pazarlarda yaygınlaştırmaya çalışıyorlar.

Diğer taraftan üçüncü dünya ülkeleri de gıda makineleri sanayii için fırsatlar sunuyor. Ancak bu pazarlarda var olabilmek için maliyetlerin düşürülmesi fakat ürün kalitesinden de ödün vermeden fiyat politikaları belirlenmesi şart. Bu politikada firmalar üzerine düşen özveriye yapmaya çalışırken, devletin de firmaları desteklemesi için farklı çözümler üretmesi gerekiyor.

TÜRKİYE'NİN GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ İTHALATINDA BAŞLICA ÜLKELER (USD)

ÜLKE ADI	2006	2007	DEĞİŞİM (%)
ALMANYA	121.909.308	149.686.930	22,8
GÜNEY AFRIKA CUM.	68.871.950	105.844.862	53,7
İTALYA	75.839.703	94.740.949	24,9
FRANSA	56.869.018	42.507.702	-25,3
JAPONYA	11.778.558	30.770.445	161,2
A.B.D.	27.567.082	29.918.364	8,5
İSVİÇRE	35.567.554	28.896.555	-18,8
HOLLANDA	25.089.800	28.558.256	13,8
İNGİLTERE	31.538.339	24.135.771	-23,5
GÜNEY KORE CUM.	9.043.546	18.724.119	107,0
DANİMARKA	19.219.824	17.828.988	-7,2
ÇİN HALK CUMHUR.	7.764.063	13.547.110	74,5
AVUSTURYA	7.660.037	12.393.270	61,8
TAYVAN	8.166.222	10.219.445	25,1
POLONYA	11.808.802	8.055.216	-31,8
BELÇİKA	6.551.712	7.556.394	15,3
İSVEÇ	7.876.426	6.019.255	-23,6
İSPANYA	5.719.753	5.988.117	4,7
CEZAYİR	1.172.961	4.239.751	261,5
BULGARİSTAN	126.703	4.029.461	3.080,2
DİĞER ÜLKELER	25.505.411	23.973.556	-6,0
TOPLAM	565.646.772	667.634.516	18,0

Kaynak: TÜİK Verileri

Kendi kendini üretebilen makineler

MAKİNE İMALAT SEKTÖRÜNÜN İMKAN VE KABİLİYETLERİNİ BELİRLEYEN, SANAYİNİN PEK ÇOK DALINA YÖN VEREN TAKIM TEZGÂHLARI SEKTÖRÜ İSTİKRARLI BİR ŞEKİLDE GELİŞİYOR. 2007 YILINDA ÜLKEMİZİN TAKIM TEZGÂHI ÜRETİMİNİN YÜZDE 25, İHRACATININ YÜZDE 46 ORANINDA BÜYÜMESİ VE İTHALATTA NEREDEYSE ARTIŞ YAŞANMAMASI BU GELİŞİMİN EN AÇIK ÖRNEĞİ DURUMUNDA.

Ü

lkelerin gelişmişliklerinin ve sanayi altyapılarının en temel göstergelerinden biri olan makine imalat sanayi ülkemizde hızla gelişiyor.

Gündelik yaşamdaki ihtiyaçlarımızı karşılamamız için üretim yapan tekstil, gıda, otomotiv, elektronik gibi pek çok sanayi dalının faaliyetlerine devam edebilmesi ve yenilenmesi makine imalat sektörüne bağlı.

Makine imalat sektörünü şekillendiren ise takım tezgâhları sektöründeki gelişmeler oluyor. Tüm sanayi mallarının üretimi için gerekli olan makinelerin imalatında en temel unsur olan takım tezgâhları, kendini üretebilen tek makine grubu olarak, genel makine imalat sektörü içinde ayrı bir noktaya duruyor. Almanya, Japonya, ABD ve İtalya gibi endüstri alanında dünyanın en gelişmiş ülkelerinin başında gelen devletlerin tamamı makine sektörünü özel bir kategoride değerlendiriyor ve makine sektörü içinde de takım tezgâhlarına ayrı bir önem veriyor. Almanya ve Japonya otomobil devi olmalarını, ABD ise savunma sanayisinde bu denli ilerlemesini, makine sektörünün temeli niteliğindeki takım tezgâhları imalat yapısının çok sağlam olmasına borçlu.

Takım tezgâhları, İşlevleri bakımından, talaşlı imalat(kesme-chip removal) ve talaşsız imalat(şekillendirme-forming) olmak üzere iki ana başlık altında toplanıyorlar.

TAKIM TEZGÂHLARI TOPLAM ÜRETİMİ 2007'DE YÜZDE 18 ARTTI

2005 yılında 53,8 milyar dolar, 2006 yılında ise 59,5 milyar dolar değerinde üretim yapan dünyanın önemli takım tezgâhı imalatçısı 29 ülkenin, 2007 yılında üretimlerini 70,2 milyar dolar değerine çıkardıkları görülüyor. 2005 yılında yüzde 14, 2006 yılında yüzde 10 büyüyen takım tezgâhları üretimi, 2007 yılında ise yüzde 18'lik bir artış yakalıyor. İngiltere, Kanada ve ABD hariç takım tezgâhı üreticilerinin tamamı 2007 yılında artış kaydetmiş, artış hızı bakımından ise önceki yıl ilk sırada yer alan Çin, ikinci sıraya gerileyerek konumunu Çek Cumhuriyeti'ne bırakmış durumda. Toplam üretimin yarısından fazlası ilk

üç sırada yer alan Japonya, Almanya ve Çin, yüzde 90'ı ise ilk 10 ülke tarafından yapılıyor. 2005 ve 2006 yıllarında dünya üretiminden yüzde 36 pay alan AB üyesi ülkelerin 2007 yılında bu oranı yüzde 44'e yükseltmiş olması, önceki yıllarda bu bölgede üretimde yaşanan durgunluğun yerini yeni yatırımlara bıraktığı şeklinde yorumlanabilir. 2006 yılında 426,2 milyon dolarlık üretim yapan Türkiye, 2007 yılında yüzde 25 artış ile 532,7 milyon dolar değerinde takım tezgâhı üreterek 15. sırada konumlanmış durumda. Türkiye'nin dünya üretiminden aldığı payı 2007 yılında da artıramadığı ve binde 7 oranında kaldığı görülüyor. 2006 yılında yüzde 37 oranında üretim artışı gerçekleştiren, 2007 yılında yüzde 43 artışla 10 milyar doları aşan Çin Halk Cumhuriyeti dikkat çekiyor. Japonya'nın başı çektiği Asya ülkelerinin dünya üretimi içinde 2006 yılında sahip oldukları payın çok az da olsa azaldığı ve

ile Belçika yakalarken, İngiltere yüzde 135'lik oranla ikinci, Romanya yüzde 126 ile üçüncü oluyor.

ÇİN'DEN 6,9 MİLYAR DOLARLIK İTHALAT

2006 yılında 31,5 milyar dolar olan dünya takım tezgâhları ithalatı 2007 yılında yüzde 14,1 artarak 35,9 milyar dolara yükselmiş durumda. 2007 yılında 6,9 milyar dolar ile Çin dünyanın en büyük takım tezgâhları ithalatçısı olurken, 4,3 milyar dolar değerinde takım tezgâhı ithal eden ABD ikinciliği, 3,7 milyar dolarlık ithalat gerçekleştiren Almanya üçüncülüğü alıyor. Dünya ithalatında sahip oldukları pay ile ilk iki sırayı alan Çin Halk Cumhuriyeti ve ABD'nin takım tezgâhları ithalatının yaklaşık yüzde 5 oranında düşüş yaşaması dikkat çekiyor. 2007 yılında en büyük ithalat artışını ise yüzde 57,4 ile Hindistan, yüzde 45,7 ile Almanya ve yüzde 44,7 ile Çek

“Takım tezgâhlarında, 2006 yılında TÜİK verilerine göre 271,7 milyon dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye, 2007 yılında ihracat değerini yüzde 46 artırarak 396,7 milyon dolara yükseltmiş durumda.”

2007 yılında yüzde 47,7 oranına gerilediği görülüyor. 2005 yılında dünya üretiminin yüzde 65'ini temsil eden G-7 ülkelerinin (ABD, Japonya, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Kanada) payı, 2007 yılında yüzde 57,2 oranına gerilemiş durumda.

DÜNYA İHRACATINDA ALMANYA LİDER

2007 yılı dünya takım tezgâhları ihracat hacmi bir önceki yıla göre yüzde 18,2 artışla 39,2 milyar dolar olarak gerçekleşirken, yine 2007 yılında, dünya toplam üretiminin yüzde 89,7'sini gerçekleştiren ilk 10 ülkenin, ihracatın da yaklaşık yüzde 84'ünü gerçekleştirdiği görülüyor.

2007 yılında, Almanya'nın takım tezgâhları ihracatı 9,2 milyar dolar olurken bu ülkeyi, 7,6 milyar dolarla Japonya ve 4,2 milyar dolar ile İtalya takip ediyor. İhracatta en büyük artış oranını yüzde 207

Cumhuriyeti gerçekleştiriyor. Türkiye, 2007 yılında 1.062,4 milyon dolar ithalat ile dünya sıralamasında 11. sırada yer almış durumda.

TÜRKİYENİN ÜRETİMİNDE YÜZDE 25'LİK ARTIŞ

2006 yılında 426,2 milyon dolar değerinde takım tezgâhları imal ederek dünya üretiminin yüzde 92'sini yapan 29 ülke arasında 16. sırada yer alan Türkiye, 2007 yılında üretilen takım tezgâhlarının toplam değerini önceki yıla göre yüzde 25 artırarak 532,7 milyon dolar üretimle dünya sıralamasında 15. sıraya yükselmiş durumda.

Ülkemizde üretilen takım tezgâhlarının değer bazında yaklaşık olarak yüzde 70'ini metal şekillendirme, yüzde 30'unu ise talaşlı imalat tezgâhları oluşturuyor. Bu verilere göre Türkiye, dünya üretiminin talaşlı imalat tezgâhlarında binde 3'ünü, metal şekillendirme tezgâhlarının

da ise yaklaşık yüzde 2'sini gerçekleştiriyor. CECIMO (13 AB ülkesinin üye olduğu Avrupa Takım Tezgâhı, Takım ve Teknolojileri Ticari Birliği) üyesi ülkelerde üretilen talaşlı imalat ve metal şekillendirme tezgâhlarının oranının ise ülkemizin tam tersi olduğu dikkat çekiyor. Ülkemizde takım tezgâhları üretimi alanında faaliyet gösteren toplam 202 firmadan 117'si metal şekillendirme, 85'i ise talaşlı imalat tezgâhları üretiyor. Bu rakamlara paralel olarak, 111 firma talaşlı imalat, 23 firma ise sac şekillendirme tezgâhları ithalatı ile iştigal ediyor.

İHRACATTA YÜZDE 46 ORANINDA BÜYÜME

Takım tezgâhlarında, 2006 yılında TÜİK verilerine göre 271,7 milyon dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye, 2007 yılında ihracat değerini yüzde 46 artırarak 396,7 milyon dolara yükseltmiş durumda. 2007 yılı toplam ihracatı içinde en büyük payı 320,5 milyon dolar ihracat değeri ile metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri makineleri alırken, bu grubu 24,6 milyon dolar ile planya, vargel, yiv, zıvana, broş, dişli çark vb. tezgâhlar ve 13,6 milyon dolar ihracat değeri ile çapak, pürüz temizleme, bileme, taşlama vb. için makineler takip ediyor. 2007'de ihracatta en yüksek artışı yüzde 60,1'lik oranla metal işlemeye mahsus işleme merkezleri, istasyonlu tezgâhlar yakalamış durumda. Bu ürün grubunu yüzde 55 oranında büyüme ile çapak, pürüz temizleme, bileme, taşlama vb. için makineler ve yüzde 50 oranında bü-

yüme ile metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri makineleri takip ediyor.

Takım tezgâhları grubunda, 2007 yılında ihracatta 62 milyon dolar ile Bursa Serbest Bölgesi birinci sırada yer alırken, ikinci sırada 28,7 milyon dolar ile Almanya, üçüncü sırada 20 milyon dolar ile İspanya ve dördüncü sırada 19,7 milyon dolar ile Rusya Federasyonu bulunuyor. Bu ülkeler arasında en çok ihracat artışı gerçekleştirilen ülke olarak yüzde 75,7 oran ile Rusya Federasyonu dikkat çekiyor.

2007 yılında takım tezgâhlarında ihracatta en fazla artış gerçekleştirdiğimiz ülkeler, yüzde 171'lik büyüme ile İran, yüzde 154,2'lik büyüme ile Kolombiya ve yüzde 133,6'lık oran ile Avusturya şeklinde sıralanıyor.

Yine 2007 yılında AB üyesi 27 ülkeye gerçekleştirilen ihracatımız 2006 yılına göre yüzde 45,8 artış göstererek 159,6 milyon dolara ulaşarak ve toplam takım tezgâhları ihracatı içinden yüzde 40 pay almış durumda.

İTHALATTAKİ ARTIŞ ORANI AZALYOR

TÜİK verilerine göre, 2006 yılında ithalatını yüzde 13 artarak 916,6 milyon dolar değerinde takım tezgâhları ithal eden Türkiye'nin, yurt içi tüketiminin yüzde 89'unu ithalat ile karşıladığı görülüyor. 2007 yılında ise ithalatın sadece yüzde 0,5 oranında artarak 921 milyon dolar değer ile 2006 yılındaki seviyesini koruması sevindirici bir gelişme. 2007

DÜNYADA TAKIM TEZGAHLARI EKONOMİSİ

- >>> Dünya takım tezgâhları üretiminin yarısından fazlasını Japonya, Almanya ve Çin gerçekleştiriyor.
- >>> Dünya takım tezgâhları üretimi 2005 yılında yüzde 14, 2006 yılında yüzde 10 ve 2007 yılında ise yüzde 18'lik bir artış yakalamış durumda.
- >>> 2005 yılında 53,8 milyar dolar, 2006 yılında ise 59,5 milyar dolar değerinde üretim yapan dünyanın önemli takım tezgâhı imalatçısı 29 ülkenin, 2007 yılında üretimleri 70,2 milyar dolar değerine çıkarmış durumda.
- >>> 2006 yılında yüzde 37 oranında üretim artışı gerçekleştiren, 2007 yılında yüzde 43 artışla 10 milyar doları aşan takım tezgâhları üretimi ile Çin Halk Cumhuriyeti dikkat çekiyor.
- >>> 2005 yılında dünya takım tezgâhları üretiminin yüzde 65'ini temsil eden G-7 ülkelerinin (ABD, Japonya, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Kanada) payı, 2007 yılında yüzde 57,2 oranına gerilemiş durumda.

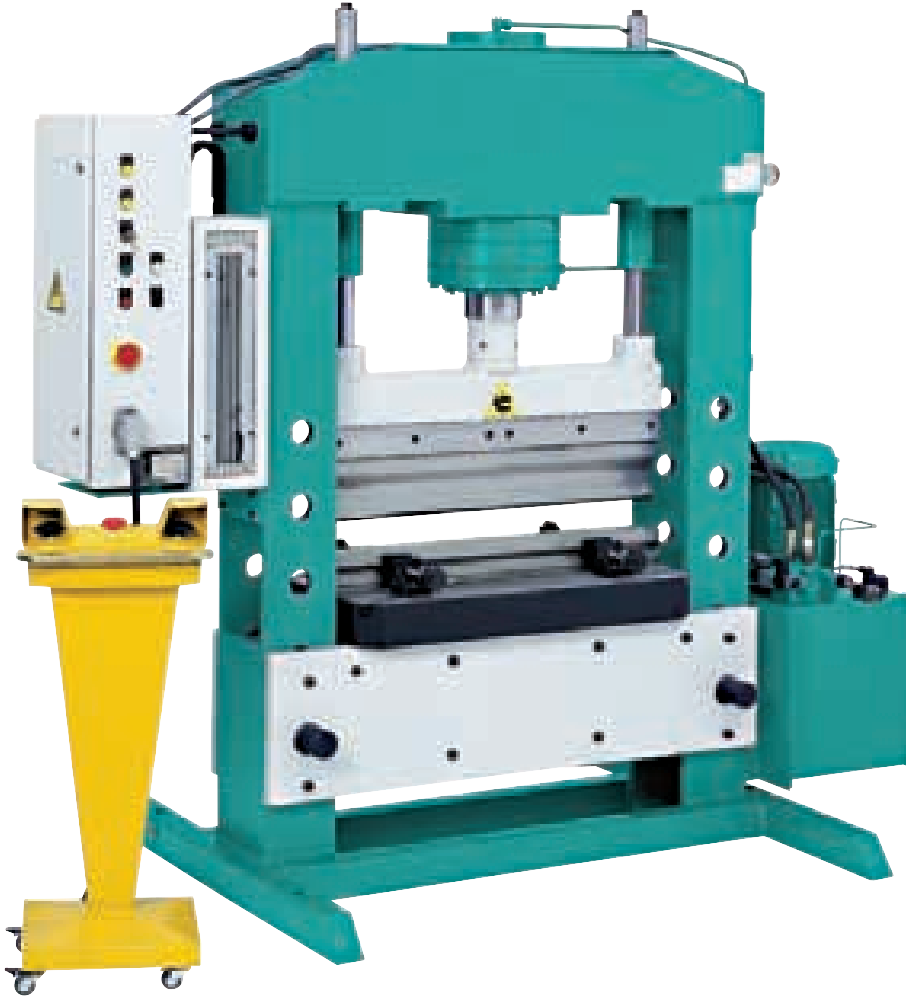
yılında, ülkemizin üretim ve ihracatında başarılı olduğu sac şekillendirme tezgâhlarında ithalat azalmış, fakat talaşlı imalat konusunda artışın devam ettiği gözlenmiştir.

2007 yılında 213,2 milyon dolarlık ithalat ile metal işlemeye mahsus işleme merkezleri, istasyonlu tezgâhlar değer bazında en büyük kalemler olurken, bu ürün grubunu 202,6 milyon dolar ithalatla metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri makineleri ve 184,7 milyon dolar ithalatla metallerin işlenmesine mahsus torna tezgâhlarının takip ettiği görülüyor.

İthalat artış oranı en yüksek olan kalemler ise, yüzde 20,7 ile metal işlemeye mahsus işleme merkezleri, istasyonlu tezgâhlar, yüzde 10,6 ile maddenin aşındırılarak işlenmesine mahsus makineler ve yüzde 6,6 ile çapak, pürüz temizleme, bileme, taşlama vb. için makineler şeklinde sıralanıyor.

İthalatımızda, 2007 yılında, Tayvan 198,6 milyon dolar değerinde takım tezgâhı ithalatı ile ilk sırayı alırken, bu ülkeyi 194,7 milyon dolarla Almanya ve 131 milyon dolar ile İtalya takip ediyor. 2007 yılı takım tezgâhları ithalatımızda en büyük payı alan ilk 20 ülke içinde, en çok ithalat artışı gerçekleştirilen ülkeler, yüzde 105'lik oranla Avusturya, yüzde 66'lık oranla İsveç ve yüzde

46,2'lik oranla Çek Cumhuriyeti şeklinde sıralanıyor.

TÜRKİYE SEKTÖRDE YÜKSELEN BİR GRAFİK İZLİYOR

Takım tezgâhları ihracatında 2005 yılında 18. olduğu dünya sıralamasında 2006 yılında 16. sıraya yükselen Türkiye'nin, 2007 yılında 396 milyon dolar ihracat gerçekleştirerek yüzde 46 oranında bir artış kaydettiği görülüyor. 2006 yılında 916 milyon dolar değerinde takım tezgâhları ithal eden Türkiye'nin, 2007 yılında sadece yüzde 0,5 oranında ithalat artışı yaşamış olması sektördeki olumlu gelişmelerin en önemli örneği olarak dikkat çekiyor. Aynı yıl takım tezgâhları imalatında ise yüzde 25 artış ile 533 milyon dolar değerine ulaşılmış olması ve dünya sıralamasında 15. olunması sektördeki göze çarpan olumlu gelişmelerden bir diğeri.

Takım tezgâhi ihracatımız hızla yüksel-

irken ithalat artışının özellikle son yıllarda çok düşük miktarlarda kalması dikkat çekici bir gelişme. Ancak, diğer taraftan, 2006 yılında ülkemizin takım tezgâhları tüketiminin yüzde 85'inin, 2007 yılında ise yüzde 87'sinin ithalat yolu ile karşılandığı görülüyor. Döviz kurunun düşük seyretmesi ve üreticilerimizin ihracata yönelmelerinin ithal ürün tüketiminde etkili olduğu düşünü- lüyor.

UYGUN KOŞULLARDA İTHALAT DA ÖNEMLİ

Takım tezgâhları sektöründe, torna, freze, işleme merkezi vb. talaşlı imalat tezgâhları ithalatımızın önemli oranlarda arttığı görülüyor. Bununla birlikte, otomotiv ve beyaz eşya sektörlerinin de etkisiyle gelişen sac işleme tezgâhları üreticilerimizin Ar-Ge ve inovasyon ağırlıklı çalışmaları neticesinde ülkemiz metal şekillendirme (pres, giyotin, makas, abkant vb.) tezgâhları ihtiyacını karşılamanın ötesinde bir üretim üssü haline geliyor. Ayrıca, takım tezgâhlarının makine imal eden makineler olduğu ve en temel yatırım malı niteliği nedeniyle bu alanda başarılı olan ülkelerin de ithalatçı oldukları gözden kaçırılmaması gereken bir gerçek. Bu bağlamda, üretime ve ihracata katkısı olan takım tezgâhlarının uygun şartlarda ithal edilebilmesi de önem arz ediyor.

TALAŞLI İMALATA YÖNELMEK GEREKİYOR

2007 yılı üretim verilerine göre yapılan dünya sıralamasında Türkiye'nin önünde yer alan ülkelerin, İtalya hariç hepsinin talaşlı imalat tezgâhları üretiminin, metal şekillendirme tezgâhları üretiminden fazla olduğu görülüyor. Örneğin Japonya'da sac işleme makinesi imalatı, toplam imalatın sadece yüzde 12'si kadar. Bu değer Amerika'da yüzde 21, İsviçre'de yüzde 15 ve Almanya'da yüzde 24, Türkiye'de ise yüzde 70 olması dikkat çekiyor. Bu yapının talaşlı imalat lehine değişmesi, metal şekillendirme alanında rekabetçi bir yapı kazanan firmalarımızın, daha yüksek teknoloji ve katma değer içeren talaşlı imalat tezgâhi üretimine yönelmeleri ile mümkün olabilir.

TÜRKİYE'DE TAKIM TEZGÂHLARI ÜRETİMİ (\$)

	2003	2004	2005	2006	2007
Talaşlı İmalat	76.159.000	97.825.000	113.447.000	127.860.000	157.450.000
Talaşsız İmalat	170.380.000	221.251.000	261.076.000	298.340.000	375.297.500
Toplam	246.539.000	319.076.000	374.523.000	426.200.000	532.747.500
Değişim (%)	32,8	29,4	17,4	13,8	25

Kaynak: Makina İmalatçıları Birliği

TÜRKİYE AVANTAJLI BİR KONUMDA

Tekstil sektörünün gelişmiş ülkeleri terk etmesine benzer bir şekilde, orta ve ileri teknoloji içeren takım tezgâhları sektörünün aynı zamanda ağır sanayi sınıfına girmesi nedeni ile ihtiyaç duyulan işgücü konusunda gelişmiş ülkeler sıkıntı yaşıyorlar. Bu sıkıntı sebebi ile önümüzdeki dönemde takım tezgâhları üretiminin gelişmekte olan AB ülkelerine ve çevre ülkelere doğru yöneleceği tahmin ediliyor.

Gelişmiş AB ülkelerindeki insanların metal işleyen sanayide çalışmak istemesi olarak özetlenebilecek bu sürecin etkisiyle özellikle yan sanayi ve parça üretiminin hızla gelişmekte olan ülke-

re kayacağı düşünülüyor. Aynı sürecin otomotiv, beyaz eşya ve kalıpcılık sektörlerinde yaşanması neticesinde, hâlihazırda AB ile Gümrük Birliği içerisinde bulunmamız, coğrafi konumumuz, avantajlı yatırım ortamı vb. etkenler göz önüne alınırsa, stratejik bir sektör olan takım tezgâhlarında ülkemizin çok daha iyi bir noktaya ulaşacağı söylenebilir. Yüksek katma değerli ürün imalatı, doğrudan ve dolaylı olarak sağladığı istihdam, istikrarlı bir şekilde artan ihracatı nedeniyle takım tezgâhları sektörü, ülkemiz ekonomisinde önemli bir konumda duruyor. Sektör, üretim ve ihracat kapasitesine paralel olarak talaşlı imalat ve sac şekillendirme alanlarında teknoloji düzeyini sürekli artırıyor, ancak tam

anlamıyla ölçek ekonomisine geçemenin getirmiş olduğu olumsuzluklar nedeniyle emek yoğun yapısını aşabil-

TÜRKİYE'DE TAKIM TEZGÂHLARI EKONOMİSİ

- » Türkiye 2007 yılında takım tezgâhları imalatında yüzde 25 artış ile 533 milyon dolar değerine ulaşmış ve dünya sıralamasında 15. sırada yer almış.
- » Takım tezgâhlarında, 2006 yılında TÜİK verilerine göre 271,7 milyon dolar ihracat gerçekleştiren Türkiye, 2007 yılında ihracat değerini yüzde 46 artırarak 396,7 milyon dolara yükseltmiş durumda.
- » Takım tezgâhları grubunda, 2007 yılında ihracatta 62 milyon dolar ile Bursa Serbest Bölgesi birinci sırada yer alırken, ikinci sırada 28,7 milyon dolar ile Almanya, üçüncü sırada 20 milyon dolar ile İspanya ve dördüncü sırada 19,7 milyon dolar ile Rusya Federasyonu bulunuyor.
- » 2007 yılında takım tezgâhlarında ihracatta en fazla artış gerçekleştirdiğimiz ülkeler, yüzde 171'lik büyüme ile İran, yüzde 154,2'lik büyüme ile Kolombiya ve yüzde 133,6'lık oran ile Avusturya şeklinde sıralanıyor.

“Yüksek katma değerli ürün imalatı, doğrudan ve dolaylı olarak sağladığı istihdam, istikrarlı bir şekilde artan ihracatı nedeniyle takım tezgâhları sektörü, ülkemiz ekonomisinde önemli bir konumda duruyor.”

şayan takım tezgahları, savunma sanayisinde de etkin rol oynuyor. Günümüzde AB ülkelerinin, silah yapımında kullanılabilecek olan bazı CNC tezgahlarını belirli ülkelere satmasının yasak olduğu biliniyor. İmalat ve savunma sanayimizin dışa bağımlılığını mümkün olduğunca azaltarak daha güçlü bir Türkiye hedefine ulaşma yolunda stratejik öneme sahip olan takım tezgahları sektörünün gelişmesi için ilgili kesimlerin bir plan çerçevesinde gerekli desteği sağlaması gerekiyor. Aksi takdirde, ihtiyaç duyduğu makineler açısından dışa bağımlı temel endüstrilerimizin sağladığı üretim ve ihracat gelirlerinin, makine, yedek parça ve servis hizmeti almak için yabancı ülkelere transfer edilmesi ile bir sonuç alınamayacağı çok açık bir şekilde görülüyor.

miş değil. Diğer taraftan, yan sanayi ve komponent üretimi konusunda ülkemizin yetersizlikleri nedeniyle sektör, ekonomik gelişmelere duyarlı bir şekilde faaliyetlerine devam ediyor.

SEKTÖR AÇISINDAN AB FIRSAT, ÇİN CİDDİ BİR TEHDİT

Uzun vadeli büyük yatırımlar ve ileri imalat tecrübesi gerektiren takım tezgahları sektörümüz için Gümrük Birliği'nin pazarda sağladığı kolaylıklar ve AB katılım süreci gelişmiş ülkelerin Türkiye'de yatırım yapma isteğini artırıyor. Ayrıca, metal şekillendirmede uzmanlaşma, Rusya ve Türkiye Cumhuriyetleri ile olan iyi ilişkiler ve genç nüfus sektör için önemli avantajlar olarak değerlendirilebilir.

Önümüzdeki dönemde, AB'nin takım tezgâhı üretimini bırakması ve Türkiye'de üretim üssü teşkil etmesi en büyük fırsat, ucuz tezgâh ithali ile yurt içi ve yurt dışı takım tezgâhı pazarlarında Çin'in hâkim olması ise büyük tehdit olarak görülüyor.

SEKTÖRE PLANLI BİR ŞEKİLDE DESTEK GEREKİYOR

Ülkemizin üretim, ihracat ve istihdam kapasitesine sağladığı önemli katkılardan dolayı gündemde yeterince yer alan otomotiv ve tekstil sanayimizin bağımsız bir şekilde gelişmesinin temeli olan makine sanayi için büyük önem ta-

TÜRKİYE'NİN ÜLKELERE GÖRE TAKIM TEZGÂHI İHRACATI (\$)

ÜLKE ADI	2003	2004	2005	2006	2007	Değişim 2006- 2007 (%)
BURSA SER. BÖL.	27.985.547	22.048.942	40.804.946	48.800.006	62.096.569	27,2
ALMANYA	8.839.806	8.681.430	12.590.387	18.773.852	28.749.931	53,1
İSPANYA	5.836.921	11.125.321	11.785.609	17.111.627	19.999.865	16,9
RUSYA FED.	2.471.692	4.038.437	7.874.186	11.246.767	19.756.999	75,7
POLONYA	1.201.674	3.410.471	4.356.814	8.278.772	12.181.534	47,1
A.B.D.	1.907.888	3.133.631	6.417.601	11.132.792	12.148.180	9,1
BULGARİSTAN	1.664.059	2.488.000	4.342.492	6.431.337	10.913.449	69,7
İTALYA	3.135.569	5.583.086	24.656.506	9.316.160	10.158.648	9,0
BREZİLYA	888.943	1.704.130	3.192.473	4.714.855	9.924.850	110,5
ROMANYA	1.121.632	1.997.140	3.346.704	6.082.755	9.126.130	50,0
İRAN	1.576.173	3.700.648	4.587.430	3.285.422	8.903.570	171,0
SUUDİ ARABİSTAN	2.598.086	4.552.751	4.231.708	5.052.104	7.939.647	57,2
YUNANİSTAN	2.686.278	4.111.338	2.772.960	3.552.009	7.511.244	111,5
İNGİLTERE	2.618.225	2.752.013	4.933.178	5.140.756	7.317.765	42,3
KOCAELİ SER. BÖL.	0	3.644.571	4.837.909	6.757.138	7.024.736	4,0
BİR.ARAP EMİRLİK.	911.869	1.856.325	1.953.622	3.227.125	6.971.957	116,0
UKRAYNA	969.282	1.573.102	3.048.953	3.504.026	6.031.077	72,1
İSRAİL	1.966.927	1.547.471	3.215.222	3.236.883	5.873.502	81,5
KOLOMBİA	269.246	898.652	1.373.063	2.201.827	5.596.994	154,2
AVUSTURYA	1.096.378	2.124.074	3.332.111	2.390.941	5.586.395	133,6
DİĞER	37.115.234	60.427.431	61.652.103	91.414.221	132.930.855	45,4
TOPLAM	106.861.429	151.398.964	215.305.977	271.651.375	396.743.897	46,0

Kaynak: TÜİK Verileri (serbest bölgelerden yapılan ihracatlar hariç)

İhracatta lokomotif bir firma

Baykal Makina

BURSA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ'NDE 70 BİN METREKARELİK TESİSLERİNDE METAL SAC İŞLEME MAKİNELERİ ÜRETEN, 60'IN ÜZERİNDE ÜLKEYE 56 MİLYON DOLAR İHRACAT GERÇEKLEŞTİREN BAYKAL MAKİNA, TÜRK MAKİNE SANAYİ SEKTÖRÜNDE ÖNCÜ BİR FİRMA OLARAK KONUMLANIYOR.

Türk Makine Sanayi Sektörü 90'lı yılların sonundan bu yana hızlı bir büyüme trendi yakalamış ve dünya pazarlarına açılmayı başarabilmiş durumda. Öneminin biraz geç fark edilmesine ve dünya pazarı göz önüne alındığında henüz istenilen seviyeye gelememiş olmasına rağmen, ülkemizdeki makine sektörü dünya çapında aktörler yaratmayı başarabilmiş durumda. Ülkemize, yüksek miktarda katma değer kazandıran ve ekonomik bağımsızlığımızın en önemli göstergesi olan makine sektöründe iştigal eden başarılı aktörlerden biri de Bursa Organize Sanayi Bölgesi'nde 70 bin metrekarelik tesislerinde metal sac işleme makineleri üreten Baykal Makina.

İMALATTA 54 YILLIK DENEYİM

1950 yılından beri metal işleme sektörünün içinde olan Baykal Makina, 54 yıldır makine imalatı yapmakta olup, sektörün Türkiye'deki kurucusu ve öncüleri arasında yer alıyor. Baykal'ın ürettiği makineleri, takım tezgâhları denilen sanayi kolunun bir alt gurubu olan metal sac işleme makineleri oluşturuyor. Üretilen abkant pres, giyotin makas, plazma kesim ve panç makineleri, firmanın kuruluşundan bu yana "Baykal" markası ile satışa sunuluyor.

Firma, 2007 yılı içinde gerçekleştirdiği bir satın alma operasyonu sonucu, Almanya'nın 54 yıllık köklü makine markası WEINBRENNER GmbH'yi bünyesine katmış, dolayısı ile Türk sanayisine kazandırmayı başarmış durumda. Baykal, üretimini, hepsi Bursa Organize Sanayi bölgesinde bulunan, toplam alanı yaklaşık 70 bin metrekare olan, 4 adet makine üretim tesisinde yapıyor. Bunların yanı sıra, firmanın, Almanya (Weinbrenner GmbH), Hollanda (Baykal Holding B.V.) ve Bulgaristan'da sahip olduğu şirketler bulunuyor.

60'DAN FAZLA ÜLKEYE 56 MİLYON DOLAR İHRACAT

2007 yılını çok başarılı bir şekilde geçirdiklerini söyleyen Baykal Makina Satıştan Sorumlu İcra Kurulu Üyesi Faruk Doğru, "2007 yılında çeşitli model ve kapasitelerde toplam 2500 civarında makine ürettik. Baykal'ın 2007 yılı top-

lam satış cirosu yaklaşık 110 milyon YTL, ihracatı yaklaşık 56 milyon dolar olarak ortaya çıkmış olup beklentilerimizi karşılamaya devam ediyor. Makine, teçhizat ve tesis yatırımlarımız 2007 yılı içinde 4 milyon dolar civarında, son 5-6 yıllık dönemde ise toplam 25 milyon doların üzerinde gerçekleşti" diyor. Aynı zamanda firmanın, 2008 yılı içinde kapasite artırımına yönelik yatırımları bulunuyor.

Baykal, 1977 yılından beri makine ihracatı yapmakta olup, bugüne kadar Türk ekonomisine yaklaşık 500 milyon dolar ihracat döviz girdisi sağlamış durumda. 60'ın üzerinde ülkeye ihracat yapan firma, Avrupa ülkelerinin tamamı olmak üzere, Amerika kıtasından Avustralya'ya kadar geniş bir coğrafi yelpazede ihracat faaliyetlerini sürdürüyor. Takım tezgâhları talebi, endüstriyel üretim ile direkt bağlantılı olduğundan, sanayileşmiş batı ülkeleri doğal olarak firmanın en önemli müşterileri arasında yer alıyor. Aynı zamanda, iç pazarı da önemsediklerini belirten Faruk Doğru, "Tabii ki, piyasa lideri olarak Türkiye piyasasının Baykal açısından ayrı bir yeri var ve Türkiye satışlarımız her zaman diğer ülke piyasalarının önünde gitmeye devam edecek" diyor.

PAZARDA KENDİ MARKA GÜCÜYLE REKABET EDİYOR

Firma, tüm ülkelere "Baykal" markası ile ve direkt ihracat yapmakta. Herhangi bir uluslararası ihracat firması ile çalışmayan Baykal Makina'nın önümüzde süreçte de böyle bir planı bulunmuyor. Makine sektörünün yapısı gereği, Baykal Makina'nın ihraç ettiği ürünler, alıcı ülkelerde yetkili makine pazarlama bayileri vasıtası ile nihai kullanıcılarına ulaşıyor.

Bize ürünleri hakkında bilgi veren Faruk Doğru, "Ürünlerimiz sac işleme sektöründe her türlü sanayi ihtiyacına uygun kapasite ve teknolojik özelliklerde makineleri kapsıyor" diyor. Baykal Makina'nın imalatını yaptığı makineler, tümüyle endüstriyel üretim sektörlerine hitap etmekte olup, metal sac levhaların kesim ve büküm işlerinde kullanılmak üzere pek çok sanayi kolunda alıcılarına ulaşıyor. Demir-çelik, metal eşya ve mobilya, çelik konstrüksiyon ve inşaat, be-

BAYKAL MAKİNA'DAN İLKLER

- >> Türkiye'de ilk motorlu giyotin makas üretimi (1962 - Bursa Sanayi Çarşısı)
- >> Türkiye'de ilk hidrolik sistemli abkant pres ve giyotin makas üretimi (1973)
- >> Türkiye'de ilk makine seri imalatı (1974 - Bursa Organize Sanayi Bölgesi)
- >> Türkiye'den ilk makine ihracatı (1976 - Irak)
- >> Uluslararası bir takım tezgâhi fuarında temsil edilen ilk Türk firması (1992 - EuroBlech Saç İşleme Fuarı, Hannover - Almanya)
- >> Yurt dışında pazarlama ve araştırma / geliştirme odaklı şirket kuran ilk ve tek Türk makine firması (1992 - Baykal Holding B.V. - Hollanda)
- >> Türkiye'de ilk CNC abkant pres üretimi (1994)
- >> Avrupa Birliği CE Belgesi almaya hak kazanan ilk Türk makine firması (1994)
- >> Türkiye'de ilk "yüksek hassasiyetli" plazma kesim makinesi üretimi (2002)
- >> Takım tezgâhları Sektörü'nde 2005 yılı Türkiye Kurumlar Vergisi birincisi
- >> Türkiye'de yapılan en büyük bükme presinin üretimi ve Almanya'ya ihracatı (2007) :
- >> Saç işleme sektöründe Almanya'nın amiral firmalarından Weinbrenner GmbH şirketinin Baykal Makine tarafından satın alınması (Aralık 2007)

yaz eşya, ısıtma, havalandırma ve air-condition cihazları, otomotiv ve diğer kara ulaşım ve taşıma araçları, havacılık, gemi inşaat, telekomünikasyon ekipmanları, elektronik ve elektrikli alet ve cihazlar, enerji sektörü makine ve ekipmanları, her türlü makine imalatı, her türlü endüstriyel cihaz imalatı, her türlü metal fabrikasyon sanayi kollarında faaliyet gösteren, Türkiye'nin ve dünyanın önde gelen bir çok fabrika ve tesisinde, Baykal Makina'nın ürettiği olduğu makineler kullanılıyor.

ABKANT PRES VE GİYOTİN MAKAS ÜRETİMİNDE TÜRKİYE DÜNYA LİDERİ

Özellikle abkant pres ve giyotin makas gibi ürünlerde Türkiye dünya ölçeğinde üretim yapıyor ve hatta bu sınıf ürünlerde ülkemiz dünyanın bir numaralı üreticisi haline gelmiş durumda. Genel olarak, sektörde rekabet, Türk firmalarının kendi arasında gerçekleşiyor olsa da, ülke bazında rekabet halinde bulunan ülkeler olarak Japonya, İsviçre, Finlandiya, Belçika, Hollanda ve İtalya

gösterilebilir. Dünya sac işleme makineleri sektörünün, Türkiye'nin de dâhil olduğu bu 7 ülke arasında yoğunlaşmış olduğu görülüyor. Daha fiyat bazlı ve düşük teknoloji ürünler de hesaba katıldığında, bu ülkelere Çin'de ilave edilebilir.

ÖLÇEK EKONOMİLİ ÜRETİM YAPMAK GEREKİYOR

Uluslararası rekabette yapılması gerekenlerden bahseden Faruk Doğru, "Bu rekabetten avantajlı çıkabilmek için, en birinci kural bence ölçek ekonomili üretimi hayata geçirebilmek. Oturmuş ve bilinen bir makine teknolojisine sahip olmak ve bunu sağlam bir mühendislik birikimi ile desteklemek de önemli faktörler olarak dikkate alınmalı. Bütün bunlar ortaya bir fiyat / kalite dengesi çıkarır. Bunun haricinde, imalat ve kontrol proseslerinin etkinliği, bayi / müşteri ağı ve ilişkileri, satış sonrası servis destek sistemleri gibi firma-

dan firmaya değişebilecek etkenler de, uluslararası rekabette öne çıkacak faktörler" şeklinde konuşuyor. Elli küsur senedir makine imalatı yapan ve dünya üzerinde 60'dan fazla ülkeye uzanan bir bayi teşkilatına sahip bir firma olan Baykal Makina, enternasyonal bir makine markası olarak müşterilerinin nezdinde tescillenmiş durumda. Bu konum itibarı ile firma, ürünlerini, sektördeki en son teknolojik gelişmeleri kapsayan teknik özelliklerle donatılmış şekilde piyasaya sunmaya gayret edi-

yor. Dolayısı ile ürün güncelleme, geliştirme, yenileme gibi faaliyetler Baykal'da hiç durmaksızın sürüyor.

SEKTÖRÜN BÜYÜMESİ İHRACAT YAPABİLMESİNE BAĞLI

Makine sektörünün büyümesi, belirli bir sermaye birikimine ulaşması ve sonucunda kaliteli ürünler üretebilmesi, büyük oranda ihracat yapabilmesine bağlı bulunuyor. Bu çerçeveden, sektörün yaşadığı sıkıntıları dile getiren Faruk Doğru, "Uluslararası rekabet ve kalite birbirlerini teşvik eden unsurlardır. Örneğin bizim ihtisas sahibi olduğumuz abkant ve giyotin gibi ürün gruplarında, yıllar önce başlanan ihracat çabaları sonucu bir kalite evrimi gerçekleşmiş ve bu mal gruplarında Türkiye'nin ithalat ihtiyacı cüzi bir düzeyde kalabilmiş durumda. Dolayısı ile ihracatın çok önemli olduğu bu sektördeki en önemli güncel sorun, mevcut düşük kur-yüksek faiz politikası uygulaması olarak önümüze çıkıyor" diyor.

FİNANS DESTEĞİ ARTIRILMALI

"Makine sektörü yatırım malları üreten bir sektör olduğundan, yatırım malı alan bir kişi bunu mümkün olan en düşük faiz ve en uzun vadeyle ödemek ister. Zira makineyi kendi üretiminde kullanarak amorti etmeyi planlıyordur. Bunun yanı sıra yeni bir pazara girmek veya mevcut pazardan ciddi pay almak makine sektörü söz konusu olduğunda en az 2-4 yıllık bir çalışmanın sonucu gelir. Başka bir deyişle, makine sektörü, uzun vadeli düşünmesi, uzun vadeli çalışması gereken bir sektör olarak, kısa vadeli kazanımların peşinde olmamalı. Burada ortaya çıkan sorun, ülkemizde henüz orta ve uzun vade fonlama imkânlarının çok kısıtlı veya sadece çok

" Makine sektörünün büyük stratejik önemi, bugün ulaştığı ekonomik büyüklük ve gelecek potansiyeli maalesef Türkiye'de henüz yeterince anlaşılabilmiş değil. Hükümet ve bürokrasinin ekonomi birimlerinde, finans çevrelerinde ve yaygın medyada çok açık bir şekilde tanıtma ve tanınma sorunu yaşıyor. "

büyük firmalara açık bir durum olmasıdır? diyen Doğru, makine sektörünün büyük bölümünü oluşturan küçük ve orta ölçekli işletmelerin orta ve uzun vade finansman kaynaklarından yeterli ve gerektiği ölçüde yararlanamadıklarının altını çiziyor. Makine sektörüne yatırım yapmanın ve sektörü oluşturan firmaların desteklenmesinin çok önemli olduğunu belirten Faruk Doğru, "Bence bu üzerinde ciddi olarak düşünülmesi ve devlet tarafından stratejik bir düzeyde ele alınması gereken bir konu. Zira makineler, özellikle takım tezgâhları, ülke kalkınmasının ve bir ulusun mamul üretme yeteneğini kazanmasının en önemli aracı olarak öne çıkıyor. Nitekim dünyanın en ileri makine üreticisi olan ülkelerin aynı zamanda dünyanın en kalkınmış en zengin ülkeleri olmasının bir rastlantı olduğu düşünülemez. Zira aynı durum, tekstil, enerji ve hatta bilgisayar sektörleri için kesinlikle geçerli değil. Örneğin, çok büyük bir tekstil üreticisi ülke olmakla çok gelişmiş bir ülke olmak arasında direkt bir bağlantı bulunduğu ileri sürülemez" şeklinde konuşuyor.

SEKTÖRÜN TANITIMI EKSİK

Makine sektörünün büyük stratejik önemi, bugün ulaştığı ekonomik büyüklük ve gelecek potansiyeli maalesef Türkiye'de henüz yeterince anlaşılabilmiş değil. Hükümet ve bürokrasinin ekonomi birimlerinde, finans çevrelerinde ve yaygın medyada çok açık bir şekilde tanıtmaya ve tanınma sorunu yaşıyor. Faruk Doğru'ya göre bu gibi sorunların yanı sıra sektörde yaşanan kimi mikro düzeyde sorunlar da var. Makine tasarımı ve üretimi konusunda yetişmiş tek-

nik eleman ve mühendis eksikliği, güçlü bir yan sanayi desteğinin olmaması, patent ve dizayn hakları konusunda hukuki altyapı eksikliği, sektör içinde fiyat, istihdam ve yeni ürün geliştirme gibi konularda haksız rekabet unsurlarının bulunması ve yine sektör içinde bazı firmalarda taklitçi bir zihniyetin hala mevcut olması ve sektörün ciddi firmalarının uluslararası platformda, kendilerinden kaynaklanmayan bu nedenden dolayı zarar görmesi Türk Makine Sanayi Sektörünü olumsuz yönde etkileyen unsurlar olarak öne çıkıyor.

"EN AZ YÜZDE 20 BÜYÜYEREK YOLA DEVAM EDECEĞİZ"

Makine sektörünün büyüyerek ekonomiye yaptığı katkının 2007 yılında da artarak devam ettiği görülüyor. Her türlü makine ve makine ekipmanları baz alındığında, makine sektörünün 2007 yılı ihracatının yaklaşık 9 milyar dolara ulaşmış olması önemli bir gelişme. Sadece takım tezgâhları sektörünün 2007 yılında 600 milyon dolar ihracat yapmış olduğunu dile getiren Faruk Doğru, "Katma değer en yoğun üretildiği bir sektör olduğu göz önüne alınırsa, makine

sektörünün yarattığı bu değerlerin çok önemli olduğu kanaatindeyim. Dünya ekonomik konjonktürüne bağlı olarak, sektörün önümüzdeki 5 yıl içinde en az yüzde 20 yıllık büyüme göstereceğini tahmin ediyorum. Kendi üretim alanımız olan saC işleme makineleri sektöründe, daha teknolojik makinelerin imalatının artan bir tempoda devam edeceğini düşünüyorum" diyor.

BAŞARI, ÖNCÜ FİRMALARIN GAYRETİYLE GELDİ

Son 10 yılda, sektördeki firmaların üretim ölçekleri önemli ölçüde artmış ve Türkiye'de ilk Baykal'ın ürettiği abkant pres ve giyotin makas gibi bazı ürün guruplarında Türkiye dünyanın en büyük üreticisi konumuna yükselmiş durumda. Bu gelişme gerçekten Türk Makine Sanayi Sektörü açısından önemli bir başarı. Bu başarının tamamen sektördeki bir iki öncü firmanın bireysel çabaları ve iddiaları sayesinde gerçekleştiği, bu başarıda, özel bir dış destek veya katkının söz konusu olmadığı da altı çizilmesi gereken bir realite. Faruk Doğru, Türk firmalarının başarılarının devam edeceğini söylüyor ve "Önümüzdeki yıllarda farklı sac işleme teknolojilerinin Türkiye'de üretimi artan sayıda devam edecek gibi gözüküyor. Bu yeni alt sektörlerde Türkiye'nin dünyada daha iddialı konuma yükselebileceğini düşünüyorum" diyor.

RAKAMLARLA BAYKAL MAKİNE

- 2007 cirosu 110 milyon YTL.
- 2007 ihracatı 56 milyon dolar.
- Toplam istihdam 650 kişi.
- Toplam fabrika üretim alanı 70 bin metrekare.
- Yıllık makine üretim kapasitesi 3000 adet.

Estas'ın

40 ülkeye ihracat

HIZLA GELİŞEN TÜRK MAKİNE SANAYİSİYLE BERABER MAKİNE AKSAMLARI ÜRETİCİLERİ DE GELİŞİYOR. 1977 YILINDA KURULAN ESTAŞ BUGÜN SİVAS'TAKİ FABRİKASINDA BİN 500 ÇEŞİT EKSANTRİK MİL ÜRETİYOR VE 40 ÜLKEYE İHRACAT YAPIYOR.

Türkiye 90'lı yıllardan bu yana bir dönüşüm geçiriyor. Sanayi alanında önemli yatırımlar yapan Türkiye tarım ülkesi görüntüsünden kurtulmaya çalışıyor. Özellikle son birkaç yıldır hızlanan bu dönüşüm sürecinde makine sanayi sektörü de önemli bir yer tutuyor. Gelişme kaydeden sektör, son yıllarda ihracat rakamlarında Türkiye'nin ihracat artış oranından daha büyük oranlarda büyüme gösteriyor. Ülkelerin ekonomik bağımsızlığının ve ilerlemesinin en temel göstergelerinden olan makine sektörünün gelişimi, makine aksamaları üreten firmaların da doğal olarak önünü açıyor. Bu gelişimden nasibi alan ve dünya pazarında zirveye oynayan firmalardan biri de Estaş Eksantrik San. ve Tic. A.Ş.

Sivas'taki fabrikasında ürettikleri eksantrik millerini yaklaşık 40 ülkeye ihraç eden firmanın Genel Müdürü İsmail Timuçin'den Estaş'ın konumunu ve faaliyetlerini öğrendik.

DÜNYA PAZARLARINDA SÖZ SAHİBİ BİR FIRMA

1977 yılında Türkiye'nin yurt dışına bağlı olan eksantrik ihtiyacını yurt içinde karşılamak amacı ile kurulan Estaş, kurulduğu günden bugüne kadar kendisini geliştirerek günümüzde 70 bin metrekare arazide, 30 bin metrekare kapalı alanda, 400 personeli ile yurt içi ve yurt dışı otomotiv ana sanayi firmalarına, yedek parça ve performans motor piyasalarına eksantrik mili üretimi yapan bir firma konumunda. Estaş fabrikasında yaklaşık bin 500 çeşit eksantrik mili üretimi gerçekleştiriliyor. Estaş bünyesinde döküm ve işleme farikaları bulunuyor. Estaş döküm fabrikasında bir metre boya kadar chill döküm, sfero döküm, gri döküm ve sfero chill döküm yöntemleri kullanılarak eksantrik mili dökümü gerçekleştiriliyor. İmalat fabrikasında ise, üç metre boya kadar her türlü döküm, çelik, ve dövme eksantrik milleri işleniyor. Fabrikada motosiklet, lokomotif, deniz araçları, kompresör ve uçak motorlarına kadar her türlü araç için eksantrik mili üretiliyor.

Firmalarının konumundan ve müşterilerinden bahseden İsmail Timuçin, "Firmamız ISO 9001 ve ISO / TS 16949 kalite

İsmail Timuçin

Estaş Genel Müdürü

Sektörün en önemli problemi uluslararası bir marka yaratamamış olmasıdır. Estaş olarak biz bunun gayretini içerisindeyiz.

belgelerine sahiptir. Başlıca yurt içi OEM (Ana Üretici Firma) müşterilerimiz Oyak Renault, BMC, Türk Traktör, Tümosan ve Uzel; yurt dışı OEM müşterilerimiz ise; Peugeot&Citroen, Mega Motors, Motorsazan, Woodward, Cummins, Lister Petter vb. dir. OEM müşterilerimizin haricinde yurt içi ve yurt dışı yedek parça ve performans motor sektöründe çalışan müşterilerimiz de bulunuyor" diyor.

AVRUPA VE AMERİKA'DAN AFRİKA'YA UZANAN İHRACAT PAZARI

Estaş'ın üretmiş olduğu miller, ağırlıklı olarak Avrupa ve Amerika pazarlarında talep ediliyor. Firma bu pazarların dışında, Ortadoğu ve Afrika ülkelerine de satış yapmakta. Estaş olarak tüm dünya üzerinde satış ve pazarlama yapmayı hedeflediklerini belirten Timuçin, "Son zamanlarda Rusya pazarı da Türk ürünleri ile daha yakından ilgilenmeye başlamış durumda. Bu büyük pazarda da yerimizi almayı hedefliyoruz. Rusya'da fuarlara katılıyoruz. Bazı müşterilerimize de Almanya üzerinden satış yapıyoruz. Direkt Rusya'ya satış yapabilmemiz için

devletimizin ticaret anlaşmalarını gözden geçirmesi gerekiyor. Ayrıca, Türk şirketlerinin başarılı olabilmesinde, devletimizin uygulayacağı politikalar çok önemli diye düşünüyorum" diyor.

ULUSLARARASI MARKALARIN TERCİH ETTİĞİ FIRMA

Kurulduğu günden bu güne kadar, araç üreticileri ile çalışmayı hedefleyen ve bu hedefleri doğrultusunda yaptığı çalışmalar sonucu dünya çapında araç üreticileri ile ortak çalışma imkânı yakalayan Estaş, yeni OEM kazanımlarını da sürekli artırıyor. Çalışmış oldukları uluslararası kuruluşları anlatan İsmail Timuçin, Amerika'da "Cummins Motor" firması ile çalıştıklarını ve bu firma ile yaptıkları çalışmanın kapasitesinin gün geçtikçe arttığını söylüyor. Yeni projelerinin, dizaynında proto-type ve seri üretiminde "Cummins Motor" firması ile birlikte çalıştıklarını belirten Timuçin, "Bu firmanın dışında "Renault" firması ile çalışmalar yapıyoruz. "Cummins" firması ile olduğu gibi "Renault" firması ile de yeni projeler, proto-teyp ve seri üretim çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Bu iki firma haricinde "Peugeot&Citroen" grubu ile 1 yıl önce proto-teyp üretimi yaparak çalışmaları başlattık. Bunun sonucunda "Peugeot&Citroen" firmasına da seri üretim yapmaya başlayacağız. Dünya çapında Renault grubu içerisinde yer alan Romanya Dacia,

“Ürünlerinde çevre ve insana zarar vermeyecek malzemeler tercih eden bir üretim politikası izleyen Estaş Eksantrik San. Ve Tic. A.Ş. “İnsana Saygı” ve “İnsan Sağlığı riskini sıfıra indirmeye” anlayışı içerisinde bir çalışma ortamı sağlamayı ilke edinmiş.”

İran'dan Sapco, Mega Motor ve Motor-sazan, İngiltere'den Lister Petter gibi firmalar ile aynı çalışmalarını sürdürmekteyiz” diyor.

KENDİ MARKALARIMIZ İLE ARAÇ ÜRETMEYİZ GEREKİYOR

Türkiye'nin otomotiv yedek parça sektöründeki gelişiminin diğer ülkeler ile mukayese edildiğinde, yeterli olmadığı ve daha hızlı gelişme içinde olunması gerektiği açığa çıkıyor. Bugün Almanya, Fransa, Çin, Japonya ve İran'daki araç üreticileri, kapasitelerini sürekli artırma yolundalar. Türk firmaları, bazı ana üreticilerimiz hariç bu firmalar ile rekabet edebilecek konumda değiller. Türkiye'nin sektörde söz sahibi olabilmesi için yeni projeler geliştirilmesi gerekiyor.

Türkiye'deki araç üretimi artmasına rağmen, detaylı incelendiği zaman ülkemizdeki araç üretiminin daha çok araç montajı istikametinde geliştiği görülüyor. Bu konuya değinen Timuçin, “Ülkemizin, dış ülkeler ile rekabet edebilmesi ve araç yedek parça üretici firmalarımızın gelişmelerini tamamlayabilme-

si ve büyümelerini devam ettirebilmesi için ülkemizde üretilen araçlarda kullanılan parçaların yerlilik oranlarını artması, ülkemizin kendi markasıyla araç üretmesi gerekiyor. Ülkemizde üretilen bu araçlardaki yerli parça oranının artırılması, yedek parça üretimi yapan firmalarımızın da gelişerek, büyümesine ve çoğalmasına yardımcı olur. Bu rekabetin yapılabilmesi ve başarıya ulaşabilmesi için devletimize, sanayicimize, mühendis ve teknik elemanlarımıza çok büyük görevler düşüyor” diyor.

YENİLİKÇİ OLMAK ZORUNDAYIZ

Devamlı ve hızlı olarak gelişme halindeki otomotiv sektöründe araçların teknolojisi gün geçtikçe artıyor. 20 yıl önce 100 bin kilometre yapan bir aracın motoru komple rektefiye ediliyorken, günümüzde araç motorları nadiren rektefiye ediliyor. Bu da gelişen teknoloji sayesinde oluyor. Süreci bu bağlamda ele alan İsmail Timuçin, ürünlerini geliştirmek için devamlı yeni yatırımlar yaptıklarını ve ürettikleri parçaların teknolojisi ile birlikte kalitesini de artırdıklarını belirtiyor. Bunun için, firmaların da, ürün-

lerinin kalitesini ölçebilmek amacı ile çok hassas kalite kontrol laboratuvarı kurduklarını ifade eden Timuçin, “Bu laboratuvarlarımızda ürünlerimizin kalitesini ölçerek iyileştirme çalışmalarını yapıyoruz. Burada, ülkemizde genellikle kalite kontrol laboratuvarlarının yeterli olmadığını belirtmeden de geçemeyeceğim. Kendi laboratuvarlarımızda kullandığımız özel kontrol cihazlarının kalibresini maalesef, yurt dışında yaptırmak zorunda kalıyoruz” diyor.

ÇEVREYE VE İNSANA DUYARLI TEKNOLOJİLER

Çevreye uyumlu olmayı hedefleyen, kullanacağı teknolojileri çevresel etkilerini değerlendirerek seçen, ürünlerinde çevre ve insana zarar vermeyecek malzemeler tercih eden bir çevre ve çalışma politikası izleyen Estaş Eksantrik San. Ve Tic. A.Ş. “İnsana Saygı” ve “İnsan Sağlığı riskini sıfıra indirmeye” anlayışı içerisinde bir çalışma ortamı sağlamayı hedefliyor. Firma bünyesinde, çalışanların bilinç düzeyini artırmak ve davranışlarını olumlu yönde geliştirmek amacıyla eğitim ve diğer faaliyetler sunuluyor. Estaş'ta çevreye ve insana duyarlı olan en gelişmiş teknolojiler tercih ediliyor.

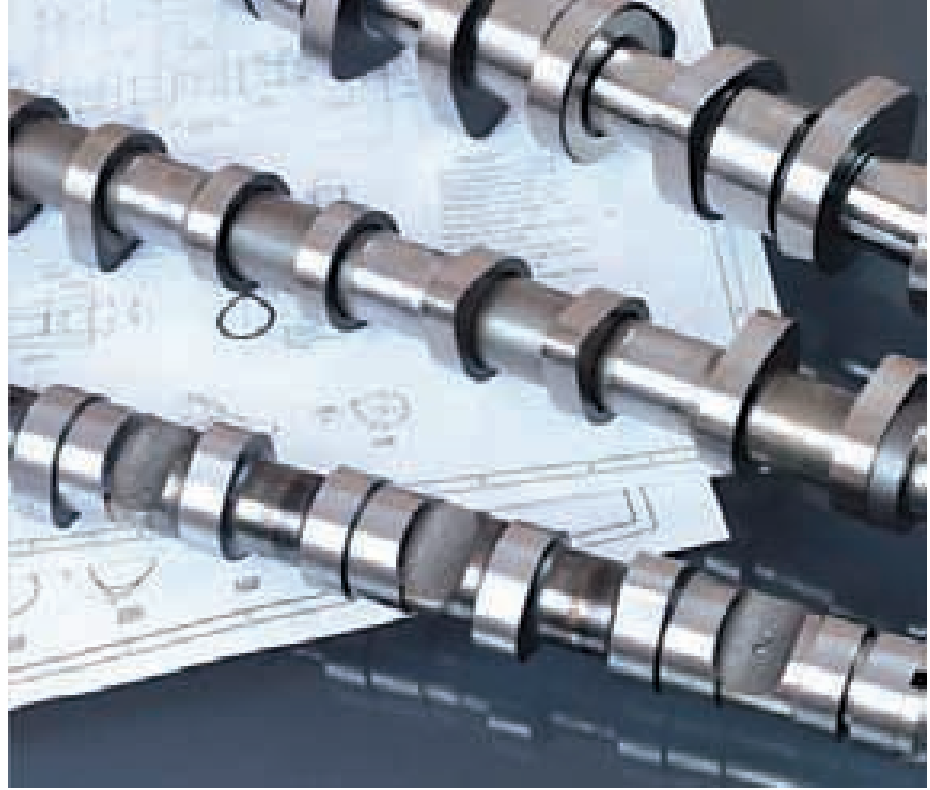
Müşterileri ile iç ve dış pazarda yüksek boyutta kalite problemi yaşamadıklarını ve bundan sonra da yaşamamayı ümit ettiklerini belirten Timuçin, “Fakat nakliye, gümrükleme ve zaman zaman yurt dışı depolama konularında sıkıntılar yaşıyoruz. Önümüzdeki günlerde Türkiye'deki otomotiv sektöründe çalışan fir-

maların çoğunluğunda OEM' e mal teslim etmede ciddi problemler yaşayabileceğimiz düşüncesindeyiz. Genel olarak Avrupa ve Amerika'daki araç üreticileri kendi montaj fabrikalarına yakın bölgelerde depo kiralamamızı ve günlük teslimatların bu depodan yapılmasını talep ediyorlar. Tabii her OEM firmasının bulunduğu şehirde depo açmak, depoyu idare etmek mümkün değil. Bu konuda ileriye dönük nasıl çözüm üretebiliriz düşüncesinin de çalışmalarını yapıyoruz. Fakat henüz sonuca varmış değiliz" diyor.

AR-GE ÇALIŞMALARINA DAHA ÇOK ÖNEM VERİLMELİ

"Sektörün en önemli problemi, ülkemizin kendine ait bir marka aracının olmamasıdır" diyen Timuçin, gelişmiş ülkelerdeki otomotiv sektörü yakından incelendiğinde, araç üreticisi firmaların diğer sektörlerin gelişmesinde etkili olduğunu belirtiyor. Bu konuda Türkiye'de adımlar atılması gerektiğini söyleyen Timuçin, "Yeni ürün dizaynlarını genellikle kendi ülkelerinde yapıyorlar ve ilk etapta kendi ülkelerinde üretme yolunu tercih ediyorlar. Bizler yeni teknolojiyi geriden takip ediyoruz. Ülkemizde Ar-Ge çalışmalarına daha fazla önem vermeliyiz. Tekrar vurgulamak istiyorum. Ülkemizde kendi markamızla araç üretmeliyiz" şeklinde konuşuyor.

problemleri en kısa zamanda çözümlenmeli, yurt dışındaki ticari ataşeliklerimiz daha faal hale getirilmeli, devletimiz ihracatçıyı dövizdeki kur dalgalanmalarına karşı koruyacak önlemler almalı. Ülkemizdeki üreticilerin maliyet girdileri ile yabancı ülke üreticilerinin maliyet girdileri devlet tarafından kontrol edilmeli ve bizim

ler sağlanmalı. Sektörel ve bölgesel teşvikler verilerek sektörlerin ve bölgelerin sorunları çözümlenmeli. Organize sanayi bölgeleri kanununun gözden geçirilerek alt yapı sorunları devlet tarafından çözümlenmeli ve son olarak, ülkemizde yabancı dil bilen insanların sayısını artırmak için çalışmalar yapılmalıdır" diyor.

“Türkiye'deki araç üretimi artmasına rağmen, detaylı incelendiği zaman ülkemizdeki araç üretiminin daha çok montajı istikametinde geliştiği görülüyor. Oysaki araç yedek parça üretici firmalarımızın gelişimlerini tamamlayabilmesi ve büyümelerini devam ettirebilmesi için ülkemizin kendi markasıyla araç üretmesi gerekiyor.”

DEVLETE ÇOK İŞ DÜŞÜYOR

Devlet politikaları, sektörleri çok ciddi anlamda etkilediği için, alınan kararlar firmaları yakından ilgilendiriyor. Sektör olarak imalat ve ihracatta daha başarılı olabilmek için devletten beklentilerini sıralayan Timuçin, "Sanayicinin vize

üreticimiz için dezavantaj olan maliyet girdilerine müdahale edilmeli. Sanat okulu ve meslek yüksek okullarına gereken önem verilerek kalifiye eleman yetiştirilmesi sağlanmalıdır. Daha uzun vade ile ihracat kredileri oluşturulmalı ve Türk firmalarını, yurt dışında, finansal anlamda koruyacak tedbirler ve destek-

HEDEF: İHRACATI YÜZDE 20 ARTIRMAK

2007 yılında 34 ülkeye, 2008 yılında ise bugüne kadar 40 ülkeye ihracat gerçekleştiren Estaş Eksantrik San. Ve Tic. A.Ş. ciro bazında 2008 yılında ihracatını yüzde 20 artırmayı hedefliyor. 2008 yılının ilk yarısında hedeflerini yakaladıklarını belirten İsmail Timuçin, "Ancak, son aylarda ham malzeme girdilerindeki ve enerjideki artış oranları bizleri düşündürüyor. İlk altı ayda, elektriğe yapılan zamlar ve bu fiyat artışlarının devamının geleceğinin söylenmesi bizlerin kaygılandırmaktadır. Bu olumsuzluklara rağmen otomotiv sektörü ülke ekonomimizde lokomotif görevi yapmaya devam ediyor. Devletimiz ve çalışanlarımız ile el ele vererek çok büyük işler başarmaya inancımızın tam olduğunu da belirtmek istiyorum" diyor.

ÜLKELERDEN

moment 42 expo

Makinecilerin en büyük pazarı Almanya

TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜNÜN EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRDİĞİ ÜLKE OLAN ALMANYA’NIN MAKİNE İTHALATI SON YILLARDA HIZLA ARTIYOR. BU FIRSATI İHRACATÇILARIMIZ İYİ DEĞERLENDİRMİŞ OLACAKLAR Kİ ALMANYA’YA OLAN İHRACAT ARTIŞ HIZIMIZ İTHALATIMIZI GERİDE BIRAKIYOR.

2. Dünya Savaşı'nı kaybeden, ekonomisi sıfırlanan, hem genç nüfusu hem de sanayi altyapısı neredeyse tamamen ortadan kalkan Almanya, aradan geçen yaklaşık 60 yıldan sonra tekrar eski gücüne kavuşmuş durumda. Sıfırdan inşa sürecini başarıyla gerçekleştiren Almanya, ekonomik, kültürel, siyasi açıdan dünyayı ve Avrupa'yı belirleyen güçlerden biri olmaya devam ediyor. Savaş sonrası yeniden inşa süreci için ihtiyaç duyduğu işgücü açığını büyük oranda Türk işçilerle kapatan Almanya, bir dönem için genç Türk nüfus açısından umut kapısı oldu. Yaşadığımız yüzyılın ikinci yarısından bu yana Türkiye'nin kader ortaklığı yapmış olduğu bu ülke ticari ilişkiler itibariyle da ülkemiz açısından son derece büyük önem taşıyor. Son yıllarda Almanya'nın makine ithalatında artışlar yaşanması da Türk makine sektörü açısından fırsatlar sunuyor. Türkiye'nin söz konusu ülkeye makine ihracatının artarken ithalatının gerilemesi de bu fırsatın değerlendirilmeye başlandığının göstergesi. Diğer taraftan Almanya hala dünyanın en büyük makine ihracatçısı ülke konumunu koruyor.

ALMANYA'YA 1,5 MİLYAR DOLARLIK MAKİNE İHRACATI

TÜİK verilerine göre Almanya'ya yönelik olarak, OAİB iştiğal alanına, 84. fasılda olup, OAİB iştiğal alanında bulunmayan GTİP'lerin eklenmesiyle oluşturulan makine sektörü toplamı ihracatı, 2007 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 43 artarak 1,5 milyar dolara ulaşmış durumda. 2007 yılında Almanya'ya yönelik makine sektörü toplamı ihracatında, 745 milyon dolarlık ihracat ile motorlar aksam ve parçaları mal grubunun ilk sırada yer aldığı görülüyor. Bu ürün grubunu, 134

milyon dolar ile pompa ve kompresörler, 96 milyon dolar ile klima ve soğutma makineleri mal grupları takip ediyor. 84. fasıl itibarı ile değerlendirildiğinde, sektör ihracatında önemli yer tutan kalemler arasında; en yüksek ihracat artışı "sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri" kaleminde kaydedilmiş olup, bu kalemin ihracat değerinin yaklaşık 32 milyon dolardan 104 milyon dolara ulaştığı ve yüzde 227,9 oranında bir büyüme gerçekleştirdiği görülüyor. İhracat oranındaki büyümede, bu ürün grubunu, ihracat rakamını 5,1 milyon dolardan 11,7 milyon dolara çıkararak ve yüzde 127,7 oranında büyüme gerçekleştiren 8456 ve 8465 GTİP'lerinde bulunan makinelerin aksam ve parçaları takip ediyor. Bir diğer dikkat çeken büyüme oranı ise yüzde 123,9'luk oranla turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri ürün grubunda yaşanmış durumda.

ALMANYA'YA MAKİNE İHRACAT ARTIŞ HIZIMIZ, İTHALATIN ÜZERİNDE

Makine sektörü toplamı itibariyle Türkiye'nin Almanya'dan ithalatının, 2007 yılında bir önceki yıla göre yüzde 24,1'lik artışla 4 milyar 677 milyon dolar olarak gerçekleştiği görülüyor. Almanya'dan en fazla ithal edilen mal grubu, 722 milyon dolar ile diğer makineler, aksam ve parçaları olurken, 585 milyon dolarlık ithalat ile motorlar, aksam ve parçaları ikinci sırada yer alıyor. 2007 yılında makine sektörü toplamı ithalatında en fazla artışın, silah ve mühimmat mal grubunda gerçekleşmiş olması dikkat çekiyor. 2007 yılında Türkiye'nin Almanya'dan 84. fasıl itibariyle en fazla ithal ettiği mal grubu, 417 milyon dolar ile dizel, yarı dizel motorlar olurken, bu ürün grubunu 399 milyon dolar ile lifleri hazırlayan, iplik üreten, hazırlayan makineler, 387 milyon dolar ile kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar takip ediyor. Sektörde en yüksek ithalat artışının yüzde 328 ile lifleri hazırlayan, iplik üreten ve hazırlayan makinelerde yaşandığı görülüyor. Bu grubu yüzde 101 artış ile kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar ve yüzde 56 yükselişle kaldırma, istifleme, yükleme, boşaltma, makine ve cihazları takip ediyor. İthalatında düşüş yaşanan ürün grupları ise, yüzde 13,2'lik düşüşle buhar kazanları dışında kalan merkezi ısıtma ka-

“ 2007 yılında Türkiye'nin Almanya'ya OAİB iştiğal alanı itibariyle makine ve aksamları ihracatının bir önceki yıla kıyasla yüzde 62 artarak 626 milyon dolar olarak gerçekleştiği görülüyor. Türkiye'nin sektör ihracatından yüzde 10,8'lik pay alan Almanya, Türkiye açısından, sektörün en önemli pazarı konumunda duruyor. ”

zanları, yüzde 5,9'luk düşüşle kauçuk, plastik eşya imal ve işleme makine ve cihazları ve yüzde 4,1'lik azalışla dokuma maddelerini yıkama, kurutma, ütüleme makine ve cihazları şeklinde sıralanıyor. 2007 yılında Türkiye'nin Almanya'ya OAİB işteğal alanı itibariyle makine ve aksamaları ihracatının bir önceki yıla kıyasla yüzde 62 artarak 626 milyon dolar olarak gerçekleştiği görülüyor. Türkiye'nin sektör ihracatından yüzde 10,8'lik pay alan Almanya, Türkiye açısından, sektörün en önemli pazarı konumunda duruyor. TÜİK kayıtlarına göre; 2008 yılı ilk beş ayında Türkiye'nin Almanya'ya toplam ihracatının yüzde 26,2 artışla 5,8 milyar dolar, OAİB işteğal alanı itibariyle yılın ilk 6 ayında makine ve aksamaları ihracatının da yüzde 25,2 artışla 343 milyon dolar seviyesinde kaydedildiği görülüyor. 84. fasıl itibariyle Almanya ile Türkiye arasındaki makine dış ticaret hacmi son yıllarda artış gösteriyorken, dış ticaret açığımız da artıyor. Bununla birlikte, son yedi yıldır Almanya'ya yönelik makine ihracat artışımızın, Almanya'dan makine ithalat artışımızın üzerinde seyretmiş olması ileriye dönük olumlu sinyaller veriyor. Özellikle 2007 yılında sektörde yüzde 42,5 ile Türkiye'nin Almanya'ya en büyük ihracat artış oranı kaydedilmiş bulunuyor.

TÜRKİYE ALMANYA'YA MAKİNE İHRACATINI YÜZDE 42,5 ARTIRDI

Almanya Mühendislik Federasyonu kaynaklarına göre Almanya'nın 2008 yılının Ocak-Mart döneminde makine ithalatında yüzde 9,8 büyüme gerçekleşirken, ithalatta ilk sırayı 1 milyar 392 milyon euro ile İtalya'nın aldığı görülüyor. Bu ülkeyi 1 milyar 318 milyon euro ile İsviçre takip ederken, Fransa 1 milyar 190 milyon euro ile üçüncü sırada yer alıyor. 2007 yılında Almanya'nın makine ithalatında ilk sırada yer alan Çin Halk Cumhuriyeti'nin 2008 yılı Ocak-Mayıs döneminde 616 milyon euro ile sekizinci sıraya, ikinci sıradaki Amerika Birleşik Devletleri'nin ise 966 milyon euro ile dördüncü sıraya gerilemiş olması dikkat çekiyor. Bu dönemde Almanya'nın makine ithalatındaki ilk 20 arasında yer alan ülkelerden, ithalat oranında en büyük artış yaşanan ülkenin yüzde 61,4'lük oranla Slovakya olduğu görülüyor. Bu şartıcı

ve dikkat çekici artışın ardından yüzde 29,4'lük oranla Hollanda gelirken, Türkiye yüzde 27,8'lik artışla göze çarpıyor. Bu süreçte Türkiye'nin Almanya'ya 178,4 milyon euro ihracat gerçekleştirdiği görülüyor.

Bu dönemde, Almanya'nın makine ithalatını ürün gruplarına göre incelediğimizde ise ihracatta olduğu gibi ithalatta da güç aktarma makinelerinin ilk sırada olduğunu görüyoruz. 1,467 milyon euro ile ithalatta ilk sırada yer alan bu ürün grubunu, 1,166 milyon euro ile kaldırma, taşıma makineleri ve 1,117 milyon euro değerinde ithalatta iş ve inşaat makineleri takip ediyor. İthalatta en büyük artış yüzde 23,6'lık oranla akışkan gücü makinelerinde gözlenirken, bu ürün grubunun ardından, yüzde 20,9'la hassas takımlar ve yüzde 19,6'lık oranla istifleme makineleri sıralanıyor.

ALMANYA'NIN MAKİNE İTHALATI ARTIYOR

Almanya'nın makine ihracatı, 2008 yılının Mart ayında nominal olarak yüzde 5,8, Ocak-Mart döneminde ise yüzde 8,3 oranında artış göstermiş durumda. Almanya'nın AB ülkelerine makine ihracatının, 2008 yılının Ocak-Mart döneminde yüzde 7, Rusya Federasyonu'na ihracatının ise yüzde 30 oranında büyüme yakalamış olduğu görülüyor. Almanya'nın Kuzey

ALMANYA MAKİNE PAZARI

- >> Makine ihracatında dünyanın başlıca tedarikçi ülkesi konumunda olan Almanya'nın 2007 yılı itibarıyla makine ihracatı 241 milyar dolar olarak gerçekleşmiş durumda.
- >> Almanya'nın 84. fasıl bazında makine ithalatının 2007 yılında bir önceki seneye göre yüzde 8,5 oranında artış göstererek 133 milyar dolara yükselmesi dikkat çekiyor. 2008 yılının Ocak-Mart döneminde ise Almanya'nın makine ithalatında yüzde 9,8 büyüme olmuş.
- >> Almanya'nın makine ithal ettiği ülkeler arasında 17 milyar dolarlık ithalatta Çin Halk Cumhuriyeti birinci sırada yer alıyor. Bu ülkeyi 11,6 milyar dolarlık ithalatta Amerika Birleşik Devletleri takip ediyor.

Amerika'ya olan makine ihracatında ise aynı dönemde azalma görülürken, Güney Amerika pazarında ise tam tersine büyüme kaydedildiği belirtiliyor. Asya pazarında ise Çin ve Hindistan'a gerçekleştiren makine ihracatında yaklaşık yüzde 15 büyüme yaşandığı gözleniyor. 2008 yılının Ocak-Mart döneminde Almanya'nın makine ithalatında ise yüzde 9,8 büyüme gerçekleşmiş durumda. Almanya'nın en büyük makine tedarikçisinin İtalya ve İsviçre olduğu görülüyor. Almanya'nın makine ihracatında 2007 yılında ilk sırada yer alan Amerika Birleşik Devletleri, 2008

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTEĞAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN İLK ON ÜLKE (2007-2008 YILLARI OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ)

ÜLKE ADI	2007 YILI		2008 YILI		(% DEĞİŞİM)	
	MİKTAR	DEĞER	MİKTAR	DEĞER	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	42,306,624	273,842,273	50,221,179	342,813,863	19	25
RUSYA FED.	24,410,902	158,811,011	33,601,080	242,491,653	38	53
ABD	13,570,134	144,543,036	22,517,485	217,644,286	66	51
İNGİLTERE	48,069,972	174,681,927	43,956,342	179,901,278	-9	3
İTALYA	25,743,116	100,483,128	33,206,329	161,148,669	29	60
FRANSA	20,013,464	100,451,513	23,065,182	147,342,223	15	47
İRAN	15,093,279	70,767,848	21,910,486	124,701,963	45	76
ROMANVA	18,576,542	105,474,248	17,952,295	118,933,206	-3	13
AZERBAJCAN	12,351,516	54,702,326	13,969,751	98,158,652	13	79
IRAK	18,322,927	80,477,179	17,459,472	86,689,163	-5	8
DİĞER	268,095,111	1,360,150,676	303,424,199	1,932,960,735	13	42
TOPLAM	506,553,587	2,624,385,164	581,283,800	3,652,785,691	14.8	39.2

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

MİKTAR: KG DEĞER: ABD DOLARI

TÜRKİYE VE ALMANYA'NIN MAKİNE DİŞ TİCARETİ

- >> TÜİK verilerine göre Almanya'ya yönelik olarak, OAİB iştiğal alanına, 84. fasılda olup, OAİB iştiğal alanında bulunmayan GTİP'lerin eklenmesiyle oluşturulan makine sektörü toplamı ihracatı, 2007 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 43 artarak 1,5 milyar dolara ulaşmış durumda.
- >> 2007 yılında Almanya'ya yönelik makine sektörü toplamı ihracatında, 745 milyon dolarlık ihracatı ile motorlar aksam ve parçaları mal grubu ilk sırada yer alıyor. Bu ürün grubunu, 134 milyon dolar ile pompa ve kompresörler, 96 milyon dolar ile klima ve soğutma makineleri grupları takip ediyor.
- >> 84. fasıl itibarı ile değerlendirildiğinde, sektör ihracatında önemli yer tutan kalemler arasında; en yüksek ihracat artışı "sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri" kaleminde kaydedilmiş durumda.

yılının ilk üç aylık döneminde yaklaşık 3 milyar euro değerinde ihracatla yine ilk sırada yer alıyor. Ancak Almanya'nın bu ülkeye makine ihracatında 2007 yılında yüzde 0,63 olarak yaşanan düşüş, 2008 yılında da artarak devam etmiş ve Ocak-Mart dönemi sonunda ihracatta yüzde 2,9 oranında düşüş gözlenmiştir. Almanya'nın makine ihracatında 2008 yılının ilk üç aylık diliminde 2 milyar 585 milyon euro ile Fransa ikinci sırada yer alırken, üçüncü sırada 2 milyar 512 milyon euro ile Çin Halk Cumhuriyeti yer alıyor. Bu dönemde Almanya'nın ihracat gerçekleştirdiği ilk 20 sıradaki ülke arasında Brezilya'ya yapılan ihracat yüzde 36,3 oranında büyüme göstererek ciddi anlamda dikkat çekiyor. İhracat artışındaki büyümede Brezilya'yı yüzde 29,8'lik oranla Rusya Federasyonu ve yüzde 18,2'lik oranla Çek Cumhuriyeti takip edi-

yor. Yılın ilk üç aylık diliminde Amerika Birleşik Devletleri dışında ihracatta düşüş yaşanan ülkelerin, yüzde 6,5'lik oranla Güney Kore ve yüzde 0,2'lik düşüşle İngiltere olduğu görülüyor. 2008 Ocak-Mart dönemini ürün grupları bazında incelediğimizde, Almanya'nın en çok ihraç ettiği grubun 3 milyar 48 milyon euro ile güç aktarma makineleri olduğunu görüyoruz. Bu grubu 2 milyar 985 milyon euro ile iş ve inşaat makineleri ve 2 milyar 537 milyon euro ile istifleme makineleri takip ediyor. Ürün grupları arasında, bir önceki yıla kıyaslandığında, ihracatında en fazla büyüme gerçekleşen grup yüzde 22,4'lük oranla iş ve inşaat makineleri. Bu grubu yüzde 16,1 oranında büyüme ile güç aktarma makineleri ve yüzde 16'lık oranla istifleme makineleri takip ediyor. Kâğıt ve baskı makinelerinin ihracatında yüzde 20,4 oranında düşüş yaşanması ise dikkat çekiyor.

ALMANYA İLE 29,5 MİLYAR DOLARLIK DİŞ TİCARET HACMI

2002 yılında Almanya'ya 12,9 milyar dolar olan toplam dış ticaret hacmimizin yüzde 128 oranında artış kaydederek 2007 yılında 29,5 milyar dolara ulaştığı görülüyor. 2007 yılında 12 milyar dolara yakın ihracatımıza karşılık, söz konusu ülkeden 17,5 milyar dolar ithalatımız bulunuyor. Almanya ile dış ticaretimiz genel olarak ülkemiz aleyhine açık veriyor. Diğer taraftan, 2007 yılında Almanya'ya olan ihracatımız yüzde 23,8 artarken, Almanya'dan ithalatımızın daha düşük oranlı (yüzde 18,8) bir artış sergilemiş olması olumlu bir gelişme olarak göze çarpıyor. İki ülke arasında dış ticaretin daha yakından incelenmesi amacıyla mal grupları bazında verilere bakıldığında;

2007 yılında Türkiye'nin Almanya'ya yaptığı toplam ihracat içinde en büyük paya sahip olan ürün grubunun 2,2 milyar dolar ile örme giyim eşyası ve aksesuarları olduğu görülüyor. Bu ürün grubunu 1,9 milyar dolarla motorlu kara taşıtları takip ediyor. 84. fasılda yer alan makine ve aksamı ise 1,5 milyar dolar ile üçüncü sırada yer alıyor. 2007 yılında Türkiye'nin Almanya'dan ithalatında birinci sırayı 4,5 milyar dolarlık değeriyle makine ve aksamı ürün grubu alırken, bu grubu sırasıyla 3,4 milyar dolarla motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosiklet ve diğerleri ile 1,5 milyar dolarla elektrikli makine ve cihazların takip ettiği görülüyor.

ALMANYA 969 MİLYAR EURO İHRACATLA ZİRVEDE

Avrupa'nın ekonomik olarak en büyük gücü olan Almanya'nın Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla'sı 2 milyar 243 milyon euro. Kişi başına düşen milli geliri yaklaşık olarak

TÜRKİYE İLE ALMANYA ARASINDAKİ MAKİNE VE AKSAMLARI DİŞ TİCARETİ (MİLYON \$ -84. FASIL)

	2001	2002	2003	(OCAK-ARALIK)		2006	(OCAK-MAYIS)		2008
				2004	2005		2007	2007	
Almanya'ya İhracatımız	331	458	612	770	879	1.060	1.511	580	774
Almanya'dan İthalatımız	1.435	1.944	2.458	2.852	3.464	3.656	4.517	1.558	1.886
Dış Ticaret Hacmi	1.766	2.402	3.070	3.622	4.343	4.716	6.028	2.138	2.660
Dış Ticaret Dengesi	-1.104	-1.486	-1.846	-2.082	-2.585	-2.596	-3.006	-978	-1.112
İhracat Değişim (%)		38,4	33,6	25,8	14,2	20,6	42,5		33,4
İthalat Değişim (%)		35,5	26,4	16,0	21,5	5,5	23,6		21,1

28 bin 500 euro olan ülken ekonomisinin büyüme oranlarında ise son yıllarda ciddi bir yavaşlama gözleniyor. Büyüme hızındaki düşüşün önemli bir kaynağı, özel tüketimdeki düşüş olarak gösteriliyor. Bu düşüşün de, tüketicinin, euro'nun tedavüle girmesiyle birlikte fiyatların hızlı bir şekilde artmakta olduğu düşüncesiyle tüketim harcamalarını kısması, ücret artışlarının yavaşlaması ve istihdamdaki olumsuz gelişmelerden kaynaklandığı ifade ediliyor. Ayrıca Almanya'da son yıllarda işsizlik oranının da yükselişe geçerek yüzde 9 seviyesine ulaşmış olması da dikkat çekici bir gelişme olarak görülüyor. Bu gelişmelere rağmen Almanya'nın 2007 yılında 969 milyar euro ihracat gerçekleştirerek dünya mal ticaretinde ihracatta birinci sırada yer alması ve dış ticaret dengesininin 198 milyar euro fazla vermiş olması

ALMANYA'NIN EKONOMİK GÖSTERGELERİ

2007 yılı GSYİH 2.423 trilyon euro.
 2007 yılı kişi başına milli geliri 28 bin 349 euro.
 2007 yılı TÜFE enflasyon oranı yüzde 2,2.
 2007 yılı toplam iş gücü işgücü 42 milyon 448 bin kişi.
 2007 yılı işsizlik oranı yüzde 9.
 2007 yılı ihracatı 969,1 milyar euro.
 2007 yılı İthalatı 770,4 milyar euro.

ülke ekonomisinin hacmini ve büyüklüğünü açık bir şekilde ortaya çıkarıyor. Almanya'nın ihracat gerçekleştirdiği ülkeler arasında 93 milyar 860 milyon euro ile Fransa ilk sırayı alırken, bu ülkeyi 73 milyar 356 milyon euro ile Amerika Birleşik Devletleri ve 70 milyar 998 milyon euro ile İngiltere takip ediyor. Türkiye ise 17 milyar 540 milyon dolar ile Almanya'nın

TÜRKİYE İLE ALMANYA ARASINDA MAKİNE SEKTÖRÜ TOPLAMI İTHALAT VE İHRACAT RAKAMLARI (\$)

MAL GRUPLARI	İHRACAT		İTHALAT		İHR (%)	
	2006	2007	2006	2007	İHR	İTH
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	44.376.500	29.417.006	107.043.078	98.036.110	-33,7	-8,4
TÜRBİNLER-TURBOJETLER, AKSAM VE PARÇALAR	13.114.986	31.898.745	50.417.640	46.021.077	143,2	-8,7
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	50.467.752	133.798.182	274.475.370	316.678.413	165,1	15,4
VANALAR	26.584.737	45.938.308	124.109.284	164.793.950	72,8	32,8
KLİMALAR VE SOĞUTMA MAK.	90.584.828	96.320.223	31.741.254	42.707.855	6,3	34,5
ISITICILAR VE FIRINLAR	21.268.880	27.505.731	134.788.520	123.036.827	29,3	-8,7
HADDE VE DÖKÜM MAK., KALIPLAR, AKS. VE PARÇ.	8.184.580	17.338.033	132.435.189	126.530.938	111,8	-4,5
GIDA SAN. MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	11.677.857	19.137.831	121.909.308	149.686.930	63,9	22,8
TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAK., AKS.,PÇ.	1.095.714	1.932.708	55.143.250	53.571.896	76,4	-2,8
YÜK KALDIRMA,TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK.,AKS.,PÇ.	2.505.314	4.014.321	159.523.797	210.356.144	60,2	31,9
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLAN. MAK. AKS. PÇ.	69.881.482	106.236.137	249.202.533	278.708.634	52,0	11,8
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAK.	2.909.711	7.638.278	166.824.498	170.113.945	162,5	2,0
KURUTMA, YIKAMA MAK.AKS.PRÇ.	105.524.816	66.982.526	46.711.121	65.566.946	-36,5	40,4
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	12.121.611	23.131.461	354.620.646	673.784.130	90,8	90,0
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	128.538	3.897	1.415.156	1.154.195	-97,0	-18,4
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALİ MAK.	2.778.358	3.059.959	153.907.082	144.851.154	10,1	-5,9
TAKIM TEZGAHLARI	26.386.363	45.346.692	395.668.149	395.771.008	71,9	0,0
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	494.285.821	744.802.745	481.672.968	585.039.871	50,7	21,5
BÜRO MAKİNELERİ	9.086.217	18.696.784	103.198.781	89.885.679	105,8	-12,9
RULMANLAR	10.906.121	13.574.635	54.270.411	63.514.012	24,5	17,0
SİLAH VE MÜHİMMAT	5.041.968	7.263.388	5.649.598	55.411.821	44,1	880,8
AMBALAJ MAKİNELERİ, AKSAM-PARÇALARI	1.591.936	2.887.827	91.935.022	99.886.009	81,4	8,6
DİĞER MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALAR	57.141.359	76.554.785	472.086.991	722.305.410	34,0	53,0
TOPLAM	1.067.645.449	1.523.480.202	3.768.749.646	4.677.412.954	42,7	24,1

Kaynak: TÜİK

ihracat gerçekleştirdiği ülkeler arasında 17. sırada yer alıyor.

2007 yılı dış ticaret istatistikleri incelendiğinde, Almanya'nın en önemli ihraç sektörlerinin motorlu araçlar, makine ve ekipman, kimyevi maddeler ve kimya sanayi ürünleri olduğu görülüyor. Diğer önemli ihraç sektörleri ise, radyo, televizyon ve iletişim ekipman ve cihazları, elektronik aksam, elektrik makine ve cihazları, temel metaller, tıbbi, hassas ve optik cihazlar, saatler, diğer taşıma ekipmanı, gıda ürünleri ve içecekler, kauçuk ve plastik ürünleri, makine ve ekipman hariç metal ürünleri, ofis makineleri ve bilgisayarlar, kağıt hamuru, kağıt ve kağıt ürünleri, tekstil olarak sıralanıyor.

Almanya'nın ithalatında ise 64 milyar 911 milyon euro ile yine Fransa ilk sırada yer alırken, bu ülkeyi 64 milyar 327 milyon euro ile Hollanda ve 54 milyar 648 milyon euro ile Çin Halk Cumhuriyeti takip ediyor. Türkiye ise 11 milyar 993 milyon dolarla Almanya'nın ithalat gerçekleştirdiği ülkeler arasında 20. sırada yer alıyor.

ALMANYA MAKİNE İHRACATINDA DA BİR NUMARA

Makine ihracatında dünyanın başlıca tedarikçi ülkesi konumunda olan Almanya'nın 2007 yılı itibarıyla makine ihracatı 241 milyar dolar olarak gerçekleşmiş ve bir önceki seneye göre yüzde 13,8 ora-

nında artış göstermiş durumda. Almanya'nın makine ihraç ettiği ülkeler arasında 21 milyar 388 milyon dolarla Amerika Birleşik Devletleri ilk sırada yer alıyor. Bu ülkeyi 20 milyar 258 milyon dolarla Fransa, 15 milyar 261 milyon dolarla İngiltere ve 12 milyar 735 milyon dolarla Çin takip ediyor. Türkiye ise Almanya'nın makine ihraç ettiği ülkeler arasında 16. sırada yer alıyor.

Almanya'nın makine ihracatında, ilk on sıradaki ülkeler arasında en büyük artış görülen ülke yüzde 28,47'lik oranla Rusya Federasyonu. Rusya Federasyonu'nu yüzde 24,32 oranında artış ile Polonya ve yüzde 22,06 oranında artış ile Fransa izliyor. Almanya'nın makine ve aksamları ihracatını ürün grupları üzerinden incelediğimizde ilk sırayı 16,3 milyar dolar ile otomatik bilgi işlem makinelerinin aldığı görülmektedir. Bu ürün grubunun ardından, 15,7 milyar dolarla matbaacılığa mahsus baskı makineleri ikinci sırada ve 14,2 milyar dolarla içten yanmalı pistonlu motorların aksam ve parçaları üçüncü sırada yer alıyor. Almanya'nın 84. fasıl bazında makine ithalatının 2007 yılında bir önceki seneye göre yüzde 8,5 oranında artış göstererek 133 milyar dolara yükselmesi dikkat çekiyor. Almanya'nın makine ithal ettiği ülkeler arasında 17 milyar dolarlık ithalatla Çin Halk Cumhuriyeti birinci sırada yer alıyor. Bu ülkeyi 11,6 milyar dolarlık ithalatla Amerika Birleşik Devletleri takip ediyor. Japonya 9,5 milyar dolarla üçüncü ve Fransa 8,6 milyar dolarla dördüncü sırada yer alıyor. Türkiye ise Almanya'nın makine ithal ettiği ülkeler arasında 19. sırada yer alıyor. Almanya'nın makine ithal ettiği ilk on ülke arasında ithalatında en fazla artış görülen ülke yüzde 29,59'luk artış oranı ile İsviçre. İsviçre'yi yüzde 26,84'lük oran ile Çek Cumhuriyeti ve yüzde 21,97'lik oran ile Çin Halk Cumhuriyeti takip ediyor. Almanya'nın makine ithalatında ikinci sırada yer alan Amerika Birleşik Devletleri'nden ithalatının yüzde 7,75 oranında azalmış olması ise dikkat çekiyor. Birleşmiş Milletler kaynaklarına göre, Almanya'nın makine ve aksamları ithalatındaki başlıca kalemler arasında da ihracatta olduğu gibi ilk sırayı 22 milyar dolarla otomatik bilgi işlem makineleri alıyor. Bu ürün grubunu 12,8 milyar dolarla matbaacılığa mahsus baskı makineleri takip

ederken, yazı, hesap, muhasebe, bilgi işlem makine ve cihazları 8,45 milyar dolarla üçüncü sırada yer alıyor.

ALMANYA'NIN MAKİNE İHRACATINDA ARTIŞLAR BEKLENİYOR

Almanya Mühendislik Federasyonu (VDMA)'ya göre 2008 yılında Almanya'nın yapı malzemeleri ve inşaat makineleri sektörünün yüzde 8 oranında büyüme kaydetmesi tahmin ediliyor ve tüm ülkelerin inşaat makinelerine olan talep artışı göz önünde bulundurulduğunda bu büyümenin Almanya'nın makine ihracatına da olumlu yansımaları olması bekleniyor. Almanya'nın söz konusu makine ihracatının 2007 yılında 11,4 milyar euro olarak gerçekleştiği ve bir önceki seneye göre yüzde 30 oranında artış gösterdiği görülüyor. İç pazarda ise inşaat makineleri satışı yüzde 26 oranında artarak 3,1 milyar euro seviyesine ulaşmış durumda. Cam işleme makinelerinde faaliyet gösteren Alman KOBİ'ler de cirosunu artırmaktalar ve iç pazarda yükselen satış oranının 2008 yılında da dış pazara yansımaları beklenen gelişmelerden.

KALİTE VE DAYANIKLILIĞA ÖNEM VERİLMELİ

Alman ulusunun karakteristik özelliği olan, disiplin ve çalışkanlık bu ülkenin yapmış olduğu makine imalatına da birebir yansıyor. Üretimini çok titiz bir şekilde gerçekleştiren Almanya, kullandığı makinelerde diğer bütün Avrupa ülkelerinden farklı olarak kaliteye ve dayanıklılığa daha fazla önem veriyor. Bu ülkenin ihracatta dünya lideri olmasının en önemli sebebi de burada yatıyor. Türk firmaları da ülkemizin en önemli ihraç pazarı konumundaki bu ülkede iş yaparken bu bilinçle hareket etmek durumunda. Ucuz iş gücü, pazarlara yakınlık ve bu ülkeyle tarihten beri aramızda oluşan özel dostluk bağlarımız bu pazarda iş yapmak için önemli avantajlarımız. Bu avantajlarımızın üzerine kaliteli ve dayanıklı bir üretilim de eklersek, Türk firmalarının Almanya'da önemli markalar haline gelmesinin önünde hiçbir engel bulunmadığını görürüz. Verili durumda makine ihracatımızın en önemli pazarı olan Almanya'ya ihracatımız, uygun adımlar atıldığında katlanarak artacak gibi duruyor.

MAK-SAN

Adres: Dođanlar Mah. Hacılarkını Yolu No:4
(P.O.Box: 93) Bornova-İZMİR-TURKEY
Tel:+90 232 478 21 78 (PBX) Fax:+ 90 232 478 21 81
<http://www.mak-san.com> <http://www.tosunođlu.com>
e-mail: maksanmakina@superonline.com

ÜLKEMİZİ TOSUNOĐLU MARKALI **MAK-SAN** MAMULLERİ İNŞA EDİYOR

Makine sektörünün gökkuşağı

MİB

MAKİNE SEKTÖRÜNÜ ÇOK GENİŞ BİR YELPAZEDE TEMSİL EDEN MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ, MAKİNEİNİN 36 ALT BRANŞINDA ÜRETİM YAPAN FİRMALARIN KARŞILAŞTIKLARI TİCARİ SORUNLARA ÇÖZÜMLER ÜRETİRKEN, SEKTÖRÜN GELECEK YOL HARİTASI İÇİN DE PORJELER ÜRETİYOR.

Makine Sanayii Sektör Platformu üyelerinden biri olan Makina İmalatçıları Birliği (MİB), kendisine üye olan makine sektörünün 36 alt grubunda üretim yapan firmalarla birlikte güçlü bir şekilde yoluna devam ediyor. Yelpazenin bu kadar geniş ve ürünlerdeki teknolojilerin çok farklı olmasına karşın, MİB üyelerinin ihracat, kalite ve mevzuatla ilgili sorunları hakkında çözümler üretirken bir yandan da sektörün yurt dışına açılması ve katma değeri yüksek üretimler gerçekleştirmesi için faaliyetler yürütüyor. MİB'in Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Dirin ile Birliğin faaliyetlerini ve Türk makine sektörünün günümüzdeki durumunu ve gelecek için neler yapılması gerektiğini konuştuk.

Makina İmalatçıları Birliği geniş bir yelpazede Türk Makine sektörünü temsil ediyor. Bu bağlamda MİB temsil ettiği alt sektörlerle dair ne tür çalışmalar yürütüyor? Üyelerine sunduğu fırsatlar, bilgilendirmeler ve vizyonlar nelerdir?

Makine sanayi bütün gelişmiş ülkelerde ekonominin lokomotifini olan, yönetimlerce gücünü koruması ve artırması için özenle kullanan, olmazsa olmaz bir sektördür. Diğer sektörlerin faaliyetleri için

de mutlaka makine sanayine ihtiyaç vardır. Üretimin en önemli girdilerinden biri makinedir. Gelişmiş ülkelerde makine sanayi mühendislik sanayi olarak adlandırılmaktadır. Elektrik, kimya, inşaat, maden, metallurji ve diğer mühendislik alanları ile ilgili her üretimde makine devreye girmekte; metal, ağaç, plastik, tekstil, gıda, tarım gibi aklı gelecek her malzemenin prosesinde, şekillendirilmesinde ve işlenmesinde karşımıza makine ihtiyacı çıkmaktadır.

Makina İmalatçıları Birliği bu kadar geniş bir yelpazede faaliyet gösteren Türk makine sektörünü temsil eden önemli bir sivil toplum kuruluşudur. Makinenin 36 alt branşında üretim yapan firmalar Birliğimizin üyeleridir. Yelpazenin bu kadar geniş ve ürünlerdeki teknolojilerin çok farklı olmasına rağmen Birliğimiz üyelerine ihracat, kalite, finansman, belgelendirme, mevzuat ve devletle ilişkili ortak sorunlarının çözümünde; hak ve çıkarlarının korunmasında yardımcı ve destek olmaktadır. Üyelerini çeşitli etkinliklerde temsil etmekte, tanıtımlarını yapmakta, üyeleri-

nin yurtiçi ve yurtdışı fuarlara katılımında teşvik edici ve yol gösterici olmaktadır. Oluşturduğu ağ ile üyelerinin bilgi paylaşacağı bir platform görevi görmekte, sektörle ilgili haber ve bilgileri üyelerine iletmektedir.

AB çerçeve program projelerine ortak olarak girmekte, yeni teknikler hakkında farkındalık yaratmakta ve proje çıktılarını üyelerimize yaygınlaştırmaktayız. 2006 yılında AB 6.çerçeve programınca finansmanı sağlanan "Veritas" projesini başarı ile tamamlayarak üyelerimizi geleceğin çalışma modeli olan "İşbirliği Ağları" ile tanıştırdık. Kompresör ve Araç üstü ekipman üreten firmalarımız bu projede yer aldı. 2007 yılında yine

Avrupa Birliği Genel Sekreterliğince desteklenen proje ile Birliğimiz bünyesinde firmalarımıza CE konusunda destek verecek bir uzmanlık birimi oluşturduk. Sektörümüzün imkan ve yeteneklerini, çok önemseydiğimiz Savunma Sanayine entegre etmeye çalışıyoruz. Hedefimiz makine sektörünü katma değeri en yüksek, en fazla imalat ve ihracatın yapıldığı sektörümüz haline getirmektir.

Türkiye makine imalatı gelişmiş ülkeler ile karşılaştırıldığında ne durumdadır? MİB Türk makine imalat sanayisinin gelişimi için yurtdışında ve yurtiçinde ne tip faaliyetlerde bulunmaktadır?

Türkiye’de Makine Sanayi yirminci yüzyılın ikinci yarısında yapılanmaya başladı. Cumhuriyetle birlikte sanayi işletmeleri özellikle devlet eliyle kurulmaya başlandı ise de bu fabrikalar daha çok temel ve askeri ihtiyaçları karşılamaya yönelik tesislerdi. Dolayısı ile batı ile aramızda yüz senelik bir faz farkı vardı. Türkiye uzun yıllar bir tarım ülkesi idi. Ham madde dışında en büyük ihraç ka-

yat ve teknolojisini kabul ettirerek gelmiştir. Üyelerimiz arasında takım tezgâhı, yani makine yapan makine imalatçıları önemli bir grup oluşturmaktadır. Bu üyelerimiz dört kıtadaki sektörel fuarlara katılıp ürünlerini tanıtmaktadır. Birliğimiz bu konuda AB bünyesindeki üst kuruluş olan CECIMO’nun üyesi ve onun organize ettiği dünyanın en önemli sektör fuarlarından EMO’nun Türkiye temsilcisidir. Birliğimiz üyeleri bu fuara daha ekonomik koşullarda katılabilmektedir. Birliğimiz ayrıca Avrupa Kompresör, Vakum Pompası Üreticileri Derneği olan PNEUROP’un da üyesidir. Birliğimiz bu platformlardan edindiği teknik, yasal ve idari konulardaki durum ve gelişmeler hakkında üyelerini bilgilendirmektedir.

Makine imalat sanayisinin gelişmesi için en önemli gereklilik yeni teknolojiler ve tasarımlar üretmektir. Bu noktada sizce ülkemizde yeterli derecede Ar-Ge çalışması yapılmakta mıdır? Yapılmıyor ise bunun nedenleri sizce nedir?

“Birliğimiz üyelerine ihracat, kalite, finansman, belgelendirme, mevzuat ve devletle ilişkili ortak sorunlarının çözülmesinde; hak ve çıkarlarının korunmasında yardımcı ve destek olmaktadır. Üyelerini çeşitli etkinliklerde temsil etmekte, tanıtımlarını yapmakta, üyelerinin yurtiçi ve yurtdışı fuarlara katılımlarında teşvik edici ve yol gösterici faaliyetler yürütmektedir”

lemleri pamuk, fındık sayılırdı. Ancak sanayimiz kısa zamanda büyük atılım gerçekleştirmiştir. Bugün ihracatımızın yüzde 90’dan fazlasını sanayi mamulleri teşkil etmektedir. Daha 1980’lerde 2 milyar dolar mertebesinde olan ihracatımız bu gün 100 milyar doları geçmiştir. Bunun 8,5 milyar doları makinedir. Bugün örneğin takım tezgahlarında dünyada 16., Avrupa’da 9. sıradayız. Sektörümüz bu konuda çok rekabetçi bir dünyada kalite, fi-

Ar-Ge konusunda dikkate değer aşama kaydeden, tasarım, teknolojik alt yapı ve ürün geliştiren kurumlaşmış firmalarımız mevcuttur. Bunların yanında global rekabete açık pazara ürünlerinin büyük bölümünü ihraç edebilen firmalarımızın, yenilikçilik konusunda etkin oldukları varsayılabilir. Üyelerimizin yüzde 20 den fazlası Teknoloji İzleme ve Değerlendirme Başkanlığı (TİDEB) desteği almak üzere TÜBİTAK’a başvurmuştur. Bu da firmalarımızın Ar-Ge faaliyetleri-

Mustafa Dirin

Makine İmalatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

Ülkemizin kalkınması için en stratejik konumda olan makine sektörü teşvik edilmek mecburiyetindedir.

nin içinde olduğunun bir başka göstergesidir. Ancak, genelde sanayimizin Ar-Ge çalışmalarında yeterince etkin ve başarılı olduğunu söylemek zordur. Ar-Ge harcamalarımızın Gayri Safi Milli Hâsıla’ya oranını AB ülkeleri ile kıyasladığımızda son sıralarda yer aldığımızı görüyoruz. Gelişmiş ülkelerde bu oran ortalaması yüzde 2’nin üzerinde iken bizde yüzde 0,6 mertebesinde. Öte yandan yüzde 98’i KOBİ ve büyük çoğunluğu mikro ölçekli olan firmalarımızda yeterli mühendis ve teknik personel istihdamı görülmemektedir. Ar-Ge çalışmalarının kısa zamanda meyveye dönüşmesi güç olduğu cihetle, ağır rekabet şartları nedeniyle çok düşük kar marjı ile çalışan firmalar Ar-Ge çalışmaları için gerekli zaman ve finansı ayıramamaktadır. En önemli faktör bu husustaki teşviklerin yeterli ve çoğu firmalarca erişilebilecek kolaylıkta olmayışıdır. Ar-Ge teşvikleri ile ilgili yönetmeliğin henüz çıkmamış olmasına rağmen yeni çıkan kanunun KOBİ’ler için elverişli olmadığı aşıkardır.

Ülkemizdeki genel makine imalatına bakıldığında hangi tür makinelerin üretiminde güçlü hangilerinde zayıf? Güçlü ve zayıf olduğumuz

birkaç önemli makine imalatı ürün grubu ile ilgili nedenlere ilişkin bilgi verebilir misiniz? Ayrıca zayıf olduğumuz ancak potansiyel taşıyan ürün grupları varsa bunları da nedenleri ile açıklar mısınız?

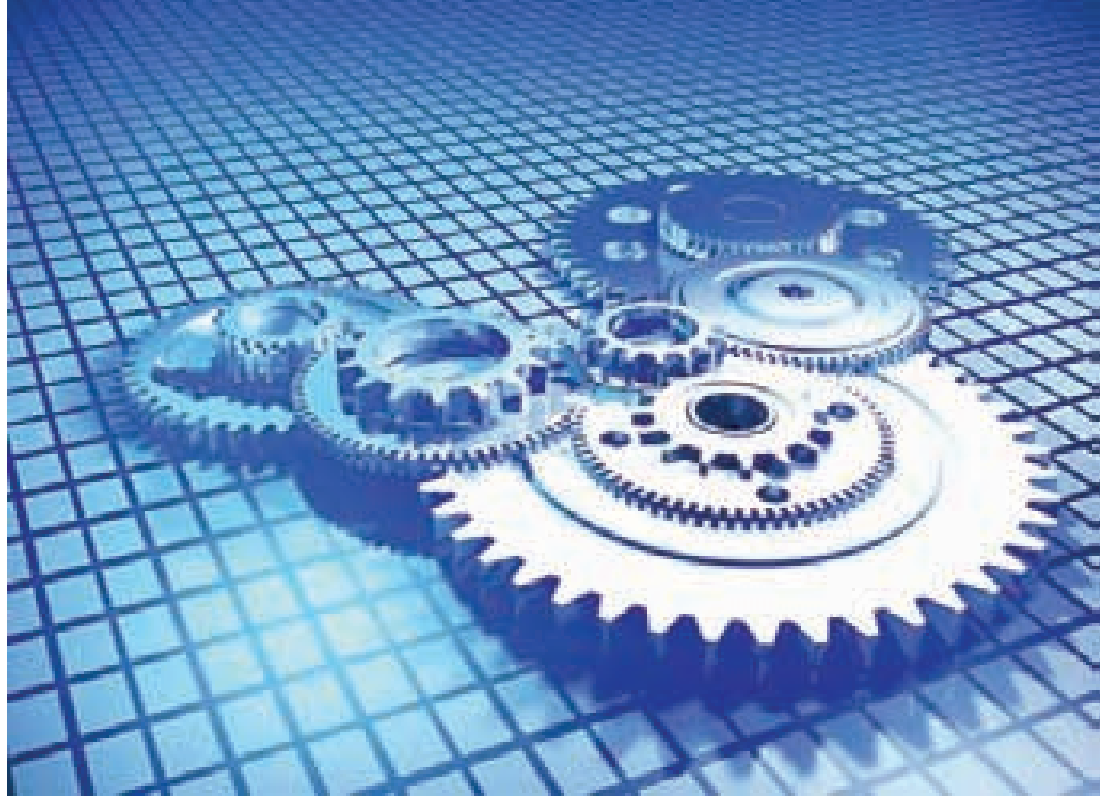
Bir ürün grubunun güçlü veya zayıflığına o ürüne olan iç ve dış talebin üretimle karşılama oranına bakarak karar verilmesi sağlıklı olacaktır. Bu bağlamda Türk makine sanayinin güçlü olduğu gruplar inşaat ve madencilik makineleri, klima ve soğutma makineleri, takım tezgâhları ile pompa ve kompresörlerdir. Zayıf olduğumuz gruplarda ambalaj makineleri, kâğıt sanayi ve matbaacılık makineleri ürün gruplarını sayabiliriz. Özellikle takım tezgâhları grubunda metal şekillendirme makineleri güçlü ürünlerimizin başında gelmektedir.

Türkiye takım tezgâhı üretiminin yüzde 80'ini dünyanın dört yanına ihraç eder hale gelmiştir. Bu sektörde 2007 yılında 533 milyon dolarlık üretim yapılmış, 425 milyon dolar tutarında ihracat gerçekleştirilmiştir. Böyle olmakla birlikte yine takım tezgâhlarının diğer bölümü olan metal işleme, yani talaşlı imalat makineleri ise potansiyel taşıyan, ancak bugün için maalesef zayıf olduğumuz bir ürün grubunu oluşturmaktadır. Yurt içi tüketim büyük ölçüde ithalata karşılansaktadır. Bunun en önemli nedenleri arasında Japonya ve Avrupa'daki üreticilerin yüksek teknolojileri ile global pazara hakim olmaları söylenebilir. Bu ülkelere aynı kalitede olmasa da ucuz işçiliğe dayalı fiyat avantajları ile Çin ve Tayvan'ı da ilave edebiliriz.

Ancak son yıllarda bazı sanayicilerimizin talaşlı imalat tezgâhlarının da üretimi yönüne ilgilerinin artmakta olduğunu da memnuniyetle gözlemekteyiz.

Genel olarak Türk makine imalat sektörünün siyasi otoriteden beklentileri nelerdir? Devletin hangi sorunlara çözüm üretmesi gerektiğini düşünüyorsunuz?

Makine imalat sektöründeki yoğun rekabet sektörümüzü zorlamaktadır. Üretim ve ihracatın artıyor olmasına karşın kâr marjları giderek daralmaktadır. Bazı firmalar ihracatlarını hiç kârsız, iç pazardaki satışlarını da yüzde 5-7 kâr ora-

niyla sürdürebilmektedir. Hammaddeden, enerjiden, işçilikten kaynaklanan maliyet artışlarını fiyatlarına yansıtamayan sektörümüz rekabet gücünü kaybetmektedir.

Geçtiğimiz yıl sektör genelinde yıllık fiyat artışı yüzde 3-4 mertebesinde olmuştur. Hâlbuki enflasyon ve diğer giderler bu orandan çok daha fazla artmıştır. Ayrıca kayıt dışı ekonomiden kaynaklanan haksız rekabet de firmalarımızı zorlamaktadır.

Siyasi otoriteden beklediğimiz öncelikle kayıt dışı ekonomiyi kayda bağlaması, düşük kaliteli ithal makinelerin iç pazardaki haksız rekabetini önlemek üzere gümrük ve piyasa denetimlerini gerçekleştirmesi ve istihdam üzerindeki vergi-sigorta yüklerini azaltarak rekabet gücümüzü artırmasıdır.

Ayrıca ülke kalkınmasının stratejik unsuru olması gereken sektörümüz teşvik edilmekten uzaktır. KDV indirimi ve gümrük muafiyeti gibi indirimler yatırım teşvik açısından yeterli değildir. Sanayinin gelişme potansiyeli olan yerlerde arsa fiyatları çok pahalıdır.

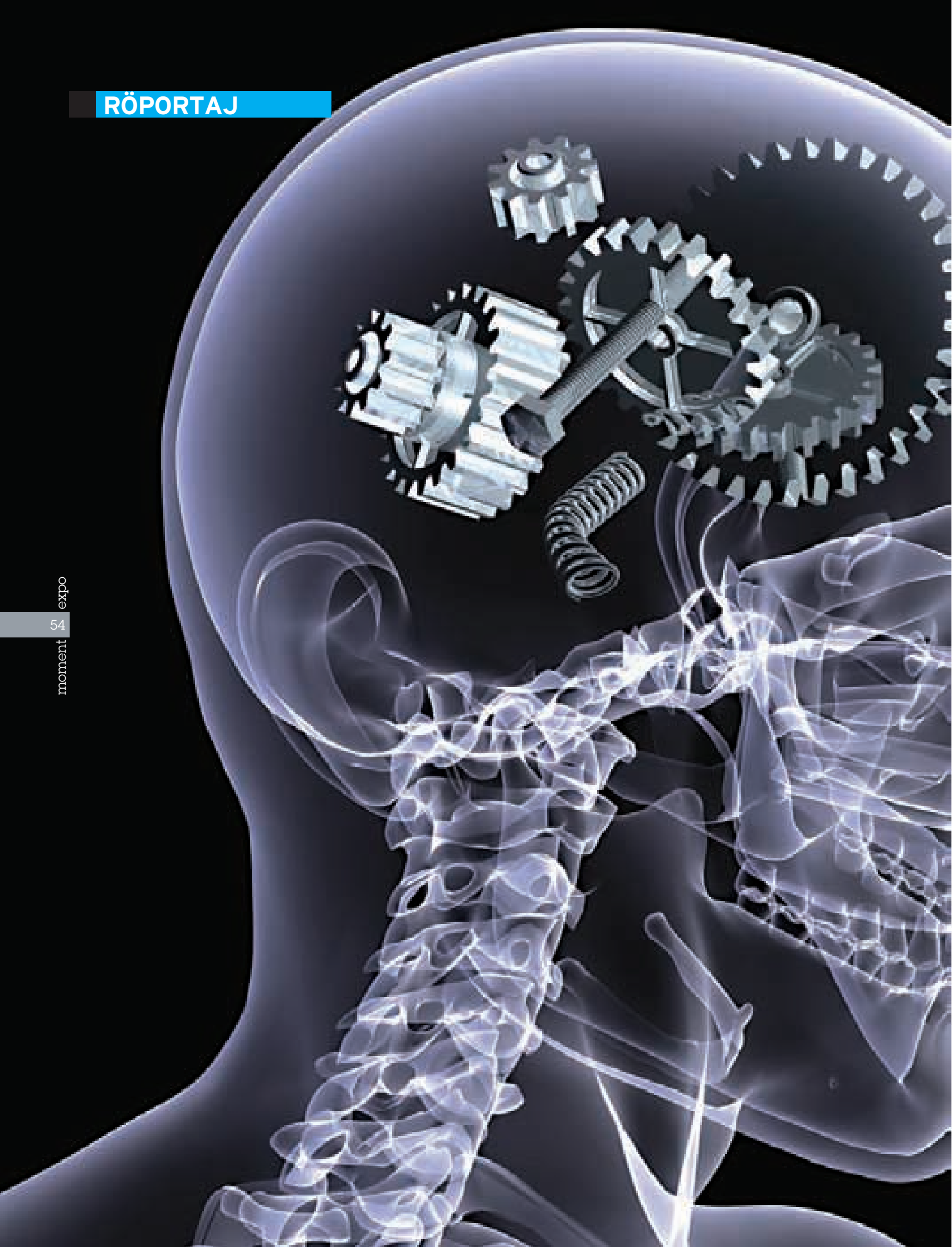
Kısa sürede yatırımı gerçekleştirmek şartı ile düşük bedelli arsa tahsisi yapılmalı, yatırımların finansmanı için de

uzun vadeli düşük faizli kredi imkânı sağlanmalıdır.

Türkiye'nin makine ihracatında çok daha yüksek seviyelere ulaşabilmesi için sizce neler yapılması gerekiyor?

Uç mamul üreten çok sayıdaki küçük firmalarımızın bir şekilde bir araya gelerek ölçek ekonomisine uygun üretim yapacak şekilde güçlerini birleştirebilmeleri gerekmektedir. Bizim AB projesi ile ortaya koyduğumuz çalışma modeli buna örnek olabilir. Teşvikler olsa da olmasa da Ar-Ge çalışmalarına gerçekten ağırlık vermemiz, küresel rakiplerimizden bir adım önde olabilmek için sürekli geliştirmeyi düşünmemiz gerekir. Ayrıca rakiplerimizin sahip olduğu finansman olanakları bize de sağlanmalıdır. Örneğin Almanya makine imalatını stratejik sektör olarak kabul etmiş ve bu sektörde toplam Avrupa Birliği üretiminin yüzde 40'ını, ihracatın da en büyük payını gerçekleştirmektedir. Alman Exim Bankı üreticiye ihracat için 8-10 yıl vadeli kredi imkânı sunmaktadır.

Benzeri imkânın büyüme potansiyeli olan sektörümüze sağlanması durumunda ihracatımızın sıçrama yapması hiç de zor olmayacaktır.

“İnovasyonun beyni makine sektörü olmalı”

İNOVASYON KONUSUNDA ULUSLARARASI DÜZEYDE YAYGIN BİR ÜNE VE GÜÇLÜ BİR KONUMA SAHİP OLAN TECHNOPOLİS GROUP’UN TÜRKİYE YÖNETİCİSİ ŞİRİN ELÇİ, MAKİNE SEKTÖRÜNDE YAPILACAK İNOVASYONLARIN DİĞER SEKTÖRLERDEN FARKLI OLARAK TÜM ÜLKE EKONOMİSİNİ İLGİLENDİREN ÇOK DAHA STRATEJİK BİR KONU OLDUĞUNU SÖYLÜYOR.

Son yıllarda her sektörün gelişimi açısından üzerinde hassasiyetle durulan inovatif fikirler ve faaliyetler makine sektörü için çok daha fazla anlam ifade ediyor. Çünkü makine sektöründeki inovasyon faaliyeti sadece sektörün kendi rekabetçiliği için önem arz etmiyor. Ekonominin tüm sektörlerine üretim altyapısı sağlayan sektörün makine sektörü olduğunu düşünürsek, bu sektördeki inovasyon faaliyetleri aslında ekonominin tamamını doğrudan etkiliyor ve bu nedenle de ülke için stratejik önem arz ediyor.

Dünyanın en tanınmış ve kendini ispatlamış danışmanlık firmalarında biri olan Technopolis Group’un Türkiye yöneticisi Şirin Elçi, Türkiye için inovasyonun beyninin makine sektörü olması gerektiğini söylüyor.

Genelde Türkiye sanayi sektörü, özelden ise makine sanayi sektörü açısından inovasyonun ve patent olgusunun önemi nedir?

İnovasyon, ekonomik ve toplumsal de-

ğer yaratmak için ürünlerde, hizmetlerde ve iş yapış yöntemlerinde yapılan değişiklik, farklılık ve yeniliklerdir. En geniş anlamıyla bilginin ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürülmesi olarak tanımlanır. Bu nedenle de teknik, ekonomik ve sosyal süreçler bütünüdür. Firmalar için inovasyon, verimliliği ve kârlılığı artırdığından, yeni pazarlara girilmesini ve mevcut pazarın büyütülmesini sağladığından çok önemli bir rekabet aracıdır. Verimli, kârlı ve rekabet gücü yüksek firmaların faaliyet gösterdiği ekonomiler kalkınır, gelişir ve küresel ölçekte rekabet avantajı kazanır. Dolayısıyla, ülkeler için inovasyon, istihdam artışını, sürdürülebilir büyümeyi, toplumsal refahı ve yaşam kalitesini artırmak anlamına gelir. İnovasyonun, inovasyon olarak adlandırılabilmesi için “firma için yeni” olması yeterlidir. Örneğin, tekstil sektöründe faaliyet gösteren bir firma, yıkandığında buruşmayan bir kumaş geliştirebilir; bir restoran bilgisayar kontrollü sipariş ve faturalama sistemine geçebilir; bir seyahat acentası on-line rezervasyon ve bilgi servisi ile müşterilerine hizmet verme-

ye başlayabilir; bir ürünün teslim süresini kısaltmak veya bir hizmetin sunuş kalitesini artırmak için kalite standartları uygulanmaya başlanabilir; bir imalat firması tam zamanında üretim tekniklerini kullanarak üretim sistemini yeniden yapılandırabilir. Tüm sektörlerde olduğu gibi makine sektörü için de inovasyon çok önemli bir rekabet aracıdır. Ancak diğer sektörlerden farklı olarak makine sektöründeki inovasyon faaliyeti sadece sektörün kendi rekabetçiliği için önem arz etmiyor.

Ekonominin tüm sektörlerine üretim altyapısı sağlayan sektörün makine sektörü olduğunu düşünürsek, bu sektördeki inovasyon faaliyetlerinin aslında ekonominin tamamını doğrudan etkiler ve bu nedenle de ülke için stratejik öneme sahiptir.

Patent, inovasyon faaliyetlerinin sonucunu değerlendirmede kullandığımız önemli göstergelerden birisidir. Hem firma düzeyinde, hem de ülke boyutunda, inovasyon performansını ölçerken ele alınan gösterge, ürün ve süreç inovasyonu sonucunun da elde edilen başarının düzeyini ortaya koyar. Ancak inovasyon süreci her zaman patentle sonuçlanmayabilir; özellikle firmalar için sürdürülebilir rekabet avantajını sağlamada kritik öneme sahip artımsal inovasyon olarak ifade ettiğimiz inovasyon yaklaşımında ya da inovasyonun teknolojik boyutu dışında yer alan ancak teknolojik inovasyon kadar önemli olan organizasyonel inovasyon ve pazarlama inovasyonunda inovasyon sürecinin bir çıktısı olarak patentten söz etmek doğru değildir.

Şirin Elçi

Technopolis Türkiye Yöneticisi

Avrupa'daki makine firmaları 2001 yılında inovasyon faaliyetlerine 9 milyar euro harcama yapmış.

Ülkemiz makine sanayi diğer gelişmiş ülkelerin aynı sektörü ile karşılaştırıldığında inovasyon ve patent konusunda nasıl bir noktada?

Bu karşılaştırmayı yapabilmek için kapsamlı bir çalışma yapmamız gerek. Sektör özelinde bu tür bir çalışma Avrupa makine sektörü için Technopolis'in de aralarında bulunduğu bir grup kuruluş tarafından yapılıyor. Bu çalışmada, makine sektörü, Avrupa'daki inovasyon açısından en kilit sektör olarak öne çıkıyor. Sektörde, diğer sektörlerin rekabet gücünü de belirleyen 150 bin şirketin varlığından bahsediliyor. Avrupa'daki makine sektöründe işletmelerin yaklaşık yüzde 70'inin ürün veya süreç inovasyon

gerçekleştirdiği yönünde. Bu inovasyonlar, ağırlıklı olarak artımsal inovasyon olarak kendini gösteriyor. Sektörün 2001 yılında yaptığı toplam Ar-Ge yatırımı 9 milyar euro'nun üzerinde. İnovasyonda firmalar arasındaki işbirliğinin yoğunluğu da dikkat çekici boyutta. İnovasyonun firma içinde dış ortamdan izole şekilde yapılması istenen sonucu getirmediğinden, inovasyon işbirliğinin yoğun olması performans ve rekabetçiliğin üst seviyelere çıkmasını sağlıyor.

Batıda inovasyon kavramı hızla yaygınlaşırken Türkiye'deki sanayiciler neden geleneksel üretimden vazgeçmiyorlar?

Her ne kadar inovasyon ülkemizde yeni yeni geniş kitlelerce tartışılmaya ve konuşulmaya başlanmış olsa da, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin pek çoğunun gündemlerini uzun yıllardır meşgul ediyor. Ülkemizde işletmelerin ve karar vericilerin dikkatini inovasyona çekmek kolay olmadı. Özellikle de asıl inovasyonu yapacak olan kesimlerin, yani firmaların konuya ilgisi yeni yeni oluşmaya başladı ve hala yeterli düzeyde değil. İnovasyonun vaad ettiklerinden firmaların, toplumun ve ülkenin yararlanabilmesi, ancak bu ilginin konuya bir "moda" olarak yaklaşmaktan öteye gitmesiyle; bunun için de politika ve stratejilerin inovasyona odaklanması amacıyla bilinçli ve doğru adımların atılmasıyla mümkün olabilir. Artık işletmelerimiz inovasyon olmadan değil rekabet etmek hayatta kalmamın bile imkansız olduğu görmek durumundalar. Bu konuda herşeyi firmalardan beklememek gerek. İnovasyonun önemini kavratmak ve işletmeleri inovasyon yapar hale getirmek için gerekli adımları atmak, doğru mekanizmaları geliştirip uygulamak için çok çeşitli kuruluşlara önemli rol düşüyor.

Türkiye'de üretimde patentlerin az olması neyin göstergesidir?

Türkiye'de pek çok işletmenin ortaya koyduğu inovasyonlar için patent değeri taşımaya rağmen patent almadığını biliyoruz. Özellikle KOBİ'ler için maliyetlerin yüksekliğinden tutun da patent almanın ne anlama geldiği ve getirileri

“Diğer sektörlerden farklı olarak makine sektöründeki inovasyon faaliyeti sadece sektörün kendi rekabetçiliği için önem arz etmiyor. Ekonominin tüm sektörlerine üretim altyapısı sağlayan sektörün makine sektörü olduğunu düşünürsek, bu sektördeki inovasyon faaliyetleri aslında ekonominin tamamını doğrudan etkiler ve bu nedenle de ülke için stratejik öneme sahiptir.”

konusunda farkındalığın yetersizliğine kadar pek çok faktör işletmeleri bu yola girmekten alıkoymuyor. Başkalarına ait patentin ihlali veya kopya ürün yapmak gibi konular olayın çok daha ciddi, yasal suça giren ve farklı çözüm yolları gerektiren boyutu ki bunun varlığını sürdürmek veya rekabet etmek için bir çözüm yolu olarak görülmesi bugünün dünyasında kabul edilemez.

Peki, inovasyon nasıl bir süreç izler? Bir firmanın inovatif bir ürüne ulaşma yolunda kat etmesi gereken engeller nelerdir? Ar-Ge çalışmalarının inovatif çalışmalardaki önemi nedir?

Uzun yıllar inovasyonun Ar-Ge çalışmalarının bir sonucu olduğu ve doğrusal bir zincirde gerçekleştiği düşünülürdü. Bu yaklaşıma göre, inovasyonu ya bilim (temel araştırma) ya da pazardan gelen talep tetikler. İşe temel araştırmayla başlanır, ardından sırasıyla uygulamalı araştırma, deneysel geliştirme, pazarlama ve satış gelir. Doğrusal inovasyon yaklaşımı olarak adlandırılan bu anlayışa göre ürünün pazara sürülmesiyle de inovasyon faaliyeti son bulur. Ancak, inovasyon, bu tür basit bir süreçte değil; her aşamasında önemli geri beslemelerin olduğu, kişiler, kuruluşlar ve bunların içinde buldukları ortam arasında karmaşık etkileşimlerin yaşandığı bir süreçte gerçekleşir. Tüm bu süreçlerde faaliyetler birbirinden bağımsız yürümez. Süreçlerin hepsinde belirsizlikler vardır; bu da doğrusal bir ilişkiyi olanaksız hale getirir. Her aşama bir ön-

cekine geri beslemeler sağlar ve özellikle pazardan gelen sinyaller ve değişen talepler dinamik bir sürecin varlığını gerektirir. Bu yüzden, artık doğrusal inovasyon yaklaşımı yerini sistemik inovasyon yaklaşımına bıraktı. Buna göre Ar-Ge inovasyonu destekleyen faaliyetlerden biridir; ancak vazgeçilmez parçası değildir. İnovasyonun farklı türlerini ele aldığımızda da sürecin her zaman Ar-Ge ile başladığını söyleyemeyiz. Diğer yandan, Ar-Ge yapanların girişimcilik niteliği yoksa değer yaratmaları beklenemez; Ar-Ge sonuçları inovasyona, dolayısıyla ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürülemez. Bu nedenle de Ar-Ge'ye yapılan yatırımın büyüklüğü, ne firmalar ne de ülkeler için rekabet gücünün ve büyümenin artacağı anlamına gelmez. Bu açıdan baktığımızda, devletin inovasyonu destekleyen politikalarının ve destek mekanizmalarının olması gerekir. Bunun bir açılımı olarak Ar-Ge politika ve desteklerini görmek gerek. Örneğin Avrupa inovasyona, ilgili politika alanlarıyla entegre, tüm aktörlerin dahil olduğu, farklı düzeylerde (yerel, bölgesel, ulusal ve Avrupa düzeyi) ele alınan bir konu olarak yaklaşıyor. AB müktesebatının sadece "Bilim ve Araştırma" ve "Sanayi Politikası" gibi fasılları değil; mal ve hizmetlerin serbest dolaşımından rekabet politikasına, sosyal politikalar ve istihdamdan bölgesel politikalar ve yapısal araçların koordinasyonuna kadar pek çok faslı inovasyonla doğrudan bağlantılı. Çünkü devletlerin önemli bir görevi işletmeleri inovasyona yönlendirecek ve inovasyo-

nu teşvik edecek bir ortamı oluşturmaktır. Bu da eğitim sisteminden vergilendirmeye, yatırım ortamından kamu satın alımlarına kadar pek çok alanda inovasyonu destekleyici düzenlemeler ve iyileştirmeler yapılmasını gerektirir. İnovasyonun da sadece Ar-Ge aşamasını destekleyen teknolojik boyutuna değil, teknolojik olmayan inovasyon türlerine ve firmaların inovasyon yeteneğini artıracak farklı ihtiyaçlara yönelik teşvik ve desteklerin şekillendirilip uygulanması gerekir.

Technopolis firmanızın çalışmaları ve faaliyetleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Technopolis Group, inovasyon stratejileri geliştirme, uygulama ve değerlendirme konularında lider araştırma ve danışmanlık kuruluşudur. 1989 yılında kurulan Technopolis Group, danışmanlık hizmetlerinin somut etkisi ve araştırmalarının önemli sonuçlarıyla, uluslararası düzeyde yaygın bir üne ve güçlü bir konuma sahiptir. Technopolis Group'un İngiltere Brighton'daki genel merkezi ve Ankara, Amsterdam, Brüksel, Paris, Stockholm, Tallin ve Viyana'daki ofisleri, tüm Avrupa'da ve dünyanın diğer bölgelerinde firmalara danışmanlık, araştırma ve eğitim hizmetleri sunmaktadır. Ana çalışma alanlarımızı, sektörel, bölgesel veya ulusal inovasyon stratejilerinin geliştirilmesi, bu stratejilerin uygulanması için gerekli mekanizma ve programların tasarlanması, uygulamanın izlenip değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi için teknik destek, inovatif kümelenmeler, sürdürülebilir büyüme ve eko-inovasyon oluşturmaktadır. Sektörünüzle ilgili yaptığımız çalışmalara örnek vermek gerekirse, Avrupa Komisyonu için makine sektörü dahil olmak üzere Avrupa'nın en kritik on sektörü için sektörel inovasyon performanslarının ölçülmesi ve rekabet alanlarının tespiti; İsveç Ekonomik ve Bölgesel Gelişme Kuruluşu NUTEK için Makine Ar-Ge'si için verilen devlet desteklerinin değerlendirilmesi; Avusturya'da Makine Kümelenmesi Analizi ve makine sektörü için potansiyellerin araştırılması; Hindistan İleri Üretim Teknolojileri Merkezinin değerlendirilmesi gibi çalışmalarımızı saymak mümkün.

7 dakikada 1 traktör

TÜRKİYE'DEKİ HER 10 TRAKTÖRDEN 4'ÜNÜ, DÜNYADAKİ HER 1000 TRAKTÖRDEN 18'İ ÜRETEBEN TÜRK TRAKTÖR'ÜN GENEL MÜDÜRÜ HAKKI AKKAN, FABRİKAMIZDAKİ YÜKSEK TEKNOLOJİ İLE HER 7 DAKİKADA 1 TRAKTÖR ÜRETİYORUZ, HEDEFİMİZ ÖNÜMÜZDEKİ 5 YIL İÇİNDE AVRUPA'NIN EN BÜYÜK 3 ÜRETİCİSİNDEN BİRİ OLMAK DİYOR.

Bir Koç Holding kuruluşu olan Türk Traktör, yabancı sermaye ile Türk ortaklıklarının başarılı örneklerinden biri. Dünyanın en büyük traktör ve zirai ekipman üreticilerinden CNH Global NV'nin ortağı olduğu Türk Traktör Kasım 2007'de 500 bininci traktörünü üreterek dünya devleri arasında ilk beşe girmeyi başarmış durumda. Yüksek teknoloji ile her 7 dakikada 1 traktör üretebilen firma 2007 yılında yüzde 36'sı ihracata yönelik olmak üzere 510 milyon YTL ciroya ulaşmış. Türk Traktör'ün önümüzdeki 5 yıl içerisindeki hedefinin dünya traktör üretimindeki payını yüzde 7'den yüzde 10'a çıkarmak, AB traktör üreticileri sıralamasında ise ilk 5'ten ilk 3'e yükselmek ve dünyanın ilk 10 üreticisi arasında yer almak olduğunu belirten Türk Traktör'ün Genel Müdürü Hakkı Akkan ile keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Türk Traktör'ün 2007 yılında ne kadar traktör üretimi oldu ve ne kadarı ihraç edildi? Geçtiğimiz yıla ilişkin bir değerlendirme yapabilir misiniz?

Koç Holding A.Ş. ile dünyanın en büyük

traktör ve zirai ekipman üreticilerinden CNH Global NV'nin ortak girişimi olan Türk Traktör, yıllık 35 bin adet traktör ve 25 bin adet motor üretim kapasitesi ile Türkiye'nin en büyük traktör üreticisi, ihracatçısı ve en güçlü satış ağına sahip şirkettir. Türk Traktör ürettiği New Holland ve Case IH marka ürünleriyle 2007 yılında bir önceki üretim yılına nazaran yüzde 6,3 oranında, toplam traktör gövdesi üretiminde ise yüzde 36'lık bir artış göstermiştir. 1954 yılında kurulan ve Türkiye'deki otomotiv sektörünün ilk üreticisi olan Türk Traktör, ayrıca Kasım 2007'de 500 yüz bininci traktörünü üreterek Dünya devleri arasında ilk beşte yerini aldı. 2007 yılında 18 bin 350 traktör üreterek bunun 5 bin 404 adetini yurtdışına ihraç etti. Ayrıca ihraç ettiği ürünler arasında bunlara ilave olarak ürettiği 8 bin 438 traktör gövdesi de bulunmaktadır. Kalite bilinci ve nitelikli insan kaynağı sayesinde amaçlarına ulaşma başarısı gösteren şirketin en büyük ivme kaynağı "ürünleriyle dünya pazarını yönlendiren kuruluş olmak" ilkesini üretiminden satışa, bayisinden servisine kadar geniş ve güçlü bir sistemle yönetmesidir.

Türkiye'deki her 10 traktörden 4'ü, dünya-daki her 1000 traktörden 18'i Türk Traktör ürünü olup, fabrikamızdaki yüksek teknoloji ile her 7 dakikada 1 traktör üretilmektedir.

Şirketinizin geçen yılki cirosu ve ihracatı ne kadar?

Türk Traktör'ün 2007 yılı cirosu 510 milyon YTL idi. Bu miktarın yüzde 36'lık payı ise ihracata aittir.

Ağırlıklı olarak hangi pazarlara ihracat yapıyorsunuz? 2008 yılı sonunda ihracatta hedefiniz nedir?

Türk Traktör'ün halen ihracat yapmakta olduğu 60'a yakın ülke içerisinde toplamdan aldığı yüzde 30'luk pay ile Amerika Birleşik Devletleri öne çıkmaktadır. Takiben Avustralya, Romanya, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Güney Doğu Asya ülkeleri gelmektedir. Bugüne kadar ihracat yapılan toplam ülke sayısı 90'ın üzerindedir.

Türk ve dünya traktör pazarından ne kadar pay alıyorsunuz?

Türkiye Traktör pazarında sürdürmekte olduğumuz liderliğimiz "artan bir oran" çerçevesinde devam etmektedir. Pazarla sunmakta olduğumuz New Holland ve Case-IH markaları ile toplamda yüzde 36,8 pazar payı ile 2007 yılı sonuçlarına göre Türkiye pazar lideri olarak yolumuza devam etmekteyiz.

Türkiye'nin traktör ihracatındaki payınız ve öneminiz göz önüne alındığında, ihracat pazarında uyguladığınız stratejileriniz nelerdir?

Dünya traktör üreticileri içerisinde fabrikamız, ürünlerinin kalitesi ve tüm pazarlar için uygunluğu ile önemli bir noktadır. Öncelikle kalite, sırasıyla ürün çeşitliliği ve zamanında teslimat, ihracat için ana stra-

Hakkı Akkan

Türk Traktör Genel Müdürü

Kasım 2007'de 500 bininci traktörümüzü üreterek dünya devleri arasında ilk 5'e girdik.

tejilerimizdir. Şirketimizin zamanında yaptığı doğru yatırımlar ile sahip olduğu ileri teknolojide üretim ve test tesisleri, yüksek kalite düzeyi ve 54 yıllık mühendislik birikimi ile yabancı ortağı Case New Holland'ın da üretim tesisleri içinde ilk sıralara yükselmesini sağlamaktadır. Türk Traktör ihracatında yabancı ortağının bayilik teşkilatını kullanmaktadır. Yeni pazar girişlerinin getirdiği maliyet ve yasal güçlüklerle karşı çok büyük kolaylıklar sağlayan ve pazarlama maliyetlerini çok aza indiren bu strateji ile Türk Traktör dünya çiftçisinin taleplerine odaklanabilmektedir. Ayrıca hızlı büyümenin, dünya piyasaları ile güçlü bağlar ve uluslararası standartlara erişmekle, mümkün olacağına inanıyoruz. Tasarımlarımızda müşteri beklentilerini göz önünde tutarak düzenli gözden geçirmek, sürekli ve planlı iyileştirmek, teda-

rikçilerimizi geliştirmek, tüm çalışanlarımızın katılımı ve dayanışması ile kalite, zamanında üretim bizim için önemlidir. Kalite, işlevsellik ve fiyat olarak dünya çiftçisinin gösterdiği takdir neticesinde Türk Traktör'de her yıl bir önceki yıla göre daha fazla üretim ve ihracat planlanmaktadır.

Şirketinizin 2008'deki ürün çeşitliliği ve gelişimi konusunda bilgi verebilir misiniz?

Tüm yerli traktörlerimiz Sanayi Bakanlığı'nın bu yıl başında devreye almış olduğu motor emisyon ve ses seviyesi ile ilgili yönetmeliklere uygun olarak üretilmeye başlanmıştır. Ayrıca yönetmeliklere uyum çalışmalarına ilave olarak müşteri beklentileri doğrultusunda tüm modellerimizde önemli iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir. Ürün geliştirme çalışmalarımız bunlarla sınırlı olmayıp hem 2008 için hem de ileri ki yıllara yönelik mevcut ürün iyileştirmeleri ve yeni ürün çalışmaları aralıksız devam edecektir. Türk Traktör olarak sektörde en fazla ürün çeşitliliğine sahip firma olmamız müşteri beklentilerine verdiğimiz önemi çok net olarak ortaya koymaktadır.

Ar-Ge çalışmalarına ne kadar pay ayırıyorsunuz? Bu çalışmalar çerçevesinde bir ürünün çıkması ortalama ne kadara mal oluyor ve ne kadar zaman alıyor?

Türk Traktör, New Holland ve Case IH markalarının TD ve JX serisi traktörlerinin üretim ve küresel Ar-Ge Merkezidir. Ar-Ge departmanımız birçok geliştirme, iyi-

“ Üretim olarak gelecekteki 5 yıllık dönemde dünya traktör üretimindeki payımızı yüzde 7'den yüzde 10'a çıkarmayı, AB traktör üreticileri sıralamasında ilk 5'ten ilk 3'e girmeyi ve dünyanın ilk 10 üreticisi arasında yer almayı hedefliyoruz. ”

leşirme ve yeniden tasarlama süreçlerine imza atmıştır. 2007 yılından bir örnek verecek olursak: 01.01.2008 tarihi itibarıyla yerli pazarlar için zorunlu olacak Tie 2 Emisyon regülasyonuna uygun olarak ürettiğimiz 8000 serisi motorların, 86 dBA ses düzeyini sağlayan ses yalıtımının, TT/56/TD,TD Straddle traktör serilerinde uygulama çalışmaları ile ilgili proje 16.01.2006 tarihinde başlamış, 15.11.2007 tarihinde tamamlanmıştır. Projenin kapsamı ve ağırlığına uygun olarak değişen Ar-Ge projelerinin ortalama süresi 2 yıldır. Halen 50'yi aşkın teknik personel ile çalışmalarını sürdüren Ar - Ge birimimiz için son 6 yıldır ciromuzun yaklaşık yüzde 1.8'leri seviyesinde pay ayrılmaktadır.

Müşterilere yönelik hazırladığımız özel uygulamalarınız bulunuyor mu?

Sürekli olarak gelişen tarım teknikleri beraberinde artan müşteri beklentilerini getirmektedir. Müşterilerimiz ile kurduğumuz iletişim bizim en önem verdiğimiz çalışma alanlarımızdan birisidir. Bu bağlamda Ar-Ge birimimiz ve ürün pazarlama uzmanlarımız sürekli olarak sahada görev yapmakta, oluşan müşteri taleplerini yerinde inceleyerek ürünlerde yapıl-

ması gereken ürün geliştirme konularını tespit etmektedir. Pazarda oluşacak her türlü beklentiye geniş ürün yelpazemizle kolayca karşılayabilecek bir yapıya sahip bulunuyoruz. Bu esnekliğimizi de yeni ürünleri geliştirmek için kullanıyoruz. Temel marka iletişimi stratejimiz kapsamında "birebir müşteri iletişimi" çalışmalarına ağırlık vermekteyiz. Müşteri odaklı saha faaliyetleri, direkt postalama sistemi ile ulaştığımız mevcut ve hedef müşterilerimiz ile kurduğumuz direkt iletişim etkili ve kalıcı olan iletişim yöntemi olarak tecrübemiz ile sabittir. Örneğin; 100-130 beygir gücünde traktör satın alma potansiyeline sahip 3 bin 300 adet müşterimize direkt postalama yöntemi ile ürünler ile ilgili bilgileri basılı ve CD ortamında küçük bir armağanımız ile paylaşıyoruz. Yine birebir iletişim stratejimiz çerçevesinde New Holland markamızın önemli değerlerinden olan "Yaren" adlı dergimizi üç ayda bir olmak kaydı ile müşterimiz olan 68 bin aile ile buluşturuyoruz. Ülkemizin değişik noktalarında düzenlenen yerel ve ulusal çapta 60 dolayındaki tarım fuarlarını ziyaret eden bir milyona yakın müşterimiz ile standlarımızda birebir iletişim içindeyiz.

RAKAMLARLA TÜRK TRAKTÖR

- >> Yıllık 35 bin adet traktör ve 25 bin adet motor üretimi yapıyor.
- >> Kasım 2007'de 500 yüz bininci traktörünü üretti.
- >> 2007 yılında 18 bin 350 traktör üreterek bunun 5 bin 404 adetini yurtdışına ihraç etti.
- >> Türkiye'deki her 10 traktörden 4'ü, dünyadaki her 1000 traktörden 18'i Türk Traktör tarafından üretildi.
- >> 2007 yılı cirosu 510 milyon YTL olup, bunun yüzde 36'sı ihracata yönelik.
- >> Türk Traktör'ün halen ihracat yapmakta olduğu 60'a yakın ülke içerisinde toplamdan aldığı yüzde 30'luk pay ile Amerika Birleşik Devletleri birinci sırada.
- >> Günümüzde 50'yi aşkın teknik personel ile çalışmalarını sürdüren Ar-Ge birimine yıllık cironun yaklaşık yüzde 1.8'i ayrılıyor.

Çiftçileri traktör sahibi yapmak amacıyla finans kurumlarıyla yaptığınız herhangi bir anlaşma bulunuyor mu?

Günümüzde traktör satın alma kararında en önemli etkenlerden birisi haline gelen uygun finans koşulları artık rekabetin vazgeçilmez bir parçasıdır. Bu bağlamda gerek devlet gerekse özel bankalar ile görüşülerek en uygun ödeme planları ve diğer avantajlar yakından takip edilmekte ve satış teşkilatımız kanalı ile tüm müşterilerimize duyurulmaktadır.

Diğer bir sevindirici nokta ise; devlet bankalarının yanı sıra, özel sektör bankalarının da tarım sektörünü adeta yeniden keşfetmeleri ve tarıma yönelik finansal çözümlerin bu surette çeşitlenmesidir.

Şirketinizin ve içinde bulunduğunuz sektörün bugünkü konumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Önümüzdeki on yıl için beklentileriniz nelerdir?

Türk Traktör'ün misyonu, dünyanın her köşesindeki yüz binlerce müşterisine doğru kalitede, doğru zamanda, doğru özelliklerde ve uygun fiyatta tarım traktörü sunmaktır. Bu amaçlar doğrultusunda, kaynakların en verimli biçimde yönetimi ve bu sayede elde edilecek gelirle üretim, yönetim teknolojilerini ve insan gücü kaynaklarını sürekli geliştirerek paydaşlarının bu gururu yaşamasını sağlar. Üretim olarak gelecekteki 5 yıllık dönemde dünya traktör üretimindeki payını yüzde 7'den yüzde 10'a çıkarmayı, AB traktör üreticileri sıralamasında ilk 5'ten ilk 3'e girmeyi ve dünyanın ilk 10 üreticisi arasında yer almayı hedeflemektedir.

Kaynaklı imalatta kalite sistemleri

Kaynak, günlük yaşantımızın her alanında yer almaktadır. Üzerinden geçtiğimiz köprüler, raylar; bindiğimiz otomobiller, otobüsler; fabrikalar, endüstriyel tesisler ve yaşam alanlarımızın inşaatlarında kaynaklı imalat büyük rol oynamaktadır. Kaynağın insan yaşamı ile bu kadar iç içe olması, belirli kalite standartlarının sağlanmasını ve üretim hatalarının ve bunların etkilerinin en aza indirilmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Türkiye’de kaynaklı imalat yapan kuruluşların uluslararası pazarda rol alabilmesi için, bu alandaki yeterliliklerini ve güvenilirliklerini potansiyel müşterilerine kanıtlanması gereklidir. Bunun için uluslararası tanınırlıkta belgelendirme sistemleri geliştirilmiş ve uygulamaya konmuştur.

EN ÖNEMLİ KAYNAKLI İMALAT SERTİFİKASI

Bu kapsamda en yaygın olarak kullanılan ISO 3834 kalite güvence sistemidir. ISO 3834 sistemi, imalatçı ve alt yüklenicileri kapsayan ve tüm imalat işlerinde kalitenin güvence altına alınmasını hedefleyen bir sistemdir. ISO 3834 belgelendirme işlemleri bu konuda akredite olmuş kuruluşlar tarafından yapılabilmektedir.

Ayrıca güvenilirliği tüm dünyaca bilinen Alman standartları da kaynaklı imalatta en çok başvurulan ve referans gösterilen standartlardır. Firmaların kaynaklı imalat için yeterliliklerini değerlendirip belgelendirmek için kullanılan Alman standardı, DIN 18800 Kısım 7’dir. DIN 18800 Kısım 7 Uygunluk Belgesi, Almanya’ya kaynaklı çelik yapılar ihraç etmek isteyen kuruluşların sahip olması gereken bir belgedir. Alman firmaları tüm yurtdışı projelerinde de DIN 18800 Kısım 7 belgesine sahip firmalarla çalışmayı ön şart olarak koymaktadır.

Almanya dışında birçok Avrupa ülkesi firması da şartnamelerine DIN 18800 Kısım 7 Uygunluk Belgesi zorunluluğunu koymaktadır. Denetim ve belgelendirme, bu konuda Alman yapı kurumları tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlarca yapılabilmektedir.

NİTELİKLİ PERSONEL ÇOK ÖNEMLİ

Türk firmaları dışarıya açıldıkça ve büyük projelerde yer aldıkça, dünyanın gelişmiş bölgelerinde geçerli olan kalite standartlarını uygulamaktadır. Termik santral gibi endüstriyel tesislerde veya diğer büyük projelerde uluslararası firmalarla çalışan Türk firmaları, gerekli kalite sistemlerine göre belgelendirilmekte

ve bu standartların gereklerine uygun şekilde imalat veya montaj çalışmalarını yapmaktadır.

Kaynaklı üretim alanında kullanılmakta olan kalite sistemleri, kaynaklı üretimde kalitenin güvence altına alınarak müşterinin ve son kullanıcının korunması amacıyla hizmet eder.

Kaynakta kalite, uygun eğitime sahip personel, uygun nitelikte ana malzeme, uygun nitelikli sarf malzemeleri ve tüm bunların doğru kullanıldığını ya da doğru parametrelerle üretildiğini gösteren onanmış prosedürler, talimatlarla sağlanabilmektedir. Üreticinin bu şartları yerine getirdiğinin belgelendirilmesi de “ISO 3834” standardı gereklerini yerine getirmesiyle mümkündür.

Kalite standartlarının uygulanabilmesi için en önemli gereksinim nitelikli personeldir. Bu nitelikli personelin başında kaynak mühendisleri gelir. Kaynaklı üretimde kalitenin sağlanması amacıyla istihdam edilecek Kaynak Denetim Personelinin yetki ve sorumlulukları da bir standart altında toplanmıştır (ISO 14731).

YENİ PAZARLARA AÇILMANIN FORMÜLÜ

Kalite yönetimi sistem belgelendirmeleri dışında, firmaların kaynaklı üretim konusunda yeterliliğinin ve uygunluğunun

DIN 18800 KISIM 7 UYGUNLUK BELGESİ, ALMANYA’YA KAYNAKLI ÇELİK YAPILAR İHRAÇ ETMEK İSTEYEN KURULUŞLARIN SAHİP OLMASI GEREKEN BİR BELGEDİR. ALMAN FİRMALARI TÜM YURTDIŞI PROJELERİNDE DE DIN 18800 KISIM 7 BELGESİNE SAHİP FİRMALARLA ÇALIŞMAYI ÖN ŞART OLARAK KOYMAKTADIR.

Özlem Karaman kimdir?

1975 doğumlu.. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü'nden 1997 yılında mezun oldu. 1999 yılında Avrupa Kaynak Mühendisi diplomasını aldı. 1997-2001 yılları arasında MİTAŞ'da önce kalite mühendisi ve sonra kaynak atölyesi yöneticisi olarak çalıştı. 2001-2006 yılları arasında TEKKON firması ile SUGÖZÜ Termik Santrali şantiyesinde ve BTC Ceyhan Deniz Terminali şantiyesinde kaynak mühendisliği yaptı. 2006 yılından itibaren KTM firmasında yönetici olarak, kaynaklı imalat alanında çalışan firmaların denetim ve belgelendirilmesi ve eğitim konularında çalışmaktadır.

değerlendirilip belgelendirildiği farklı sistemler de vardır. Bunlar daha çok ürünün kullanılacağı ülkenin üretim ve kalite standartları çerçevesinde talep edilmektedir. Bu durumda belgenin değeri, gereksinimi ortaya koyan ülkenin sanayideki gücü ile doğru orantılıdır. Belgelendirme gereklerinin uzun deneyimler sonucu ortaya konduğu düşünüldüğünde, belgelendirilen firmaya katkısının önemi de anlaşılabilir. Firmalara diğer bir yararı da kendisini yeni müşterilere tanıtmaya yani pazarlama alanında olmaktadır. Bu sistemlere en önemli örnek "DIN 18800 Kısım 7", üreticinin uygunluğunun belgelendirilmesidir. Bu, Avrupa hatta dünya genelinde kabul görmüş, saygın bir Alman belgelendirme sistemidir ve üretim odaklı bir standardın gereklerini tanımlar. Burada dokümantasyon, kayıtlar ve benzeri prosedürler de önemli olmakla birlikte, asıl önemli olan girdilerin (malzeme, insan, altyapı) niteliği, prosesin ve ürünün kalitesidir. Dünya genelinde baktığımızda, özellikle Avrupa'da ve ayrıca ABD ve Çin dahil olmak üzere birçok ülkede, çelik yapılar alanında çalışan çok sayıda firma bu alanda belgelendirilme yoluna gitmiştir. DIN 18800 Kısım 7 Uygunluk Belgesi, Almanya'da tüm firmalar için zorunlu-

dur. Polonya'da 331 firma bu belgeye sahiptir. Tüm dünyada DIN 18800 Kısım 7 belgesine sahip firma sayısı 7907'dir. Almanya dışındaki firmaların yalnızca yüzde 40'ı Almanya'ya kaynaklı çelik yapı ihraç etmektedir, yani belgeyi zorunlu olarak almaktadır. Diğer firmalar, belgelendirmeyi üretim kalitelerini arttırmak ve uluslararası rekabette prestijli bir belgeye sahip olarak avantaj elde etmek için yapmaktadır.

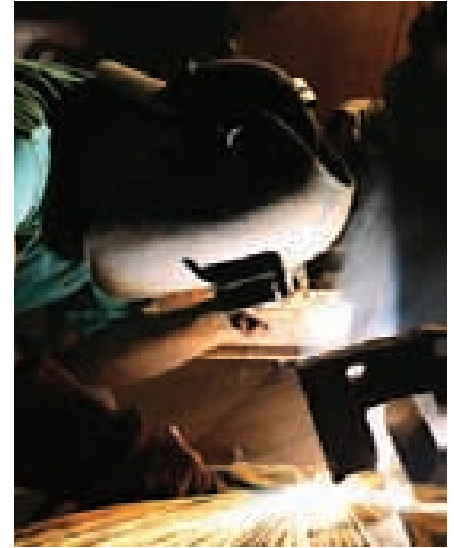
Burada firmaların kaliteli üretim yapmaya uygunlukları değerlendirilir. A'dan E'ye kadar beş sınıfta yapılan bir belgelendirmedir. Bu sınıflar firmaların üretim kapasitesini ve farklı uygulamalar için altyapısının yeterliliğini belirler. E sınıfı belge en kapsamlı olandır ve belge sahibi firmada hem statik, hem de dinamik yapılar (çelik yapılar, köprüler, vinçler) üretilebileceğini belgeler.

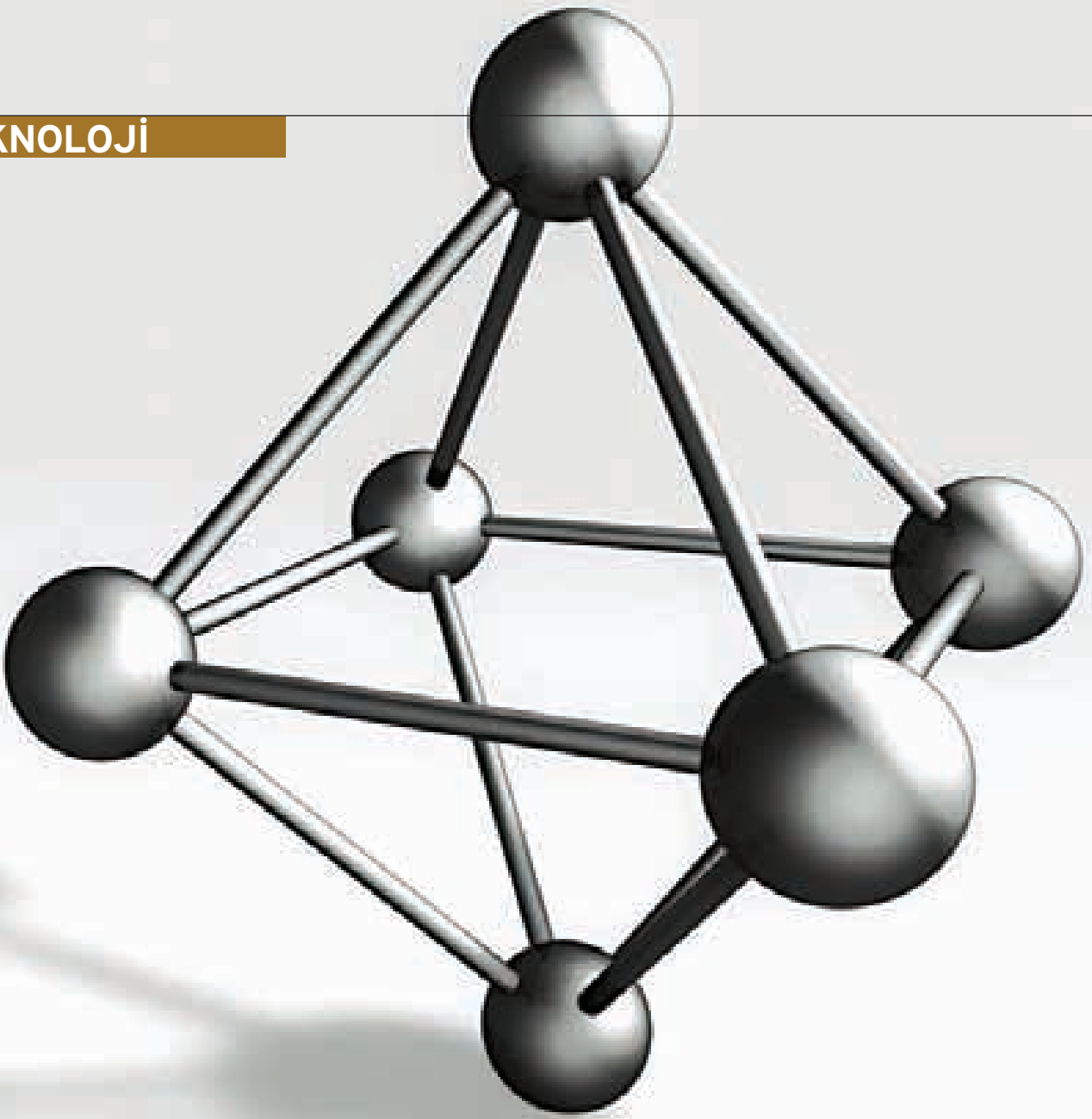
Türkiye'de de bu konuda çalışmalar ve belgelendirilmiş yaklaşık 50 firma vardır. Halen 39 firma geçerli Uygunluk Belgesi ile imalat yapmaktadır. Uluslararası projelerdeki artış ve yurtdışı firmalara yapılan işlerin fazlaşmasıyla, belgelendirme için talep de artmaktadır. Türkiye'de 2007 yılında belgelendirilen firma sayısında, daha önceki yıllara göre yüzde 80 artış görülmüştür. 2008 yılı itibarıyla, fir-

maların belgelendirme için talepleri artarak devam etmektedir.

ISO 3834 veya DIN 18800 Kısım 7 gibi kaynaklı imalat alanında kurulan sistemler ve yapılan belgelendirmeler, aslında yalnızca Türk sanayisinin dünya pazarındaki yeri açısından değil, aynı zamanda ürünlerin kullanıldıkları yere bağlı olarak, insan hayatının güvenliği açısından da önemlidir.

Unutulmamalıdır ki, uygulanan standartlar ve kalite sistemleri üretimin ve insan hayatının sigortasıdır.

Nanoteknoloji'nin ulusal merkezi: **UNAM**

GEÇTİĞİMİZ YÜZYILDA BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİ İNSAN HAYATINDA NE KADAR BÜYÜK BİR YER TUTTUYSA, ÖNÜMÜZDEKİ YÜZYILDA DA NANOTEKNOLOJİNİN BU DENLİ ÖNEMLİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLÜYOR. TÜRKİYE, BU YARIŞTA GERİ KALMAMAK İÇİN DPT DESTEĞİYLE KURULAN ULUSAL NANOTEKNOLOJİ ARAŞTIRMA MERKEZİ'NDEN ÖNEMLİ BAŞARILAR BEKLİYOR.

Nanoteknoloji, her geçen gün daha sık duymaya başladığımız bir kavram. Sık sık, televizyonda, gazetelerde karşımıza çıkan nanoteknolojinin, önümüzdeki yüzyılda insan hayatında çok daha fazla rol oynayacağı öngörülüyor. Pek çok gelişmiş ülkenin hızla yatırım yaptığı bu alanda, ülkemiz de ilk ciddi adımını atmış bulunuyor. Moment Expo ekibi olarak, ülkemizin ilk ve şu an için tek nanoteknoloji merkezi olan Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi (UNAM) Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Mehmet Bayındır ile nanoteknoloji üzerine keyifli ve doyuruca bir söyleşi gerçekleştirdik.

Öncelikle genel olarak nanoteknoloji hakkında bilgi verir misiniz?

Son yıllarda nano birçok alanda hayatımıza girmeye başladı. Önüne veya sonuna geldiği kelimeye ilgi çekici bir mana kazandırıyor. Nano, önümüzdeki yıllarda hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olmaya namzet. Peki, nanoteknoloji nedir, hayatımızı nasıl değiştirecek? Yunancada küce demek olan nano, bir büyüklüğün milyarda birine denk gelir. Nanometre dediğimizde, bir saç telini 50 bin parçaya böldüğümüzde elde ettiğimiz büyüklükten bahsediyoruz. Nanobilim ve nanoteknolojinin tam bir tanımı olmamakla birlikte, genel görüşe göre 1-100 nanometre boyutlarda maddelerin anlaşılması, kontrol edilmesi ve atomsal seviyede değiştirilip işlevsel hale getirilmesidir.

Nanoteknoloji, bir yandan eski teknolojilere yeni bakış açıları getirirken, diğer yandan da, daha önemli ve kritik olan, önceleri imkânsız gibi gözükken yeni teknolojilere ve uygulamalara kapı aralmış durumda. Örneğin, malzemelerin özellikleri nanoteknoloji sayesinde daha iyi anlaşılabilir, dolayısıyla bu malzemelerin kullanıldığı uygulamalarda belirgin iyileştirmeler gözlenmiştir. Öte yandan, nanoseviyede işlevselleştirilmiş nanoparçacıklarla kanserli dokuların yok edilmesi ancak nanoteknolojiyle mümkün hale geliyor. Önümüzdeki yıllarda, nanoteknolojinin birçok alan için ne kadar vazgeçilmez olduğu daha iyi anlaşılabilir diye düşünüyorum.

Doç. Dr. Mehmet Bayındır

Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi (UNAM) Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü Müdür Yardımcısı

2008 yılı sonunda UNAM'ın toplam yatırımının 100 milyon doların üzerine çıkması planlanıyor. Bu sayede gerekli altyapımızı kısa süre içerisinde tamamlayıp, önümüzdeki 20 yılda ihtiyacımız olacak insan gücünü yetiştirirsek, nanoteknoloji yarışında gelişmiş ülkelerle rekabet edebilir hale geleceğiz.

Neden gelişmiş ülkeler nanoteknolojiye yatırım yapıyor?

Günümüzde nanoteknoloji, birçok gelişmiş ülke tarafından geleceği yönlendirecek kritik bir bilim dalı olarak algılanıyor ve destekleniyor. ABD, Japonya, Rusya, Avrupa Birliği, Çin, İsrail ve Güney Kore gibi ülkeler bu alana milyarlarca dolar düzeyinde yatırım yapıyorlar. 2005 yılı itibarıyla devletler ve özel sektör tarafından nanobilim ve nanoteknolojiye aktarılan kaynakların yıllık miktarı 6 milyar doların aşmış durumda. Nanoteknolojiye şimdi yatırım yapan, insan gücünü yetiştiren ülkelerin, kısa süre içinde yatırımlarının meyvelerini toplamaya başlayacakları ve diğer ülkelere hükmeder bir hale gelecekleri öngörülüyor.

Türkiye nanoteknoloji devrimine hazır mı?

Bu sorunun cevabını, nanoteknoloji politikamıza, aktardığımız kaynakların miktarına, cihaz altyapısına ve şimdiye kadar ülkemizde yapılan bilimsel araştırmalara bakarak verelim. ABD'de doğrudan Başkan'a bağlı olarak yürütülen nanoteknoloji araştırmaları, ülke-

mizde son bir kaç yıldır devletimiz tarafından destekleniyor. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) 2005 yılında, Bilkent Üniversitesi'nde ulusal bir nanoteknoloji mükemmeliyet merkezinin kurulmasına karar vermiş ve ilk etapta 11 milyon YTL kaynak aktarmıştır. DPT, 2007-2009 döneminde 30 milyon YTL daha aktararak, ulusal nanoteknoloji araştırma merkezini en kısa sürede faaliyete geçirip, nanoteknoloji araştırmalarının ivmelenmesini planlıyor. Nanoteknoloji araştırmalarının pahalı olması gelişmiş ülkelerde kaynakların bir yerde toplanıp ortak projelerle ulusal kullanıma açılmasına sebep oluyor. 2006 yılında faaliyete geçen, ABD Enerji Bakanlığının desteklediği 5 nanoteknoloji araştırma merkezinin her biri için 100 milyon dolar kaynak harcandığı biliniyor.

Ülkemizde, nanoteknoloji araştırmalarında kullanılan cihazlar hem kalite hem de sayı açısından oldukça yetersiz. Son bir kaç yıldır, TÜBİTAK ve DPT kaynaklarıyla temin edilen cihazlarda bir artış gözleniyor. DPT desteğiyle başlatılan Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi (UNAM) projesi kapsamında ülkemizin cihaz altyapısını tamamlama çalışmaları hızla devam ediyor. Ülke genelinde benzer konularda çalışan bilim insanlarımızın UNAM çatısı altında müşterek çalışmalarını, Türkiye'nin kritik değere sahip bazı alanlarda dünyaya liderlik yapması mümkün olabilir. Kaynakların yetersiz olması belirli konuların öne çıkarılmasını gerektiriyor. Son 10 yıl içerisinde uluslararası

“UNAM’ın, çok ileri düzeyde donanıma sahip mükemmel bir araştırma merkezi olarak gelişmesi, yabancı ülkelerde doktora derecesini almış çok yetenekli genç bilim insanlarımıza Türkiye’ye gelerek ülkemizin bilimsel ve teknolojik alanda gelişimine katkıda bulunması için fırsat verecek, beyin göçünü tersine döndürebilmemizi sağlayacak.”

bilimsel dergilerde yayınlanan (SCI dergilerinde) Türkiye adresli nanoteknoloji makaleleri incelendiğinde karşımıza çıkan tablo çok iyimser değil. 21. yüzyıl için kritik bir bilim alanı olacağı tahmin edilen bu alanda, gelişmiş ülkelerle olan fark gittikçe açılıyor. Çevre ülkelerden İsrail ve Yunanistan yıllardır nanoteknolojiye yaptıkları yatırımın meyvelerini toplamaya başlamış durumdadır. Bir milyon nüfus başına düşen makale sayısına bakıldığında Türkiye, komşumuz Yunanistan’dan 12 kat daha düşük bir seviyede. İran’da 2005 yılında kurulan Ulusal Nanoteknoloji Enstitüsü’nde yatırımlar hızla devam ediyor. Uluslararası dergilerde çıkan makalelerin sayısından ziyade, çalışmaların ne kadar etki yaptığı daha önemli bir faktör. Bir çalışmanın uluslararası camiada etkinliğini, önemini, gösteren faktörlerden birisi h-indistir. Bu indise göre kıyaslandığında 6 milyon nüfusa sahip İsrail’in, bizden onlarca kez daha etkin araştırmalar yaptığı görülüyor.

Bu alanda Türkiye’nin gelişmiş ülkeleri yakalayabilmesi için neler yapılmalıdır?

Geçen yüzyılın ortalarında başlayan mikroelektronik devrimini kaçırdık, şimdi en kritik ihtiyaçlarımız da bile dışa bağımlı haldeyiz. Nanoteknoloji ülkemiz için bir yükselme rampası olabilir; yeter ki yapılması gerekenleri zamanında yapalım. Nanoteknoloji yarışına biraz geriden başlamış olsak da, gelişmiş ülkelerle olan fark kısa sürede kapanabilir. Bu yarışta olmak veya olmamak bizim elimizde; gerekli altyapımızı kısa süre içerisinde tamamlayıp, önümüzdeki 20 yılda ihtiyacımız olacak

insan gücünü yetiştirirsek, nanoteknoloji yarışında gelişmiş ülkelerle rekabet edebilir hale geleceğiz. Nanoteknolojide yakalayacağımız seviye, insanımızın refahı ve ülkemizin bağımsızlığı yolunda önemli bir gösterge olarak öne çıkabilir.

Enstitü’nün kuruluş hikâyesini anlatır mısınız?

Son yıllarda Nanoteknoloji konusunda hızlı gelişmeler karşısında T.C. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Bilkent Üniversitesi’nden sunulan UNAM Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi projesi aracılığı ile ulusal nitelikte bir nanoteknoloji merkezi kurulması için destek sağladı. Üç yıllık bu proje 2006 yılının başında başladı. Nanoteknolojideki yönelimler ve gelişmelere uygun

olarak UNAM’ın araştırma alanlarına nanobiyoteknoloji, nanomalzeme ve kimya, enerji ve hidrojen ekonomisi, nanotriboloji, yüzey kaplama, katalizör tasarımı gibi çok güncel konular da eklendi. Ayrıca disiplinler arası çalışmayı geliştirmek amacı ile UNAM’daki araştırmalara paralel olarak yürütülen ‘Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji’ yüksek lisans ve doktora programı açılarak nanoteknolojinin en aktif araştırma konularında uzman yetiştirilmeye başlandı. Yedi katlı ve yaklaşık 9 bin metrekare kapalı alanda 62 adet laboratuvarı bulunan yeni bina, bilim ve teknolojinin sınırlarında araştırmalara olanak verecek çok modern bir anlayışla tasarlanıp, inşaatı bir buçuk yılda tamamlandı. 2007 yılı sonu itibarı ile araştırma faaliyetlerimiz yeni binamızda devam ediyor. 2007 sonunda inşaat, tesisat ve laboratuvar cihazlarına yaklaşık 28 milyon YTL değerinde yatırım yapıldı.

Ayrıca, 2007 yılı başında Bakanlar Kurulu kararı ile proje UNAM Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü’ne dönüştürülerek projeye kurumsal bir kimlik kazandırıldı. TÜSİAD, TÜBİTAK ve TTGV tarafından 2007 yılı nanoteknoloji ödülü UNAM’a verildi. Ayrıca, 19 Mart 2008 günü Turgut Özal Vakfı 2008 Bilim ve Teknoloji Ödülü UNAM’a verildi. UNAM’ın kuruluş sürecinde, bilimsel

çalışmalar Bilkent Üniversitesi'nden çok sayıda öğretim üyesi ve 50'den fazla araştırma asistanı tarafından yürütülüyor. İzleyen 3-4 yıl içinde, çoğu fizik, kimya, moleküler biyoloji, malzeme bilimi konularının birinde doktora çalışması yapmış toplam 50 kadar uzmanın ve 120-150 yüksek lisans ve doktora öğrencisinin çeşitli araştırma projelerinde görev alması bekleniyor. Laboratuvarlarımız 100 doktoralı uzman ile 300 yüksek lisans ve doktora öğrencisine hizmet verecek kapasiteye sahip.

Enstitümüzün sürdürdüğü araştırma projeleri çerçevesinde çeşitli üniversitelerden öğretim üyeleri ile işbirliği yapıyor. UNAM'da, DPT, TÜBİTAK, Mili Savunma Bakanlığı Savunma Sanayi Müsteşarlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve çeşitli özel sektör kuruluşları ile yeni araştırma projeleri üzerinde çalışmalar sürdürülüyor. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından başlatılan Santez projeleri UNAM'da itici bir güç oluşturuyor.

UNAM'ın DPT tarafından desteklenen 2. Faz altyapı projesi de 2008 başında başlamış durumda. Çeşitli AR-GE projelerinden sağlanan kaynaklarla 2. Fazın sonunda izleyen 3 yılda UNAM'a toplam 90 milyon YTL yatırım yapılması bekleniyor. UNAM'ın toplam yatırı-

mının 100 milyon doların üzerine çıkması planlanıyor.

Enstitü'nün hedefleri ve vizyonu hakkında bilgi verir misiniz?

UNAM'ın yeni bir vizyonla oluşan yapısı, dünyada devam eden nanoteknoloji yarışında ülkemize önemli fırsatların kapısını açabilecektir. Bunun için, UNAM'ın kuruluşuna ve çalışmasına yönelik önemli stratejik politikalar sap-tanarak, uygulamaya başlanmış durumda. Bunlardan en önemlisi eğitimidir. Nanoteknolojide, içinde bulunduğumuz yıllar itibariyle, araştırmacı uzman sayısı son derecede kısıtlı. Bu nedenle bu uzmanların bir an önce eğitimlerini almaları ve her türlü araştırma ekipmanına sahip olan UNAM laboratuvarlarında profesyonel araştırma deneyimi kazanmaları bekleniyor. Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji konusundaki çok disiplinli yüksek lisans ve doktora programımız UNAM'daki çalışmaların temelini oluşturuyor. Mühendislik, fen, sağlık bilimleri dallarından yetenekli lisans öğrencilerinin, tercih ettikleri programda yüksek lisans ve doktora tez çalışmalarından, hemen uygulama alanı bulabilecek buluşların ve 'innovasyon'ların ortaya çıkması hedefleniyor. Öğrenciler, tez çalışmalarında geliştirecekleri yeni ürün ve teknolojilerle ve kuluçka merkezlerinde geliştirecekleri ürün-

lerle kendi şirketlerini kurmaya özendiriliyor. Yakın bir gelecekte UNAM'da girişimcilik konusunda sertifika programlarının düzenlenmesi planlanıyor. İkinci önemli stratejik politikamız UNAM'ın ulusal bir araştırma merkezine dönüştürülmesi. Nanoteknolojide geniş bir alanda yürütülen araştırmalar son derecede hassas ve pahalı ekipmanlar ile özel araştırma şartlarını gerektiriyor. Böyle araştırma merkezlerini bir üniversitenin kendi imkânları ile kurup işletmesi, ilerlemiş ülkelerde bile mümkün olamıyor. İşte, kısıtlı kaynakların bir yerde toplanarak gerekli her türlü cihaz ve ekipman ile donatılmış laboratuvarların kurulması ve mevcut imkanların birinci sınıf deneyimli araştırmacıların denetiminde bilimsel çalışmalara tahsis edilmesi ülkemizde önemli bir uygulama. Böyle merkezlerde, araştırmalardan kazanılan deneyim ve bilgi birikmekte ve yeni araştırmalarda kullanılıyor. Ulusal laboratuvarlarda, mevcut ekipmanın bakımı düzenli olarak yapıldığından, araştırmalara sürekli hizmet verilebiliyor ve araştırmalarda süreklilik sağlanıyor. Çeşitli üniversitelerimizin laboratuvarlarda çok sayıda değerli cihaz, bakımları ve işletimleri için gerekli kaynak bulunamadığından verimli bir şekilde işletilemiyor. Diğer taraftan, gereksinimi olan cihazları kul-

lanma fırsatı olmayan birçok araştırmacı da çaresiz kalıyor. Bu bağlamda, ulusal araştırma enstitüsü, ülkemizde sürekli ve profesyonel araştırmacının önünde bulunan birçok engeli kaldırabilecek çok önemli yeni bir kavram. UNAM laboratuvarlarında, araştırmacıların hizmetine sunulan ekipmanın günde 24 saat servis vermesi, bu sayede teknolojik ömrünün sonunda daha yüksek kapasiteli yeni modelleri ile değiştirilmesi bekleniyor. Bu sayede araştırmada güncel teknoloji izlenebilir. Uzmanlar yetiştikçe, yeni uydu merkezlerinin veya uzmanlaşmış araştırma laboratuvarlarının diğer üniversitelerde veya şirket bünyelerinde kurulması, hattâ araştırma üçgenlerinin oluşturulması gündeme gelebilir. UNAM'ın, çok ileri düzeyde donanımına sahip mükemmel bir araştırma merkezi olarak gelişmesi, yabancı ülkelerde doktora derecesini almış çok yetenekli genç bilim insanlarımıza Türkiye'ye gelerek ülkemizin bilimsel ve teknolojik alanda gelişimine katkıda bulunması için fırsat verecek, beyin göçünü tersine döndürebilmemizi sağlayacak.

Enstitü'nün şu anda yürüttüğü çalışmalar nelerdir?

UNAM projesi kapsamında, çok önemli ve ülkemiz için kritik konularda araştırmalar yapılıyor. Özellikle enerji, sağlık ve tekstil alanlarında bir yoğunlaşma gözleniyor.

Günümüzün en önemli global sorunlarından birisi hiç kuşkusuz hızla artan enerji-yakıt tüketimi. Kısa sürede çözüm bulunamazsa, 50 yıl içerisinde yer yüzündeki doğal kaynakların tükeneceği bekleniyor. Ayrıca, bu yakıtların çevreye verdiği zarar bazı bölgelerde ciddi

sorunlar oluşturmaya başlamış durumda. Bu nedenle, gelişmiş ülkelerde yeni enerji kaynakları üzerine yapılan araştırmalara ciddi destekler veriliyor. Bu çalışmalar içerisinde en önemlisini, hidrojenin yüksek yoğunlukta ve güvenli bir şekilde depolanması oluşturuyor. ABD Enerji Bakanlığı, depolama oranının yüzde 6'yı geçmesi durumunda hidrojen enerjisi ile çalışan otomobillerin kullanılmasının verimli olacağını belirtiyor. Fakat hidrojenin yüksek yoğunlukta depolanabilmesi birçok açıdan zordur. UNAM direktörü Prof. Dr. Salim Çıracı ve araştırma grubunun, ABD'de Dr. Taner Yıldırım (NIST) ile birlikte yaptıkları yüksek kapasitede hidrojen depolanabileceğini gösteren çalışmaları dünyaca ünlü fizik dergisinde basılırken, bu buluşun, geleceğin otomobillerinde kullanılacak verimli yakıt hücreleri ve katalizörlerinin tasarımında kullanılması düşünülüyor. Sürtünme, aşınma ve korozyonun neden olduğu toplam ekonomik kayıplar, ülkelerin yıllık gayrisafi milli hâsıllarının yüzde 4'üne denk geliyor. Bu nedenle, birçok ülke sürtünme ve aşınmanın neden olduğu kayıpların azaltılmasına yardımcı olacak yeni nano-malzemelerin araştırılmasına kaynak aktarıyor. En düşük sürtünme katsayısına sahip maddelerden birisi de Bor Nitrür-

dür. Ülkemizin Bor madenleri açısından zengin olmasından dolayı, Bor tabanlı malzemelerin araştırılması stratejik bir öneme sahip. Bu nedenle, UNAM'da Bor madenlerinin incelenmesi ve farklı uygulamalarda kullanılması için yoğun araştırmalar devam ediyor.

Ülkemizde nanoteknolojinin gelişimi için devletten ve sanayicilerden neler bekliyorsunuz?

Devletimiz imkânları ölçüsünde her türlü desteği vermeye çalışıyor, bize düşen görev hızlı bir şekilde temel araştırmalar sonucunda elde edilecek bilimsel sonuçları teknolojiye aktarmak ve katma değeri yüksek ürünlerle ülke ekonomisine katkıda bulunmak. Öte yandan devletimizin, ülkemizin araştırmacı insan altyapısını arttırmaya yönelik yapacağı her türlü düzenleme ve desteğin çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Yakın bir gelecekte nanoteknolojinin etkisinin görülmeyeceği hiç bir alan kalmayacak, bu durumun farkında olan şirketler Ar-Ge'ye dayalı yatırımlarını hızla arttırıyorlar. Şirketlerimiz de zaman kaybetmeden kendi alanlarında gelişmeler takip etmeli araştırma merkezleriyle ortak çalışmalara imza atmalılar.

KISACA UNAM

- >> Dünya çapındaki nanoteknoloji yarışına Türkiye'yi de dâhil etmeyi.
- >> UNAM'ın gerçek anlamda ulusal bir merkez haline gelmesini.
- >> Ülkemizden dışarı doğru gelişen beyin göçünü tersine çevirmeyi.
- >> Türkiye'de bu alana gösterilen ilgiyi arttırmayı.
- >> Başarılı projelerle ülke kaynaklarının ilerlemeye dönük kullanılmasını.

* 2008 yılının ilk 6 ayında yapmış
olduğumuz km: 4.000.000 !

Taşımacılıkta 1 Numara!

- 1- Uluslararası Eşya Taşımacılığı (Çalışma Yaptığımız Ülkeler) Almanya, Avusturya, İtalya, Hollanda, Belçika, Fransa, Macaristan, Slovenya, Hırvatistan, Sırbistan, Polonya, İsviçre Bosna Hersek
- 2- Tüm Türkiye sınırları içerisinde Akaryakıt Ürünleri taşımacılığı (Motorin, Madeni Yağ, Fuel-Oil, Benzin vb.)
- 3- Melaş Satış ve Taşımacılığı

www.iseflek.com - info@iseflek.com

İbrahim Şeflek Nakliye Taahhüt ve Ticaret Şti. Fevzi Çakmak Mahallesi 10401 Solaklı No:1412050-Karataş-Konya-Türkiye
Tel: +90 332 342 67 10 - Fax: +90 332 342 67 11

Aydın Trafo Ar-Ge'de hız kesmiyor

İZMİR KEMALPAŞA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ'NDE 10 BİN METREKARE ALAN ÜZERİNE KURULU TESİSLERİNDE, YILLIK 24 BİN ADET MAKİNE ÜRETİM KAPASİTESİYLE FAALİYET YÜRÜTEN AYDIN TRAFÖ, TEKNOLOJİK YENİLİKLERİ VE AR-GE ÇALIŞMALARıyla DİKKAT ÇEKİYOR.

Makine sanayii sektöründe teknoloji her geçen gün daha fazla önem kazanıyor. Uluslararası pazarlarda ileri teknoloji barındıran, kaliteli ve dayanıklı ürünler rağbet görüyor. Türk firmaları, dış pazarlarda Çin ve Kore gibi Uzakdoğu firmalarının ürünleriyle fiyat bazında rekabet etmekte zorlanacakları için, bu rakiplerini teknolojik yenilikleriyle geride bırakmak durumunda. Aynı şekilde Avrupa ve Amerika pazarlarında, yabancı rakiplerine rekabet halinde olan firmamızın bu pazarlardaki müşterilerin yenilik ve yüksek teknolojiye fiyattan daha fazla önem verdiklerini kavramaları ve üretimlerini bu gerçek üzerinden şekillendirmeleri gerekiyor. Türk Makine Sanayii Sektörü, verili durumda dünya pazarından almakta olduğu binde 4'lük

payı daha yukarılara çekmek ve ülkemizi bu alanda hak ettiği noktaya taşımak için Ar-Ge çalışmalarını ve teknoloji üretimini hız kesmeden daha ileri seviyeye taşımayı başarmalı. Ar-Ge çalışmalarını başarıyla sürdüren, yakın zamanda kompresör üretiminde yeni bir tasarım ortaya koyan Aydın Trafo, bu alanda sektörün ihtiyaç duyduğu firmalardan biri.

YILDA 24 BİN MAKİNE ÜRETİM KAPASİTESİ

Aydın Trafo'nun iş hayatı, 1960 yılında kaynak makinesi imalatı ile başlar, 1977 yılında pistonlu hava kompresörü, 1998 yılında vidalı hava kompresörü ve 2004 yılında yüksek basınçlı yıkama makinesi üretimini de bünyesine katarak devam eder.

Firma bugün, İzmir Kemalpaşa Organi-

ze Sanayi Bölgesi'nde 6 bin metrekare kapalı, toplam 10 bin metrekare alan üzerine kurulu, modern üretim teknolojisi ile donatılmış üretim tesislerinde, yıllık 24 bin adet makine üretim kapasitesine sahip durumda.

YENİLİKÇİ BİR FIRMA

Aydın Trafo'nun üretmekte olduğu makinelerin hepsinde ISO 9001 yönetim sisteminin de bir gerekliliği olan, izlenebilirlik ve standardizasyon mevcut. Üretilen makineler, en yüksek kalitede ürünler seçilerek, CNC tezgâhlarında, konusunda uzman personel tarafından üretiliyor, sonra kalite kontrol mühendislerinin kontrolünden geçip onaylanıyor ve müşterilere sunuluyor.

Firmanın, yakın zamanda tasarımını gerçekleştirdiği, kompresörde kayışla bağlantıyı ortadan kaldırarak direkt bağlantı ile çalıştıran yeni modeli dikkat çekiyor. Bu konuda, bizi bilgilendiren ve yeni ürünlerini tanıtan, Aydın Trafo Genel Müdürü Emre Tüjümet, "Yeni seri imalatını yaptığımız kayış kasnaksız direk akuple model kompresörümüz 7 ay önce Ar-Ge departmanımızda geliştirildi ve fabrikamızda 3,5 aylık deneme süresi sonunda bir müşterimizin fabrikasında denemeye tabii tutuldu. Bu süreci başarı ile tamamlayan ürünümüz, tüm onayı aldıktan sonra üretim için gerekli aşamalar tamamlanarak, seri üretimimize alındı" diyor.

Emre Tüjümet, yeni modellerinde, en üst kalite piston, en üst kalite segman ve yurtdışından sadece subaplarda kullanılmak üzere çok özel bir çelik tedarik

“ Türkiye'nin makine sektöründe, dünya pazarından daha çok pay alabilmesi için rekabet gücünü artırması gerekiyor. Özellikle makine sektöründe rekabet edebilmek için, fiyat, kalite ve hizmet gibi konularda rakiplerinizin önünde olmanız gerekiyor.”

ettiklerini, kalitelerini daha da üst seviyelere taşıdıklarını belirtiyor. Bütün bu yeniliklerin yanında, Aydın Trafo, maliyetlerini yüzde 20 civarında düşürerek bu fiyat avantajını da müşterilerine yansıtmayı başaramış durumda.

AR-GE YATIRIMLARI ÇOK ÖNEMLİ

Aydın Trafo, Ar-Ge çalışmalarına ve yenilikçiliğe her zaman önem veriyor. Aydın Trafo'nun Ar-Ge bölümü, devamlı yeni modeller geliştirmek üzere çalışmalar yürütüyor. Yeni çıkarmış oldukları akupule modelin dışında, şu anda, Ar-Ge bölümünün üzerinde çalıştığı, 2 farklı kompresör ve 1 yıkama makinesi modeli bulunuyor. Bu alandaki yönetimlerinden bahseden Emre Tüjümet, “Ar-Ge çalışmalarımızı, üretimini yaptığımız kompresör ve yıkama makinesi piyasasında, gelişmeye açık olan alanlara yönlendirip, bu alanlarda sağladığımız başarılar ile müşterilerimize değer yaratmak çabası içindeyiz” diyor.

YÜZDE 100 YERLİ SERMAYE İLE İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİYOR

Aydın Trafo, üretimini yüzde 100 yerli sermaye ile gerçekleştiriyor ve üretmekte olduğu makineleri ağırlıklı olarak, Türkî Cumhuriyetlere, Arap Ülkeleri, Kuzey Afrika ve Batı Avrupa ülkelerine ihraç ediyor. Yurtdışında, pek çok yabancı firmaya ürün satan Aydın Trafo, bu zamana kadar hiçbir müşterisiyle problem yaşamamayı başarmış durumda. Firmanın, ürünlerini yurtdışında yıllardır sorunsuz kullanan ve memnun olan müşterileri var. En büyük önceliklerinin her zaman kalite olduğunu dile getiren Emre Tüjümet, “Gerek üretimde kullanılan malzemeler, gerek işçiliğimiz, gerekse servis hizmetlerimiz, sahip olduğumuz kalite sertifikaları, üretimde kaliteye verdiğimiz önemin birer kanıtı” şeklinde konuşuyor.

“ÇEVREYE DUYARSIZLIK İNSAN HAKLARININ GASPI DEMEK”

Üretmiş oldukları makinelerin çevreye ve insan sağlığına duyarlılığı, Aydın Trafo açısından büyük önem taşıyor. Emre Tüjümet, bu konunun kendileri açısından çok önemli olduğunu ve bütün üreticiler için de önemli olması gerektiğini, bu konulara duyarsız kalmanın insanların haklarını gasp etmek olduğunu ve kimsenin böyle bir lüksünün olmadığını söylüyor. Kendilerinin, ürünlerinde bu duyarlılığı gösterdiklerinin altını çizen Tüjümet, ürünlerinin tümünün CE sertifikalı, çevre ve insan için güvenli makineler olduğunu belirtiyor.

MAKİNE İHRACATIMIZ YETERSİZ

Emre Tüjümet ile sohbetimize makine sektöründe Türkiye'nin ihracatını değerlendirerek devam ediyoruz. Tüjümet,

Emre Tüjümet

Aydın Trafo Genel Müdürü

Aydın Trafo'nun Ar-Ge bölümü devamlı yeni modeller geliştirmek üzere çalışmalar yürütüyor.

Türkiye'nin makine sektöründe 2007 yılında gerçekleştirdiği, 8,9 milyar dolarlık ihracatı yeterli bulmuyor. İthalat rakamlarına bakıldığında bu miktarın kesinlikle çok daha yukarılara çekilmesi gerekiyor. Öncelikle, firmaları ihracata özendirmek gerekiyor. Tüjümet, sunulan teşvikler hakkında birçok üreticinin bilgi sahibi olmadığını, bu sebeple ihracat konusunda atılacak adımların onlar için birer külfet olduğunu belirtiyor ve bu konularla ilgili firmaları daha çok bilgilendirmek gerektiğini söylüyor.

TÜRKİYE'NİN ÖNÜ AÇIK

Bu anlamda, Türkiye'nin dünya pazarından daha çok pay alabilmesi için rekabet gücünü artırması gerekiyor. Özellikle makine sektöründe rekabet edebilmek için, fiyat, kalite ve hizmet gibi konularda rakiplerinizin önünde olmanız gerekiyor. Türkiye'nin dünya pazarında önünün açık olduğunu belirten Tüjümet, “İnanıyorum ki ülkemizde herkes kendi üzerine düşen görevi en iyi şekilde yaptığında, Türkiye'miz ilerlemeye başlayacak” şeklinde konuşuyor. Ülkemizde, makine sanayi sektörünün, ihracata dayalı büyümek zorunda olduğu açık bir gerçek. Bu bilinçle hareket eden Aydın Trafo da 2008 yılında ihracat oranını yüzde 5 artırabilmeyi hedefliyor ve firmanın bu konuya yönelik çalışmaları yoğun olarak sürüyor.

Türkiye’de ilklerin firması:

DemirDöküm

İLK DEFA DÖKÜM RADYATÖR, KAZAN, SOBA, KAT KALORİFERİ, ŞOFBEN, PANEL RADYATÖR VE KOMBİ ÜRETİMİNİ GERÇEKLEŞTİREREK İLKLERE İMZA ATAN, KENDİ ALANINDA TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK, DÜNYANIN SAYILI ÜRETİM TESİSLERİNDEN BİRİNE SAHİP OLAN DEMİRDÖKÜM, 139 MİLYON EUROLUK İHRACATI İLE PEK ÇOK GİRİŞİMCİ İÇİN ÖNEMLİ BİR ÖRNEK TEŞKİL EDİYOR.

Christoph M. Grosser

DemirDöküm Genel Müdürü

DemirDöküm olarak, yenilenebilir enerji teknolojilerini Türkiye'ye getirmenin sorumluluğu ve bilinci içerisinde Ar-Ge faaliyetlerini bu alan üzerine yoğunlaştırmış durumdayız.

Türk Makine Sanayi Sektörü, dünya çapında aktörlerini yaratmayı başarmış ve sektör bu yönde ilerleme eğilimine girmiş durumda. Sektörün gelişimi açısından, şu anda dünya çapında üretim ve ihracat yapan bu firmaların hangi aşamalardan geçerek bu seviyeye ulaştıklarını öğrenmek, bu deneyimlerin bütününe sektördeki yeni firmalara aktarmak ve ufuk açıcı bir rol oynamak Moment Expo'nun önem verdiği ve üzerine düştüğü bir konu. Bu bilgilerin genele yayılması ile öncü kuruluşların, konumlarını korumak ve pazardaki paylarını daha da artırmak için bu gün yürütmüş olduğu çalışmalarını sektörle paylaşılması ile firmalarımız planlarını daha sağlam temellere oturtabilir, yönelimlerini daha doğru belirleyebilirler. Sektörde, öncü ve deneyimle-

rinden faydalanılması gereken kuruluşlardan biri de DemirDöküm. 1930'lu yılların başında Vehbi Koç'un ileri görüşlülüğünün, 1955'te uygun koşulların oluşmasıyla somutlaşması ve hayata geçmesiyle faaliyetlerine başlayan firma gelinen noktada bir dünya markası olmuş durumda.

Dünya standartlarında üretim yapan, kendi alanında Türkiye'nin en büyük, dünyanın da sayılı tesislerinden birine sahip olan, 139 milyon euroluk ihracat yapabilen DemirDöküm'ün başarı hikâyesi mutlaka ders çıkarılması gereken noktalar barındırıyor.

KOÇ'UN İLERİ GÖRÜŞLÜLÜĞÜ HİKÂYESİ BAŞLATIR

Genç Türkiye Cumhuriyeti'nin 1930'lar da yeni baştan inşa edilmeye ihtiyaç duyduğu dönemde, Vehbi Koç, Hilden

şirketine Türkiye'de ortak bir radyatör fabrikası kurmayı teklif eder. Ancak, o dönem için Türkiye'nin radyatör gereksinimi 50 bin metrekareyi geçmediğinden, tesisin verimli olmayacağı savıyla, bu öneri kabul görmez. Fakat Vehbi Koç pes etmez, çünkü radyatör işinde gelecek olduğuna yürekten inanmış durumdadır, ancak biraz daha beklemek durumunda kalır. 1955 yılının Ekim ayında, bir yıl önce kurulmuş olan Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.'ye yüzde 37,5 payla ortak olur. 1956 yılının Mart ayında ise, Hilden ile teknik yardım anlaşması imzalamayı başarır. Zaman içerisinde DemirDöküm, hem lisans anlaşmalarını hem de ürün çeşitliliğini artırır. Türkiye'de ısıtma alanında hangi ürünlere gereksinim duyuluyorsa, o alanlara yatırım yapmak üzere kurumsallaşır. Önce şofben ve fırın üretimi, daha sonra çelik ve panel radyatörler ve doğal gazın ülkemize girmesiyle birlikte de kombi üretimine başlar. Tüm

“2007 yılında, 139 milyon euro yurtdışı konsolide gelir ile DemirDöküm'ün global pazarda hızlı büyümesinin devam ettiği görülüyor. Firma, Şili'den Çin Halk Cumhuriyeti'ne kadar uzanan geniş bir yelpazede 53 ülkeye ihracat yapmayı başarıyor. Firmanın toplam ihracatının üçte ikisi, Avrupa ülkelerine yapılıyor.”

bunları var olan teknolojileri kullanarak gerçekleştiren DemirDöküm, gün gelir “teknoloji üreten” konumuna geçer, dünyaya açılır ve Çin Halk Cumhuriyeti'nde üretime başlar. Ürünlerini, sık sık teknolojik üstünlükle riyle tanıtmayı başarır. DemirDöküm, bugün Avrupa'nın en büyük radyatör üreticilerinden biri konumunda bulunuyor. Üretimde bu başarıları gösteren DemirDöküm, 5 Ekim 2007 tarihinde, ısıtma sektöründe dünyanın en güçlü firmalarından Vaillant Group' un çatısı altına girer.

İLKLERİN FİRMASI

Isıtma, su ısıtma ve iklimlendirme sektörlerinde faaliyet gösteren DemirDöküm, Türkiye'de ilk defa döküm radyatör, kazan, soba, kat kaloriferi, şofben, panel radyatör ve kombi üretimini gerçekleştiren, “ısı konforu” ile özdeşleşmeyi başarmış bir konumda. DemirDöküm, kuruluşundan bu güne geçen süre içerisinde, Türk sanayisinin gelişmesine katkılarda bulunmuş, birçok yeni yatırımı hayata geçirmiş, tüketicisine üstün teknoloji sunmuş, sektördeki kaliteyi her geçen gün yükseltmiş ve bu çerçevede öncü konumunu her zaman korumayı başarabilmiş bir firma olarak kar-

şımıza çıkıyor. DemirDöküm yurtiçi ve yurtdışındaki pazar gelişmelerine paralel olarak yatırımlarına hızla devam ediyor. DemirDöküm'ün 2007 yılında Vaillant Group'a dâhil olması ile birlikte alınan stratejik kararlar çerçevesinde, Bozüyük Tesisleri'nde klima fabrikası kuruluyor ve 2008 yılında bu fabrikada üretime geçiliyor.

139 MİLYON EUROLUK İHRACAT

2007 yılında, 139 milyon euro yurtdışı konsolide gelir ile DemirDöküm'ün global pazarda hızlı büyümesinin devam ettiği görülüyor. Firma, Şili'den Çin Halk Cumhuriyeti'ne kadar uzanan geniş bir yelpazede 53 ülkeye ihracat yapmayı başarıyor. Firmanın toplam ihracatının üçte ikisi, Avrupa ülkelerine yapılıyor. İngiltere'deki DD Heating Ltd., Çin Tianjin'de bulunan Demiladi International Trading Şirketleri ve Almanya, Fransa ve Rusya Federasyonu'ndaki firma temsilcilikleri aracılığı ile Demrad ve Heatline markalarıyla, yurtdışı marka gücüne yatırım yapmaya devam ediliyor.

Bize, imalatta yurtdışındaki yatırım hedeflerini anlatan DemirDöküm Genel Müdürü Christoph M. Grosser, “İnşaat sektörünün hızlı geliştiği Cezayir'de, su

ısıtıcıları konusunda kurulan SKD bazlı üretim tesisinde pilot üretime 2007 yılının Nisan'ında başlandı. Cezayir'de bulunan fabrika, 50 bin adet şofben üretim kapasitesine sahip. Küresel bir oyuncu olarak imalatta, Çin Halk Cumhuriyeti'nden sonra Rusya Federasyonu ve komşu ülkelerde hedef üretim merkezleri olarak var olmak stratejilerimiz içerisinde yer alıyor” şeklinde konuşuyor.

25 FARKLI ÜRÜN AİLESİNDE ÜRETİM

DemirDöküm, Ar-Ge faaliyetlerinde, çevre ve insan sağlığına gösterdiği özenle, geleceğin enerji kaynakları ve temiz çevre ürünleri üzerinde yürüttüğü çalışmalarla öne çıkıyor. Firmanın, sektördeki liderliğinin yanı sıra, yenilenebilir enerji teknolojilerini Türkiye'ye getirmenin sorumluluğu ve bilinci içerisinde Ar-Ge faaliyetlerini bu alan üzerine yoğunlaştırdığı görülüyor. DemirDöküm, bu kapsamda, başta yüksek verimli solar sistemler olmak üzere, faaliyetlerini yoğun olarak sürdürmeye devam ediyor.

DemirDöküm, çok geniş bir yelpazede pek çok ürün imal ederek kullanıma sunuyor. Firmanın, 25 farklı ürün ailesini içeren geniş ürün gamı arasında; Kombi, Klima, Panel Radyatör, Şofben, Termosifon, Banyopan, Boyler, Doğal Gaz Sobası, Döküm Kazan, Kat Kaloriferi, Döküm Radyatör ve Elektrikli Isıtıcılar gibi ürünler bulunduğunu belirten Christoph M. Grosser, “Üretimin tamamı 215 bin metrekare alana kurulu DemirDöküm Bozüyük tesislerinde gerçekleştiriliyor” diyor.

DEMİRDÖKÜM TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK TESİSLERİNE SAHİP

DemirDöküm Bozüyük tesisleri, 480 bin adetlik kombi, 4 milyon 300 bin metrekare

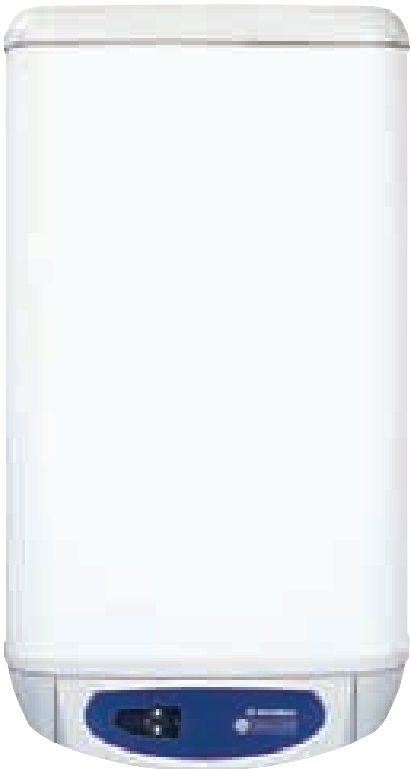

panel radyatör ve 1 milyon adetlik şofben – termosifon üretim kapasitesi ile alanında Türkiye'nin en büyük, dünyanın ise en önemli tesisleri arasında yer alıyor.

Üretimini yaptığı Kombi, Panel Radyatör, Şofben ve Termosifon gibi ürünlerde Türkiye pazar lideri olan DemirDöküm, lider olma konumunun getirdiği sorumlulukla, bu alanlarda ürün geliştirme faaliyetlerini aralıksız sürdürmeye devam ediyor. Türkiye'nin ilk kombi ve ilk yoğunlaşmalı kombi üreticisi olan DemirDöküm, yeni ürünler üzerinde çalışmalarını hız kesmeden sürdürüyor. Firmasının 2008 yılında ürettiği A serisi klimaların, pazarda tüketici tarafından yoğun ilgi görerek büyük beğeni kazandığı görülüyor.

Bu kapsamda, yeni ürünleri hakkında bilgi veren Grosser, "Yeni DemirDöküm A serisi duvar tipi split klimalar, soğutma ve ısıtma kapasitesi 9 bin Btu/h – 24 bin Btu/h aralığında olmak üzere 4 ayrı modele sahipler. DemirDöküm A serisi klimalar, hem soğutma hem de ısıtma konumunda A enerji performansı ile çalışıyor. Böylece, ortam havası etkili bir şekilde iklimlendirilirken enerji sarfiyatı minimumda kalmış oluyor" şeklinde konuşuyor.

ENERJİ TASARRUFU BÜYÜK ÖNEM TAŞIYOR

Enerji verimliliğinin öneminin üst seviyeye çıktığı günümüzde, DemirDöküm ürün geliştirme ve Ar-Ge faaliyetlerini bu temel girdi üzerinde yoğunlaştırarak yeni ürünlerinde yüksek verimliliğe büyük önem veriyor. Bu çerçevede, yeni ürünler, minimum enerji sarfiyatı temel ilkesine göre tasarlanıyor. DemirDöküm'ün standart kombileri dahi 3 yıldız enerji verimliliğine sahip ve maksimum enerji tasarrufu sağlıyor. Bunun yanında, yoğunlaşmalı premix cihazlar ile yüzde 107,5'e varan verimler elde etmek mümkün oluyor. Geleceğin ürün gamının bu tür cihazlar üzerinde şekilleneceği düşünülüyor.

Yüksek verimli ürünlere verdikleri önemin altını çizen Christoph M. Grosser, "Enerji tüketimi konusundaki hassasiyeti sebebiyle DemirDöküm, A enerji sınıfı haricindeki klimalarını ürün gamından kaldırmış ve üretimini sadece bu yüksek verimli klimalara yönlendirmiş durumda. Ar – Ge faaliyetlerini de çevre ve insan sağlığını göz önüne alan teknolojiler üzerine yoğunlaştıran DemirDöküm, bu çerçevede solar sistemlerin üretimine başlamayı hedefliyor" diyor.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ ODAKLI ÇALIŞMAK BAŞARI İÇİN ŞART

Genel olarak imalatta ve ihracatta, özel olarak ise makine sanayi sektöründe başarılı olması için firmaların pek çok şeyi dikkate almaları gerekiyor. Küresel rekabetin kıyasıya yaşandığı günümüzde, yola yeni başlayacak girişimcilerin her şeyi en ince detayına kadar hesaplaması çok önemli.

Ne yazık ki pek çok girişimci, büyük umutlarla, kısa vadede büyük karlar elde etmeyi planlayarak sektörde faaliyete geçiyor, ancak bu maceraları kısa sürede hüsrana sonuçlanıyor. Türkiye'nin, makine sanayi sektöründe, global pazardan almış olduğu payı artırmaya çalıştığı bir süreçten geçiyoruz. Bu süreçte, sektörün her şeyden önce uluslararası markalar yaratmaya ihtiyacı var. Bu markalaşma sürecinde, girişimcile-

KISACA DEMİRDÖKÜM

- >> 2007 yılında 139 milyon euro ihracat gerçekleştirdi.
- >> Kendi alanında Türkiye'nin en büyük üretim tesislerine sahip.
- >> 25 farklı ürün ailesinde üretim yapıyor.
- >> Ürünlerinde enerji verimliliğine önem veriyor.
- >> Türkiye'de ilk defa döküm radyatör, kazan, soba, kat kaloriferi, şofben, panel radyatör ve kombi üretimini gerçekleştirmeyi başardı.

rin sektöre öncülük eden firmaların deneyimlerinden yararlanması büyük önem taşıyor.

Üretim yapacağı tesislerdeki yatırımlardan, var olmak istediği pazarlarda yürüteceği fizibilite çalışmalarına kadar pek çok faktörü göz önüne almak durumundaki girişimcilere, Türkiye ısıtma sektörünün ilk firması ve Türkiye'de bu sektörün gelişimindeki en önemli unsurlardan biri olan DemirDöküm Genel Müdürü Christoph M. Grosser de birtakım tavsiyelerde bulunuyor. Grosser, "Kendi alanında lider bir firma olarak, sektörde faaliyet gösteren yeni firmalar için temel önerilerimiz; müşteri memnuniyeti odaklı çalışmaları, teknik eğitimlerle sektör bilinçlendirilmesine hizmet etmeleridir. Ayrıca, "Enerji verimliliğini" ve "ülke ekonomisine katkıyı" ana hedefler arasında almaları; bayi ve servis teşkilatının kaliteli mühendislik alt yapısına sahip olması için gayret sarf etmeleri gerekiyor" diyor.

Firmalarımız, bu başarı hikâyeleri, ülkemizin yarattığı dünya markaları çoğaldıkça dünya pazarında daha rahat rekabet edebilirler. Her şeyden önce dikkat edilmesi gereken husus olarak, Türk ürünlerinin kalitelerini ispat edebilmeleri öne çıkıyor.

Bu sebepten başarılı firmalarımızın çoğalması çok büyük önem taşıyor. Doğru adımlar atılıp, doğru politikalar izlendiği takdirde, ülkemiz barındırdığı pek çok avantajın da sayesinde, sektörde dünyada söz sahibi ülkelerden biri olma potansiyelini taşıyor. Firmalarımız, uzun vade stratejilerini doğru bir şekilde belirleyip, daha önceki başarılarından dersler çıkardıkları takdirde, ülkemizin ilerlemesinin önünde hiçbir engel bulunmuyor.

Boğaziçi tasarıma odaklanıyor

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜM BAŞKAN YARDIMCILARI DOÇ. DR. HASAN BEDİR VE DOÇ. DR. İBRAHİM EMRE KÖSE, SANAYİNİN KENDİLERİNDEN HEMEN ÜRETİM BANDININ BAŞINA GEÇECEK MÜHENDİSLER BEKLEDİĞİNİ ANCAK KENDİLERİNİN TEKNOLOJİ GELİŞİRME VE TASARIM YETENEĞİ OLAN MÜHENDİSLER YETİŞTİRDİKLERİNİ SÖYLÜYORLAR.

■ hracat rakamlarını her geçen gün daha fazla artıran ve ülke ekonomisinin lokomotiflerinden olan Türk Makine Sanayii Sektörü, rekabet gücünü korumak ve geliştirmek için teknolojik olarak da batılı rakiplerini yakalamak durumunda. Sektörün, teknoloji üretmek ve ürün geliştirmek için üniversitelerle her geçen gün artan bir işbirliğine gitmesi gerekiyor. Son yıllarda Türk firmalarının Ar-Ge çalışmalarına ayırdıkları kaynağın sürekli artıyor olması, sektör temsilcilerinin de ürün geliştirmenin önemini kavradıklarının bir göstergesi. Türk Makine Sanayii Sektörü'nün durumunu ve üniversitelerinin sanayiye neler verebileceğini Türkiye'nin en seçkin üniversitelerinden olan Boğaziçi Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü Başkan Yardımcıları Doç. Dr. Hasan Bedir ve Doç. Dr. İbrahim Emre Köse ile değerlendirdik.

Türkiye makine sektörü, Boğaziçi Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü'nden nasıl görünüyor? Sektörün günümüzdeki durumu ile ilgili yorumlarınız nelerdir?

Hasan Bedir: Makine sektörü gerçekten çok geniş bir yelpaze ve ülkemizde de son birkaç yıldan bu yana ciddi yatırımlar yapılan bir sektör. Son yıllarda makine sektöründe üretim batıdan doğuya doğru kayıyor. Aynen tekstilde yaşadığı gibi, Türk firmaları makine tasarlamaya, üretime ve dış pazarlarda rekabete ağırlık vermeye başladılar.

İbrahim Emre Köse: Otomotivde ciddi bir sıçrama yaşanıyor. Otomotiv sektörü, son süreçte tasarım yapabilen ve ürün geliştiren bir konuma erişti. Ancak genel olarak makine sektöründe istenilen seviyeye gelebilmiş değiliz. Avrupa ülkeleri hala bu alanda önemli markalarıyla pazara hâkim durumdadır. Benim dikkat ettiğim kadarıyla yurtdışında makine sektöründe işteğal eden firmalar, birkaç çok büyük firma hariç seri üretim yapmıyorlar. Kimi alanlarda sipariş üzerine üretim yaparak markalaşıyorlar ve bunlar KOBİ ölçeğinde diyebileceğimiz firmalar. Türkiye'de de bu yönde bir eğilim gelişmeye başladığını görüyoruz. Sektörün büyük bölümünü ülkemizde de KOBİ'ler oluşturuyor. Bu öl-

çekte firmalarımızın sayıları ve üretimleri gitgide artıyor. Bu alanda pek çok desteğe ihtiyaç duyuluyor. Pek çok destek de veriliyor, ancak bunların büyük bölümünden KOBİ'ler yararlanamıyor. Bu desteklerden yararlanılabilmesi için yerine getirilmesi gereken prosedürleri küçük ve orta ölçekli firmaların yerine getirmesi neredeyse imkânsız. Örneğin, kimi Ar-Ge destekleri için firmaların tam zamanlı en az 15 Ar-Ge elemanı çalıştırması gibi koşullar öne sürülüyor. Pek çok firma, toplamda bu kadar eleman dahi çalıştırmazken, böylesi koşulların öne sürülmesi sebebiyle desteklerden yararlanamıyor. Sonuç olarak, Türk Makine Sektörü, hızla ilerlemeye başlayan bir sektör olarak dikkat çekse de gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında yolun başında diyebiliriz. Gidişat olumlu ancak kat edilmesi gereken de çok yol var.

Boğaziçi Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü'nün çalışmalarından bahsedebilir misiniz?

İbrahim Emre Köse: Bölümümüzde şu anda, tam zamanlı 16 hocamız var. Kısa süre içerisinde bu sayı 18 olacak. Bölümümüz üniversite sınavlarında en çok tercih edilen makine mühendisliği bölümü. Taban puanlar göz önüne alındığında, bölümümüze kabul edilen öğrenciler ODTÜ ve İTÜ'yu tercih edenlerden çok daha yukarıdadır. Her dönem 50 öğrenci bölümümüze giriyor. Sanayi ile ilişkilerimize gelecek olursak, son yıllarda, çok daha ilerledi diyebilirim. Geçmiş yıllarda ilişkiler bu kadar yoğun değildi. Fakat TÜBİTAK'ın sanayi kuruluşlarına verdiği desteklerin artmasıyla ve bu destekleri de üniversiteyle işbirliği yapma koşuluna bağlamasıyla sanayiyle ilişkilerimiz hız kazandı. Biz yoğun olarak otomotiv sektörüyle birlikte çalışıyoruz. Burada da yan sanayi ile değil ana sanayiyle çalışıyoruz. Firmaların çeşitli Ar-Ge projelerine katılıyoruz. Ortaklaşa çalışmalar yürütüyoruz. Karşılaştıkları bazı mühendislik sorunlarını ya kendi personel yetersizliklerinden ya da bilgi yetersizliklerinden çözemedikleri durumlarda bize başvuruyorlar. Biz de bu projeleri burada lisansüstü ya da doktora öğrencilerine tez çalışmaları olarak veriyoruz ve bu şekilde hem sanayinin sorununu çözmüş oluyoruz, hem de öğ-

Hasan Bedir

Boğaziçi Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü Başkan Yardımcısı

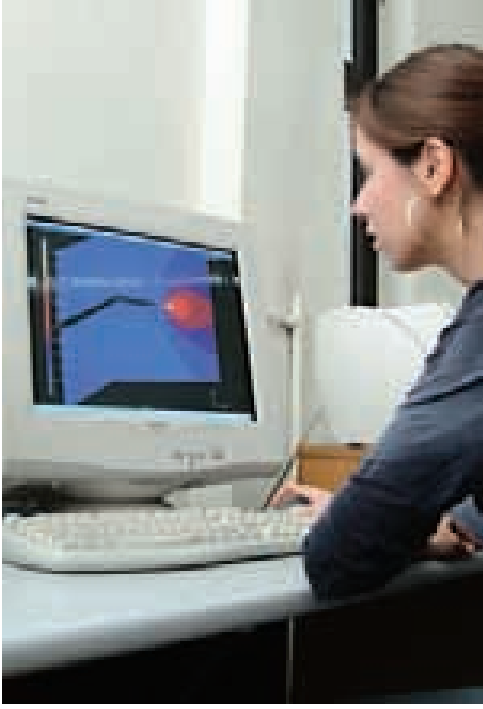
Vida sıkın değil tasarım yapan mühendisler yetiştiriyoruz.

rencilerimizin gelişimine katkıda bulunuyoruz. Otomotiv sektörü konusunda, özellikle sektörde çalışanlara lisansüstü eğitim veriyoruz. Böyle bir programımız var. Bu programa katılan öğrencilerimiz, şirketlerinde bir problemle karşılaştıklarında direkt olarak sorunu burada çözmek üzere hareket ediyorlar. Genel olarak sanayi ile ilişkilerimiz bu şekilde gerçekleşiyor.

Hasan Bedir: Bu çalışmaların tümünü 18 kişilik bir ekibin hayata geçirdiği göz önüne alındığında, bizim çalışma tempomuzun yoğunluğu daha iyi anlaşılıyor. Ayrıca, bitirme dönemindeki öğrencilerimizin yaptıkları bitirme projeleri var. Bazı firmalar bize gelip bir problemlerini sunuyorlar. Biz bu problemi öğrencilerimize aktarıyoruz. Öğrencilerimiz de bir ya da iki dönem boyunca bu problemin çözümüne dönük tasarım yapıyorlar. Örneğin geçen dönem Renault için parça taşıyıcılar yaptık. Firma bundan çok memnun kaldı ve ortak çalışmalara devam etme kararı aldık.

Üniversite sanayi işbirliği konusundaki görüşleriniz neler?

İbrahim Emre Köse: Büyük firmalar,

genellikle karşılaştıkları problemleri yurtdışında çözmeyi tercih ediyor. Özellikle, yabancı firmaların Türkiye'deki fabrikalarında bir sorun yaşandığında, bu problem direkt olarak firmanın merkezine havale ediliyor ve dışarıda çözülüyor. Türk firmaları ise şu anda üniversitelerle yeteri kadar işbirliği yapabilen bir konumda değiller. Genelde firmalarımız çok özel, sıra dışı durumlarda bizden yardım istiyorlar. Ayrıca KOBİ'lerimiz üretimlerinde teknoloji geliştirmeye fazla önem vermiyor. Bu sebeple üniversiteye uğramıyorlar bile diyebiliriz. Yani Türkiye'de sanayide karşılaşılan sorunlarla, üniversitelerin sorun çözme yetenekleri çok fazla uyumuyor diyebiliriz. Sanayi, daha çok, gündelik sorunlarını çözmek üzerinden hareket ediyor. Çok aceleci davranıyor ve anında cevap istiyor. İleriye dönük, uzun vadeli araştırma-geliştirme çalışmalarından ziyade o andaki sorununun çözümü ile ilgileniyor.

Hasan Bedir: Firmalarımız, sadece pratik sorunlarının çözümü ile ilgileniyorlar. Üniversitelerin teorik birikiminden yararlanmak için herhangi bir talepleri ya da uzun vade planları olmuyor. Elbette firmalarımız çoğu zaman Avrupalı rakipleri kadar kurumsallaşmamış olduklarından, üniversitelerle çalışmalarının sonuçlarını uzun süre

beklememeyi tercih ediyorlar. Hemen çözüme ulaşıp harcamalarının geri dönüşünü almak istiyorlar. Bu anlaşılabilir bir şey. Ancak dünyanın hiçbir yerinde üniversite sanayi işbirliği bu şekilde yürümez. Uzun vadede teknolojik yatırımlar yapılmazsa, firmalarımız ürün geliştirmede zayıf kalır ve rekabet gücü azalır. Ama ne yazık ki halen bu anlayışla davranılmıyor ve üniversiteler ağır, hantal olmakla suçlanıyor. Aslında, sanayideki firmaların Ar-Ge birimlerinin üniversite ile sürekli diyalog halinde olması gerekiyor. Sadece üretim hattında günlük olarak karşılaşılan problemlerin çözümünün burada aranması danışmanlık hizmeti olarak anlamlı ama uzun vadede gelişime hizmet etmiyor.

İbrahim Emre Köse: Bizim üniversite olarak verdiğimiz eğitim, yaptığımız araştırma, firmaların günlük problemlerini çözmek üzerine değil. Olmaması da lazım. Gelişmiş ülkelerle karşılaştığı-

Üniversite sanayi işbirliğinin ilerlemesi ve olması gerektiği gibi işlemesi için neler yapılmalı?

İbrahim Emre Köse: Bu işleyişin istenilen seviyeye gelebilmesi için, devletin, firmaların Ar-Ge çalışmalarını teşvik etmesi gerekiyor. Zaten bu tarz uygulamalar hayata geçirilmeye başlanmış durumda. Örneğin, TÜBİTAK oldukça fazla teşvik veriyor.

Bu teşvikleri almak için, pek çok firma Ar-Ge birimleri kuruyor. Fakat bana göre yine de çok geri bir noktadayız. Mesela geçenlerde bir firmaya hakemliğe gittim. Firma yaklaşık olarak 50 yıllık bir egzoz firması.

Daha egzozun gürültüyü ne kadar azalttığını ölçecek aletleri yok. Yani bu kadar ilgisizlik var. Bu anlayıştan ötürü de makine sektörümüz katma değeri düşük ürünler üretiyor. İleri teknoloji barındıran ürünleri birkaç büyük firma dışında üretmiyoruz.

“ Biz, üniversitemiz bünyesinde, her türlü temel mühendislik formasyonu ile donatılmış gençler yetiştirmeye çalışıyoruz. Her şeyden önce öğrencilerimize, bilimsel ve çağdaş bir dünya görüşü yerleştirmeyi hedefliyoruz. Üniversite olarak hem yetiştirdiğimiz öğrencilerle hem de altyapımızla çağı yakalamış durumdayız ve sanayiye istenilen hizmeti sunacak düzeydeyiz. ”

mızda bu mantığın hatalı olduğu çok net görülüyor. Örneğin, Amerika'da bir firma üniversiteye geldiğinde, ürününe yansımamış problemleri çözmek üzere hareket ediyor. Yani yurtdışındaki firmalar, üniversiteye gittiklerinde, günlük sorunlarını çözmeyi değil, üniversitedeki bilgi birikimini ürünlerine yansıtmayı hedefliyorlar. Üniversitenin teorik birikiminden bu şekilde istifade ederek markalaşmayı ve yenilikçi üretimi başarıyorlar. Firmalarımızın da mali yönden kurumsallaşmalarını tamamlamaları ve bu şekilde davranmaları gerekiyor.

Makine sanayi temsilcileri yetişmiş eleman bulmakta zorluk çektiklerini söylüyorlar. Sizce sektör neden böyle bir serzenişte bulunuyor?

İbrahim Emre Köse: Sanayi, yetiştirmiş olduğumuz mühendislerin pratikte, hemen üretim bandının başına geçip çok başarılı olmasını bekliyor. Biz mühendislerimizi bu şekilde yetiştirmiyoruz ve bence böyle olmasına da hiç gerek yok. Sanayide birçok değişik konu var. Girişimciler bizden, kendi üretimlerini her yönüyle birebir bilen elemanlar yetiştirmemizi bekliyor. Tabii ki böyle

bir şeye olanak yok. Mesela bir sanayici bize gelip, kendi yapmış olduğu işin çok önemli olduğundan bahsederek, "Koltuk kılıfı çok önemli bu alana eğilin, bu konuda ders veriyor musunuz?" diyebiliyor. Takdir edersiniz ki bu kadar spesifik bir eğitim olamaz. Bizim burada yaptığımız şey, dört yıl içerisinde öğrencilerimize temel mühendislik eğitimi vermek. Makinelerin, mekaniğin ana prensiplerini öğretmeye çalışıyoruz. Analitik düşünmeyi öğretmeye çalışıyoruz. Karşılaştıkları problemleri mühendislik penceresinden çözümlenip sonuca gitmelerini öğretmeye çalışıyoruz. Yani öğrencilerimiz, sanayide çalışmaya başladıklarında en temel formasyonlarla donatılmış olmalı ve biz de böyle olması için çalışıyoruz.

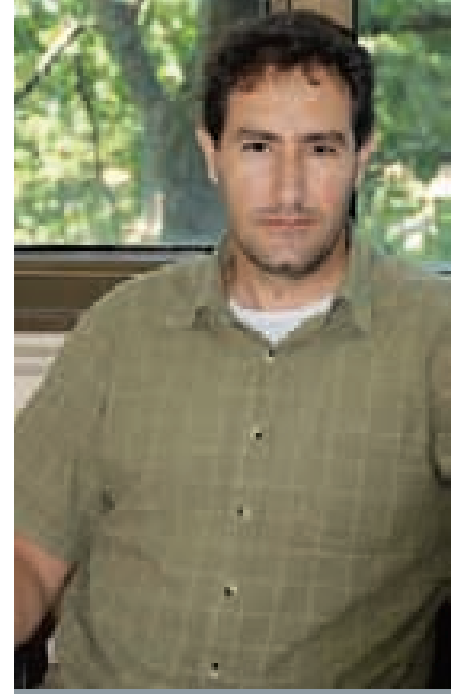
Hasan Bedir: Sanayideki, mühendisleri teknisyen olarak görme ve o şekilde kullanma eğilimini çok yanlış buluyorum. Bazı meslektaşlarımız, bu sebepten, mühendis olarak çalışmıyorlar. Yaptıkları iş itibarı ile teknisyen olarak çalışıyorlar. Bu da asıl yeteneklerini, birikimlerini hayata geçirmelerini engelleyerek hem mühendis arkadaşımız açısından, hem de sanayi açısından kötü oluyor. Bu eleman ihtiyacı teknisyenlerle karşılanırsa, mühendisler daha yaratıcı olurlar ve sektörün ihtiyacını karşılayacak spesifik projeleri hayata geçirebilirler.

İbrahim Emre Köse: Bizim burada yapmaya çalıştığımız şey, öğrencilerimi-

ze dünya çapında bir eğitim vermek. Burada verdiğimiz derslerde hangi kitapları okutuyorsak, dünyanın ileri gelen bütün üniversitelerinde de, Avrupa ve Amerika'da da bu kitaplar okutuluyor. Öğrenciler aynı temel formasyonla yetiştiriliyor. Bütün derslerimizde, bütün kitap ve yayınların son baskılarını okutuyoruz. Hocalarımız, sürekli olarak yurtdışına gidip son gelişmeleri takip ediyor. Fakat öte yandan, bizim sanayimiz bu durumda değil. Sanayimiz gelişmiş ülkelerin çok gerisinde. Neredeyse her sektörde ithal girdiler çok yüksek ve katma değeri düşük üretim yapılıyor. Firmalarımızın Ar-Ge departmanları, yurtdışındaki firmaların Ar-Ge departmanlarıyla boy ölçüşebilecek seviyede değil. Tabii ki o seviyeye gelmek için çalışılıyor ancak henüz çok uzağındayız. Yani sanayi, dünya standartlarını yakalamak konusunda üniversitelerin epey gerisinde kalmış durumda.

Verdiğiniz teorik eğitimin yanında öğrencilerin kendilerini pratikte de geliştirmelerini sağlayacak programlarınız var mı?

İbrahim Emre Köse: Elbette öğrencilerimizin pratik süreçleri de kavrayabilmeleri için staj programlarımız var. Dört yıllık lisans eğitimi süresince toplamda 60 günlük stajlarımız var. Bu staj programının yarısı talaşlı imalat üzerine olurken diğer yarısı öğrencinin tercihi-

İbrahim Emre Köse

Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği
Bölüm Başkan Yardımcısı

Yurt dışındaki tanınmış makine firmaları bizden stajyer öğrenci talep ediyor.

ne kalıyor. Staj programlarının bitiminde öğrencilerden rapor alıyoruz. Bu stajları yeterli bulmazsak tekrar ettiriyoruz. Yani, stajlarını tamamlamamış olanlar mezun olamıyorlar. Ayrıca, öğrencilerimize dördüncü sınıf boyunca, birinci ve ikinci dönemde iki ayrı proje yaptırıyoruz. Birinci dönem projesi daha çok teorik oluyor ve yazılım üzerine yapılıyor. İkinci proje ise ortaya bir şey çıkarmaya yönelik. Yani öğrencilerimiz bir konu üzerine proje geliştirip, ortaya somut bir şey çıkarıyorlar. Öğrencilerimiz, destek bulabildikleri oranda yurtiçi ve yurtdışındaki proje yarışmalarına katılıyorlar. Geçen sene öğrencilerimiz TÜBİTAK'ın düzenlediği hidrojen arabası yarışmasında birinci oldular. Bu tür yarışmaların öğrencilerimiz için çok faydalı olacağını düşünüyorum. Ürün ya da araç geliştirmek isteyen bir firma, bence bu tarzda yarışmalar düzenlemeli. Bu şekilde hem öğrenciler kendilerini pratik süreç içinde geliştirir, hem de sanayimiz bu yenilikçi projeden faydalanır diye düşünüyorum. Ayrıca staj konusunda yurtdışında da bağlantılarımız var. Yurtdışından kimi firmalar her yıl bizden stajyer olarak öğrenci alıyorlar.

Benzer şekilde ilgiyi ülkemizdeki önemli firmalardan da bekliyoruz.

Boğaziçi Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümü'nün misyonundan ve gelecek vizyonundan bahsedersiniz?

Hasan Bedir: Biz, üniversitemiz bünyesinde, her türlü temel mühendislik formasyonu ile donatılmış gençler yetiştirmeye çalışıyoruz. Her şeyden önce öğrencilerimize, bilimsel ve çağdaş bir dünya görüşü yerleştirmeye çalışıyoruz. Üniversite olarak hem yetiştirdiğimiz öğrencilerle hem de altyapımızla çağı yakalamış durumdayız ve sanayiye iste-

nilen hizmeti sunacak düzeydeyiz. Deneysel altyapımızı da hızla geliştiriyoruz. Bu konuda sanayicilerimiz aceleci olamamalı. Girişimcilerimiz, markalaşmaya, yenilikçiliğe dönük, yüksek teknoloji barındıran üretim yapmalılar ve bunun için de sabırla üniversitelerle işbirliğine gitmelidirler. Türkiye, makine sektöründe konumu itibarı ile pek çok avantaja sahip bir ülke. Bu avantajları değere dönüştürmek için sanayinin sabırlı, devletinsene daha kolaylaştırıcı ol-

ması gerekiyor. Unutmamak gerekir ki, kendi teknolojimizi üretmeden, kendi markalarımızı yaratamayız. Kendi teknolojimizi üretmenin yolu ise kendi üniversitelerimizle uzun vade projeler gerçekleştirerek mümkün olur.

İbrahim Emre Köse: Biz sanayiye hizmet edebilecek birikime ve altyapıya sahibiz. Türkiye'nin en seçkin makine mühendisliği bölümüyüz ve öğrencilerimizde dünya standartlarında eğitim veriyoruz. Sanayicilerimiz daha sabırlı olursa, önümüzdeki süreçte daha doğru işleyen bir işbirliğine gitmeyi hedefliyoruz. Sanayimizin, mezun ettiğimiz öğrencilerimizi teknisyen gibi kullanmak yerine, tasarım geliştirmelerinin önünü açması durumunda daha fazla değer üreteceğini düşünüyorum. Biz, vida sıkacak mühendis değil, motorun nasıl daha iyi çalışacağı üzerine tasarım geliştiren mühendisler yetiştiriyoruz ve bu şekilde yetiştirmeye de devam edeceğiz. Önümüzdeki süreçte sanayimizin de bu anlayışla bize yaklaşacağını ve Türkiye'nin kendi teknolojisini üreten bir sanayiye sahip olacağını düşünüyorum.

“Üniversiteler ağır ve hantal olmakla suçlanıyor. Aslında, sanayideki firmaların Ar-Ge birimlerinin üniversite ile sürekli diyalog halinde olması gerekiyor. Sadece üretim hattında günlük olarak karşılaşılan problemlerin çözümü değil, uzun vadede teknoloji üretimi içinde sanayicilerin üniversite ile işbirliği yapması ve sabırlı davranması gerekiyor.”

göstergeler

Yılın ilk yarısında 6 milyar dolara doğru

2008 YILI OCAK-HAZİRAN DÖNEMİNDE DE MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATI İSTİKRARLI YÜKSELİŞİNİ SÜRDÜRÜYOR. GEÇTİĞİMİZ YILIN İLK YARISINA GÖRE 2008'İN İLK YARISINDA YÜZDE 34,8 ARTAN MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATI 5 MİLYAR 774 MİLYON DOLAR SEVİYESİNİ YAKALAMIŞ DURUMDA.

Türkiye makine ve aksamları ihracatı istikrarlı yükselişini 2008 yılının Ocak-Haziran döneminde de sürdürüyor. Ülkemiz toplam makine ve aksamları ihracatı 2008'in ilk altı aylık döneminde, bir önceki yılın eş dönemine göre yüzde 34,8 artarak 5 milyar 774 milyon dolar seviyesine ulaşmış durumda. Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanına giren GTİP'ler kapsamında belirlenen Türkiye geneli ihracat kayıtlarına göre ise; 2007 yılı Ocak-Haziran döneminde 2 milyar 624 bin dolar olan ihracatımız 2008 yılının aynı döneminde yüzde 39,2 oranında artış göstererek 3 milyar 652 bin dolar düzeyine çıkmış. Türkiye geneli 2008 yılı Ocak-Haziran dönemi makine ve aksamları ihracatı kayıt rakamları incelendiğinde mal grupları içerisinde birinci sırayı klimalar, soğutucular ve dondurucuların aldığı görülüyor. Bu mal grubunda 2007 yılının Ocak-Haziran döneminde 902 milyon 26 bin dolarlık ihracat gerçekleştirilmişken 2008'in ilk yarısına gelindiğinde yüzde 19,1 yükselişle 1 milyar 74 milyon dolar değeri yakalanmış. Böylelikle klimalar, soğutucular ve dondurucular mal grubu 2008'in yarısında bir milyar dolar seviyesini ilk kez aş-

rak bir rekora imza atacağını şimdiden göstermiş durumda. Makine ve aksamları ihracatımızda klimalar, soğutucular ve dondurucular mal grubunun ardında en fazla ihracatını gerçekleştirdiğimiz ürünler ise motorlar. 2007 yılı Ocak-Haziran döneminde 675 milyon 590 bin dolar olan motorlar ihracatımız 2008'in Ocak-Haziran döneminde ise yüzde 34,9 gelişim kaydederek 911 milyon 152 bin dolar olmuş. Makine ve aksamları ihracatımızın bir diğer önemli aktörü ise üçüncü sırada yer alan inşaat ve madencilik makineleri mal grubu.

2007 yılının ilk 6 ayında 370 milyon 159 bin dolar olan inşaat ve madencilik makineleri ihracatımız 2008 yılının aynı dönemine gelindiğinde ise yüzde 50,7 artış ile 557 milyon 785 bin dolar seviyesini yakalamış. Makine ve aksamları ihracatımızda dördüncü sırada olan ve 500 milyon dolar ihracat barajını aşan son mal grubu ise diğer yıkama ve kurutma makineleri olmuş. Makine ve aksamları ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise Almanya'nın birinci, Rusya Federasyonu'nun ikinci ve ABD'nin ise en fazla ihracat yaptığımız

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN İLK ON ÜLKE (2007-2008 YILLARI OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ)

ÜLKE	2007 YILI		2008 YILI		(% DEĞİŞİM)	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
ALMANYA	42,306,624	273,842,273	50,221,179	342,813,863	19	25
RUSYA FED.	24,410,902	158,811,011	33,601,080	242,491,653	38	53
ABD	13,570,134	144,543,036	22,517,485	217,644,286	66	51
İNGİLTERE	48,069,972	174,681,927	43,956,342	179,901,278	-9	3
İTALYA	25,743,116	100,483,128	33,206,329	161,148,669	29	60
FRANSA	20,013,464	100,451,513	23,065,182	147,342,223	15	47
İRAN	15,093,279	70,767,848	21,910,486	124,701,963	45	76
ROMANYA	18,576,542	105,474,248	17,952,295	118,933,206	-3	13
AZERBAYCAN	12,351,516	54,702,326	13,969,751	98,158,652	13	79
İRAK	18,322,927	80,477,179	17,459,472	86,689,163	-5	8
DİĞER	268,095,111	1,360,150,676	303,424,199	1,932,960,735	13	42
T O P L A M	506,553,587	2,624,385,164	581,283,800	3,652,785,691	14.8	39.2

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

üçüncü ülke olduğu görülüyor. Diğer taraftan ihracatımızın en fazla arttığı ülke ise Azerbaycan.

AMBALAJ MAKİNELERİ İHRACATI HIZLA YÜKSELİYOR

Mal grupları içerisindeki en fazla ihracat artışı ise sırasıyla, savunma sanayi için silah ve mühimmat, ambalaj makineleri ile tarım ve ormancılık makinelerinde yaşanmış durumda. Bu mal grupları yakından incelendiğinde ise savunma sanayisi için silah ve mühimmatlar ihracatı yüzde 99,4 seviyesinde artarken, ambalaj makineleri ihracatı yüzde 74,2, tarım ve ormancılık makineleri ihracatı ise yüzde 71,2 oranında yükseliş göstermiş durumda.

2008 yılı Ocak-Haziran döneminde ihracatında gerileme görülen mal grubu ise; büro makineleri olmuş.

OAİB işteğ alanına giren ürünler itibariyle, mal gruplarının sektör ihracatından aldıkları paylar incelendiğinde; 2008 yılı Ocak-Haziran döneminde yüzde 15,3 pay ile inşaat ve madencilikte kullanılan makineler birinci, yüzde 13,3 pay ile endüstriyel klimalar ve soğutma makineleri ikinci, yüzde 11,1 pay ile takım tezgâhları üçüncü sırada yer alıyor.

EN BÜYÜK İHRACAT ARTIŞI AZERBAJCAN'A

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği işteğ alanına giren ihracat kayıt rakamlarına göre en fazla ihracat gerçekleştirilen 10 ülke incelendi-

MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖRÜNÜN TAMAMINA İLİŞKİN İHRACAT KAYIT RAKAMLARI

	OCAK-HAZİRAN 2007		OCAK-HAZİRAN 2008		(% Değişim)	
	Miktar Kg	Değer (\$)	Miktar Kg	Değer (\$)	Miktar kg	Değer (\$)
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	15,774,773	80,418,309	18,754,337	132,549,974	18.9	64.8
TÜRBİN-TURBOJET, TURBOPROPPELLERLER, AKS, PARÇ.	6,449,638	81,850,205	4,697,990	110,322,170	-27.2	34.8
POMPA VE KOMPRESÖRLER	33,425,844	252,463,623	36,549,875	311,992,623	9.3	23.6
MOTORLAR	39,330,508	675,590,596	44,452,326	911,152,370	13.0	34.9
VANALAR	14,583,531	114,734,028	19,129,051	164,372,751	31.2	43.3
KLİMALAR, SOĞUTUCU VE DONDURUCULAR	205,351,317	902,026,354	205,293,923	1,074,456,210	0.0	19.1
ISITICILAR VE FIRINLAR	14,717,926	96,000,406	16,302,395	125,288,044	10.8	30.5
HADDE VE DÖKÜM MAK., KALIPLAR, AKS. VE PARÇ.	17,977,144	101,348,904	18,117,363	134,862,264	0.8	33.1
GIDA SAN. MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	21,411,076	125,666,520	28,493,173	182,333,723	33.1	45.1
TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAK., AKS, PARÇ.	30,600,056	125,893,471	42,996,376	215,472,752	40.5	71.2
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK., AKS, PARÇ.	14,986,971	69,310,059	14,471,970	81,914,886	-3.4	18.2
İNŞAAT VE MADENCİLİK MAK. AKS. PARÇ.	116,298,477	370,159,018	145,061,961	557,785,779	24.7	50.7
KAĞIT İMALİ VE MATBAACILIK MAK.	2,237,340	18,126,699	2,789,165	30,441,538	24.7	67.9
DİĞER YIKAMA, KURUTMA MAK., AKS. PARÇ.	125,970,756	412,828,170	130,580,214	504,531,654	3.7	22.2
AMBALAJ MAKİNELERİ	1,446,695	22,011,530	1,791,186	38,349,801	23.8	74.2
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ	18,944,123	110,395,971	20,457,350	148,906,768	8.0	34.9
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ	1,218,733	4,063,897	643,469	3,476,992	-47.2	-14.4
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞL. VE İMALİ MAK.	4,653,540	37,850,735	5,305,296	54,356,923	14.0	43.6
TAKIM TEZGAHLARI	51,510,477	284,169,099	62,037,961	401,221,895	20.4	41.2
BÜRO MAKİNELERİ	2,079,371	53,788,391	1,610,681	67,163,742	-22.5	24.9
RULMANLAR	4,756,418	39,064,114	5,210,060	50,140,275	9.5	28.4
SAVUNMA SAN. İÇİN SİLAH VE MÜHİMMAT	6,753,878	69,720,995	6,463,674	139,035,226	-4.3	99.4
DİĞER MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALAR	42,991,468	235,973,111	48,522,068	333,679,069	12.9	41.4
TOPLAM	793,470,061	4,283,454,205	879,731,866	5,773,807,428	10.9	34.8

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Not: 12'Nİ GTİP bazında ihracat kayıt rakamlarına "www.makinebirlik.com" web sitesinin "İstatistik" bölümünden ulaşabilirsiniz.

ğinde Almanya'nın birinci sırada yer aldığı görülüyor. Söz konusu ülkeye 2007'nin Ocak-Haziran döneminde 273 milyon 842 bin dolar ihracat gerçekleştirilmişken 2008'in aynı dönemine gelindiğinde ise bu değer yüzde 25 oranında yükseliş göstererek 342 milyon 813 bin dolar seviyesine ulaşmış. Maki-

ne ve aksamları ihracatımızın en önemli ikinci pazarının ise Ocak-Haziran döneminde de geçtiğimiz aylarda olduğu gibi yine Rusya Federasyonu olmuş. Rusya Federasyonu'na 2007'nin Ocak-Haziran döneminde 158 milyon 811 bin dolarlık makine ve aksamları ihracatı yapılmışken 2008'in ilk yarısında ise yüz-

ORTA ANADOLU MAKİNE VE AKSAMLARI İHRACATÇILARI BİRLİĞİ İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI

MAL GRUBU ADI	OCAK-HAZİRAN 2007			OCAK-HAZİRAN 2008			Değişim	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/KG	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/KG	Miktar	Değer
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	15,774,773	80,418,309	5.1	18,754,337	132,549,974	7.1	18.9	64.8
TÜRBİNLER, TURBOJETLER, AKS. VE PRÇ.	6,449,638	81,850,205	12.7	4,697,990	110,322,170	23.5	-27.2	34.8
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	33,425,844	252,463,623	7.6	36,549,875	311,992,623	8.5	9.3	23.6
VANALAR	14,583,531	114,734,028	7.9	19,129,051	164,372,751	8.6	31.2	43.3
ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAK.	93,766,229	418,956,857	4.5	90,891,879	484,608,120	5.3	-3.1	15.7
ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR	12,942,156	85,178,876	6.6	13,453,397	106,447,249	7.9	4.0	25.0
HADDE VE DÖKÜM MAK., KALIPLAR, AKS. VE PRÇ.	17,977,144	101,348,904	5.6	18,117,363	134,862,264	7.4	0.8	33.1
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	21,411,076	125,666,520	5.9	28,493,173	182,333,723	6.4	33.1	45.1
TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ	30,600,056	125,893,471	4.1	42,996,376	215,472,752	5.0	40.5	71.2
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK.	14,986,971	69,310,059	4.6	14,471,970	81,914,886	5.7	-3.4	18.2
İNŞAAT VE MADENCİLİK MAKİNELERİ	116,298,477	370,159,018	3.2	145,061,961	557,785,779	3.8	24.7	50.7
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAK.	2,237,340	18,126,899	8.1	2,789,165	30,441,538	10.9	24.7	67.9
DİĞER ENDÜSTRİYEL YIKAMA, KURUTMA MAK.	641,253	5,333,068	8.3	528,320	6,979,232	13.2	-17.6	30.9
AMBALAJ MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	1,446,695	22,011,530	15.2	1,791,186	38,349,801	21.4	23.8	74.2
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ	18,944,123	110,395,971	5.8	20,457,350	148,906,768	7.3	8.0	34.9
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ	1,218,733	4,063,897	3.3	643,469	3,476,992	5.4	-47.2	-14.4
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ	4,653,540	37,850,735	8.1	5,305,296	54,356,923	10.2	14.0	43.6
TAKIM TEZGAHLARI	51,510,477	284,169,099	5.5	62,037,961	401,221,895	6.5	20.4	41.2
MOTORLAR	31,757	294,927	9.3	28,160	370,340	13.2	-11.3	25.6
BÜRO MAKİNELERİ	691,207	6,384,334	9.2	377,709	3,657,192	9.7	-45.4	-42.7
RULMANLAR	4,756,418	39,064,114	8.2	5,210,060	50,140,275	9.6	9.5	28.4
SAVUNMA SAN.İÇİN SİLAH VE MÜHİMMAT	6,753,878	69,720,995	10.3	6,463,674	139,035,226	21.5	-4.3	99.4
DİĞER MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALAR	35,452,270	200,989,925	5.7	43,034,077	293,187,219	6.8	21.4	45.9
TOPLAM	506,553,587	2,624,385,164	5.2	581,283,800	3,652,785,691	6.3	14.8	39.2

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

de 53 oranında artışla 242 milyon 491 bin dolar değeri yakalanmış. Makine ve aksamları ihracatımızın üçüncü sıradaki ülkesi ise ABD olmuş. ABD'ye 2008 yılının ilk yarısında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 51 oranında ihracat artışı gerçekleşirken 144 milyon 543 bin dolardan 217 milyon 644 bin dolar rakamına ulaşılmış.

Söz konusu dönemde ilk on ülke arasında en büyük ihracat artışı ise yüzde 79,4 ile Azerbaycan'a yönelik olmuş. Anılan ülkeye ihracatımız 98 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş. İtalya

ve Fransa'da makine ve aksamları ihracatımızın önemli ölçüde artış gösterdiği ülkeler arasında yer alıyor. İtalya'ya 2007 yılının Ocak-Haziran döneminde 100 milyon 483 bin dolarlık makine ve aksamları ihracatı gerçekleştirilmişken 2008 yılının aynı döneminde yüzde 60 yükseliş kaydedilerek 161 milyon 148 bin dolar rakamı yakalanmış. Fransa'ya olan makine ve aksamları ihracatımız ise 2008 yılının ilk yarısında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 47 artış göstererek 100 milyon 451 bin dolar seviye-

sinden 147 milyon 342 bin dolar düzeyine ulaşılmış.

ÇOĞU MAL GRUBUNDA ALMANYA BİRİNCİ PAZAR

2008 yılının ilk yarısında mal grupları bazında en fazla ihracat yapılan ülkeler incelendiğinde ise Türkiye'nin önemli makine ve aksamları ihracat kalemleri arasında yer alan pompa ve kompresörlerde Almanya'nın birinci sırada yer alan ülke olduğu görülüyor. Diğer taraftan 2008'in ilk yarısında 500 milyon dolar ihracat seviyesini aşan mal grupları arasında yer alan inşaat ve madencilik makineleri mal grubunda da en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülkenin yine Almanya olduğu kaydedilmiş. Endüstriyel ısıtıcı ve fırınlar ve rulmanlar ile vana ihracatında da Almanya ilk sırada yer alan ülke. Endüstriyel iklimalar ve soğutucular mal grubu içerisinde ise İngiltere en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz pazar durumunda. Tarım ve ormancılık makineleri ile türbin ve turbojetlerde ABD en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke durumunda iken, gıda işleme makinelerinde de Rusya Federasyonu birinci pazar durumunda. Aynı zamanda en fazla hadde ve döküm makineleri; yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ile kauçuk, plastik, lastik işleme makineleri ihracatı gerçekleştirdiğimiz ülkenin de yine Rusya Federasyonu olduğu görülüyor. Tekstil ve konfeksiyon makinelerinde ise Etiyopya birinci sırada en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke iken, Ambalaj makinelerinde İtalya, savunma sanayiine yönelik silah ve mühimmat ihracatında ise birinci sırada yer alan ülke Hollanda.

AMBALAJ MAKİNELERİ

Ambalaj makineleri ihracatı yükselişine Ocak-Haziran 2008 döneminde de devam ediyor. 2007 yılının Ocak-Haziran dönemi ile karşılaştırıldığında ambalaj makineleri ihracatı 2008'in aynı döneminde değer bazında yüzde 74,2 artış kaydederek 22 milyon 11 bin dolar-dan 38 milyon 349 bin dolar seviyesine yükselmiş durumda. Ambalaj makineleri ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise 2008'in ilk yarısında İtalya'nın 6 milyon 92 bin dolarla en büyük pazarımız olduğu görülüyor. 2007'in Ocak-Haziran döneminde söz konusu ülkeye 999 bin 446 dolar ambalaj makineleri ihracat etmişken 2008'in aynı dönemine gelindiğinde yüzde 509 oranında artış ile bu değer 6 milyon 92 bin dolar olmuş. Türkiye'nin 2008 Ocak-Haziran döneminde en fazla ambalaj makineleri ihracat ettiği ikinci ülke ise Polonya. Bu ülkeye 2007'nin ilk yarısında 238 bin 713 dolar ambalaj makineleri ihracatımız var iken 2008 yılının aynı dönemine gelindiğinde 4 milyon 381 bin dolarlık bir rakama ulaşılmış durumda. Ocak-Haziran

2008 dönemindeki ambalaj makineleri ihracatımızın üçüncü sırasında yer alan ülke ise Azerbaycan. Geçtiğimiz yılın ilk 6 aylık döneminde bu ülkeye 985 bin 807 dolarlık ambalaj makineleri ihracatı gerçekleştirilmişken 2008'in Ocak-Haziran dönemindeki değer ise yüzde 177,5 oranında artış göstererek 2 milyon 249 bin dolar seviyesine yakalanmış.

2008 Ocak-Haziran dönemi için ambalaj makineleri ihracatımızdaki en büyük pazarlarımız görüldüğü üzere İtalya, Polonya ve Azerbaycan olarak sıralanırken, Yunanistan ve Kazakistan'da ihracat artış oranları ile dikkat çeken pazarlar arasında yer alıyor. Geçtiğimiz senenin ilk 6 aylık döneminde Türkiye'den Yunanistan'a 212 bin 391 dolar ambalaj makineleri ihracatı yapılmışken 2008 yılının aynı döneminde yüzde 533,62'lik yükselişle bu ülkeye gerçekleştirdiğimiz ambalaj makineleri ihracatı 1 milyon 345 bin dolar düzeyine çıkmış. Kazakistan'a olan ambalaj makineleri ihracatımızda ise Ocak-Haziran 2008 döneminde yüzde 377,3 oranında önemli bir yükseliş imza atılmış. Söz konusu ülkeye 2007 yılının ilk 6 aylık döneminde 279 bin 183 dolar ambalaj makineleri ihracatı olmuşken 2008'in aynı döneminde 1 milyon 332 bin do-

lara ulaşılmış. Yunanistan ve Kazakistan gibi Suriye pazarı da ambalaj makineleri ihracatımız açısından gelişme gösteriyor. 2007 yılının Ocak-Haziran döneminde Suriye pazarına 635 bin 97 dolarlık ambalaj makineleri ihracatı gerçekleştirilmişken 2008 yılının Ocak-Haziran döneminde ise yüzde 119,3'lük artışla bu değer 1 milyon 392 bin dolar seviyesine yükselmiş. Ambalaj makineleri ihracatımızın önemli düzeyde gelişme gösterdiği bir diğer pazar ise Pakistan. Bu ülkeye 2007'nin ilk yarısında sadece 13 bin 295 dolarlık ambalaj makineleri ihracatımız varken 2008'in Ocak-Haziran döneminde ise 2 milyon 182 bin dolar ambalaj makineleri ihracatı gerçekleştirilmiş durumda.

Ancak firma olarak bize yansımaları bu oranda değil. Bizim de ihracatımız yıllık olarak yüzde 10-15 civarında büyüyor. Tabii ki değer bazındaki bu artış miktar olarak aynı oranda büyümüş durumda. Bu da sanırım ihracatçılarımızın ileri teknoloji barındıran katma değerli ürünlere yönelmesi ile oldu. İhracat rakamlarımızın daha da ileri taşınması için döviz kurunda düzenlemeye gidilmesi gerekiyor. İhracatçıların yıllardır yaşadığı bu soruna karşı her hangi bir çözüm üretilmemesi oldukça düşündürücü.

Dış pazarlarda fiyat yönünden rekabet edebilmemiz ve firmalarımızın varlığını sürdürmesi için döviz kurlarından en fazla etkilenen sektörlerden biri olan makine ve aksesuarları üreticilerinin göz ardı edilmemesi hatta bazı özel düzenlemelerle korunması gerekiyor. Artık kronikleşmiş bir sorun olan döviz kurlarının dışında vize alma konusunda yaşanan sıkıntılarında çok önemli olduğunu düşünüyorum. Pek çok meslek grubu rabat bir şekilde yeşil pasaport alabiliyorken ihracatçıların vize sorunu yüzünden müşteri kaybediyor olması açıklanabilir gibi değil. Bu konuda hızla adım atılması ve seyahat imkânlarımızın kolaylaştırılması gerekiyor. Diğer taraftan son süreçte her ne kadar yetersiz de olsa fuarlar ve Ar-Ge teşvikleri sektöre yansıyan olumlu gelişmeler arasında.

İhracatçıların vize almalarını kolaylaştırıcı uygulamalara gidilmesi gerekiyor.

Ambalaj makineleri sektöründe yaklaşık yüzde 75 oranında bir büyüme yaşandığı doğrudur.

AMBALAJ MAKİNELERİ TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 5 ÜLKE (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

ÜLKE	2007 YILI			2008 YILI			(% DEĞİŞİM)	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar	Değer
İTALYA	118.135	999.446	8,46	304.953	6.092.909	19,98	158,1	509,6
POLONYA	10.177	238.713	23,46	179.193	4.381.819	24,45	-	-
AZERBEYCAN	51.103	985.807	19,29	141.833	2.249.834	15,86	177,5	128,2
PAKİSTAN	2.360	13.295	5,63	51.510	2.182.576	42,37	-	-
İRAN	43.147	1.085.739	25,16	53.826	1.417.640	26,34	24,7	30,6

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA AMBALAJ MAKİNELERİ İHRACATI (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

OCAK-HAZİRAN 2007		OCAK-HAZİRAN 2008		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
1.446.695	22.011.530	1.791.186	38.349.801	23,8	74,2

ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR

Türkiye geneli endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ihracatımız 2008 yılının Ocak-Haziran döneminde, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 30,5 oranında artış göstererek 125 milyon 288 bin dolar olarak gerçekleşmiş. İhracat rakamları Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı itibarıyla incelendiğinde ise geçtiğimiz yılın ilk 6 aylık döneminde 85 milyon 178 bin dolar olan endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ihracatı 2008 yılı Ocak-Haziran döneminde yüzde 25'lik bir yükseliş kaydederek 106 milyon 447 bin dolar olmuş.

Ülkemiz endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise Almanya'nın en önemli pazarımız olduğu görülüyor. Söz konusu mal grubu ihracatımızın en fazla olduğu ülke Almanya'ya 2007'nin ilk 6 aylık döneminde 12 milyon 833 bin dolar endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ihracat edilmiş iken 2008 yılının aynı döneminde ise bu değer yüzde 60,2 oranında artarak 20 milyon 552 bin dolara ulaşmış durumda. En fazla en-

düstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ihracatı gerçekleştirdiğimiz ikinci ülke ise Fransa. Söz konusu ülkeye 2007'nin Ocak-Haziran döneminde 8 milyon 987 bin dolar endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ihracatı yapılmışken 2008'in ilk 6 ayında ise yüzde 9,2 oranında yükseliş yaşanarak 9 milyon 814 bin dolar seviyesi yakalanmış. Endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ihracatımız açısından üçüncü sırada yer alan pazar ise Rusya Federasyonu. Bu ülkeye 2007 yılının Ocak-Haziran döneminde gerçekleştirilen endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ihracatımız 3 milyon 680 bin dolar düzeyindeyken yüzde 104,3'lük artışla 2008'in Ocak-Haziran döneminde 7 milyon 517 bin dolar rakamına ulaşmış.

Türkiye endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ihracatında 2008 yılı Ocak-Haziran döneminde en fazla artışın yaşandığı ülkenin ise İran olduğu görülüyor. Söz konusu ülkeye 2007 yılının ilk 6 aylık döneminde 530 bin 123 dolar ihracat gerçekleştirilmişken 2008 yılının aynı dönemine gelindiğinde ise yüzde 573,9 yükselişle bu değer 3 milyon 572 bin dolar olduğu kaydedilmiş. Endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar mal grubu içerisinde bir diğer önemli ihracat artışının yaşandığı ülke ise Yunanistan. 2007 yılının Ocak-Haziran dö-

neminde Yunanistan'a olan endüstriyel fırınlar ve ısıtıcılar ihracatımız 1 milyon 26 bin dolarken 2008'in eş döneminde yüzde 237'lik artışla bu değer 3 milyon 466 bin dolar seviyesine ulaşmış.

Dünya çelik fiyatlarında yaşanan artış sektörü olumsuz etkiliyor.

Sektörümüz bu yılın ilk altı aylık diliminde ihracatta yüzde 30 oranında bir büyüme yakalamış ve yaklaşık 125 milyon dolar seviyesinde bir ihracat gerçekleştirmiş durumda. Bu sene geçen seneden farklı olarak bütün dünyada çelik fiyatlarında bir patlama yaşandı. Bunun en önemli sebebi Körfez bölgesindeki petrol fiyatlarındaki artış ve bu fiyatların mamullere yansması. Bununla birlikte dünyanın kimi bölgelerinde endüstriyel ısıtıcılara ve fırınlara olan talep artıyor. Bu durum da doğal olarak çelik fiyatlarının daha da yukarılara çıkmasına neden oldu. Bu ülkelerin ağırlıklı olarak Arap Yarımadası'ndaki ülkeler olduğunu

söyleyebiliriz. Bu bölgelerde endüstriyel ısıtıcılar ve fırınlar ciddi rakamlara alıcı buluyor. Türkiye de bu pazara ihracat yapan en önemli ülkelerden biri. Türkiye, bu bölgeye gerçekleştirdiği ihracat sonucunda ciddi rakamlara ulaştı. Yılsonuna kadar fiyatlardaki artışın ve ihracattaki büyümenin devam edeceğini düşünüyorum. Zaten Türkiye bu alanda tükettiğinden daha fazla üreten bir ülke olduğu için ihracatçı bir ülke konumunda. Sektörümüzün ihracatta yaşadığı sıkıntılar mevcut. Bunlardan biri döviz kurunun rekabet gücümüzü azaltan işleyişi. Bir diğer olumsuzluk ise elektrik fiyatlarına yapılan zamlar. Maliyetlerimiz sürekli bir biçimde artmasına karşın döviz kurlarının düşüşük seviyelerde izlemesi sektörümüzü altından kalkılamayacak derece sıkıntılara sokuyor. Ancak sektörün dünya piyasalarında önünün açılmamasının en büyük nedeninin yüksek katma değerli ürünleri üretememizden kaynaklandığını düşünüyorum. Türkiye makine sektöründe genellikle katma değeri düşük mamuller üretilirken yüksek katma değerli ürünler ithal ediliyor. Bu ürünlerin üretimini de kendi ülkemizde gerçekleştirerek ithal girdiyi düşürmemiz gerekiyor. Ancak bu şekilde dünyadaki tüm gelişmiş ülkelerin ekonomilerinde lokomotif rol oynayan makine sektörünün Türkiye'de de istenen düzeye ulaşabileceğini düşünüyorum.

ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 5 ÜLKE (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

ÜLKE	2007 YILI			2008 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
ALMANYA	1.465.438	12.833.364	8,76	2.189.106	20.552.784	9,39	49,4	60,2
FRANSA	742.666	8.987.941	12,10	662.340	9.814.760	14,82	-10,8	9,2
RUSYA FED.	603.675	3.680.209	6,10	1.188.538	7.517.958	6,33	96,9	104,3
KAZAKİSTAN	140.396	4.097.508	29,19	301.361	3.606.061	11,97	114,7	-12,0
İRAN	48.640	530.123	10,90	387.302	3.572.726	9,22	696,3	573,9

OAİB İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR İHRACATI (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

OCAK-HAZİRAN 2007		OCAK-HAZİRAN 2008		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
12.942.156	85.178.876	13.453.397	106.447.249	4,0	25,0

İNŞAAT VE MADENCİLİK MAKİNELERİ

İnşaat ve madencilik makineleri Türkiye geneli ihracat kayıtlarına bakıldığında bu mal grubunda 2007 yılında 370 milyon 159 bin dolar ihracat gerçekleştirilmişken 2008'in aynı dönemine gelindiğinde yüzde 50,7 oranında bir yükselişle 557 milyon 785 bin dolar rakamının yakalandığı görülüyor.

İnşaat ve madencilik makineleri ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise genel makine ve aksamları ihracatımızın bir numaralı pazarı Almanya'nın bu mal grubu içinde birinci sırada yer aldığı kaydedilmiş. 2007 yılının ilk 6 aylık döneminde Almanya'ya olan inşaat ve madencilik makineleri ihracatımız 46 milyon 458 bin dolarken 2008 yılının eş döneminde bu değer yüzde 41,2'lik artışla 65 milyon 596 bin dolara ulaşmış. Almanya'dan sonra en fazla inşaat ve madencilik makineleri ihraç ettiğimiz ülke ise Rusya Federasyonu olmuş. Söz konusu ülkeye 2007'nin Ocak-Haziran döneminde 26 milyon 423 bin dolar inşaat ve madencilik makineleri ihracatı yapılmışken

2008 yılının Ocak-Haziran döneminde ise bu rakam yüzde 85,2 artış ile 48 milyon 941 bin dolar düzeyine ulaşmış. 2008 yılının ilk 6 ayında inşaat ve madencilik makinelerindeki en büyük üçüncü pazarımız ise İtalya olmuş. 2007'nin Ocak-Haziran döneminde İtalya'ya 22 milyon 917 bin dolarlık inşaat ve madencilik makineleri ihracatı gerçekleştirilirken 2008 yılının eş döneminde bu değer yüzde 69,1'lik yükselişle 38 milyon 795 bin dolar olarak kaydedilmiş.

Türkiye inşaat ve madencilik makineleri ihracatında en hızlı artış yaşayan pazarın ise Libya olduğu görülüyor. Söz konusu ülkeye 2007 yılının Ocak-Haziran döneminde 6 milyon 68 bin dolar ihracat gerçekleştirilmişken 2008'in Ocak-Haziran döneminde ise yüzde 282,1 oranında yükselişle 23 milyon 187 bin dolar rakamının yakalandığı kaydedilmiş. Bir diğer önemli ihracat artışının yaşandığı ülke ise Azerbaycan. Bu ülkeye 2007 yılının ilk yarısında 14 milyon 156 bin dolarlık inşaat ve madencilik makineleri ihracatı yapılmışken 2008'in eş döneminde yaşanan yüzde 139,6'lık artışla 33 milyon 921 bin dolar değeri yakalanmış. İnşaat ve madencilik makineleri açısından önemli bir yükselişle imza atan bir diğer pazar ise

Ukrayna. Türkiye'den 2007 Ocak-Haziran döneminde Ukrayna'ya 6 milyon 596 bin dolar inşaat ve madencilik makineleri ihraç edilirken, 2008'in eş döneminde yüzde 130,1 artışla söz konusu ülkeye ihracatımız bu mal grubunda 15 milyon 177 bin dolar olmuş.

Doğan Bozada

Çukurova İnşaat Makineleri Satış Müdürü

Uzakdoğu ürünleriyle rekabet edebilmemiz için döviz kurlarının ihracatçı lehine düzenlenmesi gerekiyor.

İş makineleri ve otomotiv sektörüne yedek parça üreten bir firma olarak sektördeki dalgalanmalardan elbette çok yakından etkileniyoruz. Şu anda müşterilerimizden de aldığımız bilgiler dâhilinde yılın son çeyreğinde düşüş bekliyoruz. İki üç yıl önce, bu gün için hedeflenen artışları şu anda yaşamıyoruz. Ülkemizde yaşanan siyasi belirsizlikler, Amerika'da yaşanan ve ülkemizi

de etkileyen ekonomik durgunluk ve Uzakdoğu ülkelerinin pazarlara bızlı bir şekilde girişi bizleri olumsuz yönde etkiliyor. Bu gelişmeler ve özellikle Uzakdoğu ülkelerinden firmaların pazardaki faaliyeti ciddi anlamda iş kaybetmemize sebep oluyor. Çünkü bu firmalar ne-redeyse iki sene önceki üretim maliyetimizden yüzde 40 daha ucuza satış yapıyorlar.

Uzakdoğu ürünleriyle rekabet edebilmemiz için döviz kurlarının ihracatçıyı rahatlatıcak şekilde yeniden düzenlenmesi ve rekabet halinde olduğumuz İtalya ve eski Doğu Bloğu benzeri ülkelerinin yararlandığı sübvansiyonlardan yararlanmamız gerekiyor. Ayrıca enerji maliyetimiz gerek elektrik gerekse doğalgaz olsun çok büyük kalemler tutuyor. Bu konuda da adım atılmasını istiyoruz. Bunun dışında dünya ölçeğinde çelik fiyatlarının sürekli yükselmesi de bizi olumsuz etkiliyor. Ar-Ge desteklerinin de artırılmasını istiyoruz.

İNŞAAT VE MADENCİLİK MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ. TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 5 ÜLKE (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

ÜLKE	2007 YILI			2008 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar	Değer
ALMANYA	12.792.658	46.458.019	3,63	15.099.914	65.596.080	4,34	18,0	41,2
RUSYA FED.	4.992.742	26.423.877	5,29	7.947.044	48.941.183	6,16	59,2	85,2
İTALYA	11.986.275	22.917.578	1,91	15.914.677	38.759.937	2,44	32,8	69,1
İNGİLTERE	20.427.546	28.270.037	1,38	20.922.057	36.210.223	1,73	2,4	28,1
AZERBEYCAN	3.123.077	14.156.390	4,53	5.709.549	33.921.420	5,94	82,8	139,6

DAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER AKS. VE PARÇ. İHRACATI (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

OCAK-HAZİRAN 2007		OCAK-HAZİRAN 2008		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
116.298.477	370.159.018	145.061.961	557.785.779	24,7	50,7

KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ

Ülkemizin kauçuk, plastik ve lastik işleme makineleri ihracatı 2008 yılı Ocak-Haziran döneminde geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında yüzde 43,6 oranında artış kaydetmiş durumda. 2007 yılının ilk yarısında 37 milyon 850 bin dolar olan kauçuk, plastik ve lastik işleme makineleri ihracatımız 2008 yılının eş döneminde 54 milyon 356 bin dolar seviyesine ulaşmış.

Kauçuk, plastik ve lastik işleme makineleri ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise en fazla ihracat yaptığımız ülkenin Rusya Federasyonu olduğu görülüyor. Söz konusu ülkeye 2008 yılının ilk yarısında 6 milyon 950 bin dolarlık kauçuk, plastik ve lastik işleme makineleri ihracatı gerçekleştirmiş durumdayız. Bu mal grubunda en fazla ihracat yaptığımız ikinci ülke ise İran. 2007 yılının Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den İran'a 2 milyon 15 bin dolarlık kauçuk, plastik ve lastik işleme makineleri ihracatı söz konusu iken 2008'in Ocak-Haziran döneminde ise bu değer yüzde 232'lik artış ile 6 milyon 689 bin dolar seviyesine

ulaşmış durumda. Kauçuk, plastik ve lastik işleme makinelerinde en fazla ihracat yaptığımız üçüncü ülke ise Romanya. 2008'in ilk yarısında Romanya'ya 3 milyon 201 bin dolar kauçuk, plastik ve lastik işleme makineleri ihracatı gerçekleştirmiş durumdayız.

Bu mal grubunda ihracatın en hızlı artış gösterdiği ülke ise İran. 2007'nin Ocak-Haziran döneminde İran'a 2 milyon 15 bin dolarlık kauçuk, plastik ve lastik işleme makineleri ihracatı yapılmışken 2008 yılının eş döneminde yüzde 232 artışla 6 milyon 689 bin dolar seviyesi yakalanmış. Bu mal grubunda ihracat artışımızın yüksek olduğu bir diğer ülke ise Mısır. Söz konusu ülkeye 2007'nin Ocak-Haziran döneminde 446 bin dolarlık kauçuk, plastik ve lastik işleme makineleri ihracatı gerçekleştirilmişken 2008'in Ocak-Haziran döneminde ise yüzde 225'lik yükseliş kaydedilerek 1 milyon 455 bin dolar ihracat yapılmış.

Erkan İğdebeli
İMKA Makine Genel Müdürü

Türkiye'de yalıtım malzemelerinin Avrupa'da olduğu gibi denetlenmesi gerekiyor.

Bizim yapmış olduğumuz makineler straför olarak bilinen malzemeyi işlerler ve yalıtım malzemesi haline dönüştürürler. Yalıtım sektörü, son yıllarda çevre bilincinin gelişmesiyle birlikte tüm dünyada ama özellikle Avrupa'da büyük önem kazandı. Bu gelişmeler kullanıma da yansıyor ve dolayısıyla kullanımda da bir artış yaşanıyor. Bu artışa paralel olarak sektöre ilişkin yatırımlar da büyümekte. Bu çerçeveden değerlendirdiğimizde, bu yılın ilk altı ayında ibracatta yakalamış olduğumuz yaklaşık yüzde 44 oranında büyümenin ve 54,5 milyon dolar seviyesindeki ihracatın yılın geri kalanında da artarak devam edeceğini söyleyebiliriz. Türkiye bu tür malzemelerin kullanımında, kişi başı tüketiminde maalesef çok geri bir noktada, ancak gelişen çevre bilinci ile önümüzdeki süreçte iç pazarın da genişleyeceğini tahmin ediyoruz. Avrupa pazarında Çin Halk Cumhuriyeti, Güney Kore gibi ülkeler ürün kalitelerinin düşüklüğünden ötürü bizimle rekabet edemiyorlar. Bizim ürünlerimiz, kalite, teknolojik seviye ve fiyat açısından bu ülkelerin ürünleriyle kıyaslandığında çok daha üstün durumda. Sektörümüzde, Avrupa pazarı açısından değerlendirdiğimizde asıl rakiplerimizin Avrupa firmaları olduğu görülüyor. Ancak iç pazarda halen Çin

ağırlığı sürüyor. Tabii ki devletin de sektörümüzün ilerlemesi için bir takım çalışmalar yapması gerekiyor. Bu noktada, devletin sektörümüz açısından atması gereken adımları iki başlıkta toplamak istiyorum. Birincisi, Türkiye'de yalıtım konusunda ciddi bir başıbozukluk var. Yalıtımın Avrupa'da olduğu gibi denetlenmesi gerekiyor. Buna bağlı olarak iç talebin ve yatırımların da artacağı düşünüldüğünde devletin bu alanda etkili olması daha fazla önem kazanıyor. İkinci olarak da bütün ihracatçıların yaşamış olduğu sorunları biz de yaşıyoruz ve devletten bu konularda adım atmasını bekliyoruz. Öncelikle KDV iadesi almakta çekilen güçlüklerin ortadan kaldırılması gerekiyor. Şu anda biz bile yüzde 90 oranında ihracat yapan bir firma olarak KDV iadesi alabilmiş değiliz. Ayrıca döviz kurunun işleyişi de bizleri baltalamakta. Türk Lirası'nın sürekli değer kazanması maliyetlerimizi artırıyor ve dış pazarlarda rekabette bizi zor durumda bırakıyor. Avrupalı rakiplerimizin sahip olduğu finans koşullarına sahip değiliz ancak bu konuda da Türkiye'deki firmaların aynı koşullara sahip olması uzun zaman alacak diye düşünüyorum. Finans kuruluşları ile firmalar arasında bir güven ortamı oluşturulması gerekiyor. Bunun sağlanması için ülkemizin ekonomiye de olumsuz bir şekilde yansıyan siyasi istikrarsızlığı aşması ve istikrar ortamını yakalaması gerekiyor.

KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ AKS. VE PRÇ. TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 5 ÜLKE (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

ÜLKE	2007 YILI			2008 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
RUSYA FED.	669.246	7.397.657	11,05	633.739	6.950.472	10,97	-5,3	-6,0
İRAN	177.426	2.015.246	11,36	320.742	6.689.924	20,86	80,8	232,0
ROMANYA	203.207	2.941.401	14,47	217.418	3.201.798	14,73	7,0	8,9
FAS	163.296	1.187.397	7,27	210.112	2.233.809	10,63	28,7	88,1
YUNANİSTAN	49.756	824.065	16,56	92.360	1.816.154	19,66	85,6	120,4

OAİB İŞTİĞAL ALANI İTİBARIYLA KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ AKS. VE PRÇ. İHRACATI (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

OCAK-HAZİRAN 2007		OCAK-HAZİRAN 2008		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
4.653.540	37.850.735	5.305.296	54.356.923	14,0	43,6

POMPALAR VE KOMPRESÖRLER

2008 yılı Ocak-Haziran döneminde ülkemizin pompalar ve kompresörler ihracatı 2007 yılının aynı dönemine göre yüzde 23,6 oranında bir yükseliş kaydederek 252 milyon 463 bin dolar seviyesinden 311 milyon 992 bin dolar değerine ulaşmış durumda.

2008 yılı Ocak-Haziran dönemi pompalar ve kompresörler ihracatımızda Almanya birinci sırada yer alıyor. Almanya'ya 2008 yılının ilk yarısında 65 milyon 851 bin dolarlık pompalar ve kompresörler ihracatı gerçekleştirildiği görülüyor. Rusya Federasyonu ise bu mal grubu içerisinde en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ikinci ülke konumunda. 2007'nin Ocak-Haziran döneminde Rusya Federasyonu'na 16 milyon 100 bin dolarlık pompalar ve kompresörler ihracatı yapılmışken 2008'in Ocak-Haziran döneminde ise yüzde 59,8 artışla 25 milyon 724 bin dolar seviyesi yakalanmış durumda. İtalya ise pompa ve kompresörler ihracatımızda üçüncü sırada bulunuyor. İtalya'ya 2007 yılının ilk yarısında 11 milyon 94 bin dolarlık pompa ve kom-

presörler ihracatı gerçekleştirilmişken 2008'in aynı döneminde bu değer yüzde 82,8 artışla 20 milyon 281 bin dolar seviyesine çıkmış.

Bu mal grubunda en fazla ihracat artışı olan ülke ise Azerbaycan. Bu ülkeye 2007 yılının Ocak-Haziran döneminde 3 milyon 596 bin dolar değerinde pompa ve kompresörler ihracatı söz konusu iken 2008'in Ocak-Haziran döneminde ise yüzde 90,4 oranında yükselişle 6 milyon 848 bin dolarlık değer yakalanmış.

Çin firmalarının ve ürünlerinin karşısında durma gücüne sahibiz.

Bulduğumuz sektör itibarı ile su işlerine hizmet eden bir ürün imal ediyoruz. Su da ihtiyaç duyulan en elzem madde. Suyun olduğu her yerde veya olmadığı her yere suyun getirilmesi veya uzaklaştırılması için pompaya ihtiyaç var. Dünyada da ciddi

bir şekilde su sıkıntısı baş göstermiş durumda. Bazı yerleri sular basarken bazı yerler de suya ulaşamıyor. Bununla ilgili Arap ülkelerinde ciddi bir pazar oluştu. Onlardaki yatırımlar inanılmaz boyutlara ulaştı. Buradan yola çıkarak da yılın ilk altı aylık bölümünde sektörümüzün gerçekleştirdiği yaklaşık yüzde 24'lük büyümenin ve 312 milyon dolarlık ihracat rakamının ilerleyen süreçte artarak devam edeceğini düşünüyoruz. Taleplerde ciddi bir artış var. Biz buna hazırlıklı olabilmek için, fabrikamızı Düzce'ye taşıyarak çok büyük bir alanda üretime geçtik. Kapasitemizi artırdık. Bizim sektör olarak hareketli olmamız gerekiyor. Çin firmalarından ve ürünlerinden ürümememiz gerekiyor. Biz Çinlilere mal satıyoruz. Hindistan'da fuara katıldık, şimdi orda bayimiz ve çok ciddi satışlarımız var. Çin'de ürünlerimiz gayet iyi bir şekilde satılıyor. Dediğim gibi, hareket bizden kaynaklanıyor. Çekingen davran-

ışları aşmamız gerekiyor ve biz elimizden geldiğince bunu başarmaya çalışıyoruz. Yerli fuarların çok etkili olduğunu düşünmüyorum. Daba çok sektörü ilgilendiren yurtdışı fuarlarına katılıyoruz ve daba etkili olduğunu görüyoruz.

Çünkü bu fuarlarda önyargılardan bağımsız ürün almaya gelen katılımcılar var ve fuar alanında bizim kalitemizi görüyorlar. Devletten tek talebimiz, fuar teşviklerinin artırılması. Geçen sene katıldığımız hiçbir fuardan teşvik alamadık çünkü kimsenin bu fuarlardan haberi yoktu. Biz katılımımızı kendimiz finanse etmek durumunda kaldık. Döviz kuru politikalarıyla ihracatı artırmaya çalışmanın eskilerde kaldığını düşünüyorum. Ürünlerimizi güvenilir ve dünya piyasalarına uygun yaparsak çok daba başarılı olacağımızı düşünüyorum. Önceliğim kaliteye ve markalaşmaya verilmesi gerektiği inancındayım.

POMPA VE KOMPRESÖR TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 5 ÜLKE (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

ÜLKE	2007 YILI			2008 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar	Değer
ALMANYA	6.375.547	65.883.945	10,33	7.433.414	65.851.034	8,86	16,6	0,0
RUSYA FED.	2.136.970	16.100.279	7,53	2.780.979	25.724.879	9,25	30,1	59,8
İTALYA	1.623.586	11.094.716	6,83	2.441.387	20.281.648	8,31	50,4	82,8
ROMANYA	3.175.821	14.702.116	4,63	2.861.951	19.083.810	6,67	-9,9	29,8
ABD	2.547.292	14.971.879	5,88	2.210.319	16.355.620	7,40	-13,2	9,2

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA POMPA VE KOMPRESÖR İHRACATI (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

OCAK-HAZİRAN 2007		OCAK-HAZİRAN 2008		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
33.425.844	252.463.623	36.549.875	311.992.623	9,3	23,6

RULMANLAR

Türkiye rulmanlar ihracatı 2008'in ilk yarısında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 28,4 oranında artış göstermiş durumda. 2007 yılının Ocak-Haziran döneminde 39 milyon 64 bin dolar olan bu

mal grubundaki ihracat değeri 2008'in Ocak-Haziran dönemine gelindiğinde ise 50 milyon 140 bin dolar olmuş.

En fazla rulmanlar ihracatı gerçekleştirdiğimiz ülkenin ise Almanya olduğu görülüyor. Söz konusu ülkeye 2007'in ilk 6 ayında 6 milyon 290 bin dolar-

lık rulmanlar ihracatı yapılmışken 2008 yılının ilk 6 ayında ise yüzde 52,5 oranında yükselişle 9 milyon 592 bin dolar seviyesi yakalanmış. En fazla rulman ihraç ettiğimiz ikinci ülke ise Fransa olmuş. Fransa'ya Türkiye'de ihraç edilen rulmanlar değeri 2007'in ilk yarısında 4 milyon 560 bin dolar iken 2008'in aynı döneminde yüzde 74,4 artış yaşanarak 7 milyon 953 bin dolar olmuş. Rulmanlar ihracatımızın üçüncü en büyük pazarı ise 2008 Ocak-Haziran dönemi için İngiltere olmuş. 2008 yılının ilk altı ayında bu ülkeye 6 milyon 348 bin dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş. Rulmanlar ihracatımızda Fransa'dan sonra en fazla ihracat artışı yaşanan ülke ise Polonya olmuş. Söz konusu ülkeye 2007 yılının Ocak-Haziran döneminde 752 bin 971 dolarlık rulmanlar ihracatı yapılmışken 2008 yılının Ocak-Haziran döneminde ise yüzde 64,6 artış oranıyla bu değer 1 milyon 239 bin dolar olmuş.

Biz de üretimimizin yaklaşık olarak yüzde 40'ını ihraç eden bir firmayız. Hammaddede fiyatlarındaki artışlar biz imalatçı ve ihracatçıları ciddi anlamda zorluyor. Sektör olarak yaşadığımız en büyük sıkıntı bu. Gerçi demir çelik fiyatları bütün dünyada yükseliyor, ancak biz batılı rakiplerimizin yararlanmakta olduğu finans desteğine sahip olmadığımız için rekabette sıkıntılar yaşıyoruz. Bu konuda bir iyileşme yaşanursa ihracatımızın da hızla artacağı ve ülke ekonomisine ciddi katkı değer yaratacağımız inancındayım. Ayrıca döviz kurundaki tersine işleyiş biz de dâhil olmak üzere bütün ihracatçıları zor durumda bırakıyor. Yeni Türk Lirası'nın dolar karşısında değer kazanması kar oranlarımızı düşürüyor. Çoğu zaman pazar kaybetmemek adına düşük miktarlarda karlara satışlar yapıyoruz.

Devletin bu konuda ihracatçılara ayrı bir kur uygulaması getirmesi gerektiğini düşünüyorum. Çin ve Uzakdoğu ülkelerinin sektördeki üretimi bizi dış pazarlarda etkilemeye de iç pazarda müşteri kaybetmemize sebep oluyor. Bu konuda, ilgili lerin dışarıdan gelen bu kalitesiz ürünlere karşı, kaliteli yerli ürünleri teşvik etmesi ve kullanıcıları bilinçlendirmesi gerektiği kanaatindeyim. Sektörümüzün ve genel olarak Türk Makine Sanayii Sektörünün yurtdışında rekabette, kaliteye ve markalaşmaya önem vermesi gerekiyor. Pek çok yerli firma kalite ve dayanıklılıkta dünya standartlarını yakalamış durumda. Türk ürünlerinin yaratacağı kalite imajı pek çok alanda işimize yarayacağı gibi Avrupa pazarında Uzakdoğu firmalarının da önüne geçmemizi sağlayacaktır. Bahsettiğim adımlar atıldığı takdirde, ülkemizin önünün açık olduğunu düşünüyorum.

Süleyman İbali
Hacetalı Rulman Satış ve Pazarlama Müdürü

Türk rulman firmaları kalite konusunda çok başarılı.

Biz rulman yatağı imal eden bir firmayız. Bu yılın ilk altı aylık diliminde rulman sektörünün, ihracatta bir önceki seneye göre yaklaşık olarak yüzde 28 oranında büyüdüğünü ve 50 milyon dolara ulaştığını görüyoruz. Bu rakam elbette olumlu ancak dünya pazarında ileri ülkelerle kıyaslandığında yetersiz görünüyor.

RULMANLAR TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 5 ÜLKE (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

ÜLKE	2007 YILI			2008 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	\$/kg	Miktar	Değer
ALMANYA	672.323	6.290.757	9,36	760.630	9.592.584	12,61	13,1	52,5
FRANSA	341.622	4.560.209	13,35	541.937	7.953.104	14,68	58,6	74,4
İNGİLTERE	1.438.796	6.389.499	4,44	1.104.628	6.348.908	5,75	-23,2	-0,6
İTALYA	399.118	4.443.172	11,13	467.756	5.558.119	11,88	17,2	25,1
AVUSTURYA	216.847	2.928.999	13,51	232.810	3.481.859	14,96	7,4	18,9

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA RULMANLAR İHRACATI (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

OCAK-HAZİRAN 2007		OCAK-HAZİRAN 2008		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
4.756.418	39.064.114	5.210.060	50.140.275	9,5	28,4

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAKİNELERİ

Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı 2008'in Ocak-Haziran döneminde geçtiğimiz yılın eş dönemine göre yüzde 18,2 oranında bir büyüme yakalamış durumda. 2007'in ilk yarısında 69 milyon 310 bin dolar olan yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımız 2008'in ilk altı ayı sonunda ise 81 milyon 914 bin dolar seviyesine ulaşmış. Bu mal grubunda Türkiye'nin en fazla ihracat gerçekleştirdiği ülkeler sıralamasına bakıldığında ise Rusya Federasyonu'nun birinci olduğu görülüyor. Rusya Federasyonu'na 2007'in Ocak-Haziran döneminde 3 milyon 954 bin dolar yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı yapılmışken 2008 yılının Ocak-Haziran döneminde ise bu değer yüzde 117,6 oranında bir artışla 8 milyon 604 bin dolar düzeyine yükselmiş. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımızın en fazla olduğu ikinci ülke ise ABD. Söz konusu ülkeye Türkiye 2007 yılının ilk yarısında 7 milyon 54 bin dolarlık yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı gerçekleştirmişken 2008'in aynı

döneminde yüzde 4,5 oranında artışla 7 milyon 369 bin dolarlık değere ulaşılmış. Çin Halk Cumhuriyeti ise en fazla yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihraç ettiğimiz üçüncü ülke olmuş. 2007'in Ocak-Haziran döneminde 3 milyon 949 bin dolar olan Çin Halk Cumhuriyeti'ne yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatımız 2008'in Ocak-Haziran döneminde ise yüzde 15,4 artışla 4 milyon 559 bin dolar olmuş. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makinelerinde 2008'in ilk yarısında en fazla ihracat artışının olduğu ülke ise yüzde 214,4 artış ile Mısır pazarında yakalanmış.

Ersin Uyanık
Hidrolik Hidrolik Pazarlama ve Satış Sorumlusu

Ar-Ge destekli teknolojinin ülkemizde abartıldığını ve asıl sorunların üstünü örttüğünü düşünüyorum.

Genel olarak yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri dediğimizde gerçekten çok geniş bir

alandan bahsediyoruz. Bu alanda bildiğim kadarıyla ihracatın yaklaşık yüzde 90-95'lik bölümü yüksek tonaj kaldırma kapasitesine sahip hidrolik sistemlerde gerçekleşiyor. Gerçekten pek çok kurum Türkiye'de ürünleri gruplara ayırıyor. İhracat ve ithalat rakamları açıklıyor. Ancak ben bu gruplar ayrıştırılırken niye bu kadar geniş olarak ele alındığını anlayabilmiş değilim. Bunun sonucunda ulaşmamız gereken gerçek rakamlara ulaşamıyoruz. Biz firma olarak bu yılı yaklaşık olarak 3 milyon dolar gibi bir ihracatla kapatacağımızı hesaplıyoruz. Ancak hem firmamızı ilgilendiren, hem de genel olarak sektörümüzü ilgilendiren bir ara ürün problemi yaşıyoruz. Bu anlamda üretimin büyük bölümü yurtdışında gerçekleştiği için, bu ürünleri ithal etmek durumunda kalıyoruz ve bu da ithal girdi maliyetlerimizi ciddi ölçüde artırıyor. Tabi ki ithalatımız, firma bazında ele alacak olursak karlılığımızın büyük bölümünü götürmüyor ancak ben yine de bütün bu üretimlerin ülkemizde yapılmasını isterdim. Elbette bu kimi problemlerden ötürü mümkün değil. Ayrıca, bazı ara ürünlerde ithal ürünlerin burada imal edilenlerden daha ucuza geldiği söyleniyor. Bu yaklaşım pek çok yönüyle doğru olsa da genellemeyi doğru bulmuyorum. Çünkü ucuz olarak tariflenen bu ürünlerle Çin ve Uzakdoğu malları kastediliyor ve bu ürünlerin yüksek risk barındıran sektörlerde kullanılma-

sını şabsen doğru bulmuyorum. Bizim ürettiğimiz ürünler bina, köprü kaldıran makineler. Bu ürünlerde Çin mallarının kalitesine güvenmemiz mümkün değil. Firma olarak çok daha pahalı ara ürün ithal etmek pahasına, Çin mallarını kullanmıyoruz ve 10 yıllık bir zaman zarfında da güven tesis etmezlerse kullanmayı da düşünmüyoruz. Yani burada, güvenilirlik ve kalite ucuzluğun önüne çıkıyor. Bence sabırla ve devlet teşvikleriyle kaliteli ara ürünleri burada üretmemiz Türk Makine Sektörü açısından ileriye dönük çok daha faydalı olur. Ar-Ge destekli teknolojinin ülkemizde abartıldığını ve asıl sorunların üstünü örttüğünü düşünüyorum. Asıl sorunumuz firmamızın da, bürokrasimizin de üniversitelerimizin de işlerini tam olarak yerine getirmemesinden kaynaklanıyor. Özellikle üniversitelerimiz bizim ihtiyaçlarımızı karşılayabilmekten çok uzak. Kalibrasyon yaptırmakta bile çok zorlanıyoruz. Tabi ki sanayicilerimiz, biz de dâbil aceleci davranıyor ama üniversitelerdeki pratik işleyişin yavaşlığı da bence çok etkili. Yani teori ve pratik arasında bu kadar açığı farkı olmasını anlayamıyorum. Bahsetmiş olduğum problemlere çözüm üretilirse, pazar payımızı artırabiliriz. Bu başarılı adımları atabilmemiz için de işlerimizi devlete havale etmek yerine kurumsallaşmalı ve kendi problemlerimizi kendi kaynaklarımızla çözmeliyiz.

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK. TÜRKİYE GENELİ İHRACATINDAKİ İLK 5 ÜLKE (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

ÜLKE	2007 YILI			2008 YILI			(%) DEĞİŞİM	
	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar (Kg)	Değer (\$)	S/kg	Miktar	Değer
RUSYA FED.	653.241	3.954.383	6,05	1.434.802	8.604.435	6,00	119,6	117,6
ABD	1.518.731	7.054.657	4,65	1.576.031	7.369.469	4,68	3,8	4,5
ÇİN HALK CUM.	361.852	3.949.904	10,92	348.369	4.559.128	13,09	-3,7	15,4
AZERBEYCAN	606.369	2.201.876	3,63	676.573	4.419.403	6,53	11,6	100,7
MISIR	499.008	1.068.276	2,14	662.222	3.358.487	5,07	32,7	214,4

OAİB İŞTİGAL ALANI İTİBARIYLA YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK. İHRACATI (2007 ve 2008 Yılları Ocak-Haziran Dönemi)

OCAK-HAZİRAN 2007		OCAK-HAZİRAN 2008		DEĞİŞİM (%)	
MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)	MİKTAR (kg)	DEĞER (dolar)
14.986.971	69.310.059	14.471.970	81.914.886	-3,4	18,2

129 günde otomobil üretmek

1961 YILININ HAZİRAN AYINDA 23 MÜHENDİS ESKİŞEHİR CER ATÖLYESİNE KAPANARAK TAMAMEN YERLİ BİR OTOMOBİL ÜRETMEK İÇİN ÇALIŞMALAR BAŞLADILAR. OTOMOBİLİN 29 EKİM 1961'E YETİŞTİRİLMESİ GEREKİYORDU. KAPININ ÜZERİNE, KOCAMAN RAKAMLARLA KAÇ GÜN KALDIĞINI GÖSTEREN BİR LEVHA ASILDI. 129. GÜN SONUNDA BAKIN NELER OLDU?

Türkiye’de otomobil üretmeye yönelik ilk adımlar daha 1929 yılında atıldı. Türk hükümetiyle Amerikan Ford şirketi arasında imzalanan 25 yıllık bir imtiyaz anlaşması uyarınca Amerikalılar otomobil, kamyon, traktör hatta uçak parçaları için üretim izni aldı. Birçok aleyhte görüşe rağmen, Salıpazarı’ndaki gümrük alanında montaj fabrikası kuruldu ve 450 işçiyle üretim başladı. Dönemin ileri sayılabilecek teknolojisine sahip fabrikada günde 50’ye yakın otomobil ve kamyonun montajı tamamlanıyordu. Bugün olduğu gibi Türkiye’yi üretim üssü olarak gören Ford firması, üretilen araçları Ortadoğu, Balkanlar ve Sovyetler Birliği’ne de ihraç ediyordu. Ancak aynı yıl başlayan Büyük Buhran nedeniyle üretim gerilemeye başladı ve 1934 yılında tamamen durdu.

Otomotiv üretiminde ikinci deneme için 20 yıl beklemek gerekti. Nejat ve Ferruh Verdi kardeşlerin ortağı olduğu Türk-Willys Owerland fabrikası, 1955 yılında o dönemin bozuk yolları için en iyi araç kabul edilen cip üretimine başladı. Ardından birkaç yıl içinde kamyon ve traktör üretimine geçildi. Artık her yerde sıranın otomobile geldiği konuşuluyordu. “Büyük Buhran” nedeniyle Salıpazarı’ndaki montaj tesisini kapatmak zorunda kalan Ford firması, pes etmemiştir.

Büyüyen bir pazar olan Türkiye’nin ABD ile ilişkileri geliyordu. Başkan Eisenhower’ın Türkiye’yi ziyaret ettiği 1959 yılında, Ford şirketi Koç grubuyla Otomobil Sanayi A.Ş.’yi kurdu. 1960 yılında üretime geçen fabrika, günde 8 Thames model kamyon ve 4 adet de Consul binek otomobili üretmeye başladı. Ancak aynı yıl beklenmeyen bir şey oldu: 27 Mayıs’ta Türk ordusu yönetime el koydu. Yeni yönetim, Türkiye’nin sanayide başarılı olduğunu kanıtlamak istiyor, bunun için çeşitli vesileler yaratıyordu. Bunlardan biri, belki de en önemlisi, Türk otomobilini üretmek olacaktı.

MEMLEKETE HAS OTOMOBİL YAPIN!

22 Nisan 1961’de Ulaştırma Bakanlığı’na gelen ‘Çift aylı’ bir yazı, ‘Memleketimize

has bir binek otomobil ve motorunun imal edilmesini istiyordu. O dönemde böylesi bir projeyi ancak Devlet Demir-yolları gerçekleştirebilirdi. Çok geçmeden 23 mühendis tümüyle yerli bir otomobil üretmek için Eskişehir Cer Atölyesi’nde çalışmalara başladı. Otomobilin 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlamalarına yetiştirilmesi isteniyordu ve önlerinde sadece 129 gün vardı.

16 Haziran 1961 günü yapılan toplantıda, çalışmalar için en uygun yerin, (bugünkü TÜLOMSAŞ) Eskişehir Demiryolu Fabrikalarında dökümhane olarak yapıp kullanılmayan bir bina, en uygun yöntemin de elden geldiğince çeşitli tipten otomobil yapısını yakından inceleyerek fikir edindikten sonra, üretilen otomobilin nasıl tasarlanıp imal edileceği üzerinde durulması olduğu sonucuna varıldı. İşyeri olarak seçilen atölyenin

hazırlanması için Eskişehir'e talimat verildi ve otomobili olanların 19 Haziran'da Eskişehir'de bulunmaları istendi. Dökümhane binası zemini, lokomotif kazanlarında kullanılmak üzere alınan sac levhalarla döşendi. Kapının üzerine, kocaman rakamlarla kaç gün kaldığını gösteren bir levha asıldı. Projenin bitimine dek bu levha, her gün bir azalarak, sonuna kadar orada kaldı. Atölyede bir baş üstü gezer vinç, çeşitli bankolar ve bir toplantı masası vardı. Yakınında bir de çay ocağı bulunan bu masa dört ay süreyle hem toplantılar, hem dinlenme, hem de gerektiğinde çalışma masası olarak kullanıldı.

ÜÇ FARKLI MOTOR ÜRETİLDİ

Atölyede yapılan ilk toplantıda "Yönetim Grubu" açıklandı. Genel Müdür Yardımcısı Emin Bozoğlu başkanlığında, Fabrikalar Dairesi Başkanı Orhan Alp, Cer Dairesi Başkanı Hakkı Tomsu, Cer Dairesi Başkan Yardımcısı Nurettin Erguvanlı, Eskişehir Demiryol Fabrikaları Müdürü Mustafa Ersoy, Adapazarı Demiryol Fabrikası Müdürü Celal Taner, Ankara Demiryol Fabrikası Müdürü Mehmet Nöker'den oluşan grupta iki de emekli subay vardı: Genel Müdürlük Müşaviri Hüsnü Kayaoğlu ve Necati Peköz. Ardından çalışma grupları belirlendi: Dizayn, motor-şanzıman, karoseri, süspansiyon ve fren, elektrik donanımı, döküm işleri, satın alma işleri ve maliyet hesapları grupları. Önce otomobilin ana hatları saptandı. Dört ila beş kişilik, yaklaşık 1100 kg ağırlığında, orta boy bir araçta karar kılındı. Motor 4 zamanlı, 4 silindirli ve 50-60 beygir gücünde olacaktı. Karoseri için hazırlanan 1:10 ölçekli maketlerden seçilen birinin 1:1 ölçekli alçı modeli yapıldı. Karoserin damı, kaput ve benzeri saçları, bu modelden alınan kalıplarla yapılmış beton bloklara çekilmek ve çekiçle düzeltilmek suretiyle

tek tek imal edildi. Bir yandan da Willy's cip, Warswa, Chevrolet, Ford Consul, Fiat 1400 ve 1100 motorlarının incelenmesinden sonra Warswa motoru örnek alınarak yandan supaplı 4 silindirli motorun gövde ve başlığı Sivas Demiryolu Fabrikasında dökülüp, Ankara Demiryolu Fabrikasında işlendi. Piston, segman ve kolları Eskişehir'de yapıldı. Motor Ankara Demiryolu Fabrikasında monte edildi. Frenlemede 40 BG' den fazla güç alınamayan bu motora alternatif olarak Ankara Fabrikası aynı gövde ve krank milinden yola çıkarak başka bir tip geliştirdi. B- motoru adı verilen üstten supaplı bir üçüncü motor da Eskişehir'de imal edildi. Süspansiyon grubu ön takımlar için "Mc Pearson" sistemini önerdi ve numuneye göre Eskişehir'de imal edildi. Eylül sonlarına doğru ön ve arka camları piyasada bulunabilenlere intibak ettirme zorunluluğu nedeniyle modele göre biraz değiştirilmiş, iki gövde çakılmış ve biri A, öteki B tipinden iki ayrı motor hazırlanmış bulunuyordu. Şanzımanlar, Ankara Fabrikasınca tümü yerli olarak yapılmıştı.

AYARLI DİREKSİYON İLK DEVRİM'DE OLACAKTI

Montaja geçildiğinde karşılaşılan en büyük sorun, gövde-motor uyumunu sağlamak, debriyaj, gaz ve fren kumanda mekanizmalarını yerleştirmek ve direksiyonun en uygun konumunu bulmaktı. Ayarlı direksiyon önerisi kabul edilmedi. İki yıl sonra Cadillac bunu bir yenilik olarak getiriyordu. Nihayet Ekim ortalarında Devrim otomobillerinden ilki tecrübeye hazır duruma gelebildi. Elektrik donanımı ile diferansiyel dişlileri, kardana istavrozları ve motor yatakları ile cam ve lastikleri dışında tüm parçaları yerli idi. Bir yandan bu ilk otomobilin yol tecrübeleri sürdürülürken bir yandan da Cumhurbaşkanı'na sunulmak üzere B- motoru ile donatılan ikinci otomobilin yetiştirilmesine çalışılıyordu. Siyah renkteki bu 2 numaralı Devrim'in

son kat boyası ancak 28 Ekim akşamı vurulabildi. Pasta ve cilası Ankara'ya sevk edilirken gece trende yapıldı. 23 mühendis, geceyi gündüze katarak toplu işçinin bile ithal edildiği bir ülkede 129 günde üç Devrim otomobilini yoktan var ettiler.

DEVİRİM NASIL YOLDA KALDI?

Nihayet büyük gün geldi. Biri bej, diğeri siyah renkli iki Devrim, Eskişehir'den Ankara'ya doğru trenle yola çıkarıldı. Buharlı lokomotiften sıçrayabilecek kıvılcımlara karşı önlem olarak da, arabaların benzin depoları boşaltıldı. Bu önlem, Devrim'in kaderini belirleyecek bir dizi talihsizliğin de başlangıcıydı. Tren Ankara'ya vardığında, depoların yeniden doldurulması planlanıyordu. Ancak işler planlandığı gibi yürümedi. Sabırsız bürokratların işgüzarlığı nedeniyle Sıhhiye'deki Mobil benzin istasyonundan benzin almaları planlanan Devrim'ler, depolarındaki son benzinle TBMM'nin önüne kadar getirildi. Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in bindiği siyah Devrim, 200 metre ilerledikten sonra durdu; benzin bitmişti. Aslında bu aşamada sorun yok gibi gözüküyordu; Cumhurbaşkanı, her ne kadar "Batı kafasıyla otomobil yaptınız, doğu kafasıyla benzin koymayı unuttunuz" dese de; hemen deposu doldurulan bej renkli Devrim'le Ankara caddelerinde dolaşmış, Anıtkabir'e gitmiş, Hipodrom'daki geçit törenine katılmıştı. Ancak ertesi günün gazeteleri, ağız birliği etmişçesine sadece yolda kalan siyah Devrim'i ve Cumhurbaşkanı'nın tarihe geçen sözünü anlatıyordu. "Devrim yolda kaldı", "Devrim yürümedi", "Devrim 200 metre gidebildi" manşetlerinin altında, milletin parasının boşa harcandığı yorumları yapılıyordu. Kimse geçit törenine katılan, Anıtkabir'e çıkan bej renkli Devrim'den bahsetmiyordu.

MAKİNE SEKTÖRÜNDE BELİRLENEN BAZI YURTDIŞI FUARLAR (2008 YILI TEMMUZ, EYLÜL VE EKİM DÖNEMİ)

AYLAR	FUAR ADI	TARİHİ	YERİ	KONUSU	WEB	ORGANİZATÖR
TEMMUZ	SAHARA International Agricultural Exhibition for Africa and Middle East	09-12 Temmuz 2008	Kahire, Mısır	TARIM, TARIM MAKİNELERİ VS.	www.saharaexpo.com	ANGCOM GROUP / EXPO
	ANPIC OCCIDENTE International Fair of Suppliers, Machinery and Fashion for the Leather and Footwear Industries	10-12 Temmuz 2008	Guadalajara, Meksika	DERİ, DERİ İŞLEME MAKİNELERİ	www.anpic.com.mx	ANPIC A.C.
	ASME TURBO EXPO - Land, Sea & Air International Gas Turbine and Aeroengine Congress and Exhibition	9-13 Temmuz 2008 08-12 Temmuz 2009 14-18 Temmuz 2010	Berlin, Almanya Orlando, ABD Glasgow, İngiltere	GAZ TÜRBİNELERİ VS.	www.asme.org/igti	ASME International Gas Turbine Institute
	AGRICULTURAL MACHINERY EXHIBITION	11-14 Temmuz 2008 10-13 Temmuz 2009 09-12 Temmuz 2010	Tarmstedt, Almanya	TARIM MAKİNELERİ VE EKİPMANLARI	www.tarmstedterausstellung.de	Ausstellungs-GmbH Tarmstedt
	ITMA ASIA+CITME - International Exhibition of Textile Machinery	27-31 Temmuz 2008	Şangay, Çin	TEKSTİL MAKİNELERİ	www.ciec-expo.com	CIEC - China International Exhibition Centre Group Corp.
EYLÜL	IMTS - International Manufacturing Technology Show	08-13 Eylül 2008	Şikago, ABD	TAKIM TEZGAHLARI VE AKS., CAM SİS., BİLGİ. İŞLETİM SİSTEMLERİ, YAZILIM, VS KAĞIT, ETİKETLEME VE ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ	www.imtsnet.org	AMT - The Association for Manufacturing Technology Tarsus USA Inc.
	LABELXPO AMERICAS International Exhibition for Labels, Labels Printing and Production Technology	09-11 Eylül 2008	Şikago, ABD		www.labelexpo-usa.com	
	WATERTECH CENTRAL ASIA- Central Asian International Water Technology Exhibition and Conference	16-18 Eylül 2008 Eylül 2009	Almatı, Kazakistan	SU SİSTEMLERİ	www.iteca.kz	ITECA LLP
	ITMA - International Textile Machinery Exhibition	23-30 Eylül 2011	Barcelona, İspanya	TEKSTİL MAKİNELERİ	www.mpinetwork.com	MP International Pte. Ltd.
	EXPOFIL Textile Yarns and Fibres Exhibition	23-26 Eylül 2008	Paris, Fransa	TEKSTİL, HAMMADELERİ, MAKİNELERİ	www.expoofil.com	PVE S.A. / EXPOFIL
	World Food Moscow	23-26 Eylül 2008 22-25 Eylül 2009	Moskova, Rusya	GIDA SANAYİ	www.world-food.ru/eng www.akib.org.tr	GIMA International Exhibition Group GmbH & Co. KG ITE Moscow, Akdeniz İhracatçı Birlikleri Tarsus Exhibitions & Publishing Ltd.
	LABELXPO EUROPE International Exhibition for Labels, Label Printing and Production Technology	26-29 Eylül 2009	Brüksel, Belçika	KAĞIT, ETİKETLEME VE ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ	www.labelexpo-europe.com	
	AQUATECH International Exhibition for Water Management and Technologies	29 Eylül-04 Ekim 2008	Plovdiv, Bulgaristan	SU TEKNOLOJİSİ VE SU YÖNETİMİ	www.fair.bg	International Fair Plovdiv
	AQUATECH AMSTERDAM - International Trade Fair for Process, Drinking and Waste Water	30 Eylül-04 Ekim 2008	Amsterdam, Hollanda	SU TEKNOLOJİSİ VE SU YÖNETİMİ	www.rai.nl	RAI Group / Amsterdam RAI International Exhibition and Congress Centre
	PPMA SHOW-Processing and Packaging Machinery Exhibition	30 Eylül-02 Ekim 2008	Birmingham, İngiltere	AMBALAJLAMA MAKİNELERİ	www.reedexpo.co.uk	Reed Exhibitions
	TIME International Production Technologies Exhibition	Sep-09	İstanbul, Türkiye	METAL İŞKE, KAV., ÜRE. TEKN., FAB. OTOM., KAL. KONT. VE TEST ENST., MO. HAZR. Gİ. SANAYİ ÜRÜNLERİ VE MAKİNE	www.itf-exhibitions.com www.itf-time.com	İTF İSTANBUL FUARCILIK A.Ş.
	EKİM	T.I.I.E. Tehran International Industry Exhibition	06-09 Ekim 2008	Tahran, İran		www.forumfuar.com
IRAN HVAC 2008		6-8 Ekim 2008	Tahran, İRAN	ISITMA, SOĞUTMA, HAVALANDIRMA	www.forumfuar.com	
VIENNA-TEC The International Industrial Trade Fair		07-10 Ekim 2008	Viyana, Avusturya	OTOMASYON, ENERJİ TEKNOLOJİLERİ, HİDROLİK & PNÖMATİK TARIM VE HAYVANCILIK	www.messe.at	Reed Exhibitions Messe Wien
SUDAN ZIRAI 2008		8-12 Ekim 2008	Hartum, SUDAN		www.forumfuar.com.tr	Forum Fuarcılık Geliştirme AŞ
WATERTECH CHINA- International Exhibition on Water and Waste Water Treatment Systems and Technology in China		09-11 Ekim 2008	Guangzhou, China	SU SİSTEMLERİ	www.iirx.com.sg	IIR Exhibitions Pte. Ltd.
CIMES- China International Machine Tool & Tools Exhibition		09-13 Ekim 2008	Pekin, Çin	TAKIM TEZGAHLARI, METAL KESME VE İŞLEME TEKNOLOJİLERİ, DÖKÜM TEKNOLOJİLERİ	www.reedces.com.cn	CES- Capital Exhibition Services / Reed Huayin Exhibitions Beijing
SAIE International Building Exhibition		15-19 Ekim 2008	Bologna, İtalya	YAPI ELE. ÜRETEN MAK. VE EKİP., ÖZEL İNŞ. MAK., KONT. VE ÖLÇ. CİH., KLİ., ISIT. SİST., SOĞUTUCULAR, SU ARTITMA EKİPMANLARI	www.bolognafiere.it	BolognaFiere
EURO-BLECH International Sheet Metal Working Technology Exhibition		21-25 Ekim 2008	Hannover, Almanya	TAKIM TEZGAHLARI	www.euroblech.de/	Mack Brooks Exhibitions Ltd.
İSTANBUL AMBALAJ FUARI-Uluslararası Ambalaj Endüstrisi Fuarı		23-26 Ekim 2008	İstanbul, Türkiye	GIDA İŞLEME TEKN., AMBALAJ, PLASTİK VE KAUCUK TEKN.	www.tuyap.com.tr	TÜYAP Tüm Fuarcılık Yapım A.Ş.
IGATEX India International Garment and Textile Machinery and Accessories Exhibition		22-25 Ekim 2008	Lahor, Pakistan	TEKSTİL MAKİNELERİ	www.http://www.igatex.com.sg/ pakistan08/main.html	CEMS Conference & Exhibition Management Services Pte. Ltd.,
BIG 4 SHOW 2008		28-31 Ekim 2008	Şam, SURİYE	ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ, PLASTİK, KAUCUK, ENERJİ VE MATBA A TEKNOLOJİLERİ	www.forumfuar.com	FORUM Fuarcılık Geliştirme A.Ş.
Sudan Build International Construction Technologies, Building Materials and machinery Fair		29 Ekim-2 Kasım 2008	Hartum, Sudan	İNŞAAT, İNŞAAT MAKİNELERİ	www.forumfuar.com	IMAG - Internationaler Messe- und Ausstellungsdienst GmbH FORUM FUARCILIK ANGCOM GROUP / EXPO
SAHARA International Agricultural Exhibition for Africa and Middle East		01-04 Ekim 2009	Kahire, Mısır	TARIM, TARIM MAKİNELERİ VS.	www.saharaexpo.com	
EMO Milan The World of Machine Tools		05-10 Ekim 2009	Milano, İtalya	TAKIM TEZGAHLARI	www.emo-milan.com	Ucimu (Asso. Cos. Italiani Macc., Uten., Robot e Auto.), Fiera Milano Inter. S.p.A. Stier Group International
ACLIMA International Exhibition for Air-Conditioning, Heating, Refrigerating and Ventilation		27-29 Ekim 2009	Tel-Aviv, İsrail	ISITMA, SOĞUTMA, HAVALANDIRMA VS.	www.stier.co.il	
K International Trade Fair Plastics + Rubber	27 Ekim-3 Kasım 2010	Dusseldorf, Almanya	PLASTİK VE KAUCUK TEKN. İŞLEME	www.mdna.com/shows/k.html	MESSE DUSSELDORF G m b H	

MAKİNE SEKTÖRÜNDE BELİRLENEN BAZI YURTDIŞI FUARLAR (2008 YILI KASIM VE ARALIK DÖNEMİ)

AYLAR	FUAR ADI	TARİHİ	YERİ	KONUSU	WEB	ORGANİZATÖR
KASIM	MIDEST International Industrial Subcontracting Exhibition	04-07 Kasım 2008 Kasım 2009	Paris, Fransa	METAL İŞLEME, PLASTİK VE KAUCUK, ELEKTRİK-ELEKTRONİK	www.midest.com	Reed Expositions France
	IPACK Uluslar arası Ambalaj, Paketleme ve Gıda İşleme Sistemleri Fuarı	5-8 Kasım 2008	İstanbul, Türkiye	GIDA İŞLEME TEKN., GIDA, YİVEBEK İÇECEK, AMBALAJ, PLASTİK VE KAUCUK TEKN.	www.itf-ipack.com www.itf-gida.com	İTF İSTANBUL FUARCILIK A.Ş.
	SODEX Antalya International Sanitary, Heating, Ventilation and Air Conditioning Exhibition and Bathroom Equipment	5-8 Kasım 2009	Antalya, Türkiye	İSITMA, SOĞUTMA, HAVALANDIRMA	info@anfas.com.tr	Hannover Messe SODEX Bileşim Fuarçılık AŞ
	MACTECH International Exhibition for Machine Tools, Industrial Tools, Welding and Cutting Equipment	06-09 Kasım 2008	Kahire, Mısır	MONTAJ, OTOMOTİV, YAPI, TESİSAT CAD/CAM, CIM VS.	www.forumfuvar.com	Forum Fuarçılık Geliştirme AŞ
	EIMA & EIMA GARDEN International Agricultural Machinery Exhibition	12-16 Kasım 2008	Bologna, İtalya	TARIM VE BAĞÇE MAKİNE-EKİPMANLARI	www.eima.it	UNACOMA Service s.r.l.
	AĞAÇ İŞLEME MAKİNESİ FUARI-Uluslar arası Ağaç işleme Makineleri, Kesici Takımlar, El Aletleri Fuarı	15-19 Kasım 2008	İstanbul, Türkiye	AĞAÇ İŞLEME TEKN., ORMAN ÜRÜNLERİ	www.tuyap.com.tr	TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş.
	MACHINERY CENTRAL ASIA International Machinery and Automation Exhibition	18-21 Kasım 2008	Almatı, Kazakistan	METAL İŞL., KAYNAK, ÜRETİM TEKNOLOJİSİ	www.expocentralasia.com www.ipek yolu.info	CENTRAL ASIA INTERN. EXB. LTD.- İPEKYOLU ULUSLAR ARASI FUARCILIK A.Ş.
	The BIG "5" Show-Trade Fair for the Construction Industry in the Middle East	23-27 Kasım 2008	Dubai, BAE	İNŞAAT SANAYİ VE MAKİNE-EKİPMANLARI	www.dmgdubai.com	dmg world media Dubai Ltd.
	Bauma CHINA -International Trade Fair for Construction Machinery, Building Material Machines, Construction Vehicles and Equipment	25-28 Kasım 2008	Şangay, Çin	İNŞAAT MAKİNELERİ, İNŞAAT MALZEMELERİ VE EKİPMANLARI	www.messe-muenchen.de	Messe München GmbH, Munich Trade Fairs (Shanghai) Co. Ltd.
	TATEF International Metalworking Technologies Fair	25-30 Kasım 2008 13-18 Ekim 2010	İstanbul, Türkiye	METAL İŞLEME VE TEKNOLOJİLERİ (TAKIM TEZGAHLARI, SAÇ İŞLEME MAK., PRESLER, YÜZEY İŞLEME MAK., KESİCİ VE TUTUCU TAKIM VS.)	www.itf-exhibitions.com info@itf-exhibitions.com	İTF İSTANBUL FUARCILIK A.Ş.
	W8 WORKING WITH WOOD-International Woodworking and Sawmill Machinery and Equipment Exhibition	26-29 Kasım 2008	Birmingham, İngiltere	AĞAÇ KESME VE İŞLEME MAKİNELERİ	www.wmsa.org.uk	WMSA Events Ltd.
	Bursa Metal İşleme Teknolojileri Fuarı	26-30 Kasım 2008	Bursa, Türkiye	FABRİK AOTOM., KALİTE KONT. VE TEST ENS., YÜZEY İŞLEME, METALÜRJİ, DÖKÜMCÜLÜK, DEMİR DIŞI MADENLER, METAL İŞLEME, KAYNAK, ÜRETİM TEKN., AMBALAJ, PLASTİK VE KAUCUK TEKN., KİMYA, PETRO KİMYA	www.tuyap.com.tr	TÜYAP BURSA Fuarçılık A.Ş.
	PLAST EURASIA İstanbul	27-30 Kasım 2008	İstanbul, Türkiye	TAŞ VE TAŞ İŞLEME TEKNOLOJİLERİ, MERMER VE MERMER MAKİNELERİ	www.tuyap.com.tr	TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş.
	STONEX'08	27-30 Kasım 2008	Kahire, MİSİR	SU SİSTEMLERİ	www.forumfuvar.com	Forum Fuarçılık Geliştirme AŞ
	WATERTECH CHINA- International Exhibition on Water and Waste Water Treatment Systems and Technology in China	November 09	Mumbai, Hindistan		www.iirx.com.sg	IIR Exhibitions Pte. Ltd.
ARALIK	HOPEX & MEDEX International Exhibition of Home and Office Furniture, Decoration & Interior Design, Machineries, Equipment and Accessories	04-07 Aralık 2008	Tahran, İran	MAKİNE, TAKIM TEZGAHLARI, AMBALAJ MAKİNELERİ VS.	www.expotim.com	Iran Home & Office Furniture Exporters Union EXPOTİM
	LABELXPO ASIA Labelling and Supplies Equipment Exhibition	08-11 Aralık 2009	Şangay, Çin	KAĞIT, ETİKETLEME VE ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ	www.labelexpo-europe.com	Tarsus Exhibitions & Publishing Ltd.

Detaylı fuar araması için www.expodatabase.com ve www.fuarplus.com web siteleri ziyaret edilebilir.

BİRLİKLER

Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği

0312 447 27 40
www.makinebirlik.com

Makine Sanayii Sektör Platformu

www.makinesektorplatformu.org

TURQUM

312 447 27 40
www.turqum.com

Türkiye İş Makineleri Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği

0216 477 70 77
www.imder.org.tr

İş Makineleri Mühendisleri Birliği

0312 385 78 94
www.ismakinalari.org

Kazan ve Basınçlı Kap Sanayicileri Birliği

0212 222 81 93
www.kbsb.org

Makine İmalatçıları Birliği

0312 468 37 49
www.mib.org.tr

Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği

0312 419 37 94
www.tarmakbir.org

Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği

0312 440 83 63
www.tummer.org.tr

DERNEKLER

Akışkan Gücü Derneği

0212 222 19 71
www.akder.org.tr

Ambalaj Makinecileri Derneği

0216 545 49 48
www.ambalaj.org.tr

Anadolu Un Sanayicileri Derneği

0312 281 04 68-69
www.ausd.org.tr

Anadolu Asansörcüler Derneği

0312 232 06 40
www.anasder.org.tr

Araç Üstü Ekipman İmalatçıları Derneği

0212-771 44 88
www.arusder.org.tr

Bağlantı Elemanları Sanayici ve İşadamları Derneği

0212 613 79 00
www.besiadturkey.com

Endüstriyel Otomasyon Sanayicileri Derneği

0216 469 46 96
www.enosad.org.tr

İklimlendirme, Soğutma, Klima İmalatçıları Derneği

0216 469 44 96
www.iskid.org.tr

Ostim Organize Sanayi Bölgesi

0312 385 50 90
www.ostim.org.tr

Öncü Sanayici ve İşadamları Derneği

0312 395 73 90
www.kilavuz.biz

Plastik Sanayicileri Derneği

0212 425 13 13
www.pagev.org.tr/pagder/main.asp

Sağlık Gereçleri Üreticileri ve Temsilcileri Derneği

0 312 433 77 88
www.sader.org.tr

Tüm Asansör Sanayici ve İşadamları Derneği

0216 383 09 22
www.tasiad.org.tr

Tekstil Makine ve Aksesuarları Sanayicileri Derneği

0212 552 76 60
www.temsad.com

Türk Pompa ve Vana Sanayicileri Derneği

0312 255 10 73
www.pomsad.org.tr

Tüm Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Dernekleri Federasyonu

0312 468 69 84
www.tumdef.org

RESMİ KURUMLAR

Maliye Bakanlığı

0312 425 78 16
www.maliye.gov.tr

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

0312 231 95 46
www.sanayi.gov.tr

Dış Ticaret Müsteşarlığı

0312 204 75 00
www.dtm.gov.tr

Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı

0312 306 80 00
www.gumruk.gov.tr

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı

0312 294 50 00
www.dpt.gov.tr

İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi

0312 417 22 23
www.igeme.org.tr

Makina Mühendisleri Odası (TMMOB)

0312 231 31 59
www.mmo.org.tr

Makine Sektör Meclisi Başkanlığı (TOBB)

0312 413 83 81
www.tobb.org.tr

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu

0212 339 50 00
www.deik.org.tr

Türk İşbirliği ve Kalkınma Dairesi Başkanlığı

0312 508 10 00
www.tika.gov.tr

Türkiye İstatistik Kurumu

0312 410 04 10
www.tuik.gov.tr

Hazine Müsteşarlığı

0312 204 60 00
www.hazine.gov.tr

TÜBİTAK

0312 468 53 00
www.tubitak.gov.tr